

Kliford Simak
VREME JE
NAJJEDNOSTAVNIJA
STVAR

1.

Konačno je nastupilo vreme da Čovek prizna da mu je svemir nedostupan. Prvi put je u to posumnjao kada je Van Alen pronašao radijacione prstenove koji opasuju Zemlju, i kada su ljudi iz Minesote upotreбили balone da zarobe solarne protone. Ali Čovek je toliko dugo sanjao da, čak ni suočen s ovim, nije mogao da napusti san pre nego što pokuša.

I tako je krenuo i pokušao - i nastavljao da pokušava čak i kad su astronauti umirali da bi dokazali da je to nemoguće. Čovek je za svemir bio suviše krhak. Umirao je suviše lako. Umirao je ili od primarne radijacije, potekle od Sunca, ili od sekundarne, koju je stvarao metal njegovoga broda.

Na kraju, spoznao je Čovek da je njegov san nedostiživ, i s gorčinom i razočaranjem nastavio da gleda u zvezde, jer zvezde su sada bile dalje nego ikad.

Posle mnogo godina, posle velike grmljavine na nebu, posle stotina miliona slomljenih srca, Čovek je konačno odustao.

Dobro je postupio.

Postojao je bolji način.

2.

Šeperd Blejn je osetio da se nalazi u nekoj vrsti kuće, ili, ako ne baš kuće, onda neke nastambe. Postojao je, naime, neki red, i neko osećanje proporcije i oblika, kakvo se ne sreće u prirodi, čak ni u nekoj tuđinskoj prirodi na planeti neke nepoznate zvezde daleko od Zemlje.

Njegovi koraci nisu ostavljali tragove na podu, kao što su ostavljali brazde na peščanim dinama, pre nego što je naišao na ovu nastambu, ako je to uopšte bila. Vetar je bio samo šapat u poređenju s urlikanjem pustinjske oluje kroz koju se satima probijao.

Pod je bio tvrd i gladak; bio je svetle plave boje i lako se po njemu kretao. Tu i tamo po njemu su bili razbacani predmeti koji su mogli da predstavljaju nameštaj, ili opremu, ili objekte neke estetske vrednosti; i oni su, svi, bili plavi, a oblik im nije bio divalj, nasumičan, ne površina isklesana vetrom, suncem ili vremenom - bile su to jasno odsečene linije, i prave i krive, funkcionalnih naprava.

Pa ipak, zvezde su i dalje sjale a i daleko sunce bilo je tu, iako mutno, što znači da ovo mesto na koje je nabasao sasvim sigurno nije bilo ograđeno.

Blejn se polako kretao napred, sa svim sensorima isturenim i podešenim na najjače, pa ipak, taj osećaj da je u kući nije se gubio, a posle nekog vremena pridružio mu se i osećaj da tu ima i života.

Osetio je kako se u njemu zateže tanka nit uzbuđenja. Jer, na život se retko naizlazilo. Susret s inteligencijom bio je nezaboravan. A ovde, govorila je to glatkoća svetlog plavog poda, govorile su to činjenice, bilo je inteligencije.

Ritam mu se usporio do puženja - koraci šapuću po podu, istureni senzori rade, a traka koja upija vid, zvuk, oblik, miris, formu, beleži temperaturu, vreme, magnetizam i sve ostale fenomene koji postoje na ovoj planeti, neprestano se okreće.

Daleko napred, ugledao je nešto živo - biće mlitavo ispruženo na podu, kao što bi se ispružio lenj čovek, koji ne radi ništa, ne očekuje da će išta raditi - prosto tako leži.

Blejn je krenuo ka njemu, i dalje sporo; senzori su prikupljali

saznanja o ovom ispruženom biću, rekorderi ga upijali.

Bilo je ružičasto, uzbudljivo ružičasto, ne odvratno ružičasto, kao što to ružičasta boja često zna da bude, niti isprano ružičasto, ni anatomski ružičasto, već jako lepo ružičasto, od one boje koju biste očekivali da devojčica iz susedstva nosi na sedmom rođendanu.

Gledalo ga je - možda ne očima - ali gledalo ga je. Bilo je svesno da je tu. I nije se plašilo.

Najzad je stigao do njega. Prišao mu je na šest stopa, i tu zastao i čekao.

Bilo je to poprilično masivno biće, nekih dvanaest stopa visoko na sredini, i pružalo se na površini prečnika od oko dvadeset, ili možda i nešto više stopa. Nadnosilo se nad malu mašinu koja je slučajno bila Blejn, ali u njemu nije bilo pretnje. Ni prijateljstva. Ničega još nije bilo. Bilo je samo grudva.

A to je ono najgore, reče Blejn sebi. Ovo je trenutak odluke. Potez koji sada načini, mogao bi da uspostavi obrazac za celo-kupne dalje odnose s ovim bićem s kojim se suočio.

Stoga je ostao savršeno miran, nije ništa uradio. Senzori su se povukli i jedva da su i bili živi, traka gotovo da se i nije pomerala.

A bilo je nezgodno i čekati, jer je vreme isticalo. Vremena je ostalo sasvim malo.

Onda je osetio vibracije koje je pokupila osetljiva elektronska unutrašnjost mašine koja je u tom trenutku bila njegovo telo, vibracije bića koje je, ružičasto, bilo ispruženo na podu - vibracije napola oblikovanih misli, početka komunikacije, prolamanja leda.

Blejn se napregnuo da savlada oduševljenje koje je počelo da raste u njemu. Jer, glupo je već sad se oduševljivati - još nije bilo sigurnog nagoveštaja telepatskih moći. Iako su vibracije delovale tako, imale određeno značenje...

Drži se, reče on sam sebi, drži se!

Drži se još malo!

Ostalo je samo trideset sekundi!

Vibracije su se ponovile, sada jače i oštrije, kao da je stvorenje koje je tamo čučalo pročistilo svoje mentalno grlo pre nego što će pokušati da progovori.

Retko je neko stupao u dodir s telepatskim stvorenjem. Ostale sposobnosti, obeležja i idiosinkrazije, koje su učinile da telepatija

deluje slabašno, nisu uopšte bile retke, ali retko su se pokazivale tako korisnim kao što je to bila obična, staromodna veština telepatije. I stvorenje je progovorilo.

Zdravo, prijatelju, reklo je. Razmenjujem s tobom svoj um.

Blejnov mozak bezvučno je vrisnuo od žestokog iznenađenja koje se jako primaklo panici. Jer je, iznenada, bez upozorenja, postao dvostruko biće - on sam i ovo drugo stvorenje. U jednom haotičnom trenu video je kako stvorenje vidi, osećao se kako se stvorenje osećalo, znao sve što je stvorenje znalo. A u tom istom trenu, bio je i Šeperd Blejn, istraživač Udice, um sa Zemlje, jako daleko od kuće.

I upravo toga momenta, vreme je otkucalo.

Javio se osećaj hrljenja, kao da sam svemir tutnji mimo njega fantastičnom brzinom. Šeperd Blejn bio je, iako se bunio, trzajem vraćen nazad, preko provalije od pet hiljada svetlosnih godina, na jedno mesto u severnom Meksiku.

3.

Puzio je, naviše, iz bunara tame u koji je bio uronjen, pipkajući put slepom upornošću koja bi se gotovo mogla odrediti kao urođeni nagon. Znao je gde se nalazi - bio je siguran da zna - ali nije mogao da artikuliše to znanje. Već je ranije bio u ovom bunaru, mnogo puta ranije, i bio mu je poznat; međutim, sada je postojalo i nešto čega ranije nije bilo.

Znao je da je on taj u kome je to nešto - gotovo kao da je bio neko drugi, kao da je ovo samo napola on, a drugu polovinu je nastanilo nepoznato biće priterano uza zid, obuzeto nadirućim užasom, koje je cvilelo u samoći.

Grabio je naviše iz bunara a mozak mu se mahnitom žurbom borio protiv cvilećeg nepoznatog u sebi, čak i kad je osetio da nema svrhe boriti se, da je nepoznati biće koje je došlo da živi s njim, da ostane deo njega dokle god bude živ.

Za trenutak je zastao da se odmori od penjanja, i pokušao da se sabere, ali bio je previše stvari, na previše mesta, i to ga je dodatno zbunjivalo. Bio je ljudsko biće (ma šta to značilo), bio je zujava mašina, a bio je i tuđinsko Ružičasto ispruženo na svetlom plavom podu; bio je i bezumnost koja je pala kroz eone vrištećeg vremena, za koje se ispostavljalo, kada bi se vratili na matematiku, da traju samo delić sekunde.

Ispuzao je iz bunara: crnila je nestalo i na njegovo mesto došlo je blago svetlo. Ležao je na leđima i konačno bio kod kuće; osetio je staru, staru zahvalnost što je ponovo uspeo.

I najzad je znao.

On je Šeperd Blejn, istraživač Udice, koji odlazi u daleki svemir da pronalazi neobične zvezde. Prešao bi mnogo svetlosnih godina i ponekad pronašao neke stvari od određene važnosti, a nekad i ne bi. Ali, ovoga puta, našao je jedno biće, a deo tog bića vratio se s njim.

Potražio ga je i našao u uglu uma, skupljenog oko sopstvenog straha, i pokušao da ga uspokoji, iako se sam njega plašio. Jer grozno je, reče on sebi, biti uhvaćen u tuđinskom umu. A, s druge

strane, nije sjajno ni imati ovakvo biće u svome.

Gadno je za obojicu, reče on, govoreći i samom sebi i ovom biću koje je bilo deo njega.

Ležao je tamo mirno - gde god to bilo - i pokušavao da se dovede u red. Otišao je pre nekih trideset sati - ne on lično, naravno, jer njegovo telo je ostalo ovde - već je njegov um otišao, a s njim i mala zujava mašina, na tu nezamislivu planetu koja kruži oko jedne nepoznate zvezde.

Ta planeta nije se razlikovala od brojnih drugih planeta: samo zavijajuća divljina, a to je bilo ono što se nalazilo i na mnogim drugim planetama na koje bi nabasali. Ovoga puta bila je to zavijajuća divljina peska, iako je, isto tako, mogla biti i džungla, ili ledena pustinja, ili golo i pusto mesto na kome nema ničega osim prvobitne stene.

Gotovo trideset sati jurcao je peskom i nije bilo ničega. A onda je iznenada naišao na veliku plavu prostoriju s Ružičastim ispruženim u njoj, a kada se vratio kući, to Ružičasto, ili senka tog Ružičastog, vratila se s njim.

Ispuzala je s mesta na kome se krila i on ponovo oseti dodir, saznavanje, opipavanje i znanje. Krv mu je puzila kao ledena kaša koja grgoće u venama - ukočio se od plesnjivog mirisa i ljigavog osećaja tuđinstva; došlo mu je da vikne od sirovog straha, ali nije viknuo. Ležao je tamo, sasvim nepomičan, i Ružičasto se opet sakrilo u svoje skrovište i leglo tamo, čvrsto sklupčano.

Blejn otvori oči i vide da je poklopac onoga u čemu je ležao nagnut u stanu; blesak svetlosti, koja je poticala od prekrivene sijalice, probadao ga je.

Pregledao je svoje telo i ustanovio da je sve u redu. Nije bilo razloga da ne bude u redu, jer je svih trideset sati ležalo tu i odmaralo se.

Protresao se i podigao u sedeći položaj; bila su tu i lica koja su gledala u njega, lica koja su plivala u svetlosti.

"Gladan?" upita jedno lice.

Iskobeljao se iz mašine, nalik na mrtvački kovčeg, i zadrhtao, jer mu je najednom bilo hladno.

"Evo vaše jakne, gospodine", reče jedna, lica okruženog belom obrazinom.

Pridržala mu je jaknu i on je obuče.

Pružila mu je čašu; popio je jedan gutljaj i otkrio da je to mleko. Trebalo je da zna da će biti mleko. Čim se neko vrati, daju mu čašu mleka. Možda u njemu ima nečega? Nikad mu nije palo na pamet da pita. Ili je to bila samo još jedna stvarčica koja je opčinjavala njega, i druge slične njemu. Udica je za vek, ili nešto malo više postojanja uspela da sabere čitavu gomilu ustajalih običaja, većinom staromodnih, u različitom stepenu.

Vraćalo se - sad poznato, dok je stajao tamo i pijuckao mleko: velika operacijska sala, sa redovima blistavih zvezdanih mašina, od kojih su neke bile zatvorene, druge otvorene. U zatvorenima su ležali drugi nalik na njega: tela su im bila ovde dok su njihovi umovi bili daleko u svemiru.

"Koliko je sati?" upita on.

"Devet uveče", reče čovek koji je u ruci držao podmetač.

Nepoznati mu se ponovo uvlačio u um, a reči su opet bile tu: Zdravo, drugar. Razmenjujem s tobom svoj um!

Sad, pak, u svetlu ljudskog razuma, delovalo je to luđe i od pakla. Najverovatnije neka vrsta pozdrava. Neka vrsta rukovanja. Rukovanja umova. Pa, kad čovek bolje razmisli, to ima više smisla od rukovanja rukama.

Devojka je ispružila ruku i dodirnula njegovu. "Završite mleko", reče ona.

Ako je to bilo rukovanje umova, onda je dugo trajalo, jer um je i dalje bio tu. Sad je mogao da ga oseti. Tuđinska prljavština koja se skriva tik ispod nivoa njegove svesti.

"Mašina se vratila bez problema?" upita on.

Čovek s podmetačem klimnu. "Ni najmanjeg problema. Poslali smo trake."

Pola sata, hladnokrvno pomisli Blejn, iznenađen svojom hladnokrvnošću. Imao je samo pola sata, jer toliko vremena je potrebno da se obrade trake. Znao je da istraživačke trake pregledaju čim ih dobiju, uvek.

Sve će biti tamo; svi podaci koji će ispričati priču. U to nema sumnje, biće jasno šta se dogodilo. Ali pre nego što ih pročitaju, on mora da bude van njihovog domašaja.

Osvrnuo se po prostoriji i još jednom osetio zadovoljstvo, uzbuđenje i ponos, isto onakvo kakvo je osetio pre mnogo godina, kada su ga

prvi put doveli u ovu prostoriju. Jer ovo je bilo samo srce Udice: odavde se kretalo, odavde poniralo na daleka mesta.

Znao je da će biti teško otići; da će biti teško okrenuti leđa, jer veliki deo njega nalazi se ovde.

Ali nije se postavljalo pitanje - naprosto je morao da ide.

Završio je mleko i pružio čašu devojci koja je čekala. Okrenuo se prema vratima.

"Samo trenutak", reče čovek koji je držao podmetač. "Zaboravili ste da se ispišete, gospodine."

Gundajući, Blejn je izvadio olovku ispod držača i potpisao. Bilo je glupo, ali to je moralo da se uradi. Upisuješ se, ispisuješ i držiš jezik za zubima, a cela se Udica ponaša kao da bi se sve raspalo u hrpu prašine ako jednom ne bi zašiljio.

Vratio je tablicu.

"Oprostite, gospodine Blejn, ali niste naveli kada ćete doći na procenu."

"Stavite sutra ujutro u devet", samouvereno reče Blejn.

Mogli su da stave šta god hođe, jer on nije nameravao da se vraća. Imao je još trideset minuta - sada i manje od trideset minuta - i svi su mu bili potrebni.

Jer sećanje na tu noć od pre tri godine postajalo je svakoga trena sve oštrije. Sećao se, ako ne samih reči, onda tona kojim su izrečene. Kada je te večeri Godfri Stoun telefonirao, u glasu mu se osećalo dahtanje, kao da je trčao, a bilo je tu i osećanje panike.

"Laku noć, svima", reče Blejn.

Izišao je u hodnik i zatvorio vrata za sobom; nije bilo nikoga. Bočna vrata bila su zatvorena, iako su u nekima gorela svetla. Hodnik je bio pust i sve je bilo mirno. Ali čak i u tišini i praznini i dalje je lebdelo osećanje punoga života, kao da cela Udica posmatra. Kao da ceo moćni kompleks nikad ne spava - kao da sve laboratorije i eksperimentalni centri, sve fabrike i univerziteti, sva projektna tela i beskrajne biblioteke i spremišta, i sve ostalo, nikad ne sklapaju oči.

Zastao je za trenutak da razmisli. Sve je bilo jednostavno. Mogao je da iziđe odavde i nije bilo ničega što bi ga zaustavilo. Mogao je da izveze kola sa parkinga samo pet blokova udaljenog i uputi se na sever, prema granici. Ali to bi bilo, reče on sam sebi, suviše prosto, i pravolinijsko. Bilo bi suviše očigledno. Bilo je to upravo ono što bi

Udica pomislila da će on učiniti.

A bilo je tu još nešto - crv sumnje; izjedajuća, čudovišna nedoumica: Mora li zaista da ode.

Petoro ljudi u tri godine, počevši od Godfrija Stouna - je li to bio dokaz?

Krupnim koracima uputio se niz hodnik, um mu se bavio razvrstavanjem sumnji; međutim, još dok ih je razvrstavao, znao je da sumnjama nema mesta. Šta god posumnjao, znao je da je u pravu. Ali to je bila intelektualna ispravnost, a sumnja je bila emocionalna.

Priznao je samom sebi da se sve svodi na jednu jedinu stvar: nije želeo da pobegne od Udice. Sviđalo mu se tu, sviđao mu se posao koji je radio; nije želeo da ode.

Pre mnogo meseci izborio se sa samim sobom, kad je ova stvar u pitanju. Tada je došao do zaključka: kada dođe vreme, otići će. Bez obzira koliko želeo da ostane, odbaciće sve i pobeći.

Jer Godfri Stoun je znao, i pri svom očajničkom bekstvu našao vremena da uputi onaj stravičan krik - ne poziv u pomoć, već krik upozorenja.

"Šep", rekao je, dahćući reči kao da je trčao. "Šep, slušaj me i ne prekidaj. Ako ikada postaneš tuđinac, beži glavom bez obzira. Ne čekaj ni časa. Samo beži glavom bez obzira."

A onda se slušalica zalupila, i to je bilo sve.

Blejn se setio kako je stajao tamo, i kako mu je telefon još dugo bio u ruci.

"Da, Godfri", rekao je tišini na drugom kraju žice. "Da, Godfri, setiću se. Hvala ti i srećno."

A više nije bilo ni glasa. Nikada više nije čuo ni reč od Godfrija Stouna.

Ako ikada postaneš tuđinac, rekao je Godfri Stoun. A sada je postao tuđinac, jer mogao je da oseti tuđinsko prisustvo, nalik na skriveno drugo ja sklupčano u mozgu. I tako je postao tuđinac. Ali šta je s ostalima? Sigurno je da nisu svi sreli Ružičasto na razdaljini od pet hiljada svetlosnih godina. Na koliko drugih načina čovek može da postane tuđinac?

Udica će saznati da je postao tuđinac. Nije bilo načina da ih spreči da saznaju. Saznaće kad obrade trake. Onda će ga zatvoriti u kuću i

dati mu njuškala - jer trake će reći da je tuđinac, ali ne i način, ili do kog stepena je postao tuđinac. Njuškalo će čak sa simpatijama razgovarati s njim, ali sve vreme kopkaće po tuđincu u njegovome umu - kopkaće po njegovom skrovištu da ustanovi šta je.

Stigao je do lifta i pritisnuo dugme, kada su se najbliža vrata na hodniku otvorila.

"O, Šep, ti si", reče čovek koji je stajao na vratima. "Čuo sam kako dolaziš niz hodnik. Pitao sam se ko je."

Blejn se okrenuo. "Sad sam se vratio", reče on.

"Zašto malo ne uđeš?" pozvao ga je Kirbi Rend. "Spremao sam se da otvorim bocu."

Vremena za oklevanje nije bilo. Blejn je to znao. Ili će ući i popiti piće-dva, ili će odlučno odbiti. A ako odlučno odbije, Rend će postati sumnjičav. Jer sumnjičavost je bila Rendov posao. Bio je šef odseka bezbednosti Udice.

"Hvala", reče Blejn, što je bezbrižnije mogao. "Ali samo nakratko. Jedna devojka me čeka. Ne bi valjalo da potraje."

A ovo će, reče on sam sebi, sprečiti svaki dobronameran poziv na večeru ili na predstavu.

Čuo je kako lift stiže, ali je pošao od njega. Nije tu ništa mogao da učini. Bio je to nesrećan prekid, no pomoći nije bilo.

Dok je prolazio kroz vrata, Rend ga je prijateljski potapšao po ramenu.

"Dobar put?"

"Ni trunke problema."

"Koliko daleko?"

"Oko pet hiljada."

Rend je vrteo glavom. "Glupo pitanje", reče on. "Sad svi idu daleko. Gotovo smo završili sa bliskim. Još sto godina i ići ćemo na deset hiljada."

"Nema veze", reče mu Blejn. "Kad kreneš, tamo si. Razdaljina izgleda da nije bitna. Možda će se kašnjenje pojaviti kad odemo dalje. Do pola galaksije. Mada sumnjam da će i tada."

"Teoretičari misle da neće", reče Rend.

Prošao je preko kancelarije, prišao masivnom stolu i uzeo bocu koja je stajala tamo. Slomio je zaptivku i odvrnuo poklopac.

"Znaš, Šep", reče on, "mi smo u jednom fantastičnom poslu. Mi ga

obično olako shvatamo i ponekad nam je dosadan. Ali fantazija je tu."

"Samo zato što nam je kasno stigla", reče Blejn. "Samo zato što smo tu sposobnost tako dugo zanemarivali. Sve vreme bila je u nama a mi je nismo koristili. Zato što nismo dovoljno verovali u nju. Naši stari hvatali su joj okrajke, ali je nisu razumeli. Mislili su da je to magija."

"Mnogo naroda još tako misli", reče Rend.

Stavio je jednu pored druge dve čaše i izvadio led iz frižidera u zidu. Nasuo je pristojne količine.

"Izvoli", rekao je i pružio Blejnu čašu.

Rend se spustio na stolicu iza stola.

"Sedi", reče on Blejnu. "Ne žuriš baš toliko. Kad stojiš, piće nije isto." Blejn sede.

Rend je stavio noge na sto i udobno se zavalio.

Ostalo je još manje od dvadeset minuta!

Dok je sedeo tamo, sa čašom u ruci, u tom deliću sekunde pre nego što će Rend ponovo progovoriti, Blejnu se ponovo učinilo da može da čuje pulsiranje ogromnog bića Udice, kao da je ono neko prastaro stvorenje koje leži tu na noćnoj majčici Zemlji severnog Meksika, kao da ima i srce i pluća i mnoge vene koje pulsiraju, i da je to ono pulsiranje koje čuje.

Preko puta stola, Rend je nabrao lice u skladnu masku prijaznosti.

"Vi se momci jedini zabavljate", reče on. "Ponekad vam zavidim."

"To nam je posao", nehajno reče Blejn.

"Danas si otišao pet hiljada godina. Imaš nešto od toga."

"Rekao bih da postoji nekakvo zadovoljenje", priznao je Blejn.

"Intelektualno uzbuđenje jer si svestan gde se nalaziš. U stvari, ovo je bilo bolje nego obično. Mislim da sam naleteo na nekakav život."

"Ispričaj mi", reče Rend.

"Nema šta mnogo da se kaže. Našao sam to stvorenje kada je vreme isticalo. Nisam imao prilike da bilo šta uradim, jer su me trgli nazad. Kirbi, moraš da uradiš nešto s tim u vezi. Može da bude vraški neugodno."

Rend odmahnu glavom. "Bojim se da ne dolazi u obzir", reče on.

"Trebalo bi da nam date priliku da sami nešto odlučujemo", navaljivao je Blejn. "Vremenska granica ne bi smela da bude tako čvrsta. Čoveka držite puno vreme - svih trideset sati - i kad nema

nikakvog razloga da ostaje. A onda ga cimnete nazad kad najzad na nešto naleti."

Rend mu se široko osmehnuo.

"Nemoj mi reći da to ne možete", reče Blejn. "Ne pretvaraj se da je to nemoguće. Udica ima horde naučnika, poređanih..."

"Oh, pretpostavljam da je moguće", reče mu Rend. "Mi naprosto želimo da imamo kontrolu."

"Bojite se da će neko da ostane?"

"I to je moguće", reče Rend.

"A što?" zahtevao je Blejn da zna. "Tamo nisi čovek. Tamo si samo ljudski um u kavezu pametne mašine."

"Nama se sviđa ovako kako je", reče Rend. "Najzad, vi ste dragoceni momci. Moramo da vodimo računa o vašoj bezbednosti. Šta ako se uvalite u neku nevolju pet hiljada godina od kuće? Šta ako se nešto desi i niste u stanju da uspostavite kontrolu? Onda bismo vas izgubili. A ovako je automatski. Pošaljemo vas i znamo da ćete se vratiti."

"Suviše visoko nas cenite", suvo reče Blejn.

"Ni najmanje", reče Rend. "Shvatate li koliko ljudi prosejemo pre nego što nađemo jednoga koga možemo da koristimo? Onoga koji je i telepata i jedna posebna vrsta teleportera, onoga ko poseduje mentalnu ravnotežu da podnese udar nekih od stvari koje će naći tamo i, najzad, onoga ko može da bude odan Udici."

"Vi odanost kupujete", reče Blejn. "Nikada se niko od nas nije požalio da nije dovoljno plaćen."

"To", reče Rend, "nije ono o čemu sam govorio, i ti to znaš."

A tvoje, bezglasno reče Blejn, koje su tvoje kvalifikacije za bezbednost? Njuškavanje može da bude jedna od njih - sposobnost da se gleda u um drugog čoveka - ali za sve godine koliko je poznavao Renda, nije imao nijedan dokaz da je on zaista njuškalo. Ako je on njuškalo, onda čemu mu služe ljudi u odeljenju čiji je jedini zadatak da njuškaju?

"Ne shvatam kakve ovo ima veze", reče Blejn, "s tim što nam ne dozvoljavate da bar malo kontrolišemo vreme. Mi bismo mogli..."

"A ja ne shvatam zašto se uzbuđuješ", suprotstavljao se Rend. "Vratićeš se na tvoju dragocenu planetu. Možeš da nastaviš tamo gde si stao."

"Naravno da ću da se vratim. Ja sam je našao, zar ne? Na neki način je moja."

Završio je piće i vratio čašu na sto.

"E, pa, odoh ja", reče Blejn. "Hvala na piću."

"Nema na čemu", reče Rend. "Nisam ni mislio da te zadržavam. Vraćaš se sutra?"

"U devet", reče Blejn.

4.

Blejn je prošao kroz masivni, kićeni ulaz koji je vodio na trg, i u normalnim okolnostima zaustavio bi se na trenutak da utone u ovaj najbolji deo dana. Ulične svetiljke bile su nežni mehuri svetlosti, lišće palmi šuštalalo je na večernjem povetarcu. Šetači na pločniku ličili su na senke bez tela, kola su promicala toliko brzo da ti je zastajao dah, ali tiho, jako tiho. A iznad svega lebdela je čarobna izmaglica jesenje noći.

Večeras se nije zaustavio. Nije bilo vremena za zaustavljanje.

Još osam minuta. Još osam pišljivih minuta.

Pet blokova da izveze kola sa parkirališta, a vremena nije bilo. Nije mogao da rizikuje. Morao je da ostavi kola.

Bilo je tu još nešto - Kirbi Rend. Zašto je baš ove noći Rend izleteo na vrata i pozvao ga na piće?

Nije bilo ničega na šta bi mogao da upre prstom, ali tokom razgovora s Rendom osećao je maglovitu nelagodnost. Bilo je to kao da je taj čovek znao da mu krade vreme, kao da je osetio da nešto nije u redu.

Ali sve je to prošlost, reče Blejn sam sebi. Loša sreća, ali ne i katastrofa. U stvari, možda to ima i nekih prednosti. Da je stigao do kola, Udica bi tačno znala gde da ga traži. Ali, prinuđen da ostane u gradu, mogao je da nestane za celih deset minuta.

Krupnim koracima uputio se niz šetalište, na suprotnu stranu od parkirališta.

Dajte mi još deset minuta, reče on sam sebi, gotovo kao da se moli. Sa prednošću od deset minuta, bilo je na desetina mesta gde bi mogao da se sakrije - da se sakrije da malo dođe do daha, da malo razmisli i skuje kakav plan. Jer sad, bez kola, naprosto nije imao nikakav plan.

Imaće tih deset minuta, bio je siguran, samo ako ne sretne nikoga ko bi mogao da ga prepozna.

Dok je hodao, osetio je kako užas izbija, užas koji kao pena raste u njegovoj lobanji. I to ne njegov užas; nije to bio ljudski užas. Bio je nedokučiv i crn, vrišteći, koprcajući užas koji je poticao iz uma koji

više nije mogao da se skriva od stravičnih stvari na jednoj tuđinskoj planeti, koji više nije mogao da se skuplja u jednom tuđinskom mozgu, koji je konačno shvatio da ne može da se suoči sa zastrašujućom situacijom koja je postala gotovo neizdrživa zbog potpunog odsustva pozadine.

Blejn se borio protiv užasa, stiskao zube u umu, jer je jednim mršavim, nepomućenim rubom razuma znao da nije on taj koji oseća užas, već ovaj drugi, ovaj skrivač u mozgu.

I shvatio, još dok je o tome razmišljao, da jedva uspeva da ih razdvoji - da su neumoljivo povezani, da dele zajedničku sudbinu.

Počeo je da trči, ali je poslednjim tračkom razuma naterao sebe da se zaustavi. Jer nije smeo da trči, nije smeo da privlači pažnju.

Zateturao se, sišao s pločnika i sudario sa stablom masivnog drveta; ruke mu pođoše napred da se oslone i zagrle drvo, kao da u samom činu kontakta postoji nešto zemljsko iz čega bi mogao da iscrpe nešto snage.

Stajao je tamo, naslonjen na drvo, održavajući se najbolje što može - a održavanje je bilo sve što je mogao da učini. Polako, užas je počeo da se oceduje u neke dublje zaklone njegove lobanje, da puži nazad u svoju rupu, žalosno se opet skrivajući.

Sve je u redu, rekao je biću. Ti ostani gde si. Ne brini. Prepusti sve meni. Ja ću ovo da sredim.

Pokušalo je da pobegne. Pokušalo je sve što je bilo u njegovoj moći da umakne i, pošto nije uspelo, sada se vraća u bezbedni ugao zabrana u kome se našlo.

Dosta s ovim, pomisli on. Neću moći da podnesem još jedan ovakav. Znao je da neće izdržati ako još jedan ovakav napad dođe. Neće moći da se uzdrži da ne potrči od užasa, balaveći i vrišteći od straha. A to bi mu bio kraj.

Pustio je drvo i stao uspravno i kruto pored njega; primoravao se da stoji uspravno i kruto, iako je bio slab, a noge kao od gume. Osetio je jezu od vlažnog znoja koji mu je izbijao iz tela, a dahtao je kao čovek koji je upravo istrčao trku.

Kako da beži i skriva se; kako da pobegne s ovim majmunom na grbači? Njemu ni samom ne bi bilo lako. Ne treba ni da se nada da će uspeti ako bude morao da sa sobom vuče uplašenog, cmizdravog tuđinca.

A nije bilo načina da se tog tuđinca oslobodi; u ovom trenutku nije znao kako bi ga se otresao. Zaglavio je s njim i mora se snalaziti kako god zna i ume.

Odmakao se od drveta i krenuo niz pločnik, ali sporije i nesigurnije; pokušavao je da umiri drhtavicu, da upumpa nešto snage u klimave noge. A, uza sve to, iznenada je shvatio da je gladan kao vuk. Pitanje je samo, reče on sam sebi, kako ranije nisi postao svestan toga. Osim čaše mleka, nije pojeo ništa već trideset sati. Odmarao se - odmarao u dubokom, neprekidnom snu - ali ništa nije stavio u usta.

Kola su promicala pored, šapućući mlaznicama na pozadini od blagog, dubokog mrmorenja nuklearnih motora.

Jedna su se zaustavila tik ispred njega i glava ispade napolje.

"Šep", reče glava, "kakva sreća! Nadao sam se da ću da te sretnem."

Blejn je za trenutak bio u panici i osetio je kako se tuđinski užas ponovo budi, ali ga je potisnuo nazad, u njegov ugao, svim delićima mentalne moći koju je posedovao.

Učinio je da mu glas bude miran i borio se da ga održi tako.

"Fred", reče on. "Dugo se nismo videli."

Jer to je bio Fredi Bejts, čovek bez nekog jasnog zanimanja, iako se na neki način podrazumevalo da zastupa nekog, jer ovde je svaka druga osoba bila ili zastupnik, ili predstavnik, ili sitni diplomata, ili tajni agent.

Fredi je otvorio vrata.

"Uskači", reče on. "Idemo na zabavu."

E, to bi moglo biti to, pomisli Blejn. Ovo bi mogla biti polazna tačka na putu kojim je krenuo. Bilo je to, naravno, bolje od bilo čega drugog što mu je padalo na pamet. Udici ni za milion godina neće pasti na pamet da ga potraži na zabavi. I još nešto: sa zabave moći će lako da klisne. Biće tamo toliko ljudi da niko neće ni primetiti gde je jedan čovek nestao. Biće tamo, bio je gotovo siguran, bar jedna kola sa ključem nemarno ostavljenim u bravi. Biće hrane - a hrana mu je bila potrebna.

"Hajde", reče Fredi. "To je jedna od Šarlininih zabava."

Blejn je upao u kola i utonuo u sedište. Vrata su se uz šuštanje zatvorila i Fredi je skrenuo saobraćajnu traku.

"Kazao sam Šarlini", reče Fredi, gotov da ćaska, "da zabava nije zabava ako nema žive duše iz Udice. Dobrovoljno sam se prijavio da odem i ulovim neku ličnost iz Udice."

"Omanuo si", kratko reče Blejn. "Ja ti nisam nikakva ličnost."

"Osim", reče Fredi, "što vi putnici možete da ispričate zastrašujuće priče."

"Znaš dobro", reče Blejn, "da ih nikad ne pričamo."

Fredi je pucnuo jezikom. "Tajnost", reče on.

"Grešiš", reče Blejn. "Pravila i propisi."

"Naravno. To je i razlog što se u ovom gradu glasine pronose kao šumski požar. Neka se nešto dogodi popodne ovde na brdu, do večeri se već prepričava do najsitnijih pojedinosti u najgorim rupama."

"Ali verovatno netačno."

"Možda ne baš najživopisnije i najtačnije opisano, ali bar u načelu."

Blejn nije odgovorio. Zavalio se u sedište i okrenuo glavu prema prozoru, da posmatra kako promiču osvetljene ulice, a iznad njih masivni, terasasti blokovi zgrada Udice. I da se divi nepresušnim čudesima pogleda koji nije prestajao da uzbuđuje. Još dok je o tome razmišljao, znao je da nije u pitanju samo pogled, jer bilo je i veličanstvenijih na svetu, već bajkovito značenje koje je kao plašt padalo na grad.

Jer ovde je, u suštini, ako ne i imenom, bila prestonica Zemlje. Ovde su ležale nada i veličina budućnosti - ovde se nalazila ljudska karika s ostalim svetovima, u dubinama svemira.

A on ju je napuštao.

Neverovatno, ali i uza svu ljubav prema njoj i svu odanost i veru u nju, bežao je iz nje kao uplašen zec.

"Šta ćete vi da radite sa svim tim?" upita Fredi.

"Sa svim čim?"

"Svim tim znanjem, svim tajnama, svim idejama koje gomilate."

"Ne bih znao."

"Regimente naučnika", reče Fredi, "latile su se svojski posla. Trupe tehnologa otkrivaju nova rešenja. Koliko ste ispred nas ostalih - oko milion godina?"

"Razgovaraš s pogrešnim čovekom", reče Blejn. "Ne znam ti ja ništa. Ja samo radim svoj posao. A ako me podbadaš, trebalo bi da znaš

da se ne dam podbadati."

"Žao mi je", reče Fredi. "Opsednut sam time."

"Ti i milioni drugih ljudi. Psovanje Udice je zabava raširena po celom svetu."

"Posmatraj to iz moga ugla", gorljivo reče Fredi. "Ja se nalazim spolja. Čak ni ne gledam unutra. Vidim ovde ovo veliko čudo, ovaj ljudski paragon, ovaj nadljudski projekat, i zavidim svakome ko je u tome, osećam da ne pripadam tu i da sam očigledno drugorazredan. Pitaš li se da li svet mrzi petlju Udice?"

"Mrzi li?"

"Šep", svečano reče Fredi, "promuvaj se malo."

"Nema potrebe. Dovoljno čujem i kad ne idem nigde. Moje pitanje jeste: Mrze li oni zaista Udicu?"

"Mislim da mrze", reče Fredi. "Možda ne ovde. Svi razgovori u ovom gradu uglavnom su diktirani pomodarstvom.

Ali idi u unutrašnjost. Tamo je zaista mrze."

Ulice sada nisu bile tako blisko oivičene, niti su svetla bila tako jaka. Ovde je bilo manje poslovnih zgrada, a i stambene zgrade su se proredile. Saobraćaj se smanjio.

"Ko će doći kod Šarlin?" upita Blejn.

"Oh, kao i obično", reče Fredi. "Plus uobičajeni zverinjak. Ona je otkaćena. Ničim sputana, gotovo bez ikakvog društvenog osećaja. Možeš da naletiš gotovo na svakog."

"Da, znam", reče Blejn.

Biće u njegovom mozgu se promeškolo; gotovo pospano meškolo.

U redu je, reče Blejn. Smiri se i odremaj. Uspećemo. Na putu smo.

Fredi je skrenuo kola sa glavnog puta na drum drugog reda, koji je skretao u kanjon. Vazduh je postao hladniji. Napolju, u tami, mogao se čuti romor lišća i osetiti miris borovine.

Kola su ušla u oštru krivinu i gore, na prirodnoj terasi, zasijala je kuća - modernistička kuća na litici, uklesana u zid kanjona kao lastavičje gnezdo.

"E, pa", radosno reče Fredi, "evo nas, konačno."

5.

Zabava je postajala sve bučnija - ne neobuzdana, već bučna. Počela je da poprma onaj ustajali vazduh jalovosti kojoj, na kraju, sve zabavu postanu žrtve. A bilo je i nešto u njoj - nešto u oporom mirisu previše cigareta, hladnoći kanjonskog povetarca kroz otvorene prozore, kreštavim i ispraznim zvucima ljudskog čavrljanja - što je govorilo da postaje kasno - da je kasno i da je vreme da se ide, iako još nije bilo. Još nije bila ni ponoć.

Čovek po imenu Herman Dalton ispružio je svoje duge noge, zavaljen u stolici; velika cigara bila mu je nabijena u jedan kraj usana, kosa nalik na četku jer je rukama provlačio kroz nju.

"Ali, kažem ti, Blejn", grmeo je, "tome mora doći kraj. Doći će vreme, ako se nešto ne uradi, kada više neće biti biznisa. Udica nas je, već i sad, priterala uza zid."

"Gospodine Dalton", umorno mu reče Blejn, "ako želite da o tome raspravljate, bolje nađite nekog drugog. Ja ne znam ništa ni o biznisu, a ni o Udici, iako radim tamo."

"Udica nas apsorbuje", besno reče Dalton. "Ona nam oduzima hleb naš nasušni. Ona uništava fini sistem pravila i etike, koji su vekovima bolno stvarali ljudi odani opštem dobru. Ona ruši trgovačku strukturu koja je tako pažljivo građena. Ona nas uništava, polako i neumitno, ne sve nas odjednom, ali polako, jednog po jednog. Eto, na primer, ta takozvana meserska biljka. Baciš seme, a onda odeš i iskopaš biljku kao što bi iskopao krompir, samo što umesto krompira dobiješ komadine proteina."

"I tako", reče Blejn, "prvi put u životu milioni ljudi jedu meso, koje ranije nisu mogli da kupuju, a što im vaš fini, vrli sistem pravila i etike nikada nije mogao da omogući."

"Ali farmeri!" viknu Dalton. "I trgovci mesom. Da ni ne pominjem interese prerađivača..."

"Pretpostavljam", reče Blejn, "da bi bilo poštenije da se seme prodaje isključivo farmerima ili supermarketima. Ili da ga prodaju za dolar ili dolar i po komad, umesto deset centi po pakovanju. To bi prirodno meso učinilo konkurentnim, a ekonomiju bezbednom i

valjanom. Naravno, ti milioni ljudi..."

"Ali vi ne razumete", bunio se Dalton. "Biznis je žila kucavica našeg društva. Uništi ga i uništićeš samog Čoveka."

"U to sumnjam", reče Blejn.

"Ali istorija dokazuje značaj komercijalizma. On je sagradio svet kakav je danas. On je otvorio nove zemlje, slao naseljenike, dizao fabrike i..."

"Vidim, gospodine Dalton, da puno čitate istoriju."

"Da, gospodine Blejn, čitam. Posebno me zanima..."

"Onda ste, možda, primetili još nešto. Ideje, ustanove i verovanja vremenom nadžive svoju korisnost. Naći ćete to na svakoj stranici naše istorije - svet se razvija i ljudi i njihove metode se menjaju. Da li vam je ikada palo na pamet da je biznis, onakav kakvim ga vi smatrate, nadživeo svoju korisnost? Biznis je dao svoj prilog, a svet se kreće dalje. Biznis je samo još jedan dodo..."

Dalton se naglo uspravio; kosa mu se nakostrešila a cigara mu je visila iz usta.

"Bože", kriknu on, "siguran sam da zaista tako mislite. Da li Udica tako misli?"

Blejn se suvo zakikotao. "Ne, ja tako mislim. Ja nemam pojma šta Udica misli. Ja ne krojim njenu politiku."

I tako ti je to, pomisli Blejn. Bez obzira gde pošao, tako je. Uvek se nađe neko ko pokušava da iskopa neki nagoveštaj, neko rešenje, neku majušnu tajnu koja bi se mogla odnositi na Udicu. Kao grupa lešinara spremnih na skok, kao gomila voajera žednih da saznaju šta se događa, pretpostavljajući, možda, da se događa mnogo više nego što se zaista događa.

Ovaj grad je ludnica spletki, došaptavanja i glasina - pun predstavnika, operativaca i pseudodiplomata. A ovaj gospodin u fotelji preko puta mene, razmišljao je Blejn, ovde je da uputi formalni protest protiv nekog novog nasilja nad određenom ponositom trgovačkom jedinicom, koje vrši neki novi poduhvat Udice.

Dalton se ponovo namestio u fotelji. Opet je snažno stisnuo svoju veliku cigaru. Činilo se da mu je kosa ponovo pala unazad, u nešto što je podsećalo na urednu frizuru.

"Kažete da ne vodite politiku Udice", reče on. "Mislim da ste mi rekli da ste putnik."

Blejn klimnu.

"To znači da idete u svemir i posećujete druge zvezde."

"Mislim da bi to bilo to", reče Blejn.

"Onda ste parija."

"Moglo bi se reći. Iako se, da vam pravo kažem, ta reč obično ne koristi u učtivom društvu."

Prekor nije dopro do Daltona. Bio je imun na stid.

"Kako je to?" upita on.

"Zaista, gospodine Dalton, ne mogu sad da počinjem da vam pričam."

"Idete li tamo potpuno sami?"

"Pa, ne baš sam. Nosim trakaš sa sobom."

"Trakaš?"

"Jednu mašinu. Ona beleži stvari na traku. Puna je svakavih instrumenata, naravno, jako minijaturizovanih, i čuva podatke o svemu što vidi."

"A ta mašina odlazi s vama..."

"Ne, majku mu. Rekao sam vam. Ja je vodim sa sobom. Kada odem, vodim je sa sobom. Kao što vi nosite aktn-tašnu."

"Vaš um i ta mašina?"

"Tako je. Moj um i ta mašina."

"Zamislite!" reče Dalton.

Dalton je izvadio cigaru iz usta i pomno je proučavao. Kraj koji mu je bio u ustima bio je jako izgrizen. Sam kraj bio je krzav, a zamršene resice visile su s njega. Gundajući da se usredsredi, nabio ju je nazad u usta, vrteći je malo da navije resice.

"Da se vratimo na ono o čemu smo pre razgovarali", autoritativno izjavi on. "Udica ima sve te tuđinske stvari i ja mislim da je to u redu. Ja shvatam da ih ona prilično detaljno proučava pre nego što ih izbaci na tržište. Ne bi tu bilo ničeg spornog - ne, gospodine, nikako - samo kad bi ih oni prodavali uobičajenim trgovačkim kanalima. Ali oni to ne rade. Oni nikome ne dopuštaju da prodaje njihove proizvode. Oni su postavili sopstvene prodajne ispostave i, da doliju so na ranu, nazivaju te ispostaje trgovačkim stanicama. Kao da, podsećam vas, imaju posla s gomilom divljaka."

Blejn se zakikotao. "Neko iz Udice je, davno, imao smisla za humor. Verujte mi, gospodine Dalton, u to je teško poverovati."

"Izmišljaju proizvod za proizvodom", besnio je Dalton, "ne bi li nas uništili. Iz godine u godinu oduzimaju ili ukidaju artikle za kojima je postojala tražnja. To je proces erozije koje nas iznuruje. Ne postoji neka žestoka pretnja, već samo postojano varanje. A sad čujem da bi mogli da otvore svoj transportni sistem za javnost. Shvatate li kakav bi to udar izvršilo na stari trgovinski poredak."

"Pretpostavljam", reče Blejn, "da bi to kamiondžije izbacilo iz posla, a i jedan broj avioprevoznika."

"Dobro znate da bi se to desilo. Nema transportnog sistema koji se može meriti s teleportacijom."

Blejn reče: "Mislim bi izlaz mogao da se nađe u otvaranju sopstvenog teleportacionog sistema. Mogli ste to da uradite već pre mnogo godina. Izvan Udice ima mnogo ljudi koji mogu da vam pokažu kako se to radi."

"Otkaćenjaka", zlobno reče Blejn.

"Ne, Daltone, ne otkaćenjaka. Samo običnih ljudi koji imaju paranormalne moći koje su dovele Udicu tamo gde je sada - one iste moći koje cenite u Udici, ali prezirete kod svog naroda."

"Ne bismo smeli", reče Dalton. "Postoje društvene norme."

"Da, znam", reče Blejn. "Društvene norme. Da li ih srećna rulja još razapinje na krst?"

"Moralna klima", složio se Dalton, "ponekad je zbunjujuća."

"Mogu da zamislim", reče Blejn.

Dalton je izvadio cigaru iz usta i gledao je gotovo s gađenjem. Jedan kraj se ugasio, drugi je bio jako iskrzan. Pošto je za trenutak razmislio, bacio ju je u saksiju sa biljkom. Zakačila se za donji deo biljke i opsceno tamo visila.

Dalton se zavalio i pritisnuo rukama trbuh. Zurio je u tavanicu.

"Gospodine Blejn", reče on.

"Da?"

"Vi ste razborit čovek. I častan. Ne dopuštate isprazne misli. Ispreskakali ste me u vezi s nekim pitanjima, i svidelo mi se kako ste to izveli."

"Na usluzi", hladno reče Blejn.

"Koliko vas plaćaju?"

"Dovoljno", reče Blejn.

"Ne postoji tako nešto. Nikada nisam video čoveka..."

"Ako pokušavate da me kupite, sišli ste s vašeg voljenog uma."

"Ne da vas kupim. Unajmim. Poznate su vam sve tajne Udice. Poznajete puno ljudi. Kao savetnik, bili biste od neprocenjive koristi. Rado bismo..."

"Oprostite, gospodine, ali ja bih vam bio potpuno beskoristan. Pod sadašnjim okolnostima, ništa vam ne bih koristio."

Jer ovde je već sat i po, a to je bilo predugo. Jeo je, pio i razgovarao s Daltonom - protraćio je puno vremena na Daltona - a sad bi morao da pođe. Jer glas da je ovde procureće do Udice, a pre nego što se to dogodi, on mora biti daleko.

Čulo se šuštanje tkanine i jedna ruka pade mu na rame.

"Šep", reče Šarlin Viter, "lepo od tebe što si došao."

Ustao je i stao pred nju.

"Lepo od tebe što si me pozvala."

Vragolasto mu se nasmešila očima. "Jesam li te zaista pozvala?"

"Nisi", reče on. "Da budemo iskreni. Fredi me je dovukao. Nadam se da nemaš ništa protiv."

"Ti znaš da si uvek dobrodošao." Stisnula mu je mišicu. "Ima neko koga moraš da upoznaš. Oprostićete nam, gospodine Dalton."

"Naravno", reče Dalton.

Odvela je Blejna.

"Znaš", reče on, "to je bilo prilično grubo s tvoje strane."

"Spasavala sam te", reče mu ona. "Taj čovek je strašno dosadan. Ne mogu ni da zamislim kako je dospeo ovde. Sigurna sam da ga nisam pozvala."

"A ko je on?" upita Blejn. "Bojim se da nisam saznao."

Slegla je golim ramenima s jamicama. "Predvodnik neke poslovne delegacije. Došao je ovde da isplaće svoje slomljeno srce Udici."

"Toliko je nagovestio. Srdit je i jako nesrećan."

"Nisi dobio piće", reče Šarlin.

"Upravo sam ga završio."

"A jesi li šta pojeo? Dobro se zabavljaš? Imam novi dimenzino, poslednja reč..."

"Možda", reče Blejn. "Možda kasnije."

"Idi uzmi još jedno piće", reče Šarlin. "Ja moram da pozdravim još neke goste. Šta misliš da ostaneš posle? Nedeljama se nismo videli."

Odmahnuo je glavom. "Ne smem da kažem koliko mi je žao. Lepo od tebe što si me pozvala."

"Neki drugi put", reče ona.

Krenula je, ali je Blejn ispružio ruku i zaustavio je.

"Šarlin", reče on, "da li ti je iko ikada rekao da si sjajna."

"Niko", reče mu ona. "Apsolutno niko."

Podigla se na prste i ovlaš ga poljubila u obraz.

"Ajd' sad beži i zabavljaj se", reče ona.

Stajao je i gledao kako odlazi u gomilu.

U njemu, Ružičasto se promeškolo; znak pitanja podrazumevao se.

Samo još malo, reče mu Blejn gledajući masu. Pusti me još malo.

Onda ćemo da razgovaramo.

I osetio je zadovoljstvo, iznenadno mahanje repom u znak zahvalnosti što mu je posvećena pažnja.

Slagaćemo se, reče on. Moramo da se slažemo. Vezani smo jedno za drugo.

Ponovo se sklupčalo - mogao je da oseti kako se sklupčava i prepušta stvari njemu.

Bilo je uplašeno u početku - može se ponovo uplašiti - ali u ovom trenutku prihvatilo je situaciju za koju je znao da mora da deluje izuzetno grozno, jer ovo mesto bilo je zastrašujuće daleko od samotnosti i spokojstva one plave sobe na dalekoj planeti.

Besciljno se vrzmao po sobi, prošao pored bara, za trenutak zastao da baci pogled u sobu u kojoj se nalazio novi dimenzino, a zatim krenuo ka foajeju. Jer, bilo je vreme da pođe. Pre zore mora ili da bude milijama daleko, ili da se negde dobro sakrije.

Prolazio je pored grupica ljudi koji su čavrljali, i klimnuo glavom prema nekolicini poznanika koji su mu se obratili ili mahnuli.

Moglo bi potrajati dok nađe kola u kojima je zaboravni vozač ostavio ključeve. Možda - ta pomisao nalete brutalnom snagom - možda i neće naći nijedna. Šta u tom slučaju? Uputiti se u brda, možda, ili sakriti na dan-dva, dok ne smisli šta će. Šarlin će biti voljna da mu pomogne, ali ona je brbljiva, i mnogo bi bilo bolje da ne zna ništa o ovome. Trenutno nije mogao da se priseti nikoga ko bi mogao da mu pomogne. Neki od momaka iz Udice bi mogli, ali ipak nije bio toliko očajan. A i mnogi drugi, naravno, ali svaki od njih imao je neki lični interes u ovom ludom kolopletu spletki i zahteva, koji je okruživao

Udicu - i čovek nikada nije znao kome od njih da veruje. Bio je sasvim svestan da bi se neki od njih prodali u nadi da će nešto dobiti, ili da će steći neku umišljenu bolju poziciju.

Stigao je do ulaza u foaje, i to je bilo kao izlazak iz neke duboke šume na vetrovitu visoravan - jer je ovde brbljanje, nalik na zapljuskivanje talasa, sada postalo tek mrmorenje, a vazduh se činio jasniji i daleko čistiji. Nestalo je osećanja pritiska, nije bilo guranja među telima i umovima, neobičnog pulsirajućeg udaranja i unakrsnih struja ispraznih mišljenja i zlobnih ogovaranja.

Spoljašnja vrata su se otvorila i jedna žena uđe u foaje.

"Harijet", reče Blejn, "mogao sam da znam da ćeš da dođeš. Sad se sećam, ti nikad ne propuštaš Šarlinine zabave. Vodiš istorijat svega što se dogodilo i..."

Njen telepatski šapat opržio mu je mozak: Šep, ti prava, savršena budalo! Šta radiš ovde? (Slika majmuna sa magarećom kapom, slika stražnjice konja, slika posprdnog falusnog simbola.)

"Ali, ti..."

Naravno. Zašto ne (niz znakova čuđenja)? Misliš li ti samo dok si u Udici? Samo u sebi? Tajna, naravno - ali ja imam pravo na tajne. Kako bi inače dobar novinar pokupio (hrpe prijavštine koju razvejava vetar, beskrajni niz statističkih podataka, ogromno uho sa parom usana koje se otvaraju i zatvaraju ispred njega)?

Harijet Kvimbli reče, slatko, vokalno: "Ne bih propustila Šarlinine zabave ni za šta na svetu. Čovek tu sreće sjajne ljude."

Loši maniri, prekorno reče Blejn. Jer to jesu bili loši maniri. Telepatiju je moguće povremeno koristiti - ali nikada ne u društvene svrhe.

Do đavola s tim, reče ona. Ogolila sam ti dušu i evo šta sam dobila. (Lice uočljivo slično njegovom, sa vitkom, skladnom rukom otmeno položenom preko njega.) Svuda je po gradu. Čak znaju da si ovde. Uskoro će doći - ako već nisu ovde. Čim sam čula, došla sam najbrže što sam mogla. Reci nešto naglas, budalo. Neko će videti. Da samo stojimo."

"Gubiš vreme", reče Blejn. "Večeras ovde nema sjajnih ljudi. Ovo je najjadnija skupina koju je Šarlin ikada sastavila." Virkala!!!

Možda. Moramo da rizikujemo. Ti bežiš. Baš kao Stoun. Baš kao svi ostali. Ovde sam da ti pomognem.

On reče: "Razgovarao sam s jednim biznismenom. Užasno je

dosadan. Samo što sam malo izišao na vazduh." Stoun! Šta ti znaš o Stounu?

Sad nije važno. "U tom slučaju, idem ja. Nema svrhe da traćim vreme." Kola su mi dole na putu, ali ti ne možeš sa mnom. Ja ću poći prva, dovesti kola i ostaviti ih da rade. Ti se malo vrzmaj naokolo, a zatim idi u kuhinju (plan kuće sa crvenom linijom koja vodi do kuhinje).

Znam gde je kuhinja.

Nemoj da nešto zabrljaš. Seti se, bez naglih poteza. Bez oštrog i jasnog cilja. Samo se vrzmaj kao običan posetilac zabava, gotovo nasmrt se dosađujući. (Karikatura tipa sa velikim podočnjacima i ramenima pognutim pod teretom čaše za koktel koju labavo drži u ruci, ušiju naduvanih od slušanja i sa zamrznutim osmehom nanetim na lice.) Ali odlutaj u kuhinju, a zatim kroz bočna vrata na put.

"Ne misliš valjda da tek tako odeš?" upita Blejn. "Moj sud, veruj mi, često se pokaže pogrešnim." Ali ti? Zašto ti radiš sve ovo? Šta ti od toga imaš? (Zbunjena, besna osoba koja drži prazan kofer.)

Volim te. (Drvena ograda sa prekrštenim srcima urezanim svuda po njoj.)

Lažeš. (Komad sapuna koji energično ispira usta.)

"Nemoj da im kažeš, Šep", reče Harijet. "To bi slomilo Šarlinino srce." Ja sam novinar i radim na priči čiji si ti deo.

Samo jedno si zaboravila. Udica možda čeka na ulazu u kanjon.

Šep, ne brini. Sve sam smislila. Zavrnućemo ih.

"Onda dobro", reče Blejn. "Neću ništa da kažem. Vidimo se." I hvala. Otvorila je vrata i otišla; mogao je da čuje kako stupa verandom i klepeće niz stepenice.

Polako se okrenuo prema punoj sobi i, kad je prošao kroz vrata, eksplozija razgovora pogodila ga je u lice - pomešan zvuk mnogih ljudi koji jednovremeno govore ne vodeći mnogo računa o tome šta govore, ne pokušavajući da razmišljaju, već naprosto brbljajući radi brbljanja, tražeći ekvivalent podudaranja u ovom moru buke.

Znači, Harijet je teli, a to nikad ne bi posumnjao. Iako, ako si novinar, i to nadaren, sasvim je normalno da ćeš to da kriješ.

Žena zatvorenih usta, pomislio je i zapitao se kako ijedna žena može toliko da ćuti. Međutim, prisetio se da je Harijet više novinarka nego žena. Mogao si je smestiti uz najbolja škrabala.

Zaustavio se kod bara, dobio skoč s ledom i trenutak nehajno stajao tamo i pijuckao ga. Ne sme izgledati kao da žuri, ne sme ni za trenutak delovati kao da se nekud uputio, a ipak nije smeo da dozvoli da ga uvuku u neki od vrtloga razgovora - za to nije bilo vremena.

Mogao je da navrati u sobu s dimenzinom na minut-dva, ali i to je nosilo opasnosti. Čovek se prebrzo identifikuje s onim što se tamo događa. Gubi osećaj za vreme; gubi sve osim situacije koju je dimenzino stvorio. A često je neugodno i zbunjujuće upasti na pola toga.

Odlučio je da to nije dobra ideja.

Izmenjao je kratke pozdrave s još nekoliko poznanika; pretrpeo je susret, praćen tapšanjem po ramenima, s pomalo pripitim gospodinom koga, eto, ima već deset dana kako nije video; bio je prinuđen da odsluša dve bezbojne priče; malo je očijukao sa smejuljećom gospom koja ga je napala iz zasede.

A sve vreme postojano se primicao vratima koja su vodila dole, kuhinju.

Konačno je stigao.

Prošao je kroz dovratnik i nehajno krenuo niz stepenice.

Prostorija je bila prazna; hladna, metalna prostorija sa odbleskom hroma i sjajem visoke vrednosti. Sat sa sekundarom koja klizi visio je na jednom zidu, a njegovo zujanje teško je odzvanjalo sobom.

Blejn je na najbliži sto spustio čašu, dopola ispijenu; tamo, šest koraka dalje, preko blistavog poda, nalazila su se spoljna vrata.

Napravio je prva dva koraka, a kad je pošao da napravi treći, nem uzvik upozorenja začuo mu se u mozgu, i on se okrete.

Fredi Bejts stajao je pored ogromnog frižidera; jedna ruka bila mu je zavučena duboko u džep.

"Šep", reče Fredi Bejts, "da sam na tvom mestu, ne bih to pokušavao. Udica je okružila mesto. Nemaš šanse."

6.

Blejn je stajao kao sleđen dok je čuđenje tuklo po njemu. Iznenadjenje i zbunjenost, pre nego bes ili strah, držali su ga tamo sleđenog. Iznenadjenje da je, od svih ljudi, to bio baš Fredi Bejts. Fredi, ne više besciljni ugladeni besposličar, nelogičan tajanstveni čovek u gradu punom takvih kao što je on, već agent Udice, i to, očigledno, sposoban agent.

I još nešto - Kirbi Rend je znao, i pustio ga je da iziđe iz kancelarije i siđe liftom. Ali čim je on izišao na hodnik, Rend je već imao u ruci telefon i Frediju izdavao zadatak.

Mudro, priznao je Blejn - mnogo mudrije nego što se on pokazao. Ni u jednom trenutku nije posumnjao da je Rend osetio da nešto nije u redu, a Fredi, kad ga je pokupio, ponašao se normalno, nemarno.

Bes je polako rastao u njemu, i zamenjivao čuđenje. Bes što je uhvaćen, što ga je nasamario jedan takav idiot kao što je Fredi.

"Samo ćemo da iziđemo napolje", reče Fredi, "kao prijatelji, a onda ću da te vratim da porazgovaraš s Rendom. Bez buke, bez borbe, već vrlo gospodski. Ni ti ni ja ne bismo da uradimo ništa što bi Šarlin stvorilo neprilike."

"Ne", reče Blejn, "naravno da nećemo."

Mozak mu je ubrzano radio, tražeći način, tražeći izlaz, bilo šta što bi ga izvuklo iz ovoga. Jer on nije nameravao da se vraća. Bez obzira šta se dogodilo, on se neće vratiti s Fredijem.

Osetio je da se Ružičasto komeša kao da hoće da iziđe.

"Ne," viknu Blejn. "Ne!"

Ali bilo je kasno. Ružičasto je ispuzalo napolje i ispunilo mu mozak, i on je i dalje bio on, ali i još neko. Bio je dva bića odjednom, i to ga potpuno zbunilo, ali još nešto čudno se dogodilo.

Soba je postala samrtno mirna, osim ječanja sata na zidu. A to je bilo čudno jer do ovog trenutka sat nije ječao: zujao je, ali nije ječao.

Blejn hitro zakorači napred, ali se Fredi nije pomerio. Ostao je da stoji na svom mestu, sa rukom u džepu.

I još jedan korak, a Fredi jedva da se pomakao. Oči su mu bile ukočene i gledao je, ne trepćući. Ali lice mu je počelo da se uvrće,

lagano i mučno, a ruka u džepu se pokrenula, mada tako lagano da se činilo kao da se samo meškolji, kao da se ruka, šaka i stvar koju je šaka stiskala u džepu, bude iz dubokog sna.

Još jedan korak i Blejn je već bio kod njega, sa pesnicom koja se kretala kao klip. Fredijeva usta polako su se otvorila, kao da mu je vilični zglob zarđao, a kapci su mu se puzeći spustili, u karikaturi treptaja.

A onda je pesnica eksplodirala na njegovoj vilici. Blejn je pogodio tamo gde je ciljao, a udario je svom snagom, okrećući trup da isprati udarac. Još dok je udarao, i bol dodira strujala kroz zglavke i zapekla ga u zglobu, znao je da ništa nije u redu. Jer Fredi jedva da se i pomerio; nije čak pokušao ni da se odbrani.

Fredi je padao, ali ne kao što bi čovek padao. Padao je sporo, usporeno, kao što se drvo ruši kad mu zadate poslednji udarac. Kao usporen snimak rušio se ka podu, a dok je padao, ruka mu je konačno napustila džep; u njoj se nalazio pištolj. Pištolj je iskliznuo iz mlitavih prstiju i pao na pod.

Blejn se sagnuo da ga pokupi, i imao ga je na dlanu još pre nego što je Fredi pao na pod, pa je stajao, s pištoljem u ruci, i posmatrao kako Fredi konačno udara o pod - ne baš udara, već se nekako spušta i usporeno opušta na površini poda.

Sat je još ječao na zidu i Blejn se osvrnuo da ga pogleda; video je da sekundara jedva da puži preko brojčanika. Puži umesto da galopira, ječi umesto da zuji; i sat je poludeo, reče Blejn sam sebi.

Nešto nije bilo u redu s vremenom. Sekundara koja se jedva vuče i Fredijeva spora reakcija bili su dokaz za to.

Vreme se usporilo.

A to je nemoguće.

Vreme se nije usporilo; vreme je univerzalna konstanta. Ali ako se vreme nekako usporilo, zašto nije i on bio deo toga.

Osim...

Naravno, osim ako je vreme ostalo kakvo jeste, a on se ubrzao; kretao tako brzo da Fredi nije imao vremena da reaguje, bio nesposoban da se odbrani, nije ni dobio priliku da pištolj izvuče iz džepa.

Blejn je ispružio pesnicu preda se i pogledao pištolj. Bio je zdepast i ružan i imao smrtonosnu nezgrapnost.

Fredi se nije zavitlavao, niti se Udica zavitlavalala.

Ne nosi se pištolj u igrici u kojoj se pretpostavlja lakoća i uljudnost. Ne nosi se pištolj ako nisi spreman da ga upotrebiš. A Fredi - u to nije bilo sumnje - jeste bio spreman da ga upotrebi.

Blejn se hitro okrenuo nazad, prema Frediju, koji je još bio na podu i činio se jako miran. Proći će još neko vreme dok Fredi ne dođe sebi. Blejn je pištolj spustio u džep i okrenuo se prema vratima; dok je to činio, bacio je pogled na sat: sekundara gotovo da se nije pomerila s mesta na kome je bila kada ju je poslednji put video.

Stigao je do vrata, otvorio ih i osvrnuo se da poslednji put pogleda sobu. Soba je i dalje blistala od hroma, i dalje neumoljivo korisna, a jedina neprilična stvar u njoj bio je Fredi ispružen na podu.

Blejn je izišao pa se popločanom stazom zaputio prema dugačkom kamenom stepeništu koje se strmo spuštalo niz dugačku liticu.

Jedan čovek, koji je dokono sedeo na vrhu stepenica, počeo je da se polako uspravlja kada je video da Blejn trči stazom ka njemu.

Svetlost sa jednog od prozora na gornjem spratu padala je na lice čoveka koji se uspravlja i Blejn ugleda izraz najdubljeg zaprepašćenja, kao da su to bile linije izvajane na licu skulpture.

"Žao mi je, prijatelju", reče Blejn.

Ispružio je ruku, krutu od ramena naniže, sa otvorenim dlanom, i uhvatio lice skulpture.

Čovek se polako zateturao unazad, sve opreznije i opreznije, naginjući se sve više i više pri svakom koraku. Još malo i pašće na leđa.

Blejn nije sačekao da to vidi. Potrčao je niz stepenice. Iza tamnih redova parkiranih vozila stajala su usamljena kola čija su stražnja svetla sijala a motor blago brujao.

To su Harijetina kola, reče on sam sebi, ali su usmerena u pogrešnom smeru - ne niz put, ka ulazu u kanjon, već ka kraju kanjona. A to nije bilo dobro, jer je znao da se put prekida milju ili dve dalje.

Stigao je do kraja stepenica i probio se između kola do puta.

Harijet je sedela u kolima i čekala, a on je obišao oko njih i otvorio vrata. Skliznuo je na sedište.

Pogodio ga je umor, strašan umor od koga bole kosti; umor kao da je trčao, kao da je predugo trčao. Utonuo je u sedište i pogledao svoje

ruke u krilu: drhtale su.

Harijet se okrenula i pogledala ga. "Nije ti dugo trebalo", reče ona. "Pobegao sam", reče Blejn. "Žurno."

Ubacila je kola u brzinu i zaplovila putem; mlaznice su tutnjale, a zidovi kanjona sabirali su tutnjanje i odbijali ga tamo-amo.

"Nadam se", reče Blejn, "da znaš kuda ideš. Put se odmah tu završava."

"Ne brini, Šep. Znam."

Bio je suviše umoran da se raspravlja. Bio je sav prebijen.

I imaš pravo da budeš, reče on sam sebi, kad si se kretao deset puta (ili sto puta?) brže nego što bi trebalo, nego što je ljudsko telo uopšte stvoreno da se kreće. Koristio je energiju strašno brzo - srce mu je brže kucalo, pluća su radila jače, a mišići se skupljali i istežali zapanjujućom brzinom.

Ležao je ćutke, misli obuzetih onime što se dogodilo, i pitao se, takođe, zašto se to dogodilo. Iako je pitanje bilo samo formalno i akademsko, jer - znao je šta je to bilo.

Ružičasto je iščilelo iz njega, on je pošao u lov i našao ga, sklupčanog u skloništu.

Hvala, reče mu.

Iako je bilo malo smešno da mu zahvaljuje, jer ono je bilo deo njega - bilo je u njegovoj lobanji, krilo se u njegovom mozgu. A ipak još nije bilo deo njega, još nije bilo deo njega. Ali više ne i skrivač, više ne begunac.

Kola su hitala uz kanjon, a vazduh je bio svež i hladan, kao da je upravo ispran u čistom planinskom potoku; miris borovine spuštao se između zidova kao miris oslabelog, ali predivnog parfema.

Možda je, reče on sam sebi, biće u njegovom mozgu delovalo ne misleći da time njemu pomaže. Pre je to mogla da bude automatska nagoniska akcija da spase samog sebe. Ali, bez obzira šta to bilo, očigledno je spaslo i njega baš kao i sebe. Jer njih dvoje bili su jedno. Više nijedno od njih dvoje nije moglo da radi nezavisno od onog drugog. Bili su spojeni trikom tog ispruženog Ružičastog na onoj drugoj planeti, udvajanjem bića koje je došlo da živi s njim - jer biće u njegovom umu bilo je senka onog drugog ja, udaljenog pet hiljada svetlosnih godina.

"Problemi?" upita Harijet.

"Sreo sam se s Fredijem."

"Fredijem Bejtsom, misliš."

"On je jedini Fredi."

"Mali šljampavko."

"Tvoj mali šljampavko", reče Blejn, "imao je pištolj i krv u očima."

"Ne misliš..."

"Harijet", reče Blejn, "ovo će izgleda biti gadno. Zašto me ne pustiš napolje..."

"Ni za živu glavu", reče ona. "Nikad u životu se nisam ovako zabavljala."

"Ne ideš nikuda. Nije ostalo još mnogo puta."

"Šep, možda ne izgledam tako na prvi pogled, ali ja sam intelektualan tip. Puno čitam, a najviše volim istoriju. Krvavu istoriju ratova. Naročito ako ima puno mapa bitaka."

"Pa?"

"Pa, otkrila sam jednu stvar. Uvek je dobro postaviti odstupnicu."

"Ali ne uz ovaj put."

"Upravo uz ovaj put", reče ona.

Okrenuo je glavu i posmatrao njen profil: uopšte nije ličila na hladnog izveštača, što je zaista bila. Nikakva tračerka, draga Saveta ili hroničar visokog društva, već jedan od onih desetak vrhunskih novinara koji su sastavljali grandioznu sliku Udice za jedne od najvećih novina u Severnoj Americi.

A ipak šik, pomisli on, kao model. Šik a da nije zalizana, i s dozom finog samopouzdanja, koje bi kod bilo koje druge žene predstavljalo aroganciju.

Bio je siguran da ne postoji ništa što bi se o Udici moglo znati, a da to ona nije znala. Pisala je sa čudesno objektivne tačke gledišta, rekao bi čovek gotovo nepristrasno, ali čak i u tu retku atmosferu kad je novinarska proza u pitanju, ubrizgavala je blag osećaj ljudske topline.

A u svetlu svega toga, šta će ona ovde?

Naravno, bila mu je prijatelj. Poznavao ju je godinama, još od onog dana kad je tek bila stigla u Udicu i kad su otišli na večeru na jedno mestašce gde je slepa starica još prodavala ruže. Kupio joj je ružu, setio se, a pošto je bila daleko od kuće i sama, neko vreme je plakala. Međutim, reče on sebi sada, verovatno od tada ne plače.

Čudno, pomisli on, ali sve to je čudno. Sama Udica bila je savremena noćna mora koju spoljašnji svet, ni za jedno stoleće, nije sasvim prihvatio.

Pitao se kako je to izgledalo, pre tog jednog veka, kada su naučnici konačno odustali, kada su priznali da Čovek nije stvoren za svemir. I da su sve one godine mrtve i svi snovi jalovi, i da je Čovek konačno završio u svom malom planetarnom ćorsokaku. Jer tada su bogovi pali i Čovek je, potajno, shvatio da je, posle svih tih godina žudnje, uspeo da postigne samo sitnice.

Nada se srušila, snovi su iščezli, zamka se čvrsto stegla - ali nagon za svemirom odbio je da umre. Postojala je, naime, grupa jako tvrdoglavih ljudi, i ona je krenula drugim putem - putem koji je Čovek promašio, ili napustio, kako vam drago, pre mnogo godina, i od tada na njega s nipodaštavanjem gledao, i proklinjao, nazivajući ga magijom.

Ali tvrdoglavi ljudi verovali su u to, verovali su bar u načela te stvari koju je svet zvao magijom, jer to magija i nije bila, ako se uzme u obzir značenje koje je godinama pridavano toj reči. Pre bi se to, dakle, moglo nazvati načelom, baš kao što postoje načela u osnovi fizičkih nauka. Ali to je pre bila mentalna nego fizička nauka: bavila se korišćenjem uma i produžetaka uma, umesto korišćenjem ruku i produžetaka ruku.

Iz ove tvrdoglavosti, verovanja i vere, izrasla je Udica - Udica zato što je to posezanje napolje, pećanje po svemiru, odlazak uma tamo gde telo ne može.

Ispred njihovih kola, put je skretao nadesno, a zatim naglo pravio krug ulevo. Ovo je bila okretnica, ovde se put završavao.

"Drži se", reče Harijet.

Skrenula je s puta i zaputila se uz kamenito korito potoka koji je tekao uz zidove kanjona. Mlaznice su urlale i praskale, motori tutnjali i zavijali. Grane su drljale vrh mehura i kola se oštro zaneše, a zatim ispraviše.

"Ovo i nije tako strašno", reče Harijet. "Kasnije ima jedno ili dva mesta gde je malo gadno."

"Ovo je odstupnica o kojoj si pričala?"

"Baš tako."

Pitao se zašto bi Harijet Kvimbli bila potrebna odstupnica. Gotovo da

je zaustio da je to pita, ali se uzdržao.

Vozila je oprezno, idući po suvom koritu potoka, držeći se uz stenu koja se spuštala iz tame. Ptice su krešteći uzletale iz žbunja, grane se vukle po kolima, cvileći u agoniji namučenog drveta.

Farovima su iz mraka izvukli oštru okuku, sa kamenom izdani veličine ambara, po ivici stenskog zida. Kola su usporila do puženja, zabila nos između izdani i zida, zakrenula se zadnjim krajem i, mic po mic, izišla ponovo na čistinu.

Harijet je okrenula mlaznice i kola potonuše na zemlju, stružući po šljunku u koritu potoka. Mlaznice su se ugasile, motor je stao i tišina ih prekri.

"Odavde ćemo pešice?" upita Blejn.

"Ne. Samo ćemo da malo pričekamo. Doći će da nas ulove. Ako čuju mlaznice, znaće kuda smo otišli."

"Ideš pravo na vrh?"

"Pravo na vrh", reče ona.

"Vozila si tuda?" upita on.

"Mnogo puta", reče mu ona. "Zato što sam znala da ću, ako dođe vreme da tuda idem, to morati brzo da obavim. Da neće biti vremena za nagađanje ili vraćanje."

"Ali zašto, za ime Boga..."

"Vidi, Šep. Ti si u bekstvu. Ja tebe izvlačim. Da tako ostane?"

"Naravno, ako ti tako hoćeš. Ali stavljaš u torbu sopstvenu glavu. Nema potrebe za to."

"I ranije sam stavljala glavu. Dobar novinar stavlja glavu u torbu kad god je to potrebno."

To je možda tačno, reče on sam sebi, ali ne do te mere. U Udici ima mnogo novinara, i pio je s većinom njih. Bilo ih je nekoliko koje je čak mogao nazvati prijateljima. Pa ipak, niko od njih - niko osim Harijet ne bi uradio ovo što ona sad radi.

Tako da samo novinarstvo ne bi moglo da bude odgovor. Niti bi prijateljstvo bilo potpun odgovor. Bilo je tu nešto više i od jednoga i od drugoga, možda nešto mnogo više i od jednoga i od drugoga.

Odgovor bi mogao da bude da Harijet nije samo novinarka. Mora da je još nešto. Mora da postoji još neki interes, i to vrlo jak.

"Da li si to ranije stavljala glavu u torbu zbog Stouna?"

"Ne", reče ona. "Za Stouna sam samo čula."

Sedeli su u kolima i slušali; odozdo iz kanjona doprlo je slabo brujanje mlaznica. Brujanje se brzo primicalo, i Blejn je pokušao da izbroji koliko ima kola; činilo se da ih je tri, ali nije bio siguran.

Kola su stigla do okretnice i zaustavila se; ljudi su izišli iz njih i zamakli u žbunje. Dozivali su se.

Harijet je ispružila ruku i prsti joj se sklopiše oko Blejnove.

Šep, šta si uradio Frediju? (Slika iskežene mrtvačke glave.)

Nokautirao sam ga; to je sve.

A on je imao pištolj?

Uzeo sam mu ga.

Fredi u kovčegu, s usiljenim osmehom na našminkanom licu, sa čudovišnim ljiljanom zabodenim između prekrštenih ruku.)

Ne. Ne to. (Fredy sa napumpanim okom, krvavim nosom i mrežom zakrpa na modrom licu.)

Sedeli su u tišini i osluškivali.

Povici ljudi zamreše, kola su se upalila i pošla niz put.

Sad?

Sačekaćemo, reče ona. Troja su došla. Samo dvojica su se vratila. Jedna još čekaju (red ušiju koje slušaju, sva istegnuta od naprezanja da čuju zvuk). Sigurni su da smo pošli uzbrdo. Ne znaju gde smo. Ovo je (razjapljeni zubi sa redovima zašiljenih zuba). Računaju da ćemo pomisliti da su otišli i da ćemo se odati.

Čekali su. Negde među drvećem rakun se prigušeno oglasio, a jedna ptica, uznemirena noćnim vrebacem, pospano se pobunila.

Ima jedno mesto, reče Harijet, mesto gde ćeš biti bezbedan. Ako odlučiš da tamo pođeš.

Bilo gde. Nemam izbora.

Znaš li kako je napolju?

Čuo sam.

U nekim gradovima imaju znakove (tabla sa rečima: PARIJO, NE DOZVOLI DA TI SUNCE OVDE ZAĐE). Puni su predrasuda i netrpeljivi, i postoje (bradati, starinski propovednici koji grme proročanstva; ljudi odeveni u noćne košulje sa maskom na licu i konopcem i bičem u ruci; zbunjeni uplašeni ljudi koji se skrivaju ispod simboličnih grmova kupina.)

Ona reče vokalnim šapatom: "Sramota, odvratna i smrdljiva."

Dole, na putu, kola su startovala. Slušali su kako odlaze.

"Konačno su odustali", reče Harijet. "Možda su i dalje ostavili čoveka, ali moraćemo da rizikujemo."

Upalila je motor i okrenula mlaznice naviše. S upaljenim svetlima kola su nastavila da se probijaju uz korito potoka. Put je postajao sve strmiji i korito je iščezlo. Kola su se kretala uz greben, pomerajući gomile žbunja. Ponovo su naišli na kameni zid, ali sada s leve strane. Zaronila su u prorez za dlaku širi od njih samih, i sad milela duž njega. Prorez se naglo završavao, a iza se nalazio uzan greben sa crnom stenom iznad i crnom prazninom ispod. Čitavu večnost su se peli, vetar je postao studen i oštar; na kraju su izbili na zaravan koju je plavila svetlost Meseca što je ponirao ka zapadu.

Harijet je zaustavila kola i opustila se na sedištu.

Blejn je izišao i stao da pretura po džepu da nađe paklo cigareta. Konačno ga je našao, ali samo je jedna ostala u njemu. Bila je prilično zgnječena. Brižljivo ju je ispravio i zapalio. Onda je obišao kola i stavio cigaretu među Harijetine usne.

Zahvalno je povukla dim.

"Granica je pravo napred", reče ona. "Vozi ti. Još pedeset milja kroz prirodu. Lak put. Ima tu jedan gradić gde možemo da stanemo da doručkujemo."

7.

Gomila se okupila na ulici preko puta restorana. Načičkala se oko Harijetinih kola i pažljivo ih posmatrala, u samrtnom miru. Ružna, ali ne i bučna. Besna i možda samo malo uznemirena, možda i na samoj ivici straha. Besna najverovatnije zbog straha.

Blejn se leđima naslonio na zid restorana, u kome su, pre nekoliko minuta, završili doručak. Tokom doručka je sve bilo u redu. Niko ništa nije rekao. Niko nije zurio u njih. Sve je bilo normalno i vrlo uobičajeno.

"Otkud znaju?" upita Blejn.

"Skinuli su znak."

"Ili je pao. Možda ga nisu ni imali. Ima nekih koji ga ni nemaju. Potrebno je puno ratobornosti da se stavi znak."

"Ove bebice deluju dovoljno ratoborno."

"Možda nisu došli po nas."

"Možda", reče on. "Ali nema nikog drugog, nema ničega drugog zbog čega bi se okupili."

Slušaj pažljivo, Šep. Ako se nešto dogodi. Ako se razdvojimo. Idi u Južnu Dakotu. Pjer u Južnoj Dakoti (mapa Sjedinjenih Država sa Pjerom označenim zvezdicom, imenom napisanim velikim crvenim slovima i purpurnim putem koji vodi od malog pograničnog mesta do grada na širokom Misuriju).

Znam to mesto, reče Blejn.

Pitaj za mene u ovom restoranu (pročelje zgrade obloženo kamenom, veliki potkrovni prozori, sa kićenim, srebrom optočenim sedlom koje visi na jednom prozoru, i veličanstvenim parom losovih rogova pričvršćenim iznad vrata). Na brdu je, iznad reke. Tamo me gotovo svako zna. Moći će da ti kažu gde sam.

Nećemo se razdvojiti.

Ali ako se razdvojimo, seti se ovoga što sam ti rekla.

Naravno, reče Blejn. Dovukla si me dovd. Verovaću ti celim putem. Gomila je počela da se pomalo komeša - ne baš da se pokreće, već da se mrda, počinjala je da se vrpolti, kao da bi mogla da blago zapenuša. A i žagor se podigao, mukli, režeći žagor bez reči.

Jedna babetina progurala se kroz gomilu i odgegala na ulicu. Bila je prastara. Ono što je od nje moglo da se vidi - glava, ruke, gola i blatnjava stopala - bilo je masa bora. Kosa joj je bila prljava, raščupana i padala joj je u slepljenim pramenovima preko cele glave. Podigla je slabašnu ruku, sa koje su mlitavi mišići visili kao skaredne vrećice, i uperila kljast, koščat, drhtav prst u pravcu Blejna.

"On je", vrisnu ona. "Njega sam uočila. Nešto nije u redu s njim. U njegov um ne može da se uđe. On je kao blistavo ogledalo. On..."

Ostatak njenih reči utonuo je u sve jaču graju gomile, koja je pošla napred - ne brzo, već stopu po stopu, pomerajući se ka dvoje ljudi koji su stajali oslonjeni o zid - kao da to čini istina uplašeno i nevoljno, ali da je ipak prinuđena građanskom dužnošću, koja je jača od straha.

Blejn stavi ruku u džep na jakni i prsti mu se stisnuše oko pištolja koji je dograbio u Šarlininoj kuhinji. Ali, znao je da to nije način. To bi samo pogoršalo stvar. Izvukao je ruku iz džepa i pustio je da padne pored tela.

Međutim, nešto nije bilo u redu - stajao je tamo sam, samo njegovo ljudsko ja. Ružičastog nije bilo u njemu, nije bilo komešanja u njegovom mozgu. Bio je nago ljudsko biće i za trenutak se, usplahiren, zapitao da li treba da mu bude drago zbog toga ili ne. A onda je uhvatio da neko viri iz jednog ugla njegovog uma, i sačekao da vidi šta će biti. Kad se ništa nije dogodilo, pitanje se ponovo pojavilo u svesti.

Na licima koja su lebdela iznad mase ljudskih tela što su se kretala ulicom, očitavali su se bes i gađenje. Nije to bila navala rulje pod plaštom noći; bilo je to prikriveno šuljanje čopora vukova po danu, a na čelu hajke, potekle sa rubova ovoga talasa ljudske mržnje, nalazila se ispijena babetina koja je uprla prstom i pokrenula čopor.

"Ne mrdaj", reče Blejn Harijet. "To nam je jedina šansa."

Znao je da svakog trenutka situacija može dostići kritičnu tačku. Rulja ili će izgubiti živce i odstupiti, ili će je neki mali incident, neki neznatni pokret, neka izgovorena reč, podstaknuti da pojuri napred.

Ako se to dogodi, znao je da će upotrebiti pištolj. To nije želeo, to nije nameravao da učini, ali to bi mu jedino preostalo.

Ali do toga trenutka, u tom malom međuvremenu pre nego što bi moglo da dođe do nasilja, grad je stajao okamenjen - pospan gradić

oronulih dvospratnih poslovnih zgrada, željnih bojenja, koje su gledale na suncem okupanu ulicu. Kržljivo drveće raslo je u nepravilnim razmacima, na prozorima na spratovima videla su se lica koja su zapanjeno gledala na moguću životinjski napad na ulici.

Rulja se približila, obrazovala krug, i dalje oprezna i nema; sav romor se utišao, sva mržnja brižljivo smestila iza divljačkih maski.

Jedna noga oštro je zveknula o pločnik, zatim druga i još jedna - hrapav, postojan zvuk nečijeg čvrstog nastupanja.

Koraci su se približavali, Blejn za sekund okrenu oči i na rubu vidnog polja uoči visokog, čoškastog, gotovo mrtvački mršavog čoveka koji je nehajno nastupao, kao da je izišao u običnu jutranju šetnju. Čovek je došao do Blejna, stao pored njega a zatim se okrenuo rulji. Nije rekao ni reč; samo je uporno stajao. Ali gomila je ustuknula, i tako su ostali da stoje na ulici u stravičnoj tišini.

Onda jedan čovek reče: "Dobro jutro, šerife."

Šerif se nije pomakao; nije rekao ni reč.

"Ovi su parije", reče čovek.

"Ko to kaže?" upita šerif.

"Stara Sara, ona kaže."

Šerif pogleda babetinu: "Šta je?"

"Tom je u pravu", kreštalala je Stara Sara. "Onaj tamo ima čudan mozak. Odbijaš se od njega."

"A žena?" upita šerif.

"Pa ona je s njim, je l' tako?"

"Stidim vas se", reče šerif, kao da su svi oni samo nevaljala deca.

"Dođe mi da vas ćorkiram, sve da vas ćorkiram."

"Ali to su parije!" vrisnu obuzet glas. "Znaš da ovde ne dozvoljavamo parije."

"Sa' ću da vam nešto kažem", reče šerif. "Odma' da ste se vratili na posao. Ja ću da se pobrinem za ovo."

"Za oboje", upita jedan glas.

"A što?" reče šerif. "Ova gospođa nije nikak'a parija. Sad sam baš smislio da je dovoljno da je najurimo iz grada."

On upita Harijet: "Jeste li s ovim čovekom?"

"I ostaću s njim!"

Ne! reče Blejn. (Znak za tišinu, prst preko usana.)

Brzo, s nadom da to niko neće uhvatiti, jer u ovom gradu čak i

telepata može da se suoči s problemima.

Ali upozorenje mora biti zvučno.

"Jesu li ono vaša kola preko puta?" upita šerif.

"Jesu", reče ona.

"E, pa da vam nešto kažem, gospođice. Otkasajte do njih i gubite se odavde. Narod će da vas propusti."

"Ali ja ne nameravam..."

Blejn reče: "Bolje to uradi, Harijet."

Oklevala je.

"Hajde", reče on.

Polako je sišla sa pločnika, a onda se okrenula.

"Vidimo se", reče ona Blejnu.

Prezrivo je pogledom okrnula šerifa. "Kozak", izjavila je.

Šerifa nije bilo briga. Nikad nije ni čuo za taj izraz.

"Nestanite, damo", reče on; glas mu je bio gotovo ljubazan.

Gomila se razmaknula da je propusti, ali je i dalje besno žagorila. Ona je stigla do kola i okrenula se da mahne Blejnu. Sela je, upalila motor, startovala mlaznice i oštro izvezla kola na ulicu. Gomila je odskočila, uz povike; preturali su se jedni preko drugih da se sklone s puta, zaslepljeni vrištećom prašinom koju su mlaznice podigle u vazduh.

Šerif je, veličanstveno miran, posmatrao kola dok su tutnjala ulicom.

"Jesi li vid'o, šerife!" urliknu jedna besna žrtva. "Što je nisi ćorkirao?"

"Niste bolje ni zaslužili", reče šerif. "Vi ste sve ovo i počeli. Eto, spremao sam se za jedan miran dan, a sve ste mi pokvarili."

Nije delovao kao da mu bilo šta smeta.

Uzbunjena gomila krenula je ka pločniku, besno se svađajući.

Šerif je mahnuo rukama, kao da tera piliće.

"Složili smo se", rekao im je. "Zabavljali ste se. Sad se vratite na posao. Ovog momka vodim u zatvor."

Okrenuo se prema Blejnu. "Pođi sa mnom", reče on.

Zajedno su išli ulicom prema zgradi suda.

"Trebalo je da znaš", reče šerif. "Ovaj grad je pakao za parije."

"Otkud sam znao", reče Blejn. "Nije bilo nikakvog znaka."

"Oduvan je pre godinu-dve", reče mu šerif. "Niko nije bio dovoljno pametan da ga opet postavi. Stvarno bi trebalo da imamo nov znak. Stari se malo istrošio. Jedva se i vide slova. Peščane oluje skinule

su boju."

"Šta nameravate sa mnom?"

"Ne nešto naročito, što se mene tiče. Držaću te malo dok se narod ne o'ladi. Zbog tebe. Čim bude bezbedno, oteraću te."

Za trenutak je ćutao i razmatrao situaciju.

"Ne mogu odma' da te pustim", reče on. "Momci će da paze."

Stigli su do zgrade suda i popeli se stepenicama. Šerif je otvorio vrata. "Pravo napred", reče on.

Ušli su u kancelariju i šerif zatvori vrata. "Znate", reče Blejn. "Mislim da nemate osnove da me zadržite. Šta bi se dogodilo da ja naprosto odšetam odavde?"

"Ništa naročito, pretpostavljam. Ali bar nemoj odma'. Sigurno te ne bi' zadržavao, iako bi se malo svađao. Ali ti ne bi izišao iz grada. U'vatili bi te za pet minuta."

"Mogao sam da odem kolima."

Šerif odmahnu glavom. "Sinko, ja znam ove ljude. Odrastao sam s njima. Ja sam jedan od njih. Znam koliko daleko mogu da idem s njima i kada da stanem. Mogao sam da izvučem damu, ali ne i oboje. Jesi li ikad video rulju na delu?"

Blejn odmahnu glavom.

"Nije baš neki prizor."

"A šta je s ovom Sarom? I ona je parija."

"E, pa, da ti kažem, prijatelju. Sara iza sebe ima dobru krv. Pala je na niske grane, ali njena je porodica ovde više od sto godina. Grad je naprosto podnosi."

"A zgodna je kao uočilac."

Šerif odmahnu glavom i zakikota se. "Nema puno toga", reče on, s lokalnim ponosom, "što promakne Sari. Prilično je zauzeta posmatranjem svih stranaca koji dolaze u grad."

"Tako hvatate puno parija?"

"Podnošljivo", reče šerif. "Tu i tamo. Podnošljiv broj, rekao bi'."

Pokazao je prema stolu. "Ajde isprazni džepove tamo. Zakon kaže da to moram da uradim. Daću ti priznanicu."

Blejn je počeo da kopa po džepovima. Novčanik, držač za kartice, maramica, privezak sa ključevima, šibice i, konačno, pištolj.

Oprezno ga je izvadio i položio pored ostalih stvari.

Šerif ga je spazio. "Imao si ga sve vreme?"

Blejn klimnu.

"I nisi posegao za njim?"

"Bio sam suviše uplašen da ga potegnem."

"Imaš li dozvolu za njega?"

"Nije čak ni moj."

Šerif je blago zazviždao kroz zube.

Podigao je pištolj i otvorio ga. Video se bakarni sjaj kućišta za metke.

Šerif je otvorio policu u stolu i gurnuo pištolj unutra.

"A sad", reče on, kao da je odahnuo, "sad po zakonu mogu da te smestim."

Podigao je kutiju šibica i pružio ih Blejnu.

"Trebaće ti ovo za pušenje."

Blejn ih je stavio u džep.

"Mogu da ti donesem cigarete", reče šerif.

"Nema potrebe", reče mu Blejn. "Ponekad ih nosim, ali ne pušim mnogo. Obično ih rasturim od nošenja pre nego što mi dođe da pušim."

Šerif je s eksera skinuo svežanj ključeva.

"Dođi", reče on.

Blejn ga je sledio u hodnik koji se nalazio ispred niza ćelija.

Šerif je otključao najbližu, preko puta vrata.

"Sam ćeš da budeš", reče on. "Noćas sam najurio poslednjeg. Momka koji je prešao granicu i nasvirao se. Mislio je da može da podnese kao belci."

Blejn je ušao u ćeliju. Šerif je zalupio i zaključao vrata.

"Ako ti nešto treba", reče on, pokazujući dobru dozu domaćinskog ponašanja, "samo viči. Ja ću da ti donesem."

8.

Zvali su je mnogim imenima.

Nekad je bila znana kao vančulna percepcija. A jedno vreme zvali su je i psionika, skraćeno psi. Ali prvo je bila magija.

Vrač, s oksidima koje je koristio za bojenje, sa kostima zglobova koje zveče u lobanji, sa vrećicom odvratnog sadržaja, možda ju je upražnjavao na nezgrapnan način, pre nego što je prva reč napisana - držeći se počela koje nije razumeo, najverovatnije ni ne znajući da ih ne razume, ne shvatajući da postoji nešto što bi trebalo da razume. A znanje je prenošeno, s jedne neprikladne ruke na drugu. Vešci iz Konga su je koristili, egipatski sveštenici znali su za nju, tibetskim mudracima bila je poznata. A u svim tim slučajevima nije bila mudro korišćena, nije bila shvaćena, i bila je pomešana sa gomilom hokus-pokusa, tako da je u doba razuma postala prokažena i gotovo niko više nije verovao u nju.

Dani razuma doneli su metodičnost i nauku, a u svetu koji je nauka sagradila, nije bilo mesta za magiju - jer u njoj nije bilo metodičnosti, nije bilo sistema, nije se mogla svesti na formulu niti jednačinu. Zato se u nju sumnjalo, bila je van granica i predstavljana kao idiotska besmislica. Niko razuman ne bi ni pomislio da o njoj ozbiljno razmišlja.

Ali nazvali su je PK - paranormalna kinetika - ovo drugo bilo je predugačko za izgovaranje. A one koji su je posedovali, nazvali parije i bacali ih u zatvore, i još mnogo gore stvari im radili.

Bio je to uvrnut posao, kad čovek o tome razmisli - jer uprkos neobične provalije koja leži između PK i nauke, nauka je bila ta koja je usadila u ljudski rod sređen um, koji je učinio da PK najzad proradi.

I, ma koliko se to činilo čudno, reče Blejn u sebi, bilo je neophodno da nauka dođe prva. Jer nauka je morala da se razvije pre nego što je Čovek bio u stanju da razume sile koje su oslobodile ljudski um iz stega u koje je bio okovan, pre nego što su mentalnu energiju izvukli i stavili u pogon oni koji su, uopšte ne sumnjajući, oduvek posedovali tu moć i energiju. Jer čak i pri proučavanju PK javljala se potreba za

metodičnošću, i nauka je bila vežbalište na kome se razvijala metodičnost.

Bilo je onih koji su govorili da je u dalekoj prošlosti čovečanstvo došlo do raskrsnice dva puta; jedan je bio označen sa 'magija', drugi sa 'nauka', pa je čovek onda izabrao put 'nauke' i odbacio 'magiju'. Mnogi od njih nastavljali su, govoreći da je Čovek prilikom izbora napravio veliku grešku. Vidite gde bismo stigli, govorili su, da smo od početka krenuli putem 'magije'.

Ali nisu bili u pravu, reče Blejn, govoreći sam sebi, jer dva puta nikada i nisu postojala, uvek je bio samo jedan. Čovek je, naime, morao da ovlada naukom da bi mogao da vlada magijom, mada je nauka u suštini gotovo porazila magiju, gotovo je oterala u čistilište podsmehom i prezirom.

I oterala bi je sasvim da nije bilo tvrdoglavih ljudi koji su odbili da odustanu od sna o zvezdama. Ljudi koji su bili spremni na sve - da podnesu podsmeh celoga sveta, da prihvate sprdnju, samo da mogu staviti ruku na zvezde.

Pitao se kako li je bilo tih dana kada je Udica bila samo slabašna nada, svetlucanje uma, pitanje vere. Jer grupica tvrdoglavih ljudi koji su verovali, bila je prepuštena sama sebi. Kada bi zatražili pomoć, nje nije bilo, dobili bi samo prezrivo kikotanje nad takvom idiotarijom. Štampa ih je rasturila kad su se pojavili u Vašingtonu, da zatraže finansijsku pomoć. Sasvim prirodno, takva pomoć nije se mogla očekivati, jer vlada nije htela da se bavi tako šarlatanskim programom. Ako nauka, sa svim svojim moćima i slavom, nije uspela da stigne do zvezda, kako je moglo biti nade da nešto takvo urodi plodom? I tako su ti ljudi sve sami radili, osim što bi, tu i tamo, dobili neku crkavicu - mala svota iz Indije, još jedna sa Filipina, i nešto malo iz Kolumbije - uz neku kapavicu od metafizičkih društava i nekolicine donatora kojima su bili simpatični.

A onda ih je, konačno, zemlja koja je imala srce - Meksiko - pozvala da dođu, obezbedila im novac i ustanovila centar za proučavanje i laboratoriju - ponudila ohrabrenje a ne salve smeha.

I gotovo od toga dana, Udica je postala stvarnost, razvila se u instituciju koja nije doprinosila samo sama sebi, već i zemlji koja joj je otvorila svoje srce.

A i ja sam deo toga, razmišljao je Blejn sedeći u ćeliji; jedan deo

ovog, u suštini, tajanstvenog društva, iako tajanstvenog ne svojom krivicom. Tajanstvenim ga je učinila zavist, netolerancija i nadiruće predrasude čitavog sveta. Čak i dok bežim od njega, čak i dok me ono lovi, ja sam deo njega.

Ustao je s malog ležaja sa prljavim čaršavom i stao pored prozora, zagledavši se napolje. Mogao je da vidi suncem okupanu široku ulicu, kržljivo drveće razbacano po njenom obodu i, preko puta, tužne, poražene poslovne zgrade s nekoliko razdrndanih kola parkiranih uz ivičnjak, od kojih su neka bila veoma stara - bila su opremljena točkovima koje je pokretao motor s unutrašnjim sagorevanjem. Ljudi su sedeli na stepenicama koje su vodile do pročelja prodavnica, žvakali duvan i pljuvali na pločnik; stvarali su barice lepljive ćilibarne tečnosti, koje su ličile na stare mrlje od krvi. Sedeli su tamo beživotno, žvakali i povremeno izmenjali poneku reč; nisu gledali u pravcu suda, nisu gledali nigde određeno, bili su krajnje nehajni u svom ubitačnom dangubljenju.

Ali Blejn je znao da nadziru upravo zgradu suda. Nadzirali su njega - čoveka s ogledalom u umu. Umu, rekla je Stara Sara šerifu, od koga se odbijaš.

A to je bilo ono što je i Kirbi Rend video, što ga je odalo i što mu je bacilo Udicu na trag. Što bi značilo da je Rend ako ne njuškalo, onda bar uočilac. Iako, razmišljao je Blejn, nije ni bitno da li je Rend njuškalo ili uočilac, jer se njuškalo ne bi usrećio čitajući um koji se odbija pravo na tebe.

A to znači, shvatio je Blejn, da u umu nosim ekvivalent bleštećeg svetla za upozoravanje bilo koga ko poseduje sposobnost da ga vidi. Nigde neću biti bezbedan. Nigde neću moći da se sakrijem. Zvoniće glasno i žestoko svakome njuškalu ili uočiocu, ili bilo kom drugom tragaču koji dođe u njegov domet.

Ranije nije bilo tako. Bio je sasvim siguran u to. Neko bi to bio pomenuo, ili bi se nalazilo u njegovom psi izveštaju.

Ti, rekao je skrivaču u svome mozgu, izlazi odatle.

Mahnulo je repom. Mahnulo je kao srećno kuće. Nije izišlo.

Blejn se vratio do ležaja i seo na ivicu.

Harijet će se vratiti, dovešće nekakvu pomoć. Ili će ga šerif do tada već pustiti, čim bude bezbedno. Iako to šerif nije morao, jer je imao dobrih osnova da ga zadrži - posedovanje pištolja.

Stari, reče on svom veselom pajtašu, možda ćemo opet morati da zavisimo od tebe. Možda će nam biti potreban još neki trik.

Jer biće u njegovom umu već je izvelo jedan trik - trik sa samim vremenom. Ili metabolizmom? Nije bilo načina da sazna šta je u pitanju: da li se on kretao brže nego obično ili je vreme teklo sporije svima osim njemu.

A kad pobegne, šta onda?

Gore u Severnu Dakotu, kao što je Harijet rekla?

Mogao bi, reče on u sebi, jer drugih planova nije imao. Nije bilo vremena da skuje druge planove. U pitanju je bilo jednostavno, golo izvlačenje iz kandži Udice. Pre mnogo godina, reče u sebi, trebalo je da napravi plan, ali tada se to činilo tako dalekim. Činilo se da kad je on u pitanju, potreba za takvim nečim ne može da se pojavi. A sad evo gde je - zarobljen u zatvorskoj ćeliji u gradiću čije čak ni ime ne zna, s manje od petnaest dolara, a i oni su zaključani u šerifovom stolu.

Sedeo je i slušao kako kola na benzin klepeću niz ulicu, odnekud je i ptica začavrljala. A ti si se uvalio u nevolju, priznao je sam sebi - u groznu nevolju.

Ljudi su čekali tamo napolju, sedeli na stepenicama i jako se trudili da ne izgleda kao da nadziru zgradu suda, a njemu se nije sviđalo kako sve to izgleda.

Vrata šerifove kancelarije su se otvorila i ponovo zalupila, i začuo se zvuk stopala koja se kreću po podu. Čuli su se i nerazgovetni glasovi; Blejn nije ni pokušao da ih razume. Čemu slušanje? Čemu bilo šta?

Onda se čulo šerifovo ujednačeno stupanje duž kancelarije pa kroz hodnik. Blejn je podigao pogled u trenutku kada se šerif zaustavio ispred njegove ćelije.

"Blejn", reče šerif, "Otac je došao da te vidi."

"Kakav otac?"

"Sveštenik, ti paganine. Paroh ove parohije."

"Ne razumem", reče Blejn, "šta se ovo njega tiče?"

"Ljudsko si biće, zar ne?" reče šerif. "Imaš dušu."

"To ne poričem."

Šerif ga je nagradio tvrdim i zbunjenim pogledom. "Zašto mi nisi rekao da si iz Udice?"

Blejn je slegao ramenima. "Kakve to veze ima?"

"Blagi Bože, čoveče", reče šerif, "da su ljudi znali da si iz Udice, ušli bi da te okače. Običnog parija možda bi i pustili da im promakne kroz prste, ali čoveka iz Udice nikad. Prošlog meseca bilo je tri godine kako su spalili trgovačku stanicu, a poslovođa im je pobjegao iz grada ispred nosa."

"A šta biste vi uradili", Blejn je hteo da zna, "da su odlučili da me treba okačiti?"

Šerif se počeošao po glavi. "E, pa, prirodno, uradio bi' sve što bi' mogao."

"Veliko hvala", reče Blejn. "Pretpostavljam da ste stupili u vezu s Udicom."

"Rekao sam im da dođu da te pokupe. Da te se rešim."

"To je pravi prijatelj", reče Blejn.

Šerif je nastavio da se mršti.

"Kako si uopšte zalutao u ovaj grad?" hteo je da zna, sa puno žara.

"Ovo je tiho, mirno, pristojno mesto, sve dok se ne pojave tipovi kao ti."

"Bili smo gladni", reče Blejn, "i zastali smo da doručujemo."

"Nabio si glavu u omču", reče mu šerif. "Molim se Bogu da uspem da te izvučem."

Počeo je da se okreće tamo-amo, a onda se okrenuo nazad.

"Poslaću oca."

9.

Sveštenik je ušao u ćeliju i na trenutak zastao, trepćući u polumraku.

Blejn je ustao i rekao mu: "Drago mi je što ste došli. Mogu samo da vam ponudim da sednete ovde na ležaj."

"U redu je", reče sveštenik. "Zahvaljujem vam. Ja sam otac Flanagan i nadam se da nisam nezvan gost."

"Ni najmanje", reče Blejn. "Radujem se što vas vidim."

Otac Flanagan je seo na ležaj, stenjući pomalo od napora. Bio je star čovek, sklon gojaznosti, prijateljskog lica i izboranih ruku koje su izgledale kao da su obogaljene artritismom.

"Sedi, sine moj", reče on. "Nadam se da ti ne smetam. Odmah da te upozorim da sam strašno nametljiv. Mislim da je to zato što sam pastir grupih ljudi, koji su većinom deca, bez obzira na njihove godine. Ima li nečega o čemu bi želeo da pričaš?"

"O bilo čemu", reče Blejn, "osim možda o religiji."

"Nisi religiozan, sine moj?"

"Ne baš nešto naročito", reče Blejn. "Kad god o tome razmišljam, zbunim se."

Starac odmahnu glavom. "Ovo su bezbožni dani. Mnogi su poput tebe. To me brine. Svetu Majku Crkvu takođe. Došli smo u teško stanje duha, jer se mnogi više bave strahom od zla nego razmišljanjem o dobru. Govore o vukodlaku, inkubu i đavolu, a pre samo sto godina svi ti strahovi bili su daleko od naših umova."

Negrapno se okrenuo i seo postrance da bolje vidi Blejna.

"Šerif mi kaže", reče on, "da dolaziš iz Udice."

"Nema svrhe", reče Blejn, "da to pobijam."

"Nikada nisam razgovarao ni sa kim iz Udice", reče stari sveštenik, gotovo promrmljavši to, kao da govori za sebe a ne Blejnu. "Samo sam čuo za Udicu, a neke od priča koje sam čuo o njoj, neverovatne su i fantastične. Neko vreme ovde je bio poslovođa stanice koju su ljudi spalili, ali nikad nisam otišao da ga vidim. Ljudi ne bi razumeli."

"Posle onoga što se jutros dogodilo", složio se Blejn, "ne sumnjam u to."

"Kažu da si ti paranormalni..."

"Parija, slobodno kažite", reče mu Blejn. "Nema potrebe da uvijate."

"Jesi li stvarno?"

"Oče, u nemoumici sam kako da protumačim vaše zanimanje."

"Samo akademski", reče otac Flanagan. "Uveravam te, samo akademski. Nešto što me lično zanima. Bezbedan si kao da se nalaziš u ispovedaonici."

"Nekada su", reče Blejn, "nauku sumnjičili da je skriveni neprijatelj svih religijskih istina. Ovde imamo istu stvar."

"Ali ljudi se", reče otac Flanagan, "opet plaše. Zatvaraju i zamandaljuju vrata. Noću ne izlaze. Na vrata i zabate domova stavljaju heksagonalne znake - heksagonalne znake, napominjem, umesto blagoslovenog krsta. Šapuću o stvarima koje su bile mrtve i pokopane još od srednjeg veka. Drhte u dimljivim odžacima uglova svojih mozgova. Izgubili su mnogo od svoje prastare vere. Prolaze kroza sve rituale, naravno, ali vidim to u njihovim očima, osećam to u njihovom govoru, nazirem to u njihovim umovima. Izgubili su prostu umetnost vere."

"Ne, oče, mislim da nisu. Oni su samo jako namučeni ljudi."

"Ceo svet se muči", reče otac Flanagan.

A to je tačno, reče Blejn u sebi - ceo svet se muči. Jer izgubio je heroja svoje kulture i nije uspevao da pronađe drugog, ma koliko se trudio. Izgubio je kotvu koja ga je održavala da ga ne oduvaju vetrovi nelogičnog i nerazumskog, i sada plovi po okeanu za koji ne postoje karte.

Nekada je nauka služila kao oslonac kulturi. Imala je logiku, razumnost i krajnju preciznost koja se probijala dole do atoma i gore do najdaljeg ruba svemira. Posejala je milione napravnica da ugodi svojim sledbenicima i spustila ruku i oko Čoveka na čitavu vasseljenu, zastupajući ga. Bila je nešto u šta ste mogli verovati, jer je, između ostalog, predstavljala zbir ljudske mudrosti.

Ali, u suštini, bila je preneti na mašine i mašinsku tehnologiju, jer nauka je apstrakt a mašine su nešto što svako može da vidi.

A onda je došao dan kada je Čovek, uprkos svim svojim čudesnim mašinama, uprkos svoj svojoj slavnoj tehnologiji, oteran iz svemira, bičem prognan sa nebesa u svoj zabran na Zemlji. A toga dana kulturni bog nauke sijao je nešto slabijom svetlošću, na neki način

umro u umovima ljudi.

A onoga drugoga dana, kada je Čovek otišao do zvezda bez pomoći mašina, slavljenje tehnologije završeno je. Mašine, tehnologija i nauka i dalje su postojali, i dalje su se svakodnevno koristili, i dalje bili neizmerno važni, ali više nisu obrazovali kult.

Jer, iako je Udica koristila mašine, to nisu bile prave mašine - nisu bile mašine koje bi prihvatile široke mase čovečanstva. One nisu imale klipove i točkove, nisu imale ležajeve, osovine, poluge, niti jedno jedino dugme - nisu imale nijedan deo uobičajen za mašine. Bile su čudne i tuđinske, i nisu imale dodira ni sa čim.

I tako je Čovek izgubio svog heroja kulture, a pošto je njegova priroda tako ustrojena da mora da slavi nekakve apstraktne heroje, jer uvek mora da ima neki ideal i cilj, stvoren je vakuum koji je vrištao da bude ispunjen.

Paranormalna kinetika, uprkos svojoj neobičnosti, uprkos svome tuđinskom konceptu, precizno je ispunjavala prazninu. Jer su tu, najzad, svi otkačeni kultovi bili potpuno opravdani; tu se, konačno, nalazilo obećanje krajnjeg ispunjenja želja; tu se pojavilo nešto dovoljno egzotično, ili nešto što bi moglo biti učinjeno egzotičnim, a što je zadovoljavalo dubinu ljudskih osećanja na način na koji to obična mašina nikad ne bi mogla.

Tu je, Bog nam pomogao, bila magija!

I tako je svet pošao na magijsku pijanku.

Klatno se, kao i obično, predaleko zanijhalo i sada se vraćalo, a užas netrpeljivosti širio se zemljom.

I tako je Čovek ponovo ostao bez heroja kulture, ali je umesto toga stekao neopraznoverje, koje je urlajući jurilo mrakom drugog srednjeg veka.

"Dugo sam lupao glavu nad tim pitanjem", reče otac Flanagan. "To je nešto što prirodno mora da zanima čak i tako bezvrednog slugu crkve kao što sam ja. Jer sve što se može ticati duša i umova ljudi, mora zanimati crkvu i Svetog Oca. Istorijsko mesto Rima nalaže da sve uzmemo u obzir."

Blejn se neznatno pognuo spoznavši iskrenost ovoga čoveka, ali, kada je odgovorio, u glasu mu se osetio tračak gorčine: "Zato ste došli da mene proučite. Ovde ste da me ispitajte."

U glasu starog sveštenika osetila se tuga: "Molio sam se da to ne

shvatiš na taj način. Vidim da nisam uspeo. Došao sam tebi kao nekome ko mi može pomoći, a kroz mene, i crkvi. Jer, sine moj, i crkvi ponekad zatreba pomoć. Nije previše oholo reći to, mada su je, tokom cele istorije, optuživali za neumeren ponos. Ti si čovek, inteligentan čovek, koji je deo ove stvari koja služi da nas zbunjuje. Mislio sam da bi mogao da mi pomogneš."

Blejn je sedeo ćutke, sveštenik je sedeo i posmatrao ga, smeran čovek koji traži uslugu, a poseduje, eto, neku unutrašnju snagu koju čovek ne može a da ne oseti.

"Ne bih imao ništa protiv", reče Blejn. "Ne bih ako bih i za trenutak mogao da poverujem da od toga može biti ikakve koristi. Vi ste deo onoga što postoji u ovom gradu."

"Nije tako, sine moj. Mi ni ne odobravamo ni ne osuđujemo. Mi prosto nemamo dovoljno činjenica."

"Ispričaću vam svoju priču", reče Blejn, "ako je to ono što ste želeli da čujete. Ja sam putnik. Moj posao je da odlazim do zvezda. Popnem se u mašinu - e, pa, ne baš mašinu, pre je to neka vrsta izuma koji pomaže da se oslobodim svog uma; ona možda čak potiskuje moj um u pravom smeru. A pomaže i u navigaciji - vidite oče, ovo je teško reći običnim, prostim rečima. Zvuči kao blebetanje."

"Bez problema te pratim."

"E, pa, ova navigacija. To je još jedna smešna stvar. Postoje činioci koje nikako ne možeš da izraziš jezikom. U nauci to bi bila matematika, ali to, u stvari, nije matematika. To je način da stigneš tamo, znanje kuda ideš."

"Magija?"

"Do đavola, ne - oprostite, oče. Ne, to nije magija. Kad to jednom razumeš, kad to jednom osetiš, jasno je i prosto, i postaje deo tebe. Postaje prirodno kao disanje i prosto kao pasulj. Zamislim..."

"Rekao bih", reče otac Flanagan, "da i nije neophodno zalaziti u mehaniku toga. Možeš li mi reći kakav je osećaj biti na drugoj zvezdi?"

"Ma", reče mu Blejn, "to je isto kao kad sedim ovde s vama. U početku - to jest, prvih nekoliko puta - osećaš se bestidno nag; samo um, bez tela..."

"I tvoj um luta unaokolo?"

"E, pa, ne. Mogao bi, naravno, ali to ne čini. Obično se smestiš u mašinu koju vodiš sa sobom."

"Mašinu?"

"Napravu za monitoring. Ona sakuplja sve podatke i smešta ih na traku. Dobija se celovita slika. Ne samo ono što ti vidiš - iako to nije stvarno viđenje, pre je osećanje - već i sve ostalo, sve što je moguće sakupiti. Po teoriji, a uglavnom i u praksi, mašina prikuplja podatke a um je tamo samo zbog njihovog tumačenja."

"A šta si video?"

Blejn se nasmejao. "Oče, to bi potrajalo duže nego što obojica imamo vremena."

"Ništa nije kao na Zemlji?"

"Ne baš često, jer nema mnogo planeta nalik na Zemlju. Proporcionalno, reklo bi se. Postoji, u stvari priličan broj. Ali mi nismo ograničeni samo na planete nalik na Zemlju. Idemo gde god mašina može da radi, a s obzirom na to kako su te mašine napravljene, to praktično znači svuda..."

"Čak i do srca nekog drugog sunca?"

"Mašina ne može. Bila bi uništena. Rekao bih da um može. Ali to se, koliko ja znam, nikada nije dogodilo."

"A tvoja osećanja? O čemu razmišljaš?"

"Ja osmatram", reče Blejn. "Zato i idem."

"Nemaš osećaj da si gospodar celog svemira? Nikad ne pomisliš da Čovek u šaci drži celu vasseljenu?"

"To o čemu vi razmišljate, greh je oholosti i taštine. Ne, nikad. Ponekad se čovek uzbudi od spoznaje gde se nalazi. Često te obuzme osećaj divljenja, ali najčešće si zbunjen. Neprestano te nešto opominje koliko si beznačajan. A ponekad zaboraviš da si ljudsko biće. Postaneš mehur života - brat svemu što je ikada postojalo i što će ikada postojati."

"A razmišljaš li o Bogu?"

"Ne", reče Blejn. "To mi se nikad nije desilo."

"To je jako loše", reče otac Flanagan. "To je čak zastrašujuće. Biti tamo sam..."

"Oče, od samog početka stavio sam vam do znanja da ja nisam neki religiozan čovek - ne u prihvaćenom smislu te reči. I pošteno sam igrao s vama."

"Jesi", reče otac Flanagan.

"A ako će vaša sledeća pitanja biti: Može li religiozan čovek da ode do zvezda i da zadrži svoju veru? Može li da ode tamo i vrati se pun vere? Da li će mu putovanje do zvezda oduzeti nešto od istinskog verovanja koje je posedovao? onda bih vas molio da definišete termine."

"Termine?" zapanjeno reče otac Flanagan.

"Da, prvo veru. Šta podrazumevate pod verom? Je li vera dovoljna Čoveku? Da li on treba da se zadovolji samo verom? Zar ne postoji način da se ode do istine? Da li je vera, ili verovanje u nešto za šta se može naći samo filozofski dokaz, istinsko obeležje hrišćanina? Ili je crkva trebalo da odavno..."

Otac Flanagan podiže ruku. "Sine moj!" reče on. "Sine moj!"

"Zaboravite, oče. Nije trebalo da to kažem."

Sedeli su tamo jedan tren, gledajući jedan u drugoga; nijedan nije razumeo onog drugog. Kao da su dva tuđinca, pomisli Blejn. S tačkama gledišta razmaknutim milionima milja, a ipak - obojica su ljudi."

"Zaista mi je žao, oče."

"Nema potrebe. Sam si rekao. Ima nekih koji vreuju u to, ili misle da veruju, ali to nikada ne bi rekli. Barem si iskren."

Pružio je ruku i polako potapšao Blejnovu.

"Ti si telepata?" upita on.

"I teleporter. Ali ograničeni. Jako ograničeni."

"Je li to sve?"

"Ne znam. Nikad nisam kopao naokolo."

"Misliš, možda imaš i drugih sposobnosti kojih nisi svestan?"

"Vidite, oče, u PK imate određeni mentalni kapacitet. Prvo imaš proste stvari, lake stvari - telepatija, teleportacija, predosećanja. Odatle se kreće dalje - ili, bar, neki kreću dalje. Razvijaš se. Neki posle nekog vremena prestanu da se razvijaju, a drugi nastave. Nijedna od tih sposobnosti nije posebna; same sposobnosti prost su odraz celovitosti uma. One, sve zajedno na gomili, čine um koji radi onako kako je oduvek trebalo da radi, od samog početka, samo da mu je pružena šansa."

"I to nije zlo?"

"Naravno. Ako se pogrešno koristi jeste zlo. A mnogi ljudi pogrešno

ga koriste, mnogo je nestručnjaka koji se nikad nisu potrudili da razumeju ili analiziraju moć koju imaju. Ali Čovek je pogrešno koristio i svoje ruke. Ubijao je, krao..."

"A ti nisi veštac?"

Blejn je hteo da se nasmeje - smeh se budio u njemu - ali nije mogao. Bilo je suviše straha da bi se čovek smejao. "Ne, Oče, kunem vam se. Nisam veštac. Ni vukodlak. Ni..."

Starac je podigao ruku i zaustavio ga.

"Sad smo jednaki", izjavio je. "I ja sam rekao nešto što nije trebalo da kažem."

Kruto je ustao s ležaja i ispružio ruku. Prsti su mu bili iskrivljeni artritismom, ili nešto drugo nije bilo u redu s njima.

"Hvala ti", reče on. "Bog ti pomogao."

"Bićete ovde večeras?"

"Večeras?"

"Kada ovdašnji meštani dođu da me odvedu i obese? Ili ih spaljuju na lomači?"

Starac s gnušanjem iskrivi lice. "Ne razmišljaj o takvim stvarima. Sigurno u ovom gradu..."

"Spalili su trgovačku stanicu. Ubili bi poslovođu."

"To nije bilo u redu", reče otac Flanagan. "Rekao sam im to. Jer sam siguran da nisu samo članovi moje parohije u tome učestvovali. Nisu samo oni bili, bilo je i mnogo drugih. Ali morali su da znaju šta treba. Godinama sam radio među njima da se baš takve stvari ne bi događale."

Blejn je ispružio ruku i stisnuo ruku oca Flaganana. Ubogaljeni prsti stegli su se u topao, čvrst stisak.

"Šerif je dobar čovek", reče sveštenik. "Uradiće sve što bude mogao. I ja ću razgovarati s nekima od njih."

"Hvala vam, oče."

"Sine moj, plašiš li se smrti?"

"Ne znam. Često sam mislio da se neću plašiti. Moram da sačekam i otkrijem."

"Moraš imati veru."

"Možda i hoću. Ako uspem da je nađem. Molićete se za mene?"

"Bog te čuva. Moliću se za srećno popodne."

10.

Blejn je stajao pored prozora i posmatrao kako se sakupljaju u sumraku - ne brzo, već polako; ne bučno, već tiho, gotovo nemarno, kao da dolaze u grad na predstavu u školskom domu, ili na sastanak udruženja zemljoradnika, ili radi neke druge normalne i sasvim rutinske aktivnosti.

Mogao je da čuje kako se šerif tiho kreće po kancelariji preko puta hodnika i pitao se da li on zna - iako je sigurno da zna, jer dovoljno dugo živi u ovom gradu pa mora znati šta se sprema.

Blejn je stao pored prozora, podigao ruku i uhvatio se za metalne šipke, a iza šipki, negde među zapuštenim drvećem u dvorištu zgrade suda, jedna ptica pevala je poslednju večernju pesmu pre nego što će se šćućuriti na grani i brzo zaspati.

A dok je stajao tamo i posmatrao, Ružičasto je ispuzalo iz svog ugla i plutalo u njegovom umu, šireći se, sve dok nije ispunilo čitav njegov um.

Došao sam da budem s tobom, činilo se da kaže. Dosta mi je sakrivanja. Sad znam sve o tebi. Istražio sam svaki tvoj uglic i svaku tvoju pukotinicu, i sad znam kakvo si ti biće. A, uz pomoć tebe, i kakav je svet u kome si ti - i svet u kome sam ja, jer ovo je sada i moj svet.

Nema više budalaština? upita deo čudne dvojnosti koji je nastavio da bude Blejn.

Nema više budalaština, reče drugi deo. Nema više vrištanja, nema više jurenja, nema više pokušaja da pobegnem.

Osim toga, nema smrti. Tako nešto kao što je smrt ne postoji, jer je završetak života nepojmljiv. To naprosto ne može da se dogodi, iako maglovito, daleko u sećanju, kao da nalazim neke kojima se to moglo dogoditi.

Blejn se odmakao od prozora, vratio se da sedne na ležaj i sada se sećao. Ali sećanja su bila maglovita, i dolazila su iz daleka i iz davnina, i čovek nije mogao odmah da bude siguran da li su to bila istinska sećanja ili samo neobična zamišljanja.

Jer postojalo je mnogo planeta, i mnogo različitih ljudi, i gomila

čudnih ideja i ispremeštanih delića kosmičke informacije, koji su svi ležali navrat-nanos raštrkani, kao gomila od deset milijardi štapića za izvlačenja.

"Kako se osećaš?" upita šerif koji je tako tiho stigao kroz hodnik da Blejn nije ni čuo kako dolazi.

Blejn trgnu glavu. "A što? Dobro sam, mislim. Samo sam gledao vaše prijatelje preko puta."

Šerif se piskavo zakikotao. "Nema razloga da se plašiš", reče on. "Nemaju oni petlju čak ni da pređu ulicu. Ako i pređu, izići ću da porazgovaram s njima."

"Čak i ako znaju da sam iz Udice?"

"To je nešto", reče šerif, "što neće saznati."

"Rekli ste svešteniku."

"To je drugo", reče šerif. "Morao sam ocu da kažem."

"A on neće reći nikom?"

"A zašto bi?" upita šerif.

Nije bilo odgovora; bilo je to jedno od onih pitanja na koje nije potrebno odgovarati.

"A vi ste poslali poruku."

"Ali ne Udici. Prijatelju koji će je proslediti Udici."

"Uzaludan trud", reče mu Blejn. "Nije trebalo da se mučite. Udica zna gde sam."

Jer do sada je već morao imati goniče na tragu; morali su pronaći trag već pre mnogo sati. Postojala je samo jedna šansa da pobegne - putovati brzo i potpuno sam.

Večeras bi mogli da stignu u ovaj grad, razmišljao je, i talas nade poteče kroz njega. Jer Udica sigurno neće dozvoliti da ga rulja usmrti.

Blejn je ustao s ležaja i prišao prozoru.

"Bolje da odmah izidete", reče on šerifu. "Već su prešli ulicu."

Jer su, prirodno, morali da žure. Morali su da brzo obave ono što su naumili, pre nego što potpuno padne noć. Kad padne noć, i donese sve svoje tajne, već moraju biti šćućureni u svojim kućama, vrata moraju biti dva puta zaključana i zamandaljena, kapci na prozorima učvršćeni a zavese navučene, sa heksagonalnim znacima prkosno obešenim na svakom otvoru. Jer tada, samo tada, biće bezbedni od užasnih sila koje vršljaju napolju u tami, od duhova zloslutnika i

vukodlaka do vampira, goblina, vilenjaka.

Čuo je kako se šerif okreće i vraća hodnikom u svoju kancelariju. Metal je zastrugao kada je izvadio pušku iz soške, a onda se čuo šupalj zveket kada je šerif otvorio zatvarač i ubacio čaure u cilindar.

Rulja se kretala kao taman i tečan prekrivač i prišla je u potpunoj tišini, ako se izuzme struganje nogu.

Blejn ju je posmatrao, opčinjen, kao da je to nešto nezavisno od njega, kao da se okolnosti njega uopšte nisu ticale. A to je čudno, reče on u sebi, znajući da je to čudno, jer rulja je dolazila po njega.

Ipak, sve to bilo je bez značaja, jer smrt ne postoji. Smrt je nešto što uopšte nema smisla i o čemu ne treba razmišljati. Bilo je to budalasto gubljenje vremena i nije se smelo podnositi.

A ko je bilo ono da to kaže?

Jer on zna da smrt postoji - mora postojati smrt, ako postoji evolucija, smrt je jedan od mehanizama koji omogućavaju biološki napredak i unapređenje bića koja evoluiraju.

Ti, reče on biću unutar svog mozga - biću koje više nije bilo biće, već deo njega - to je tvoja ideja. Smrt je nešto što ne možeš da prihvatiš. Ali ona jeste nešto što se uistinu i zasigurno mora prihvatiti. Jer ona je činjenica, sveprisutna je, ona je nešto sa čim svako mora da živi tokom svog kratkog životnog veka.

Smrt je postojala i bila je blizu - suviše blizu da bi bilo ugodno ili da bi se pobijala. Bila je u mrmljanju rulje tik ispred zgrade, rulje koja je sada izmakla pogledu i prestala da struže nogama, koja se baš sada tiskala oko ulaza u zgradu suda i raspravljala sa šerifom. Jer šerifov gromki glas jasno je dopirao kroz spoljašnja vrata: pozivao je one napolju da se raziđu i vrate kućama.

"Možete da dobijete", vikao je šerif, "samo trbuh pun olova."

Ali oni su uzvratili povcima i šerif je ponovo viknuo, i to je tako teklo dosta dugo. Blejn je stajao kod unutrašnjih rešetki i čekao; strah se probijao u njega, prvo polako, a onda brže, nalik na opaku plimu koja juri kroz njegovu krv.

A onda je šerif prošao kroz vrata, a sa njim su bila tri čoveka - ljudi besni i uplašeni, ali tako odlučni i srditi da su time potisnuli taj strah.

Šerif je prošao duž kancelarije i ušao u hodnik; puška mu je mlitavo visila u ruci. Ona trojica bila su mu za petama.

Šerif se zaustavio tik ispred rešetaka i pogledao Blejna; pokušavao

je da prikrije smetenost.

"Žao mi je, Blejn", reče on, "ali ja to ne mogu da učinim. Ovi ljudi su mi prijatelji. Odrastao sam sa mnogima od njih. Ne mogu da pucam u njih."

"Naravno da ne možeš", reče Blejn, "kukavice prokleta."

"Daj mi njine ključeve", zareža jedan od trojice. "'Ajde da ga izvučemo odatle."

"Vise na ekseru pored vrata", reče šerif.

Bacio je pogled na Blejna.

"Ništa ne mogu", reče on.

"Mošeš da odeš i ucmekaš se", reče Blejn. "Srdačno ti to preporučujem."

Čovek je došao noseći ključeve i šerif se sklonio u stranu. Ključevi su začangrljali u bravi.

Blejn reče čoveku koji je otvarao vrata: "Hoću samo jedno da se razume. Sam ću da iziđem odavde."

"Uh!" reče taj čovek.

"Kažem da hoću sam da iziđem. Neću da me vučete."

"Ti ćeš da iziđeš kako mi to 'očemo", zamumla taj čovek.

"To je sitnica", nagovarao je šerif. "Neće ništa da smeta da mu to dopustite."

Čovek je otvorio vrata ćelije. "Dobro, 'ajde", reče on.

Blejn je izišao u hodnik, a trojica ljudi su mu se primakla, sa svake strane po jedan, i jedan iza. Nisu digli ruku na njega. Čovek sa ključevima bacio ih je na pod. Zvečanje je ispunilo hodnik i dovelo Blejnovu zube na rub cvokotanja.

To se dešava, pomisli Blejn. Izgleda neverovatno, ali njemu se to dešava.

"Mrdaj, smrdljivi parijski", reče čovek iza njega i udari ga u leđa.

"Teo si da 'odaš", reče drugi. "'Ajde da vidimo kako 'odaš."

Blejn je hodao, čvrsto i uspravno; pazio je na svaki korak da se ne bi spotakao. Jer nije smeo da se spotakne; ne sme da učini ništa što bi ga osramotilo.

Još ima nade, reče on sam sebi. Još postoji mogućnost da tamo napolju ima nekog ko je spreman da me otme od njih. Ili da je Harijet našla pomoć i vraća se, ili je već tu. Iako je to, reče on sam sebi, prilično neverovatno. Nije imala dovoljno vremena i nije mogla znati

da je ovako hitno.

Krupnim, postojanim koracima prošao je kroz šerifovu kancelariju i niz hodnik do spoljašnjih vrata; ona trojica tiskala su se pored njega.

Neko je držao spoljašnja vrata, gestom tobožnje ljubaznosti, ne bi li ga propustio napolje.

Delić sekunde je oklevao; užas ga je preplavio. Jer ako prođe kroz ta vrata, ako stane na stepenice, ako se suoči s ruljom koja ga čeka, onda je izgubio svaku nadu.

"Ajde, skote pogani", zarežao je čovek iza njega. "Čekaju te tamo napolju."

Čovek je položio ruku na njegove lopatice i gurnuo ga; Blejn se zateturao korak-dva, a zatim je ponovo pravo koračao.

A onda je prošao kroz vrata; sad je stajao licem u lice s gomilom!

Iz nje poče da se diže životinjski zvuk - zvuk izmešane mržnje i užasa, nalik na urlikanje čopora vukova na krvavom tragu, nalik na režanje tigra umornog od čekanja, s još nečim u njemu, nečim kao cviljenje životinje saterane u ugao, doterane na rub smrti.

A ovi, pomisli Blejn, čudno odeljenim uglom uma, jesu lovljene životinje - ljudi u begu. Ovde je bilo užasa, straha i zavisti neupućenih, bilo je osujećenja onih zapostavljenih, netrpeljivosti i nesnalaženja onih koji su odbijali da razumeju, odstupnice jednog starog poretka koja brani uzan prolaz od nadirućih hordi budućnosti.

Ubiće ga, kao što su ubili ostale, kao što će ubiti i mnoge druge; međutim, njihova sudbina već je odlučena, bitka je već dobijena.

Neko ga je gurnuo otpozadi i on skliznu niz glatke kamene stepenice. Okliznuo se, pao i otkotrljao, a rulja se sklopila oko njega. Mnoge ruke bile su na njemu, prsti su mu se zabijali u mišiće, vreli odvratni zadah i smrad njihovih usta dopirao mu je do lica.

Mnogo ruku ga je trzajem podiglo i guralo ga napred-nazad. Neko ga je udario u trbuh, neko drugi tresnuo ga je po licu; iz urlajuće gomile dopro je vrisak: "Ajde, smrdljivi parijski, teleportiraj se sad! Ne treba ti ništa drugo. Samo se teleportiraj."

A to je bilo jako zgodno zavatlavanje - jer je zaista bilo jako malo onih koji su mogli da se teleportiraju. Bilo je levitatora, koji su mogli da se kreću kroz vazduh kao ptice, a bilo je mnogo onih, kao Blejn, koji su mogli da teleportiraju male predmete, i drugih, opet kao Blejn, koji su mogli da teleportiraju svoje umove preko mnogo svetlosnih godina,

ali uz pomoć čudnih mašina. Ali pravog samoteleportera, onoga ko može da svoje telo u deliću sekunde prebaci s jednog na drugo mesto, jako je teško naći.

Gomila je prihvatila skandiranje, zadirkujući ga: "Teleportiraj se! Teleportiraj! Teleportiraj! Teleportiraj se, ti prljavi, smrdljivi parijski!" Smejali su se sve vreme svojoj pameti, bečili se žrtvi koju su obasipali porugom. A nijednog trenutka nisu prestajali da po njemu rade rukama i nogama.

Nešto toplo teklo mu je niz bradu, jedna usna bila mu je nabrekla i otečena, a ustima je osećao slan ukus. Boleo ga je stomak, a rebra su mu postala osetljiva; stopala i pesnice su nastavile da udaraju po njemu.

Onda je jedan vrištav glas nadglasao dernjavu. "Prekinite to! Ostavite čoveka na miru!"

Gomila je ustuknula, ali i dalje ga je držala u okruženju; Blejn, stojeći u središtu kruga ljudi, pogledao je unaokolo i u poslednjoj trunci svetlosti sumraka video blistave pacovske oči i pljuvačku koja se cedi s usana, osetio mržnju koja se diže i kotrlja prema njemu kao zadah tela.

Krug se razdvojio i dva čoveka prodoše između - jedan mali uzrujan čovek, koji je mogao da bude knjigovođa ili činovnik, i drugi ogromni rmpalija sa licem koje je delovalo kao da su po njemu pilići grebali u potrazi za larvama i crvima. Veliki čovek imao je konopac omotan oko jedne ruke, iz šake mu je visio jedan kraj jako pažljivo oblikovan u vidu omče za vešanje.

Njih dvojica stali su ispred Blejna i mali čovek neznatno se okrenuo da se suoči s jednim delom kruga.

"Gospodo", reče on, glasom kojim bi se ponosio direktor pogrebnog preduzeća, "moramo se ponašati pristojno i dostojanstveno. Mi nemamo ništa lično protiv ovog čoveka, samo protiv sistema i grozote čiji je on deo."

"Reci im, Baster!" dopro je jedan oduševljeni glas s ruba gomile.

Čovek s glasom direktora pogrebnog preduzeća podiže ruku, tražeći tišinu.

"Tužno je i svečano", reče on, s patosom, "ono što moramo da obavimo, ali što se mora, mora se. Nastavimo to kako dolikuje."

"Aha", viknu oduševljeni glas, "'ajde da to svršimo. 'Ajde da obesimo

đubre!"

Veliki čovek je prišao Blejnu i podigao omču. Gotovo nežno namakao ju je preko Blejnovе glave, tako da mu je ostala na ramenima. Onda ju je polako pritezao dok nije prionula oko vrata.

Konopac je bio nov i bockav; pekao je kao crveno usijano gvožđe i obamrlost koja se uselila u Blejnovо telo istekla je iz njega kao voda, i ostavila ga da stoji tamo, hladan, prazan i nag pred celom večnošću.

Sve vreme, čak i dok se to događalo, on se podsvesno hvatao za neposustalo uverenje da se to ipak ne može dogoditi - da ne može tako umreti; da se to može dogoditi, i da se već događalo drugim ljudima, ali ne i njemu, Šeperdu Blejnu.

A sada su ga minute delile od smrti; oruđe je već bilo na mestu. Ovi ljudi - ovi ljudi koje nije poznaо, ovi ljudi koje nikad neće ni upoznati - spremali su se da mu oduzmu život.

Pokušao je da podigne ruke da smakne konopac, ali nije mogao ni da ih makne - i dalje su mu mlitavo visile pored tela. Progutao je knedlu, jer je u njemu počeo da se budi osećaj laganog, bolnog davljenja.

A još nisu ni počeli da ga vešaju!

Hladnoća njegovog praznog ja povećala se usled jezovitosti nadirućeg straha - straha koji ga je stisnuo u šaku i čvrsto i kruto ga držao, sve dok se nije sledio. Krv je, činilo se, prestala da teče u njegovim venama i kao da ni tela više nije bilo; kao da mu se led gomilao u mozgu, sve dok nije pomislio da će mu se lobanja rasprsnuti.

A negde iz dubina tog mozga doplovilo je zastrašujuće shvatanje da više i nije čovek, već obična uplašena životinja. Suviše hladan, a ipak suviše ponosan da cvili, suviše zaleđen u svom užasu da bi pomerio ijedan mišić - da vrišti sprečavalo ga je samo to što su mu zamrznuti jezik i grlo prestali da funkcionišu.

Ali ako nije mogao da glasno viče, vikao je u sebi. A vrištanje je postajalo sve jače i jače, nabijajuća napetost koja nije mogla da nađe put da se oslobodi. A znao je da će se, ako u sledećem trenutku ne nađe izlaz, raspuknuti od čistog pritiska napetosti.

Delić sekunde - ne nesvestica, već nesvesnost - a onda je stajao sam i više mu nije bilo hladno.

Stajao je na zdrobljenoj cigli prastarog prolaza koji je vodio do ulaza u zgradu suda, i uže je još bilo na njegovom vratu, ali na trgu nije bilo nikog.

Bio je sasvim sam u praznom gradu.

11.

Bilo je manje prašine a više svetla; tu je bila i nezamisliva tišina.
Nije bilo trave.

Nije bilo drveća.

Nije bilo ljudi, niti bilo kakvog znaka da postoje.

Dvorište zgrade suda, ili ono što je nekada bilo dvorište, pružalo se golo do asfaltne ulice. Na njemu nije bilo trave. Bilo je od zemlje i šljunka. Trava se nije osušila niti bila pokošena, već je uopšte nije bilo. Kao da tako nešto kao što je trava nikada nije ni postojalo.

S konopcem koji mu je još visio oko vrata, Blejn se okretao oko svoje ose da pogleda na sve strane. A na sve strane pružala se ista scena. Pod poslednjim svetlom dana zgrada suda još je čvrsto delovala. Ulice su bile mirne i prazne, a kola parkirana pored ivičnjaka. Pročelja radnji ovičavala su ulicu; prozori su im slepo gledali na nju.

Bilo je i jedno drvo - usamljeno i mrtvo - i stajalo je na uglu pored berbernice.

A nigde nije bilo ljudi. Nije bilo ptica, niti ptičje pesme. Ni pasa. Ni mačaka. Ni zujanja insekata. Možda, pomisli Blejn, ni bakterija i mikroba.

Oprezno, gotovo kao da se plaši da bi svojim delovanjem mogao da razbije čaroliju, Blejn je podigao ruke i olabavio omču. Skinuo ju je preko glave i bacio na zemlju. Jednom rukom pažljivo je izmasirao vrat, jer ga je još bockao. Peckali su ga delići vlakna koji su se otkinuli i zabili u vrat.

Pažljivo je napravio korak napred i otkrio da može da hoda, iako ga je telo još bolelo od usputnog batinanja. Odšetao je do ulice, stao na sredinu i pogledao levo i desno. Bila je pusta dokle je pogled dopirao.

Sunce je zašlo i mrak nije bio daleko, što znači, reče on sam sebi, da sam se vratio samo malo unazad.

I stao zapanjen, zaleđen nasred ulice, jer je trebalo da zna.

Jer je znao! Bez sumnje, znao je šta je postigao. Iako je mislio da to mora da je nesvesno uradio, gotovo nagoniski, neka vrsta uslovnog

refleksa za bekstvo iz opasnosti.

Bilo je to nešto za šta nije imao pojma kako se radi, za šta bi se nepun minut ranije zakleo da je nemoguće da se uradi. Bilo je to nešto što nijedno ljudsko biće nikada nije učinilo, nešto što nijedno ljudsko biće nikada nije sanjalo da pokuša.

On se prosto pomerio u vremenu. Vratio se u prošlost oko sat i po.

Stajao je na ulici i pokušavao da se priseti kako je to učinio, ali mogao je samo da se seti narastajućeg užasa koji se kotrljao ka njemu, talas za talasom, da ga udavi. Postojao je samo jedan odgovor: uradio je to na osnovu nekog duboko usađenog znanja za koje nije ni znao da ga poseduje, i učinio je to u poslednjem, očajničkom, nagonskom pokušaju - kao što bi neko bez razmišljanja podigao ruku da se odbrani od neočekivanog udarca.

Za ljudsko biće to je stvar izvan granica njegovih mogućnosti, ali, bez sumnje, ne i za tuđinski um. Kao ljudsko biće nije imao taj nagon, nije imao ni početne osnove znanja kako da se to učini. Bila je to sposobnost čak izvan granica paranormalnih delatnosti. U to nije bilo sumnje: da se pomeri kroz vreme mogao je samo uz pomoć i s predusretljivošću tuđinskog uma.

Ali činilo se kao da ga je taj tuđinski um napustio; da više nije s njim. Lovio ga je i zvao, a nije bilo ni traga, ni odgovora.

Okrenuo se prema severu i krenuo, držeći se sredine ulice, stupajući kroz avetinjski grad prošlosti.

Groblje prošlosti, pomisli on. Nigde života. Samo mrtav, go kamen i cigla, beživotna glina i drvo.

A gde je otišao život?

Zašto prošlost mora biti mrtva?

I šta se dogodilo s onim umom koji je tuđinac s udaljene zvezde razmenio s njim?

Ponovo ga je potražio i nije mogao da ga nađe, ali je naišao na njegove ostatke; našao mu je tragove, majušne, blatnjave otiske koji su vodili kroz njegov mozak; našao je komadiće i parčiće koje je ostavio za sobom - čudna, haotična sećanja i trunčice egzotičnih, nepovezanih informacija koje su lebdele kao naplavine u penušavoj plimi.

Nije našao njega, ali je pronašao razlog što je otišao - nagonski odgovor koji se odjednom pojavio. Taj um nije otišao i ostavio ga.

Pre je, konačno, postao deo njega. U ognju straha i užasa, u hemiji opasnosti, pojavio se psihološki činilac koji ih je stopio.

A ipak je i dalje bio čovek. Stoga, reče on sam sebi, odgovor mora da je netačan. Ali i dalje se nametao. Nije bilo razloga za to i nije bilo logično - jer ako on ima dva uma, ako je napola čovek a napola tuđinac, onda bi se pojavila razlika, razlika koju bi primetio.

Poslovni deo ulice ustupio je mesto straćarama; već je ispred sebe video gde se selo završava - selo koje je pre pola sata (ili sat?) čvrsto bilo rešilo da ga smakne.

Zastao je za trenutak i osvrnuo se; ugledao je kupolu zgrade suda i setio se da je tamo, u šerifovoj ladici, ostavio sve što je imao. Nećkao se za trenutak pitajući se da li bi trebalo da se vrati. Grozno je biti bez dolara u džepu.

Ako se vratim, pomisli on, moći ću da ukradem kola. Ako ne bude nijednih sa ključevima u bravi, moći ću da prespojim žice. Trebalo je toga da se ranije setim, reče on sam sebi. Kola su stajala tamo i čekala da ih uzmem.

Okrenuo se i pošao nazad. Napravio je dva koraka, a onda se ponovo okrenuo.

Nije se ipak usuđivao da se vrati. Jer je bezbedno izišao. Ništa nije moglo da ga ubedi - ni novac, ni kola, niti bilo šta - da se vrati u selo. Svetlo je slabilo i on se uputio na sever, opet se zahuktavajući - ali ne da trči, već da brzo hoda, dugim opuštenim koracima koji su naprosto jeli put.

Izišao je iz sela i ušao u prirodu, gde je vladala još veća samoća i još veća pustoš. Nekoliko mrtvih topola oivičavalo je potok koji je tekao kroz dolinu, avetinjski stubovi ograde stajali su u nepravilnim redovima - ali zemlja je bila gola: nije bilo korova, nije bilo ni vlati trave. A vetar je u sebi nosio jecaj, dok je meo pustoš.

Tama se produbila i Mesec je izišao, ogledalo rošavog lica, srebra ispucalog i pocrnelog, da baci bledunjavu svetlost na besplodnu zemlju.

Stigao je do grubog drvenog mosta preko potočića i stao da se za trenutak odmori i baci pogled za svojim tragom. Ništa se nije pomicalo; ništa ga nije sledilo. Ostalo je nekoliko milja za njim, a gore na brdu, iznad potoka, stajao je trošan kostur neke zaboravljene farme - ambar, nešto što je ličilo na kokošarnik,

nekoliko rasutih građevina, i sama kuća.

Blejn je stajao i upijao vazduh punim plućima; činilo mu se da je i sam vazduh mrtav. U njemu nije bilo sjaja. Nije imao miris i bio gotovo bezukusan.

Ispružio je ruku i spustio je na most; ruka mu je prošla kroz dasku. Pokušao je da dasku uzme, ali je ušao u nju, i prošao kroz nju, kao da je nije ni bilo. Nije bilo nikakve daske, nije bilo nikakvog mosta.

Ponovo je pokušao. Jer, reče on sebi, možda sam promašio, možda sam pokušao da je dohvatim ali sam bio kratak i samo umislio da mi je ruka prošla kroz dasku. Mesečina, prisetio se, ume da se poigra s vidom.

Tako je sada krenuo vrlo pažljivo.

Ruka mu je i dalje prolazila kroz dasku.

Odmakao se od mosta korak-dva, jer je ovaj odjednom postao stvar - možda ne opasna - ali sigurno stvar koje se treba čuvati. Nije bio nešto na šta se može osloniti. Bio je privid i tvorevina mašte; bio je duh raskrečen na putu. Da sam stupio na njega, reče on sebi, ili pokušao da hodam po njemu, stropoštao bih se u korito potoka.

A mrtvo drveće i stubovi ograde - jesu li i oni opsena?

Stajao je kao ukopan. Onda mu je pala na pamet pomisao: A ako je sve to opsena? Tokom jednog nelogičnog trenutka nije se usuđivao da se mrdne, jedva da je smeo i da diše, jer bi bilo koji poremećaj koji bi proizveo, mogao da rasturi i celo ovo krhko i nestvarno mesto u prah stravičnog ništavila.

Ali zemlja pod njegovim nogama bila je čvrsta, ili se bar činila sasvim čvrstom. Snažno je pritisnuo jednu nogu o tle, zemlja je izdržala. Oprezno se spustio na kolena i dlanovima opipao zemlju, gnječio je prstima da proveri njenu postojanost, gurao prste kroz prašinu do čvrste zemlje.

Ovo je glupo, reče, besan na samog sebe - jer hodao je tim putem a zemlja se nije raspala pod udarom njegovih koraka; izdržala ga je.

Ali uprkos svemu tome, ovo je bilo mesto na kome nisi mogao da budeš siguran; ovo je bilo mesto na kome izgleda nisu važila nikakva pravila. Ili bar mesto na kome si morao da otkriješ pravila kao što su: Putevi su stvarni, ali mostovi nisu.

Iako to uopšte nije bilo to. Bilo je nešto drugo. U osnovi, to je bilo povezano sa činjenicom da unutar ovoga sveta nema života.

Ovo je bila prošlost, i to mrtva prošlost; u njoj je bilo samo leševa - a možda čak ne ni leševa, već senki tih leševa. Svi bi, naime, mrtvo drvo, stubove ograde, mostove i građevine na brdu svrstali u senke. Ovde života nije bilo; život je bio negde ispred. Život mora da zaprema samo jednu jedinu tačku vremena, da bi se, kako se vreme kreće napred, život pomerao s njim. I tako je, pomisli Blejn, konačno propao san koji je čovek mogao da ima, san o tome da poseti prošlost i saživi se s delima, mislima i načinom posmatranja ljudi davno pretvorenih u prašinu. Jer živa prošlost ne postoji, a ni ljudska prošlost, osim u zapisima o prošlosti. Sadašnjica je jedina istinska tačka života - život se kreće samo držeći korak sa sadašnjicom, a kada ona prođe, svi tragovi njegovog postojanja brižljivo se brišu.

Ima nekih osnovnih stvari - to je zemlja sama, koja postoji u svakoj tački vremena, održavajući neku vrstu ograničene večnosti, da obezbedi čvrstu matricu. A mrtve stvari - mrtve stvari i proizvodi - ostaju u prošlosti kao duhovi. Stubovi ograde i žica na njih okačena, mrtvo drveće, zgrade farme, most - senke su sadašnjice, koje ostaju u prošlosti. Ostaju možda nevoljno, jer pošto nisu bile žive, nisu mogle da pođu dalje. Zarobljene su u vremenu i pružaju se kroz njega kao dugačke, dugačke senke.

On je, shvatio je zapanjen, jedino živo biće koje ovoga trena postoji na Zemlji. On i niko više.

Podigao se i otresao ruke od prašine. Stajao je i gledao most; pod jakom mesečinom činilo se da je s njim sve u redu. A ipak je znao da nije.

Zarobljen sam, pomisli on. Ako ne znam kako da odem odavde, onda sam sasvim sigurno zarobljen - a nije znao kako.

Jer u ljudskom iskustvu nije bilo baš ničega što bi mu dalo ikakve šanse, ili nade, da bi mogao da zna.

Stajao je ćutke na putu i pitao se koliko je još čovek, koliko još ljudskog može biti u njemu. A ako nije potpuno čovek, ako još ima tuđinskog, onda možda ima šansi.

Osećam se kao čovek, reče on sebi - ali ko je on da tako presudi. Jer bio bi on čak i da je dokraja tuđinac. Čovek, napola čovek ili tek delić čoveka - on bi još bio on. Teško da bi mogao da uoči razliku. Nije bilo nikakve druge, spoljašnje tačke prema kojoj bi mogao da stane i objektivno prosudi o sebi.

On (ili šta god on mogao da bude) u trenutku užasa i panike znao je kao da sklizne u prošlost, i delovalo je logično da bi, znajući to, na sličan način mogao da zna kako da sklizne nazad u sadašnjicu, ili ono što je bila njegova sadašnjica - nazad u onu tačku vremena, kako god je zvali, gde je život moguć.

Međutim, teška, hladna činjenica bila je tu: On nema pojma kako to da učini!

Pogledao je antiseptičnu hladnoću mesečinom obojene zemlje oko sebe, i drhtaj se rodio u samoj njegovoj srži. Pokušao je da zaustavi drhtaj, jer ga je prepoznao kao predigru za nerazuman strah, ali drhtaj nije hteo da prestane.

Cvokotao je mentalnim zubima, drhtaj je nastavljao da raste, i odjednom mu je postalo jasno - jednim delićem uma znao je.

Onda se začuo zvuk vetra u topolama, a pre toga topola nije bilo. Nešto se dogodilo i sa drhtavicom, jer više ni nje nije bilo. On je ponovo bio on.

Bilo je insekata koji su probijali uši stružući u travi i žbunju, a bilo je i tačkica svetlosti koje su se kretale u noći i odavale svice. A kroz razbijen prozor na kući, gore na brdu, dopirale su slabašne, prigušene kose pruge svetlosti.

Skrenuo je s puta i sišao do korita potoka, prošao kroz stopu visoku vodu i popeo se na drugu obalu, među topole.

Vratio se, vratio se tamo odakle je pošao. Stigao je iz prošlosti u sadašnjost, i to sam. U iščezavajućem trenu, na samom kraju, spoznao je metod, ali sad mu je opet iskliznuo, i više ga nije znao.

Ali to nije bilo važno. Bezbedno se vratio kući.

Probudio se pre jutarnjeg svetla, na prvi cvrkut ptica, i popeo se do baštice tik ispod kuće. Uzeo je tri klipa kukuruza, otkopao gomilicu krompira, iskopao mesarsku biljku i sa zadovoljstvom primetio da na njoj ima četiri odreska.

Kada se vratio u šumarak topola, pretražio je džepove i našao šibice, jedinu stvar koju mu je šerif dopustio da zadrži, od svih koje je imao. Otvorio je poklopac i video da su mu samo tri drvca ostala.

Ozbiljno posmatrajući tri palidrvca pomislio je na onaj davni dan kada je prošao izviđački test upalivši vatru jednom jedinom šibicom. Jesam li i sada tako dobar? pitao se, nasmešen u sebi na tu pomisao.

Našao je trupac oborenog drveta i počeo da kopka po srži, da dođe do suve gube. Odabrao je suvarke. Stavio je u krug i nešto većih drva, obraćajući pažnju na to da budu suva, jer je bilo potrebno da se što manje dimi. Sve je govorilo da ne bi trebalo da skreće suviše pažnje na svoje prisustvo.

Na putu iznad njega prošla su prva kola toga dana, negde u daljini zamukala je krava.

Vatra se zapalila kod druge šibice, i on ju je pažljivo održavao: razgorevao ju je malo-pomalo tako što je dodavao prvo suvarke pa, na kraju, veće grančice, sve dok nije procenio da je pravi trenutak da stavi i neko veće drvo. Vatra je gorela čisto i bez dima, a on je seo pored nje čekajući da se načini žar.

12.

Sunce još nije izišlo, ali je svetlost na istoku postajala sve svetlija, a na zemlji je bilo hladno. Ispod njega tekao je potok, grgoljeći po šljunkovitom koritu. Blejn je duboko udahnuo prijatan jutarnji vazduh. Još je bio živ: bio je na zemlji drugih ljudi i imao hrane da umiri stomak - ali šta će onda! Nije imao novca - nije imao ništa osim jedne jedine šibice, i odeće na sebi. A imao je um koji će ga izdati - um, kako je babetina rekla, od koga se odbijaš. Biće lak plen za sva njuškala, sve uočivaoce na koje ga put nanese.

Mogao bi da se danju krije a noću hoda, jer bezbednije je biti napolju noću, kad su svi ostali unutra. Mogao bi da pljačka voćnjake i bašte da se prehrani. Mogao bi da se održava u životu i da svake noći napreduje nekoliko milja, ali to bi bilo sporo putovanje.

Mora da, reče on sam sebi, postoji neki drugi način.

Stavio je još drva na vatru koja je i dalje gorela čisto i bez imalo dima. Spustio se do potoka, legao na stomak i pio vodu koja je pevala.

Da li sam pogrešio, upitao je sam sebe, što sam pobegao od Udice? Bez obzira šta ga čekalo u Udici, situacija u kojoj se sada nalazio verovatno je gora. Jer sada je bežao od svih; nikom nije mogao da veruje.

Ležao je i zurio u korito potoka, gledao oblutke - gledao jedan oblutak, crven, što je blistao kao uglačan rubin. Uzeo je oblutak umom i video od čega je načinjen, video strukturu njegovih kristala, i znao odakle dolazi; mogao je da prati njegova lutanja tokom milenijuma.

Onda ga je bacio iz uma i uzeo sledeći oblutak, sjajni komadić kvarca...

Nešto tu nije bilo u redu!

Ovo nikada pre nije radio!

A ipak je to radio kao da je to nešto sasvim normalno i da mesta čuđenju nema.

Podigao se i čučnuo pored potoka; njegova ljudska čula bila su zapanjena, ali još ne potpuno pometena - jer on je još bio on, bez

obzira šta u stvari bio.

Ponovo je potražio tuđinca, ali nije ga našao; ovaj se nije otkrivao, iako je Blejn znao da je tamo. Još je tamo, znao je, sa svojom vrećom besmislenih sećanja, svojim blesavim sposobnostima, svojom ludačkom logikom i svojim naopakim vrednostima.

Okom uma video je čudnu paradu grimiznih geometrijskih figura koje se teturaju pustinjom od čistog zlata, sa krvavocrvenim suncem na sumporastom nebu, bez ičega drugog na vidiku. Dok je taj tren iščezavao, znao je i gde se to mesto nalazi, znao njegovo značenje i koordinate fantastičnog kosmografskog sistema koji ga tamo može odvesti. A onda ga više nije bilo - ni brojki i znanja.

Polako je ustao i vratio se do vatre; do tada je već postala gomila žara. Našao je štap, napravio rupu u žaru i stavio u nju krompire i kukuruz, još umotan u komušku, a zatim iskoristio štap da žarom prekrije šupljinu. Slomio je zelenu granu jedne mladice, s namerom da je upotrebi kao viljušku, da na nju nabode jedan od odrezaka.

Pognut pokraj vatre, sa toplinom na licu i šakama, osetio je samozadovoljstvo koje se činilo čudnovato neprikladnim - zadovoljstvo čoveka koji je sveo svoje potrebe na najosnovnije - a sa zadovoljstvom stiglo je i jako uverenje da je to naprosto prikladno. Gotovo da se činilo da može da pogleda unapred i da vidi da će sve biti u redu. Ali to nije bilo predosećanje. Bilo je slutilaca koji su posedovali predosećanje, ili se bar činilo da ga imaju, ali on nije bio jedan od njih. Bilo je to pre kao da može da pred sobom vidi obrazac da je sve u redu, ali bez pojedinosti, nesvestan oblika budućnosti, i njenoga pravca. Samo uverenje, nešto nalik na običnu, staromodnu slutnju, predosećanje budućnosti - ali ništa više od toga.

Odrezak je cvrčao, a mogao je da oseti i miris pečenog krompira, i osmehnuo se odresku i pečenom krompiru kao jelovniku za doručak. Iako je to bilo ispravno. U tom trenutku nije bilo ničega što nije bilo ispravno.

Prisetio se Daltona zavaljenog u stolici, sa stisnutom cigarom i žbunastom kosom, kako besni nad mesarskom biljkom kao još jednim zločinom zlobne Udice, počinjenim nad biznismenima. I pokušao da prizove u sećanje ime sunca i planete sa koje je mesarska biljka poticala, a ono mu je, iako mu se činilo da bi ga morao znati, neprestano izmicalo s jezika.

Mesarska biljka, pomisli on, i koliko još drugih stvari? Koji bi bio ukupni zbir ako bi se sabrali svi prilozi Udice?

Prvo, bilo je lekova, čitava farmakopeja doneta sa drugih zvezda da ublaži i izleči bolesti Čoveka. A kao rezultat toga - svi stari Čovekovi bauci, sve njegove stare ubice, držani su u šahu. Još jedna generacija, još najviše dve generacije i pojam bolesti kao takve biće brisan, neće postojati. Ljudsku rasu tada će činiti osobe zdravog i tela i duha.

Bilo je novih tkanina i novih metala, i mnogo različite hrane. Bilo je novih arhitektonskih ideja i materijala; bilo je novih mirisa, nepoznate književnosti, tuđinskih počela u umetnosti. A tu je bio i dimenzino, medijum za zabavu, koji je zamenio sve uobičajene ljudske medije za zabavu - film, radio i televiziju.

Jer u dimenzinu nisi samo gledao i slušao; u njemu si učestvovao. Postao bi deo situacije koja se prikazuje. Poistovetio bi se s jednim likom, ili sa više njih, i preživljavao bi akciju i osećanja. Neko vreme prestajao bi da budeš ono što jesi i postajao ličnost po izboru, u drami koju stvara dimenzino.

Gotovo svaka kuća imala je sobu s dimenzinom, opremljenu aparaturom koja je hvatala čudne, tuđinske impulse koji su od vas stvarali nekog drugog - koja vas je odvajala od svakidašnjice, izvlačila vas iz dosadne kolotečine običnog života i slala u divlju pustolovinu, ili na neobičan zadatak, ili vas je naglavačke bacala na egzotična mesta i u fantastične situacije.

A sve to: hrana, tkanine, dimenzino - bilo je monopol Udice.

Zbog svega toga, pomislio je Blejn, Udicu su ljudi zamrzeli. Mrzeli su je zbog nerazumevanja, zbog toga što su bili van toka, što im je pomagano, a nikada pre u istoriji ljudske rase niko im nije pomagao. Odrezak je bio gotov i Blejn je naslonio zeleni prut na žbun dok je kopao po žaru da izvadi krompire i kukuruz.

Sedeo je pored vatre i jeo, dok je sunce izlazilo i povetarac zamirao, a svet, na pragu novog dana, zadržavao dah. Prvi sunčevi zraci probili su se kroz šumarak topola i pretvorili neke od listova u zlatne novčiće, dok se potok utišao kako su zvuci dana narastali - mukanje goveda gore na brdu, brujanje kola koja su prolazila putem, udaljena tutnjava aviona koji krstari visoko na nebu.

Na putu, dole kod mosta, kamion sa zatvorenom prikolicom prikočio

je i stao. Vozač je izišao napolje, podigao haubu i napola se zavukao pod nju. Onda je ponovo ispuzao nazad i vratio se u kabinu. Unutra je nešto tražio, a zatim je ponovo izišao napolje. Spustio je komplet alata na blatobran i odmotao ga; dok ga je odmotavao, alatke su zveckale jedna o drugu i zvuk se jasno prenosio uzbrdo.

Bio je to prastari kamion - benzinski motor sa točkovima, ali i nekoliko mlaznica kao ispomoć. Nije ostalo mnogo takvih vozila, osim možda na otpadima.

Nezavisni preduzetnik, reče Blejn sebi. Snalazi se kako zna i ume u konkurenciji sa velikim kamionskim linijama, spuštajući cene i smanjujući dobit koliko god može.

Prvobitna boja kamiona izbledela je i na nekim mestima se ljuštila, ali preko toga bili su naslikani, jarkim svežim bojama, složeni heksagonalni znaci koji su, garantovano, u to se ne može sumnjati, terali sve zlo ovoga sveta.

Blejn je video da je kamion registrovan u Illinoisu.

Vozač je poređao alatke, a zatim se ponovo zavukao pod haubu. Zvuci udaranja čekićem i škripanje tvrdih, zardalih zavrtnjeva lebdeli su uzbrdo.

Blejn je završio doručak. Ostala su mu još dva odreska i dva krompira, a žar je već pocrneo. Promešao ga je, dodao još malo drva, nabo ta dva odreska na štap i pažljivo počeo da ih peče. Lupanje i škripanje i dalje je dopiralo ispod haube. Neloliko puta čovek je ispuzao i odmorio se, a zatim bi se vratio na posao.

Kada su odresci bili gotovi, Blejn je stavio dva krompira u džep i pošao nizbrdo; na štapu nosio je dva odreska, kao što bi neki drugi čovek nosio barjak u bici.

Škripa njegovih koraka naterala je čoveka da iziđe ispod haube i uoči ga.

"Dobro jutro", reče Blejn; trudio se da bude što veseliji. "Dok sam pravio doručak, video sam vas tu dole."

Vozač ga je gledao s vidnom dozom sumnjičavosti.

"Ostalo mi je nešto hrane", reče mu Blejn, "pa sam je spremio za vas. Iako ste, možda, jeli."

"Ne, nisam", reče vozač; pokazao je zanimanje. "Nameravao sam da to učinim u gradu, tu odmah dole niz put, ali sve je bilo zatvoreno."

"E, pa, onda", reče Blejn i pruži mu štap sa dva odreska nabodena

na njega.

Čovek je uzeo štap i držao ga tako kao da se plaši da bi ovaj mogao da ga ugrize. Blejn se usredsredio na džepove i izvadio dva krompira.

"Bilo je i nešto kukuruza, ali sam ga pojeo. Samo tri klipa."

"Hoćete da kažete da mi ovo dajete?"

"Naravno", reče Blejn. "Iako možete da mi to bacite u lice, ako se tako osećate."

Čovek se nesigurno osmehnuo. "Sigurno da to mogu da iskoristim", izjavio je. "Sledeći grad je trideset milja daleko, a s ovim", pokazao je na kamion, "ko zna kad ću stići."

"Nema soli", reče Blejn "ali nije loše ni bez nje."

"E, pa", reče čovek, "pošto ste bili tako ljubazni..."

"Sedite", reče Blejn, "i jedite. Šta je s motorom?"

"Nisam siguran. Možda karburator."

Blejn je skinuo jaknu i smotao je. Pažljivo je je spustio na blatobran. Zavrnuo je rukave.

Čovek je seo na kamen pored puta i počeo da jede.

Blejn je uzeo ključ i popeo se na branik.

"Kažite mi", reče čovek, "odakle vam ovo?"

"Gore sa brda", reče Blejn. "Seljak ima puno tih stvari."

"Mislite, ukrali ste?"

"A šta biste vi uradili da ste bez posla, nemate novca i pokušavate da se vratite kući?"

"Gde vam je kuća?"

"Gore u Južnoj Dakoti."

Čovek je odgrizao veliki zalogaj odreska i usta su mu se toliko ispunila da više nije mogao da govori.

Blejn se zagnjurio pod haubu i video da je vozač odvrnuo sve zavrtnje na kućištu karburatora, osim jednog. Stavio je na njega ključ, a zavrtnj je uzvratio metalnim škripanjem.

"Prokletinja je načisto zaribala", reče vozač dok je posmatrao Blejna.

Blejn je konačno oslobodio zavrtnj i podigao karburator. Izvadio ga je i seo pored čoveka koji je jeo.

"Mašina samo što se nije raspala", reče vozač. "Od početka ne valja. Sve vreme mi pravi probleme. Raspored mi je otišao do đavola."

Blejn je našao manji ključ koji je odgovarao zavrtnjima na

karburatoru i počeo da se rve s navojima.

"Pokušao sam da vozim noću", reče čovek, "ali to nije za mene. Ne posle onog što mi se prvi put dogodilo. Suviše je riskantno!"

"Videli ste nešto?"

"Da nisam nacrtao ove znake na kamionu, već bih bio gotov. Imao sam kod sebe sačmaru, ali od nje nema koristi. Ne mogu u isto vreme i da vozim i da držim pušku."

"Verovatno ne bi koristilo ni da možete."

"Da vam kažem, gospodine", reče vozač. "Spremio sam se ja za njih. Imam pun džep čaura sa srebrnim punjenjem."

"Skupo, zar ne?"

"Naravno. Ali moraš da budeš spreman."

"Aha", reče Blejn. "Rekao bih da moraš."

"Sve je gore", izjavio je čovek, "svake božje godine. Tamo severno ima onaj propovednik."

"Čujem da ima mnogo propovednika."

"Da, mnogo ih je. Ali oni samo pričaju. A ovaj hoće i da nešto preduzme."

"Evo ga", reče Blejn; oslobodio je poslednji zavrtanj. Otvorio je karburator i zavirio u njega.

"Evo ga", reče on.

Čovek se nagnuo i pogledao tamo gde je Blejn pokazao.

"Proklet bio, ako nije", reče on.

"Srediću ga i vratiti na mesto za petnaest minuta. Imate li neku kantu s uljem da podmažemo ove navoje?"

Vozač je ustao i obrisao ruke o stražnjicu pantalona. "Pogledaću", reče on.

Krenuo je ka kamionu, a onda se okrenuo. Pružio je ruku. "Zovem se Bak", reče on. "Bak Rili."

"Blejn. Možeš me zvati Šep."

Rukovali su se.

Rili je neodlučno stajao i vrteo nogom.

"Kažeš da si krenuo u Dakotu."

Blejn klimnu.

"Skoro sam otkao", reče Rili. "Treba mi neko da mi pomogne."

"Kako mogu da pomognem?" upita Blejn.

"Da li bi vozio noću?"

"Do đavola, bih", reče Blejn.

"Ti bi mogao da voziš a ja da pazim sa sačmarom."

"Moraćeš malo da odspavaš."

"Nekako ćemo i to da obavljamo, obojica. Ali moramo da ovu krtiju neprekidno kotrljamo. Izgubio sam puno vremena."

"Ideš li putem za Južnu Dakotu?"

Rili klimnu glavom. "Onda, ideš sa mnom?"

"Rado", reče Blejn. "Bolje nego peške."

"Biće tu i nešto para za tebe. Ne mnogo..."

"Zaboravi na novac. Treba mi samo vožnja."

13.

Putovali su sa jugozapada na severoistok, vozeći i noću i danju - ali ne sve vreme; vozili su, najčešće, samo pola vremena. Jer kamion nije bio mnogo bolji od kotrljajuće gomile đubreta. Borili su se s jogunastim motorom, bili bitke sa starim, istrošenim gumama, negovali trošnu karoseriju - i prevaljivali određenu miljažu, ali ne veliku.

Putevi su bili loši, kakvi su sada bili svi putevi. Pre mnogo godina odumrlo je staro načelo o postojanju glatkih, tvrdih, gotovo ispoliranih autoputeva, jer takvi više nisu bili potrebni. Saobraćaj se danas odvijao gotovo isključivo kolima i kamionima koji su napola bili avioni; nije bilo potrebe za dobrim putevima za vozila koja u radu nikad nisu doticala zemlju.

Površina starih autoputeva bila je ispucala i puna rupa. Bilo je to pogubno za gume, koje i same nisu bile naročito dobre. Niti je nove, čak i da ih je Rili mogao sebi da priušti, bilo lako nabaviti. Potražnja guma tipa koje je koristio njegov razdrndani kamion, svela se gotovo na nulu, i samo su se uz mnogo sreće mogle naći.

Takođe, tu je bio još jedan stalni problem - benzin. Naime, benzinskih pumpi nije bilo. Nije ih bilo već gotovo pedeset godina. Benzinske pumpe nisu bile potrebne u saobraćaju koji se obavljao na atomski pogon. I tako su u svakom gradu lovili farmerske stanice, ili farme sa rezervoarom, koje bi bile spremne na saradnju, ne bi li dobili gorivo, pošto je gomila farmerskih mašina i dalje koristila benzin.

Spavali su kad bi mogli, dremajući kad god ugrabe priliku. Jeli su u trku, obično sendviče ili đevreke iz papirnate vrećice, i pili kafu iz starog limenog termososa koji su nosili sa sobom.

Njih dvojica su se kretali duž starih autoputeva, koji su se sada koristili za moderan saobraćaj samo zato što su graditelji tih autoputeva bili dobri - ti putevi su predstavljali najkraća rastojanja između dve tačke.

"Nije trebalo da pristanem na ovaj posao", reče Rili, "ali bio je dobro plaćen, a ne smeta mi da ti kažem da mi je novac bio potreban."

"Verovatno će sve biti u redu", uveravao ga je Blejn. "Možda ćeš da zakasniš neki dana, ali probićemo se."

"Ako mi ostane neki kamion."

"Nisi imao", istakao je Blejn, "mnogo toga sa čim bi počeo."

Rili je obrisao lice izbledelom maramicom koja je nekada bila svetlocrvena.

"Nije samo kamion i posao i pitanju", reče on. "I čovek se iscrpljuje i propada."

Jer Rili je bio uplašen čovek - a Blejn je video da se strah uvlači u njega do srži kostiju.

Nije to, reče Blejn samom sebi, dok je posmatrao tog čoveka, prost emocionalni mehanizam čoveka zaplašenog strašnom menažerijom nesreće i zla iz koje, pošto u nju veruje celog života, može da bez napora dozove bilo koju strašnu maštariju davno prošlog doba. Bilo je to nešto više od toga; bilo je to nešto opipljivije od pritajenih noćnih strahova.

Blejnu je tog čoveka doživeo kao čudo: primerak ljudske vrste iz nekog srednjovekovnog muzeja. Bio je to čovek koji se plašio mraka i zamišljao oblike koji ga nastanjuju; čovek koji je verovao u nacrtani heksagonalni znak i sačmaricu napunjenu srebrnom sačmom. On je slušao o ovakvim ljudima, ali nikad ranije nijednog nije sreo. Ako je takvih i bilo među ljudima koje je sretao u Udici, dobro su se skrivali ispod sofisticirane maske.

Ali Rili je za Blejna predstavljao kuriozitet, baš kao i Blejn za njega.

"Ti se ne plašiš", pitao bi.

Blejn bi odmahnuo glavom.

"Ti ne veruješ u te stvari?"

"Meni su se", rekao bi mu Blejn, "one uvek činile pomalo bleskastim."

Rili bi se pobunio: "One nisu bleskaste, prijatelju. U to budi siguran. Poznavao sam mnogo ljudi; čuo sam mnogo priča za koje znam da su istinite. U Indijani, kad sam bio dečak, bio je jedan starac. Našli su ga zapetljanog u ogradi, iščupanog grla. Oko tela bilo je tragova i mirisa sumpora."

Ako to nije bila baš ova priča, onda je bila neka druga, isto tako stravična, isto tako ludački mistična, potekla iz prastarih, mračnih vremena.

A šta je tu čovek mogao da učini? Gde da nađe odgovor? Jer je verovanje - želja da se veruje - duboko usađena u ljudska vlakna. Ne samo u matricu trenutne situacije, već u samu ljudsku srž, unazad sve do pećina. U duši Čoveka postoji određena opčinjenost svim jezivim stvarima. Ovakvu situaciju voljno, gotovo oduševljeno, prigrabili su oni ljudi kojima je svet postao prilično pitomo i bljutavo mesto u kome nije bilo straha, osim brutalnog straha od siline atomskog oružja i stravične nesigurnosti zbog kolebljivosti ljudi na vlasti.

Sve je počelo prilično bezazleno, kad su ljudi posegnuli za novim počelima PK, zbog zabave i uživanja. Gotovo preko noći činjenica da postoji mentalna moć postala je modni hit širom sveta. Noćni klubovi menjali su imena, pojavili su se zapanjujući modni trendovi, novi tinejdžerski žargon, televizija je bila preplavljena filmovima strave i užasa, a iz štamparija su izlazile milijarde tomova o temi natprirodnog. Javili su se novi kultovi, a stari su procvetali. Spiritističke seanse vratile su se posle dva veka skrivanja u magluštini jednog ranijeg doba, koje se iz zabave igralo s duhovima, ali koje je odustalo kada je uvidelo da se ne može igrati duhovnim svetom. U duhove se ili veruje ili ne veruje, i nema ničeg između.

Bilo je šarlatana, a bilo je i ozbiljnih ljudi, očigledno zavedenih, koji su se proslavili i obogatili na talasu ove mode. Proizvođači su izbacivali tovar za tovarom noviteta i opreme za upražnjavanje ove nove mode, ili novog hobija, ili nove vrste religije - određeni termin mogao bi da se izabere s obzirom na ozbiljnost s kojom je tome svaki pojedinac prilazio.

Naravno, sve je to bilo pogrešno - paranormalna kinetika nije natprirodna. Niti je jezovita, niti ima veze sa duhovima, đavolom ili bilo kojim drugim pripadnikom horde zaboravljenih bića koja su veselo izronila iz srednjeg veka. Umesto toga, ona je davala novu dimenziju Čovekovim sposobnostima - ali očarani ljudi, željni ove nove igračke, nenamerno su joj natovarili sva moguća pogrešna tumačenja.

Kao što to obično biva, preterali su. Toliko su se igrali pogrešnim tumačenjima da su zaboravili, uprkos tome što su upozorenja sustizala jedna drugo, da su u pitanju pogrešna tumačenja. Na kraju je došlo do toga da su zaista počeli da veruju u sva čudesa i sve

maštarije; konačno su od svega napravili jevanđelje. Tamo gde je nekada bila zabava, sada su se cerili fauni; tamo gde su bili gegovi, sada su bili goblini i duhovi.

I tako je došlo do reakcije, neizbežne reakcije fanatičnih reformatora, praćene okrutnom, groznom surovošću i slepilom koje ide uz sve fanatične reforme. Sada su okrutni, uplašeni ljudi lovili, u svetoj misiji, svoje paranormalne susede.

Takvih je bilo mnogo, ali sada su se ili krili ili maskirali. U svim dobima bilo ih je puno, ali većinom nisu ni pretpostavljali, nisu ni sanjali da poseduju moć dovoljnu da dosegnu zvezde. Bili su to tek pomalo otkaćeni ljudi, pomalo ekscentrični, koje su susedi, kao bezazlene, podnosili u svojoj blizini. Naravno, bilo ih je nekoliko koji su na neki način delotvorno delovali, ali u svoju delotvornost oni nisu verovali, ili, ako su i verovali, koristili su svoje neobične moći smušeno, jer ih nisu mogli razumeti. Kasnije, kada su ih možda i mogli razumeti, niko od njih nije se usuđivao da to učini, jer plemenski bog nauke već je zvao sve to prokletom budalaštinom.

Ali kada su tvrdoglavi ljudi u Meksiku pokazali da sve to nije prokleta budalaština, neki ljudi su se oslobodili. Tada su se oni koji su posedovali sposobnosti, osetili slobodnim da ih koriste, i razvijali ih korišćenjem. Neki drugi, koji nikada nisu ni pomišljali da ih imaju, na svoje iznenađenje otkrili su da su njihovi vlasnici, pa su ih i oni koristili. Ponegde su ih koristili za dobre i korisne stvari, ali negde su i pogrešno ili površno korišćeni. A bilo je i onih koji su ovu novootkrivenu veštinu upotrebljavali za svoje nečasne ciljeve; samo malo ih je, možda, koristilo sa potpuno zlim namerama.

Sada su dobri stari moralisti i propovednici, namršteni reformatori-pokajnici izišli da uguše PK zbog zla koje je nanela. Koristili su psihologiju straha; igrali su na prirodnu praznovericu; koristili su omču, žig i usamljen pucanj u noći da šire strah zemljom, strah koji se mogao osetiti u vazduhu - gust, odvratih zadah koji je začepljivao nosnice i terao suze na oči.

"Ti si srećan", Rili reče Blejnu. "Ako ih se ne plašiš, onda si bezbedan. Pas će ujesti čoveka koji ga se plaši, ali će liznuti ruku onome ko ga se ne plaši."

"Onda, odgovor je jasan", reče mu Blejn. "Nemoj se plašiti."

Ali to je bio uzaludan savet čoveku kao što je Rili.

Provodio je jednu noć za drugom na suvozačevom sedištu, dok je Blejn vozio kroz tamu; drhtao je od straha kao sablastan gonič i stiskao pušku napunjenu srebrnom sačmom.

Bilo je znakova za uzbunu i plašenje - sovin huk, lisica koja pretrčava preko puta, zamišljena senka pored druma - sve je postajalo zlo iz neke još mračnije noći, dok je zavijanje kojota postajalo zapomaganje vila zloslutnica u potrazi za žrtvom.

Ali bilo je još nečega osim zamišljenog užasa. Bilo je senki u obliku ljudi, ali koje više nisu bili ljudi, dok su se okretali i vrteli u lenjom plesu na visokoj grani iznad guštika; bilo je pocrnelih ruševina farmi kraj puta, sa dimnjakom koji se pušio i koji je kao optužujući prst stremio gore ka nebu; bilo je dima iz male logorske vatre na koju je Blejn nabasao prateći potok u potrazi za izvorom, dok se Rili rvao sa jogunastim svećicama. Blejn se polako kretao, a oni su ga čuli tek trenutak prekasno da nestanu, a da ih ne vidi: raštrkali su se kao utvare uz šumom obrasle padine planinskog masiva koji se ocrtavao u daljini.

Zakoračio je u majušan, ugažen krug logorovališta, sa malom vatrom za kuvanje i kotličem prevrnutim na bok, sa četiri napola skuvane pastrmke sad na ugažnoj travi, sa smotanom ćebadi i jorganom, što su služili kao kreveti, sa grubo sagrađenim zaklonom u grmlju koji je predstavljao utočište od kiše.

Kleknuo je pored vatre i ispravio kotlič. Podigao je ribe i obrisao sa njih grančice i travu, pa ih je vratio u posudu.

Pomislio je da pozove skrivače, da pokuša da ih ubedi, ali znao je da je to beznadežno, jer su oni bili nespremni da u bilo šta budu ubeđeni.

Bili su lovljene životinje. Lovljene životinje u ovim velikim Sjedinjenim Državama koje su godinama visoko cenile slobodu, koje su u poznijim godinama stajale kao neprikosnoveni šampion sveta kad su prava čoveka u pitanju.

Klečao je tamo, razdiran besom i sažaljenjem, i osećao peckanje u očima. Skupio je pesnice i protrljao oči, a vlažni zglavci razmazali su prljavštinu po njegovom licu.

Neko vreme ostao je tamo, ali naposletku je ustao i vratio se niz potok, zaboravljajući da je tragao za izvorom, koji je, bez sumnje, bio samo nekoliko stopa od logora.

Kada se vratio do kamiona, nije rekao Riliju šta je otkrio.

Vozili su se preko pustinja, krčili put preko planina i najzad stigli do velikih visoravni, gde je vetar rezao kao nožem jer nije bilo brda da ga zaustave, nije bilo drveta da ga razbije; gola zemlja pružala se tvrda i ravna sve do obzorja.

Rili je vozio, na sedištu pored sedeo je Blejn, mlitav i opušten uprkos truckanju kamiona. Sunce je tuklo a vetar bio suv; prema severu su se kovitlaci prašine izdizali i vrteli iznad isušenog rečnog korita.

Rili je vozio potpuno nagnut nad volan; rukama se borio protiv rupa i brazdi. Lice mu je bilo napeto, povremeno bi mu nervozom izazvan tik iskrivio mišiće obraza.

Čak i po danu, pomisli Blejn, čovek je jednako uplašen, jednako trči svoju beskrajnu trku s tamom.

Mora li on to, pitao se, sa svojim tovarom u kamionu? Rili nijednom nije rekao šta prevozi, nijednom nije proverio teret. Na stražnjim vratima nalazio se težak katanac, koji je zveketao i klepetao dok je kamion poskakivao po putu.

Jednom ili dvaput, Blejn je bio u iskušenju da ga upita, ali postojala je određena uzdržanost koja je to sprečila. Nije to bilo ništa, možda, što je Rili rekao, ili uradio, ili kako se ponašao, već, pre, njegova prostudirana nehajnost u svim tim stvarima.

Uostalom, reče Blejn sebi, to i nije tvoja briga. Nije ga bilo briga šta je u kamionu. Zanimao ga je samo sam kamion: svakim okretajem točka nosio ga je tamo gde je morao da ide.

Rili reče: "Ako večeras budemo dobro putovali, ujutro ćemo biti na reci."

"Misuri?"

Rili klimnu glavom. "Ako se opet ne pokvarimo. Ako budemo dobro prošli."

Ali te noći sreli su se s vešticama.

14.

Prvo što su od njih videli bio je treptaj u lepezi svetlosti koju su bacali farovi niz put, a zatim su ih videli kako lebde na mesečini. Ne baš da lete, jer nisu imale krila, već su se kretale kroz vazduh onako kako bi se riba kretala kroz vodu, a skladno kako samo bića koja lete mogu da se kreću.

U jednom trenutku mogli su to da budu noćni leptiri koji lete u svetlosti, ili noćne ptice grabljivice koje se obrušavaju, ali jednom kada je um prošao kroz taj trenutak potpunog neverovanja, a posle toga i ljudske racionalizacije, više nije bilo sumnje u to šta jesu.

Bili su to ljudi koji lete. Bili su to levitatori. Bile su to veštice, na svom skupu.

Blejn je video kako Rili sa susednog sedišta izbacuje sačmaru kroz otvoren prozor. Blejn je legao na kočnicu. Puška je poskočila a pucanj ispunuo kabinu kao udar groma.

Kola su proklizala i zaustavila se, koso na putu. Blejn je ščepao Rilija za rame i izbacio ga iz ravnoteže. Drugom rukom trgnuo je pušku u stranu.

Na trenutak ugledao je Rilijevo lice: čovek se tresao. Vilica mu se pomerila gore-dole u đavolskom ritmu, a na oba ugla usana izbile su mrljice pene. Oči su mu bile divlje i kolutao je njima, a lice mu je bilo kruto, mišića nabranih i napetih, nalik na grotesknu masku. Savijenim prstima pravio je pokrete nalik na grebanje, ne bi li se ponovo dočepao puške.

"Sredi se!" urlao je Blejn. "To su samo levitatori."

Ali ta reč nije ništa značila čoveku kao što je Rili. Razum i sve shvatanje bili su izgubljeni u zastrašujućoj grmljavini koja mu je tukla po mozgu.

A još dok je govorio Riliju, Blejn je postao svestan glasova u noći - bezvučnih glasova koji su dopirali do njega, zbrke glasova koji su mu se obraćali.

Prijatelju - jedan od nas je pogođen (crvena linija koja curi preko skladno građenog ramena) - nije strašno - on ima (puška sa ustima cevi opuštenim i klonulim, koja se iznenada pretvara u prilično

melanholičan i vrlo faličan simbol). Bezbedno - naš prijatelj ima pušku. Hajde da drugog (pas koji reži sateran u ugao, tvor podignutog repa, zvečarka namotana i spremna za napad).

Čekajte, viknu Blejn. Čekajte! Sve je u redu. Neće više biti pucnjave. Pritisnuo je laktom kvaku na vratima i ona su se širom otvorila. Odgurnuo je Rilija od sebe i napola ispao iz kabine, i dalje držeći pušku. Otvorio je oružje i čaure iskočiše napolje; bacio je pušku na put i naslonio se na kamion.

Iznenada, noć je postala samrtno mirna, osim što je Rili u kabini jecao i cvileo.

Sve je čisto, reče Blejn. Više nema opasnosti.

Došli su ponirući s neba, kao da skaču s neke skrivene platforme, ali su se meko spustili na noge.

Polako su pošli napred, mačjim korakom u noći, a sada su ćutali.

Bila je to prava glupost, reče im Blejn. Sledeći put će nekom od vas razneti glavu (bezglavo ljudsko biće koje ležerno hoda dok mu patrljak vrata užasno štrči).

Video je da su mladi, da još nisu izišli iz tinejdžerskih godina i da nose nešto za šta se ispostavilo da su kupaći kostimi; uhvatio je i neki trag zabavljanja i tračak obesti.

Oprezno su prišli, a on je potražio ostale znakove; međutim, njih nije bilo.

Ko si ti? upita jedan.

Šeperd Blejn iz Udice.

A ideš?

Gore do Južne Dakote.

U ovom kamionu?

I s ovim čovekom, reče Blejn. Hoću da ga ostavite na miru.

Pucao je na nas. Pogodio je Mariju.

Nije strašno, reče Marija. Samo ogrebotina.

On je uplašen čovek, reče Blejn. Koristi srebrne metke.

Osetio je kako se vesele na pomisao o srebrnim mecima.

I svatio čudnovatost situacije: noć obasjana mesečinom i napušten put, kola preprečena na autoputu, usamljeni vetar zavija prerijom, a njih dvojica, on i Rili, okruženi, ali ne Sijuksima, Komančima ili Crnim Stopalima, već u prstenu paranormalnih tinejdžera koji su izišli na ponoćno ludovanje.

A ko si ti da ih koriš ili sprečavaš? zapitao se. Ako u ovom malom prkosnom činu nalaze neku dozu samoodbrane od života koji prolazi u lovu na njih, ako na ovaj način streme nečemu što podseća na ljudski ponos, tada to nije ništa drugo da sasvim ljudski čin, i ne bi ih smeo osuđivati.

Proučavao je lica, ona koje je mogao da vidi, nerazaznatljiva na mesečini i svetlosti farova; na njima je bilo neodlučnosti - lica na mušici nišana.

Iz kabine je i dalje dopiralo stenjanje čoveka u mentalnoj agoniji.

A onda: Udica? (Zgrade na brdu u obliku kula, jutra za jutrima zgrada, masivnih, veličanstvenih, inspirišućih...)

Tako je, reče Blejn.

Jedna devojka izdvojila se iz zbijene grupe i prišla Blejnu. Ispružila je ruku.

Prijatelj, reče ona. Nismo očekivali prijatelja. Svima nam je žao što smo ti stvorili probleme.

Blejn je ispružio ruku i osetio čvrst, jak stisak mladih prstiju.

Retko neko noću naiđe putem, reče jedan drugi.

Samo se zabavljamo, reče treći. Nema puno prilika za zabavu.

Znam da nema, reče Blejn. Uverio sam se da nema.

Proslavljamo noć veštica, reče opet jedan od njih.

Noć veštica? Ah, da, razumem. (Prvo lupanje na zatvorene kapke, baštanska vrata vise na drvetu, izokrenut heksagonalni znak.)

Dobro je to za njih. Zaslužili su to.

Slažem se, reče Blejn. Ali je opasno.

Nije baš. Svi su načisto preplašeni.

Ali to ne pomaže da situacija bude bolja.

Gospodine, tu ništa ne pomaže.

Ali Udica? upita devojka koja je stajala ispred Blejna.

Proučavao ju je i video da je predivna - plave oči, zlatna kosa i linija sa kojom bi nekada davno pobedila na izboru za lepoticu, jedno od starih paganskih običaja, koji su srećom zaboravljeni u naletu PK pomodarstva.

Ne mogu ništa da vam kažem, reče Blejn. Žao mi je, ali ne mogu ništa da vam kažem.

Problemi? Opasnost?

Ne, sada ne.

Mogli bismo da pomognemo.

Nema potrebe, čineći sve što uzgrednijim, što je moguće nehajnijim. Možemo da te odvedemo gde god zaželiš.

Ja nisam levitator.

Ne moraš ni da budeš. Mi možemo (on kako leti kroz vazduh, a vuku ga dva levitatora, svaki za po jednu ruku).

Blejn je zadržtao. Ne, hvala. Bolje ne.

Neko je otvorio vrata kabine, neko drugi ušao i izbacio Rilija na zemlju.

Kamiondžija je puzao po zemlji na rukama i kolenima, i jecao.

Ostavite ga! viknu Blejn.

Devojka se okrenula. Misli su joj bile usmerene, oštre: Sklonite se od njega! Ne dirajte ga.

Ali, Anita...

Ništa, reče ona.

On je prijavio hladnjačar. Koristi srebrne metke.

Ne!

Povukli su se.

Moramo da idemo, Anita reče Blejnu. Nećeš imati problema?

Misliš, s njim?

Klimnula je glavom.

Mogu da iziđem na kraj s njim, rekao joj je.

Zovem se Anita Endruz. Živim u Hamiltonu. Moj broj telefona je 276.

Utetoviraj to.

Utetovirano, reče Blejn i pokaza joj reči i brojeve.

Ako bude potrebna pomoć...

Pozvaću.

Obećavaš?

Obećavam (krst preko srca koje kuca).

Rili se bacio i uzeo pušku, usteturao na noge i počeo da pretura po džepovima, tražeći čauru.

Blejn je skočio naglavačke na njega. Dohvatio ga je iznad kolena, jako ga udarajući ramenima. Jednom rukom obuhvatio ga je oko tela, drugom je pokušao da udari po puški, i promašio.

Još u skoku, vikao je: Gubite se odavde! Svi!

Udario je o zemlju i skliznuo, licem nadole, po ispucalom kolovozu. Osetio je kako mu se smrvljen asfalt zaseca u meso, cepa mu

odeću. Ali još je držao Rilija i vukao ga po zemlji.

Klidanje je prestalo i Blejn je slepo pipkao, tražeći pušku, a cev puške doletela je iz mraka i tresnula ga preko rebara. Opsovao je i pokušao da je uhvati, ali Rili ju je podigao da bi ga opet udario. Blejn je očajnički uputio udarac u tamu i pesnica mu nalete na meko meso koje je zastenjalo od udarca. Puška je protutnjala pored njegovog lica, promašivši ga za širinu palca.

Rukom je onda hitro uhvatio pušku i trgnuo, okrećući je dok je trzao, i ona se oslobodila.

Blejn se otkotrljao, ne ispuštajući oružje, i podigao na noge.

Na rubu svetlosti ugledao je Rilija kako kao bik srlja prema njemu, raširenih ruku, skupljenih ramena; usta su mu kao režeći prorez delila lice nadvoje.

Blejn je podigao pušku i zamahnuo u tamu, u trenutku kada je Rili gotovo stigao do njega. Napravio je korak u stranu, ali ne dovoljno daleko. Jedna Rilijeva ruka, veličine butine, dohvatila ga je po boku. Blejn se zavrteo i napravio još jedan korak u stranu. Rili je pokušao da izmeni putanju, ali izgleda da nije mogao. Mahnito je izvio telo, ali inercija ga je vukla napred, i on je zvučno tresnuo o prednji deo kamiona.

Onda se skupio i pao kao krpa. Blejn je stajao i posmatrao ga, ali čovek se nije micao.

Noć je bila tiha. Bila su tu samo njih dvojica. On i Rili bili su sami sa razdrndanim kamionom.

Blejn se osvrnuo unaokolo i pogledao u nebo, ali tamo nije bilo ničega osim meseca, zvezda i usamljenog prerijskog vetra.

Okrenuo se nazad prema Riliju i video da je čovek živ. Ovaj je uspeo da nekako sedne, naslonjen na prednji deo kamiona. Preko čela, tamo gde je udario u metal, nalazila se posekotina; u njemu više nije bilo borbenosti. Ostao je bez vazduha i sada je dahtao; u očima bio mu je divlji plamtaj.

Blejn je zakoračio prema njemu.

"Ti, prokleta budalo", reče on. "Da si opet pucao na njih, spustili bi se na nas. Rastrgnuli bi nas na deliće."

Rili je zurio u njega; usta su mu se pokretala, ali reči nisu izlazile iz njih, osim jedne: "Ti...ti...ti."

Blejn mu je prišao korak i pružio ruku da mu pomogne da ustane, ali

Rili se povukao od njega; stisnuo je telo uz kamion tako snažno kao da će da se utisne u sam metal.

"Ti si jedan od njih!" viknu on. "Davno sam posumnjao..."

"Ti si lud!"

"Jesi! Plašiš se da te ne vide. Držiš se uz kamion. Uvek sam ja taj koji ide za jelo i kafu. Ti nikad nisi išao. Ja se uvek cenjkam za benzin. Ti nikad."

"To je tvoj kamion", reče Blejn. "Ti imaš para, a ja nemam. Znaš da sam go kao pištolj."

"A kako si mi prišao", zavapio je Rili. "Došao si iz šume. Mora da si proveo noć među drvećem! I ne veruješ u ništa, nisi kao obični ljudi."

"Ja nisam budala", reče Blejn. "To je jedini razlog. Ja nisam ništa više PK nego što si ti. Da jesam, zar misliš da bi se ovoliko dugo vozio u ovoj hrpi smeća od kamiona?"

Prišao je, uhvatio Rilija i trzajem ga osovio na noge. Protresao ga je tako jako da mu se glava zaklatila napred-nazad.

"Saberu se!" viknu Blejn. "Bezbedni smo. Gubimo se odavde."

"Puška! Bacio si pušku!"

"Do đavola s puškom. Ulazi u kamion."

"Ali razgovarao si s njima! Čuo sam kako razgovaraš s njima!"

"Nisam rekao ni reč."

"Nisi ustima", reče Rili. "Nisi jezikom. Ali čuo sam da razgovaraš s njima. Nisam čuo sve što si rekao. Samo deliće. Kažem ti da sam te čuo."

Blejn ga je gurnuo na kamion i držao ga jednom rukom dok je drugom otvarao vrata kabine.

"Ulazi unutra i zaveži", jetko reče Blejn. "Ti i tvoja prokleta puška! Ti i tvoji prokleti srebrni meci! Ti i tvoje slušanje!"

Jer, kasno je, reče on sam sebi. Nema svrhe govoriti mu. Bilo bi gubljenje vremena pričati mu, ili pokušati da mu pomogneš. Možda bi, ako bi ikada pretpostavio istinu, izgubio i onu tanku nit razuma i potpuno izludeo, uranjajući u more osećanja krivice.

Blejn je obišao kamion i ušao sa druge strane. Upalio je motor i vratio vozilo na put.

Jedan sat vozili su se u tišini; Rili je bio stisnut u svom uglu. Blejn je na sebi osećao njegov ispitivački pogled.

Najzad Rili reče: "Žao mi je, Blejn. Mislim da si tamo maločas bio u

pravu."

"Naravno da sam bio", reče Blejn. "Da si počeo da pucaš..."

"Nisam na to mislio", reče Rili. "Da si jedan od njih, otišao bi s njima. S njima bi mogao da odvitlaš gde god hoćeš mnogo brže nego ovim kršem."

Blejn se zasmeljio. "Samo da ti dokažem, ja sutra ujutro idem po jelo i kafu. Odnosno, ako smeš da mi poveriš novac."

15.

Blejn je sedeo na stolici u hamburgernici i čekao da čovek stavi u vrećicu pola tuceta sendviča i napuni termos kafom. Unutra su bila još samo dva kupca, koji nisu obraćali pažnju na njega. Jedan je završio s jelom i čitao novine. Drugi, nagnut nad tanjirom, grabio je po lepljivoj masi koja je nekada predstavljala kajganu i pržene krompiriće, ali sada je više ličila na neku novu vrstu pseće hrane, pošto je bila potpuno izmešana.

Blejn se okrenuo od ljudi i pogledao kroz masivnu staklenu ploču koja je obuhvatala dve stranice zgrade.

Ulica je ujutro bila tiha; kretalo se samo nekoliko vozila, a samo je jedan čovek išao.

Verovatno je glupo, reče on sam sebi, izići ovako u potpuno suludom i prilično beskorisnom pokušaju da razuveri Rilija, da mu povрати poverenje. Jer više je nego verovatno da će, bez obzira šta on uradi i bez obzira šta Rili kaže, kamiondžija nastaviti da pomalo sumnja.

Ali, pomisli Blejn, neće to još dugo, jer mora da smo već blizu reke, a Pjer mora da je samo nekoliko milja severnije. Smešno - pomisli on - Rili mu nikad nije rekao kuda ide. Iako to nije neobično: uklapa se u sve ostalo - čovekov očigledan strah i njegovu tajanstvenost u vezi s onim što nosi.

Okrenuo se od prozora i gledao kako čovek stavlja hamburgere u kesu i puni termos kafom. Platilo je novčanicom od pet dolara, koju mu je Rili dao, i stavio kusur u džep.

Izišao je na ulicu i uputio se ka teretnoj benzinskoj stanici gde su ga čekali Rili i kamion. Još je bilo rano da ikoga bude na stanici, i oni su doručkovali dok su čekali da se neko pojavi. Onda će napuniti rezervoar i krenuti na put, a ovo je, pomisli Blejn, možda moj poslednji dan u kamionu.

Jer kad stignu do reke, on će sići i krenuti na sever ka Pjeru.

Jutro je bilo hladno, gotovo do tačke kada postaje zima, a vazduh mu je pekao nosnice dok ga je udisao. Biće to još jedan dobar dan, znao je - još jedan oktobarski dan, sa vazduhom kao vino i maglovitim nebom.

Kad je došao do ulice u kojoj se teretna stanica nalazila, kamiona nije bilo na vidiku.

Možda ga je, reče on sebi, Rili pomerio. Ali još dok je o tome razmišljao, znao je da nije u pravu. Znao je da je nasamaren.

Po cenu izgubljenih nekoliko dolara, po cenu da mora negde drugde da napuni rezervoar, kamiondžija se oslobodio Blejna.

Blejn to nije doživeo kao velik udarac, jer je shvatio da je sve i očekivao, iako nije hteo sebi da prizna da je očekivao. Najzad, s Rilijeve tačke gledišta, bilo je to zapanjujuće jednostavno rešenje za njegove sumnje od protekle noći.

Da ubedi sebe da nije u pitanju nikakva greška, Blejn je obišao oko bloka zgrada.

Nikakvog kamiona nije bilo na vidiku. Sad je prepušten sam sebi.

Još malo i grad će se probuditi, a pre nego što do toga dođe, on mora biti van domašaja. Mora da nađe mesto gde će se tokom dana sakriti.

Zastao je za trenutak da se orijentiše.

Bliži kraj grada, bio je siguran, leži prema istoku, jer su sa severne strane vozili milju ili dve.

Pošao je, hodajući što je brže moguće, ali ne toliko brzo, nadao se, da privuče nečiju pažnju. Nekoliko kola prošlo je ulicom, neki čovek je izišao iz kuće da pokupi jutarnje novine, jednog je sreo, sa vrećicom sa doručkom koja mu se njihala u ruci. Niko na njega nije obratio pažnju.

Kuće su se proredile i stigao je do poslednje ulice u gradu. Ovde se završavala prerija i zemljište je počinjalo da se spušta u zamršaju šumovitih brda i humaka, svaka niža od prethodne, tako da je znao da Misuri leži iza njih. Negde dole, gde se poslednje brdo završavalo, moćna reka šumela je oko svojih pokretnih peščanih sprudova i vrbama obraslih ostrva.

Pošao je preko polja, prešao ogradu i spustio se niz obalnu strminu, na čijem se dnu nalazio potočić koji je žuborio, a samo nešto malo iza toga nalazilo se jezerce sa skupinom vrba što su rasle odmah pored njega.

Blejn se spustio na ruke i kolena i otpuzao pod vrbe. Bilo je to savršeno skrovište. Bilo je van grada i nije bilo ničega što bi moglo da dovede nekoga - potočić je bio premalen da bi se u njemu moglo

pecati, a bilo je prekasno za kupanje. Niko ga neće uznemiravati. Neće biti nikoga ko bi mogao da oseti bleštavo ogledalo koje je nosio u umu; neće biti nikoga da vikne 'Parija!'

A s mrakom će poći dalje.

Pojeo je tri hamburgera i popio nešto kafe.

Sunce je izišlo i, propušteno kroz vrbe, stvaralo šarene površi svetlosti i senke.

Iz grada su dopirali udaljeni zvuci - tutnjava kamiona, brujanje motora, lavež nekog psa, majke su dozivale decu.

Dugo je prošlo od one noću u Udici, Blejn reče sam sebi, sedeći u senci vrba i šarajući štapom po pesku. Dugo je prošlo od Šarlin i Fredija Bejtsa. A sve do ovog trenutka nije imao vremena ni da razmisli o tome.

Tada se postavljalo pitanje, a i sada se postavljalo isto pitanje: Da li bilo pametno pobeći od Udice? Da li je, uprkos svemu što je Godfri Stoun rekao, možda bilo mudrije ostati i tražiti svoju šansu, ma šta Udica imala pripremljeno?

Sedeo je i razmišljao o tome, i vratio se unazad, sve do one plave prostorije odakle je sve počelo. Ponovo je video tu sobu kao da je sve to bilo juče - bolje nego da je to bilo juče. Tuđinske zvezde sijale su blede na ovu prostoriju bez krova, a svetloplavi pod bio je gladak pod njegovim točkovima; soba je bila puna čudnih, obrađenih stvari koje su mogle predstavljati nameštaj ili umetničke objekte, ili sprave, ili gotovo bilo šta drugo.

Sve mu je to bilo živou svesti, na način na koji ne bi trebalo da bude - jasno i precizno, bez grubih ivica i nezamagljeno, ništa dodato i ništa izostavljeno.

Ružičasto je tu mirno ležalo, a onda se pokrenulo i reklo mu: Dakle, opet si se vratio!

I stvarno je bio tamo.

Bez mašine ili tela, bez ikakve vidljive pompe, bez ičega osim golog uma, Šeperd Blejn vratio se do Ružičastog.

16.

Um se ne može videti.

Ali Ružičasto ga je videlo, ili osetilo - ili, bar, znalo da je um tamo.

A Šeperda Blejna to nije iznenadilo, niti mu se učinilo stranim. Delovalo mu je gotovo kao da se vratio kući, jer je svetloplava soba sada mnogo više nalikovala na dom, nego što se to činilo prvi put.

E, pa, reče Ružičasto, odmeravajući um odozdo-nagore, zgodan ste par!

A to je, naravno, bilo tačno, iako se deo uma koji je još bio Šeperd Blejn - on, ili bar deo njega, možda i cela njegova polovina, zaista vratio kući. Jer on je, u nekom, još ne tačno određenom, možda i neodredivom, procentu bio deo tuđinca pred kojim se našao licem u lice. On je bio Šeperd Blejn, putnik sa Zemlje, baš kao i karbonska kopija ovog bića koje je prebivalo u plavoj prostoriji.

I kao se snalaziš? upita tuđinac ljubazno, da ljubaznije ne može. Kao da ne zna.

Ima samo jedno, reče Blejn, žureći da preduhitri vreme kada će možda morati da se vrati nazad. Ima samo jedno. Načinio si od nas ogledalo. Ljudi se odbijaju od nas.

A pa naravno, D, reče mu tuđinac. Jedino tako može. Na tuđinskoj planeti bio bi ti potreban nekakav štit. Ko voli da mu inteligentna bića svuda zaviruju? Zato odbijaš njihova virenja. Ovde, kod kuće, naravno, nema potrebe...

Ali ti ne razumeš, bunio se Blejn. To nas ne štiti. To privlači pažnju na nas. Gotovo su nas ubili.

Tako nešto ne postoji, osorno reče tuđinac Blejnu. Ubistvo ne postoji. Smrt ne postoji. To je tako grozno traćenje. Iako možda grešim. Čini mi se da je jednom davno postojala planeta...

Gotovo da je bilo moguće čuti kako prebira po suvim podacima koji su ispunjavali njegovu prenatrpanu memoriju.

Da, reče on, bila je jedna planeta. Bilo je nekoliko planeta. I to je sramno. Ja to ne mogu da razumem. To uopšte nema smisla.

Uveravam te, reče mu Blejn, da na mojoj planeti sve može da umre. Baš sve...

Sve?

Pa, nisam baš siguran. Možda...

Vidiš, reče stvorenje. Čak ni na tvojoj planeti to nije opšte.

Ne znam, reče Blejn. Čini mi se da se sećam da postoje besmrtni stvari.

Normalne stvari, misliš.

Smrt ima svoju svrhu, bio je uporan Blejn. To je proces, funkcija koja je na mojoj planeti omogućila razvoj i diferencijaciju vrsta. Ona otklanja ćorsokake. Ona briše naše greške, obezbeđuje nove početke.

Ružičasto se smirivalo. Moglo se osetiti da se smiruje - samozadovoljno, prvenstveno se pripremajući za dugu i zadovoljavajuću razmenu ideja, i, možda, za raspravu.

Možda je tako, reče ono, ali to je vrlo primitivno. To je vraćanje na primalni glib. Postoje bolji načini. Postoji čak tačka kada više nema potrebe za poboljšanjima o kojima govoriš.

Ali, prvo i prvo, upita on, jesi li ti zadovoljan?

Zadovoljan?

E, pa, ti si poboljšano biće. Razvijeno biće. Delom si ti - ti, a delom si ja.

I ti si delom ja.

Činilo se kao da se Ružičasto zasmejuljilo. Ali postoje samo dva tebe - ti sam i ja - a ja sam toliko mnogo bića da ne mogu ni da započnem da ti nabrajam. Ja sam puno posećivao i pokupio mnogo stvari, uključujući i mnoge umove, a neki od njih nisu, ne smeta mi da ti kažem, baš mnogo vredni razmene. Ali, znaš li ti da, ma koliko da sam posećivao, gotovo niko ne posećuje mene. Ne mogu da ti objasnim koliko mi znači ova poseta. Jednom je postojalo biće koje me je prilično često posećivalo, ali to je bilo toliko davno da mi je dosta teško i da se prisetim. Uzgred, vi merite vreme, zar ne - površinsko vreme, je li tako?

Blejn mu je objasnio kako ljudi mere vreme.

Hm, da, da vidimo, reče stvorenje i počeo brzo da računa u sebi, to bi bilo pre oko deset hiljada vaših godina.

Kako te je to stvorenje posetilo?

Tako je, reče Ružičasto. Ti si prvi od tada. I ti si došao da posetiš mene. Nisi čekao da ja posetim tebe. I imao si tu mašinu...

Kako to, pomisli Blejn, da si me pitao o našem računanju vremena? Ti to sve poseduješ. Razmenio si um sa mnom. Poseduješ sve što ja znam.

Naravno, promumla Ružičasto. Naravno da posedujem. Ali nisam iskopao. Ne bi mi verovao kad bih ti rekao koliko sam pretrpan.

I to je tačno, pomisli Blejn. Čak i s jednim dodatnim umom on je pretrpan. Pitao se...

Da, naravno, reče mu Ružičasto. Vremenom ćeš to raščistiti. To mora da potraje. Postaćeš jedan um, a ne dva. Spojićete se. Bićete tim. Tebi se sviđa ovako, zar ne?

Malo je bilo nezgodno, ovo s ogledalom.

Ja nisam imun na pravljenje problema, reče Ružičasto. Radim najbolje što mogu. Pa i grešim. Pa popravljam greške. Skidam ogledalo, poništavam ga. U redu?

U redu.

Ja sedim ovde, reče Ružičasto, i idem u posete. Ne mrdajući odavde mogu da odem kuda god poželim, a iznenadio bi se koliko malo ima umova vrednih razmene.

Međutim, za deset hiljada godina, nakupi se toga.

Deset hiljada godina, zapanjeno reče stvorenje. Deset hiljada godina, prijatelju moj, tek je juče.

Sedelo je tamo, mrmljajući, i posezalo unazad, i unazad, i nije dospelo do početka, tako da je na kraju odustalo.

A tako je malo onih, žalilo se, koji mogu da podnesu drugi um. Moram jako da pazim na njih. Mnogi od njih pomisle da su posednuti. Neki od tih bi poludeli kad bih se razmenio s njima. To, možda, možeš da shvatiš.

Svakako, reče Blejn.

Dođi, reče Ružičasto, i sedi kraj mene.

Teško, reče Blejn, da mogu da sedim.

Ah, da, shvatam, reče stvorenje. Trebalo je da znam. E, pa, onda priđi. Pretpostavljam da si došao u posetu.

Prirodno, reče Blejn, ne znajući šta drugo da kaže.

Onda, strogo reče stvorenje, da počnemo s posetom.

Naravno, reče Blejn i primače se malo.

A sad, odakle da počnem? upita stvorenje. Postoji toliko mesta i toliko vremena i toliko različitih stvorenja. To je uvek problem.

Pretpostavljam da to potiče iz želje za skladom, za sređenim umom. Neprestano me kopka pomisao da ću, ako uspem da sve to sredim, možda naići na nešto značajno. Ti, pretpostavljam, nećeš imati ništa protiv ako ti budem pričao o onim čudnim stvorenjima na koje sam naleteo na rubu galaksije.

Ni najmanje, reče Blejn.

Ona su prilično neobična, reče Ružičasto, jer nisu razvila mašine onako kao što je to tvoja kultura uradila, već su, u suštini, sami postali mašine...

Sedeći tako u svetloplavoj sobi, dok su tuđinske zvezde gorele iznad glava, dok je slab, udaljen zvuk pomahnitalog pustinskog vetra bio tek šapat u toj prostoriji, Ružičasto je govorilo - ne samo o mašinskim entitetima, već i o mnogim drugim. O plemenima insekata koji su nebrojenim stolecima nagomilavali ogromne zalihe hrane koja im nije bila potrebna, robujući na beskrajnom točku slepe ekonomske manije. O rasi koja je pravila umetničke predmete oslonjena na učenje jedne čudne religije. O stanicama za osluškivanje, čiju su posadu činili čuvari galaktičke imperije koju su svi bili zaboravili, osim samih čuvara. O fantastičnom i složenom seksualnom ponašanju jedne druge rase bića koja su, suočena s ogromnim teškoćama u rađanju, malo mislila o bilo čemu drugom. O planetama koje nikada nisu upoznale život, već su se kotrljale svojim putevima jednako avetinjske, sirove i gole, kako što su bile onoga dana kad su bile stvorene. I o drugim planetama koje su bile ključali lonci hemijskih reakcija koje je teško i zamisliti, a kamoli razumeti, i o tome kako su te hemijske reakcije same od sebe podizale nestabilan, prolazan oblik postojanja, koji je u jednom trenutku bio život a već u sledećem prestao to da bude.

To - i još mnogo drugog.

Blejn je, slušajući, shvatio istinski fantastične razmere ovog stvorenja na koje je nabasao - očigledno besmrtnog stvorenja, koje se nije sećalo ni svog početka, niti je imalo pojam kraja; stvorenja lutajućeg uma koje je mentalno istražilo, tokom milijardi godina, milione zvezda i planeta u milionima svetlosnih godina, u ovoj sadašnjoj galaksiji i u nekim obližnjim; um koji je predstavljao gotovo nemerljivo skladište nagomilanih informacija, ali informacija koje nije ni pokušalo da iskoristi. Koje, najverovatnije, nije imalo pojma ni

kako da ih upotrebi, ali koje je mučila nejasna ideja da ovakvo skladište znanja ne bi trebalo da leži neiskorišćeno.

Stvorenje koje je sposobno da beskrajno dugo sedi na suncu i vrti ekscentrične storije o svemu što je videlo.

A za ljudsku rasu, mislio je Blejn, ovde čuči ekciklopedija galaktičkog znanja, ovde dangubi atlas na kome su kartirane neprebrojne kubne svetlosne godine. Ovde se nalazilo stvorenje koje bi ljudsko pleme moglo da iskoristi. Ovde je počivao ulog koji će, unedogled, donositi dividende - dividende jednog entiteta za koji se čini da ne poseduje osećanja, osim određenog oblika prijateljstva; entiteta koje je, možda, tokom godina posmatranja iz fotelje, sva svoja osećanja, ako su uopšte postojala, istrošilo dokraja; koje uopšte nije koristilo znanje koje je steklo, ali ga nije ni gubilo. Ono je, naime, tokom tog posmatranja, tokom sveg tog galaktičkog virenja kroz prozor, steklo ogromnu trpeljivost i razumevanje, ne svojstveno njemu, niti svojstveno ljudskoj rasi, već svojstveno samoj prirodi: razumevanje samog života, postojanja i inteligencije. I simpatiju za sve motive i sve etike, i sve ambicije, bez obzira kako iskrivljene one bile u očima drugih živih bića.

I sve to, zajedno, prenuvši se, shvatio je Blejn, bilo je sada uskladišteno i u umu jednog ljudskog bića, jednog Šeperda Blejna, a kad bi mogao da ta znanja razluči, razvrsta i uskladišti, onda bi mogao da ih iskopa i na odgovarajući način upotrebi.

Dok je slušao, Blejn je potpuno izgubio pojam o vremenu, potpuno zaboravio ko je, gde je, i zašto je tamo; slušao je kao što bi dečak mogao da sluša začuđujuće priče koje bi ispredao neki drevni pomorac iz daleke i nepoznate zemlje.

Soba mu se učinila poznatom a Ružičasto postalo prijatelj; zvezde više nisu bile tuđe a udaljeno zavijanje pustinjskog vetra postalo je uspavanka koju je oduvek znao.

Dugo je prošlo pre nego što je shvatio da samo osluškuje vetar i da su priče o dalekim i davnim stvarima odavno prestale.

Promeškoltio se, gotovo pospano, a Ružičasto reče: Bila je to lepa poseta. Mislim da nikada nisam imao lepšu.

Ima jedna stvar, reče Blejn. Jedno pitanje...

Ako je u pitanju štit, reče Ružičasto, ne treba da brineš. Sklonio sam ga. Nema više ničega što bi te moglo odati.

Nije to, reče Blejn. U pitanju je vreme. Ja - to jest, nas dvoje - možemo da donekle kontrolišemo vreme. Dvaput mi to je spaslo život...

Tamo je, reče Ružičasto. Razumevanje se nalazi u tvome umu. Moraš samo da ga nađeš.

Ali vreme...

Vreme je, reče stvorenje, najjednostavnija stvar koja postoji. Kažem ti...

17.

Blejn je dugo ležao, uranjajući u osećaj telesnosti, jer sada je imao telo. Mogao je da oseti pritisak na njega, mogao je da oseti kretanje vazduha kako mu dodiruje kožu, prepoznavao vlažnu vrelinu bockanja znoja duž ruku, lica i grudi.

Više nije bio u plavoj prostoriji, jer tamo nije imao telo, i više nije bilo udaljenog zvuka pustinjskog vetra. Umesto toga, čuo se pravilno hripanje sa primesom balavljenja. Bio je tu i smrad, jedan gušeci smrad, jedan agresivno antiseptički miris koji ne samo da mu je ispunjavao nozdrve, već i celo telo.

Dopustio je kopcima da se podignu sporo, zbog mogućih iznenađenja, spreman da ih ponovo čvrsto stisne, ako bude potrebno. Ali bila je to samo belina, čista i neublažena. Nije to bilo ništa drugo do belina tavanice.

Glava mu je bila na jastuku, ispod njega nalazio se čaršav; bio je obučen u neku vrstu halje koja je grebuckala.

Pomerio je glavu i video drugi krevet, na kome je ležala mumija.

Vreme, reklo je stvorenje iz onog drugog sveta, vreme je najjednostavnija stvar koja postoji. I reklo je da će mu reći, ali mu nije reklo, jer nije ostao da čuje.

Ličilo je na san, pomisli on - kad sad razmisli o tome - imalo je to onu nestvarnu, poravnatu osobinu sna, ali to nije bio nikakav san. On je ponovo posetio tu svetloplavu prostoriju i razgovarao sa stvorenjem koje je tamo živelo. Slušao ga je kako ispreda svoje priče i još su mu u glavi bile pojedinosti tih priča. Nije bilo gubljenja pojedinosti, kao što bi to bio slučaj da je u pitanju bio san.

Mumija je ležala na krevetu umotana u zavoje. U zavojima su se nalazile rupe na mestu nozdrva i usta, ali ne i na mestu očiju. A dok je disala, balavila je.

Zidovi su bili jednako beli kao i tavanica, a pod je bio prekriven keramičkim pločicama; sterilnost toga mesta vrištala je njegov identitet.

Bio je u bolničkoj sobi sa mumijom koja balavi.

Obuzeo ga je strah, iznenadni nalet straha, ali je mirno ležao i

sačekao da strah prođe preko njega. Jer čak i uplašen, znao je da je bezbedan. Bilo je razloga zbog kojih je bio bezbedan. Bilo je razloga, samo kad bi mogao da ih se seti.

Gde sam? pitao se; gde je bio osim u onoj plavoj prostoriji? Um mu se vraćao unazad i on se prisetio gde se nalazio - u vrbaku u vododerini na kraju grada.

Napolju, u hodniku, začuli su se koraci i jedan čovek u belom mantilu uđe u sobu.

Čovek se zaustavio na vratima i stajao tamo, posmatrajući ga.

"Znači, najzad ste došli sebi", reče doktor. "Kako se osećate?"

"Ne tako loše", reče Blejn, a, u stvari, osećao se dobro. Činilo mu se da ništa nije važno. "Gde ste me našli?"

Doktor nije odgovorio. Postavio je još jedno pitanje. "Da li vam se ovako nešto već događalo?"

"Kako 'ovako'?"

"Pomračenja", reče doktor. "Padanje u komu."

Blejn je kotrijao glavu s jedne strane jastuka na drugu. "Koliko se sećam, nije."

"Gotovo", reče doktor, "kao da ste žrtva čini."

Blejn se nasmejao. "Crne magije, doktore?"

Doktor je napravio grimasu. "Ne, ne mislim ja to. Ali nikad se ne zna. Pacijent nekad tako misli."

Prešao je sobu i seo na ivicu kreveta.

"Ja sam doktor Vetmor", reče on Blejnu. "Ovde ste dva dana. Neki dečaci lovili su zečeve istočno od grada. Našli su vas. Zavukli ste se ispod nekih vrba. Mislili su da ste mrtvi."

"I tako ste me dovukli ovamo."

"Milicija je. Otišli su i doveli vas."

"A šta mi je bilo?"

Vetmor odmahnu glavom. "Ne znam."

"Ja nemam novca. Ne mogu da vam platim, doktore."

"To", reče mu doktor, "nije uopšte važno."

Sedeo je tamo i posmatrao ga. "Međutim, ima nešto. Niste imali dokumenta. Sećate li se ko ste?"

"Naravno. Zovem se Šeperd Blejn."

"A gde živite?"

"Nigde", reče Blejn. "Lutam naokolo."

"Kako ste dospeli u ovaj grad?"

"Nekako se ne sećam."

Uspravio se u krevetu. "Vidite, doktore, šta mislite da odem odavde? Zauzimam krevet."

Doktor odmahnu glavom. "Voleo bih da mi budete pri ruci. Postoji nekoliko testova..."

"To bi donelo puno problema."

"Nikada nisam naišao na slučaj sličan vašem", reče doktor. "Učinili biste mi uslugu. Sa vama je sve bilo u redu. To jest, organski je bilo u redu. Puls vam je bio usporen. Pomalo ste plitko disali. Temperatura vam je bila stepen-dva niža. Ali sve ostalo je u bilo redu, osim što ste odlutali. Nije bilo načina da vas probudimo."

Blejn je trgnuo glavom prema mumiji. "On je u lošem stanju, zar ne?" "Nesreća na autoputu", reče doktor.

"To je pomalo neobično. Nema ih više puno."

"Neobične okolnosti", objašnjavao je doktor. "Vozio je stari kamion. Pukla je guma dok je vozio, brzo. Na jednoj krivini iznad reke."

Blejn je pažljivo pogledao čoveka na drugom krevetu, ali nije bilo načina da sazna. Ništa se nije videlo. Udisao je i izdisao, balaveći, a uz to se čulo i hripanje, ali nije bilo načina da se sazna ko bi to mogao biti.

"Mogao bih da vam sredim da budete u drugoj sobi", ponudio je doktor.

"Nema potrebe. Neću dugo ostati."

"Voleo bih kad biste se malo zadržali. Mogli biste opet da ljosnete. I da vas ovog puta ne nađu."

"Razmisliću o tome", obećao je Blejn.

Spustio se nazad, na krevet.

Doktor je ustao i prišao drugom krevetu. Nagnuo se nad bolesnika i slušao disanje. Našao je parče vate i njime lagano prešao preko bolesnikovih usana. Mrmljao je čoveku koji je tamo ležao, a zatim se ispravio.

"Želite li nešto?" ponudio je Blejna. "Mora da ste gladni."

Blejn klimnu. Sad kad je na to pomislio, bio je.

"Ali ne morate da žurite", reče on.

"Razgovaraću sa kuhinjom", reče doktor. "Naći će nešto za vas."

Okrenuo se i žustro izišao is sobe, a Blejn je ostao da leži i sluša

njegove šuštave, brze korake koji su se udaljavali niz hodnik.

I odjednom je znao - ili se setio - zašto je sada bezbedan. Blešteće signalno svetlo nestalo je, jer ga je stvorenje s daleke zvezde uklonilo s njega. Sada više nema razloga da se iskrada, nema potrebe da se sakriva.

Ležao je tamo i razmišljao o tome, pa se osetio malo više ljudskim - iako se, istinu govoreći, uvek osećao samo ljudskim. Iako je sada, prvi put, ispod ljudskosti osetio brzo, napeto izbijanje novoga znanja iz dubokih slojeva, novoga znanja koje mu je bilo nadohvat ruke.

Preko puta, na drugom krevetu, mumija je dahtala, hripala i balavila.

"Rili!" prošapta Blejn.

Nije došlo do zastoja u disanju, niti do bilo kog drugog znaka prepoznavanja.

Blejn se okrenuo i isturio noge. Seo je na ivicu kreveta i spustio noge na pod; pločice sa šarom bile su studene. Ustao je, a bolnička spavaćica, koja ga je svrbela, bestidno je visila oko njegovih potkolenica.

Kod drugog kreveta, nagnuo se do same prilike umotane u belo koja je tamo ležala.

"Rili! Jesi li to ti? Rili, čuješ li me?"

Mumija se pomakla.

Glava je pokušala da se okrene prema njemu, ali nije uspela. Usne su se teškom mukom pomicale. Jezik se borio da uobliči zvuk.

"Reci..." rekao je, s naporom razvlačeći reč dok ju je izgovarao.

Pokušao je ponovo. "Reci Finu", kazao je.

Bilo je još toga da se kaže. Blejn je mogao da oseti da ima još toga da se kaže. Čekao je. Usne su se s naporom pomakle, a onda opet. Jezik se teško koprcao u šupljini koja je balavila. Ali nije bilo više ničega.

"Rili!" Ali odgovora nije bilo.

Blejn se odmicao, sve dok ga ivica njegovog kreveta nije dohvatila po stražnjoj strani butina, i on sede na njega.

Ostao je tamo da zuri u umotanu figuru, nepokretnu na krevetu.

Strah je, pomisli on, konačno sustigao tog čoveka, strah od koga je bežao preko pola kontinenta. Iako, možda, ne strah od koga je bežao, već jedan drugi strah i jedna druga opasnost.

Rili je dahtao i soptao.

Tamo leži čovek, pomisli Blejn, koji je imao neku poruku da prenese čoveku po imenu Fin. Ko je taj Fin i gde se nalazi? Kakve on veze ima s Rilijem?

Fin?

Postojao je jedan Fin.

Jednom, davno, znao je za jednog Fina.

Blejn je sedeo na krevetu kruto i uspravno, prisećajući se šta zna o Finu.

Iako je to možda neki drugi Fin.

Jer i Lambert Fin je bio putnik Udice, iako je on nestao, baš kao što je Godfri Stoun nestao, ali mnogo godina pre njega, mnogo godina pre nego što je i sam Blejn došao u Udicu.

A sada je on bio prošaptano ime, legenda, jezovita ličnost u jezovitoj priči, jednoj od malobrojnih Udičinih priča strave i užasa.

Jer, tako je bar priča govorila, Lambert Fin se jednoga dana vratio sa zvezda kao manijak koji vrišti!

18.

Blejn je ponovo legao na krevet i stao da netremice posmatra tavanicu. Vetrić se šuljao kroz prozor, senke lišća sa drveta pored prozora varljivo su se igrale na zidu. Mora da je to neko tvrdoglavo drvo, pomisli Blejn, među poslednjima koje će izgubiti lišće, jer već je kraj oktobra.

Slušao je prigušene zvuke koji su dopirali iz tih hodnika izvan sobe, a oštar antiseptičan miris još je visio u vazduhu.

Moram da iziđem odavde, pomisli on; morao je na put. Ali na put u kom pravcu? Na put za Pjer, naravno - za Pjer, do Harijet, ako je Harijet tamo. Ali i sam Pjer je ćorsokak. Koliko je mogao da zna, u njemu nije bilo ničega. Koliko je znao, bilo je to samo mesto u koje može da pobegne. Jer on je još bežao, slepo i očajnički uzmičući. Bežao je od trenutka kada se vratio sa svoje zvezdane misije. I, što je najgore, bežao je besciljno, bežao samo da bi bio bezbedan, samo da se izgubi.

Boleo ga je nedostatak cilja. Činio od njega prazno biće. Činio od njega nekoga ko se povija kako vetar duva, ko nema sopstvenu volju.

Ležao je tamo i puštao da bol mine - i gorčina, i kopkanje, kopkanje je li bilo mudro pobeći od Udice, je li to bio pravi potez. A onda se setio Fredija Bejtsa i Fredijevog lažnog osmeha, i svetlucanja u njegovim očima, i pištolja u Fredijevom džepu. I znao je da u to ne treba sumnjati: bio je to pravi potez.

Ali tamo negde mora da postoji nešto na šta bi mogao da položi ruku, nešto što bi mogao da dosegne, neka krhotina nade ili obećanje za koje bi mogao da se uhvati. Ne sme da nastavi da unedogled besciljno pluta. Mora doći vreme kada će moći da se zaustavi u bekstvu, kada će moći da stane i osvrne se unaokolo.

Na krevetu, Rajli je dahtao, šištao, grgoljio, a i ćutao.

Nema svrhe ostati, reče Blejn sam sebi, kao što to doktor želi. Jer doca ništa nije mogao da nađe, a ni Blejn mu ništa nije mogao da kaže, tako da nijedan od njih dvojice nije od toga mogao da izvuče bilo kakvu korist.

Ponovo je sišao s kreveta i prešao preko sobe do vrata, koja su, gotovo sasvim sigurno, vodila u klozet.

Otvorio je vrata, i to je zaista bio klozet, a njegova odeća visila je tamo. Nije bilo ni znaka od donjeg veša, ali pantalone i košulja visili su tamo, a ispod njih nalazile su se cipele. Jakna je pala sa vešalice i ležala zgužvana na podu.

Skinuo je bolničku spavaćicu i uzeo pantalone. Obukao ih je i čvrsto ih pritegao oko struka.

Krenuo je da uzme koćulju, kad ga je prenuo mir - spokojni, blagi mir jesenjeg popodneva. Spokoj požutelog lista, blagost izmaglice nad dalekim brdima i vinoliko bogatstvo godišnjeg doba.

Ali mir je bio sasvim pogrešan.

Trebalo je da se čuje dahtanje i brbotanje čoveka na krevetu.

Pogurenih ramena, kao da se štiti od udarca, Blejn je očekivao zvuk, a zvuka nije bilo.

Okrenuo se i zakoračio prema krevetu, a zatim zastao. Jer nije bilo razloga da prilazi krevetu. Rajlijevo obmotano telo ležalo je mirno i tiho, a mehurić na usnama ostao je zamrznut.

"Doktore!" vikao je Blejn, "doktore!" dok je trčao prema vratima, iako je, još dok je trčao i vikao, znao da se budalasto ponaša, da je njegova reakcija nerazumna.

Stigao je do vrata i zastao. Stavio je ruke na dovratnik i nagnuo se da izbaci glavu na hodnik.

Doktor je stizao niz hodnik, žurno, ali ne trkom.

"Doktore", prošapta Blejn.

Doktor je stigao do vrata. Ispružio je ruku i ugurao Blejna u sobu. Krupnim koracima prišao je krevetu.

Pognuo se, sa stetoskopom položenim na mumiju, a zatim odmakao od kreveta.

Netremice je gledao Blejna.

"A kuda ste pošli?"

"Mrtav je", reče Blejn. "Prestao je da diše i dugo..."

"Da, mrtav je. Nije imao šanse. Čak ni sa gobatijanom nije imao šanse."

"Gobatijanom? To ste koristili? Zato je bio sav umotan?"

"Bio je sav polomljen", reče doktor. "Kao lutka koju je neko bacio na pod pa posle gazio. Bio je..."

Zaustavio se i jedan dug, težak trenutak zurio u Blejna.

"Šta vi znate o gobatijanu?"

"Čuo sam o njemu", reče Blejn.

Zaista sam čuo o njemu, pomisli Blejn.

"Tuđinski lek", reče doktor. "Koristi ga jedna insektoidna rasa. Rasa insekata ratnika. Čuda čini. Može da zakrpi izubijano i polomljeno telo. Može da obnovi kosti i organe. Može da potpomogne rast novog tkiva."

Bacio je pogled na umotanog mrtvaca, a zatim ponovo pogledao Blejna.

"Čitali ste o tome?"

"Popularizaciju", slaga Blejn. "U časopisu."

Ponovo je mogao da vidi ključalo ludilo te prašumske planete na kojoj je naleteo na ovaj lek koji su insekti koristili - iako oni, u suštini, nisu bili insekti, niti je lek bio lek.

Iako, reče on sam sebi, nema svrhe igrati se rečima. Terminologija, koja je oduvek bila problematična, postala je gotovo neupotrebljiva kada se krenulo ka zvezdama. Koristile su se aproksimacije i puštalo se da tako ide. Svako je radio najbolje što je znao.

"Prebacićemo vas u drugu sobu", reče mu doktor.

"Nema potrebe", reče Blejn. "Baš sam se spremao da odem."

"Ne možete", monotono reče doktor. "Neću vam to dozvoliti. Neću da vas imam na savesti. Nešto s vama nije u redu, nešto je jako pogrešno. O vama nema ko da se stara - nemate prijatelja, nikoga živog."

"Snaći ću se. Uvak sam se snalazio."

Doktor mu je prišao.

"Imam osećaj", reče on, "da mi ne govorite istinu - ne govorite celu istinu."

Blejn se odmakao od njega. Stigao je do klozeta, uzeo košulju i obukao je. Obuo je cipele. Podigao je jaknu, zatvorio vrata klozeta, a zatim se okrenuo.

"A sad", reče on, "ako biste se samo malo sklonili, ja bih da iziđem."

Neko je dolazio niz hodnik. Možda, pomisli Blejn, neko s hranom koju je doktor obećao. A možda bi trebalo i da sačeka dok hrana ne stigne, jer mu je bila potrebna.

Ali niz hodnik nije dolazila samo jedna osoba - bio je to najmanje par

koraka. Možda neko ko ga je čuo kako zove doktora, pa sad dolazi u sobu da vidi da li je potrebna pomoć.

"Voleo bih da se predomislite", reče doktor. "Osim osećanja da vam je potrebna pomoć, tu je i pitanje nekih formalnosti..."

Blejn nije čuo dalje šta je ovaj imao da kaže jer su hodači stigli do vrata i sad su stajali u njima i gledali u sobu.

Harijet Kvimbli, hladna kao led, govorila je: "Šep, kako si dospao ovde? Svuda smo te tražili."

A telepatski podzvuk pogodio ga je kao udarac biča: Daj! Brzo! Napuni me!

Samo kaži da sam tvoj, to je sve (besna žena koja bezobzirno vuče iza sebe nevaljalo derište). Ako to uradiš, pustiće me. Našli su me kako ležim ispod jedne vrbe...

(Pijanac koji se nekako uvukao u kantu za smeće i ne može da iziđe iz nje, cilindra nakrivljenog na jedno uvo, nosa koji šljašti i bleska kao neka reklama, ukrštenih očiju koje beleže tek blago iznenađenje.)

Ne, ne to, preklinjao je Blejn. Samo ispružen ispod drveta, mrtav za ceo svet. On misli da sa mnom nešto nije u redu...

I nije...

Ali ne ono što on...

A Godfri Stoun je govorio, glatko, prijateljski, napola s osmehom olakšanja, napola s osmehom zabrinutosti: "Znači, opet si imao stari problem. Previše pića, rekao bih. Znaš šta ti je dokotr rekao..."

"Ah, do đavola", bunio se Blejn, "samo gutljaj-dva. Nedovoljno..."

"Ujna Edna je pobesnela", reče Harijet. "Svašta je umislila. Znaš šta sve ona može da zamisli. Bila je ubeđena da si ovoga puta završio svoje."

Godfri! Godfri! O, moj Bože, tri godine...

Polako, Šep. Nije sad vreme. Da te izvučemo odavde.

Doktor Vetmor reče: "Vi poznajete ovog čoveka? Vaš rođak?"

"Nismo rod", reče Stoun. "Samo prijatelji. On i ujna Edna..."

"E, pa, 'ajdemo", reče Blejn.

Stoun je upitno pogledao doktora, a Vetmor je klimnuo glavom.

"Zaustavite se na prijavnici", reče on, "i uzmite otpusnu listu. Ja ću da telefoniram dole. Trebaće im vaša imena."

"Rado", reče Stoun. "I puno vam hvala."

"Nema problema."

Blejn se zaustavio na vratima i okrenuo doktoru.

"Žao mi je", reče on. "Nisam rekao istinu. Ne ponosim se time."

"Svi mi", reče doktor, "imamo ponešto čime se ne ponosimo. Niste usamljeni."

"Zbogom, doktore."

"Do viđenja", reče doktor. "Pazite se."

A zatim su pošli hodnikom, njih troje, jedno pored drugog.

Ko je bio u tom drugom krevetu? upita Stoun.

Čovek po imenu Rajli.

Rajli!

Kamiondžija.

Rajli! On je bio čovek koga smo tražili. Slučajno smo naleteli na tebe.

Stoun je zastao i napola se okrenuo da se vrati. Nema svrhe, reče Blejn. Mrtav je.

A njegov kamion?

Slupan. Sleteo je s puta.

"Oh, Godfri!" zavapi Harijet.

Odmahnuo je glavom prema njoj. "Nema svrhe", reče on. "Nema svrhe."

Hej, šta se događa?

Reći ćemo ti sve. Prvo, 'ajdemo odavde.

Stoun ga je uhvatio za lakat i požurkivao.

Samo jedna stvar. Kakve veze ima Lambert Fin s ovim?

"Lambert Fin", glasno reče Stoun, "danas je najopasniji čovek na svetu."

19.

Zar ne mislite da bi trebalo da se odvezemo malo dalje?" upita Harijet. "Ako doktor posumnja..."

Stoun je okrenuo kola na putu.

"Zašto bi sumnjao?"

"Počeće da razmišlja. Zbunjen je onim što se dogodilo Šepu i počće da se pita. Najzad, naša priča je prepuna rupa."

"Za nešto smišljeno na licu mesta, mislim da smo dobro odigrali."

"Ali samo smo deset milja izvan grada."

"Hoću da se noćas vratim. Moram da proverim šta je ostalo od Rilijevog kamiona."

Zakočio je ispred zgrade s oznakom 'Ured'.

"Misliš da staviš omču na vrat", reče Harijet.

Čovek koji je čistio stepenište prišao je kolima.

"Dobrodošli, narode", srdačno reče. "Šta bi Brđanin mogao da učini za vas?"

"Imate li dve spojene?"

"Baš se potrefilo", reče čovek, "da imamo. Lepo nam je vreme."

"Da, baš prekrasno vreme."

"Al' može i da zahladni. Svaki dan. Kasno je. Sećam se kad je sneg..."

"Ali ne ove godine", reče Stoun.

"Ne, ne ove godine. Rekli ste da biste dve povezane."

"Ako nemate ništa protiv."

"Vozite pravo napred. Brojevi deset i jedanaest. Ja ću da uzmem ključeve i eto me od'ma."

Stoun je nežno podigao kola na mlaznice i kliznuo putem. Druga kola bila su pažljivo parkirana pored njihovih apartmana. Ljudi su istovarivali kamione. Drugi su sedeli u stolicama na malim verandama. Dole, na kraju parkinga, četiri stara čudna svata glasno su bacala potkovice.

Kola su zakočila ispred broja 10 i polako se spustila na zemlju.

Blejn je izišao i pridržao vrata Harijet.

Dobro je, pomisli on, biti s ovo dvoje; gotovo kao kod kuće - s ovo

dvoje prvo izgubljenih, a sada ponovo nađenih. Bez obzira šta se dogodilo, ponovo je sa svojim.

Hotel je bio na vrhu strmine iznad reke, a s mesta na kome se nalazio, mogao je da vidi širok pojas zemljišta prema severu i istoku - gole, smeđe litice i erozijom ogoljene vododerine i duboke klisure koje vode do rečne doline, gde je spleteno prostranstvo nepravilnih šuma okruženo strujama tečne čokolade koja krivuda nesigurna u svrhu svega toga, kao da još nije odlučila kuda namerava da pođe, ostavljajući iza sebe, kao obeležja svoje neodlučnosti, usamljene bare i jezera, i ludo zakrivljene mrtvaje, onako čudesno neobičnih oblika kako to samo reka može da stvori.

Bilo je tu nekakve glatkoće i širine koja je raspirivala maštu. Bio je tu dah svežine i osećaj prostranosti.

Upravnik je dotrupkao stazom, zvečeći parom ključeva. Otključao je vrata i širom ih otvorio.

"Videćete da je sve u redu", reče on. "Mi smo jako pažljivi. Na svim prozorima ima kapaka, a sve brave su najbolje moguće. U ormaru naći ćete određenu količinu heksagonalnih znakova i čarolija za sreću. Ranije smo ih ugrađivali, ali smo otkrili da naši gosti imaju svoje mišljenje o tome kako se oni najbolje upotrebljavaju."

"To vam je", reče Stoun, "jako mudro."

"Dobro je", reče upravnik, "ugnezditi se i biti zaštićen."

"Pravo zboriš, prijatelju."

"Ispred imamo restoran..."

"Koristićemo ga", reče Harijet. "Umirem od gladi."

"Ako hoćete, usput možete da stanete", reče upravnik, "i prijavite se."

"Naravno", reče Harijet.

Pružio joj je ključeve i otrčao niza stazu, klimajući glavom i veselo, prijateljski se klanjajući stanarima ostalih apartmana.

"Ajdemo unutra", reče Stoun.

Pridržao je vrata Harijet i Blejnu, a zatim i sam ušao i zatvorio ih za sobom.

Harijet je bacila ključeve na komodu i osvrnula se po sobi.

"A ti?" reče ona Blejnu. "Šta je bilo s tobom? Vratila sam se u ono pogranično mesto i ceo grad je bio sluđen. Nešto stravično se dogodilo. Nisam otkrila šta. Nije bilo šanse da saznam. Morala sam

brzo da nestanem."

"Pobegao sam", reče joj Blejn.

Stoun je pružio ruku. "Bolje si to izveo od mene. Čisto si umakao."

Blejnova ruka nestala je u velikoj Stounovoj pesnici, i ostala tamo - nije se tresla gore-dole, naprosto je ostala tamo.

"Dobro je što si tu", reče Stoun.

"Telefonirao si one noći", reče Blejn. "Da toga nije bilo, uhvatili bi me čas posla. Sećao sam se šta si mi rekao. Nisam čekao da me zgrabe."

Stoun mu je pustio ruku i stajali su sada licem u lice; bio je to neki drugi Stoun, koji se razlikovao od onoga koga se Blejn sećao. Stoun je oduvek bio krupan čovek, i još je bio krupan, ali sada krupnoća nije bila samo fizička i spoljašnja - postojala je i krupnoća duha i svrhe, koju je čovek morao da oseti čim bi ga video. I tvrdoće koja ranije nije postojala.

"Nisam siguran", reče mu Blejn, "da sam ti išta pomogao, pokazujući se ovako. Putovao sam sporo i čudnovato. Do sada Udica mora da već ima goniča na meni."

Stoun je napravio pokret kao da odbacuje tu pomisao, gotovo nestrpljiv pokret, kao da Udica ovde nije važna, kao da Udica nigde više nije važna.

Pošao je kroz sobu i seo na stolicu.

"Šta se dogodilo s tobom, Šep?"

"Zarazio sam se."

"I ja sam", reče Stoun.

Za trenutak je ćutao, kao da se priseća vremena kada je pobegao od Udice.

"Okrenuo sam se od telefona", reče on, "a oni su bili tamo i čekali me. Pošao sam s njima. Nisam mogao ništa drugo da uradim. Odveli su me na jedno mesto..." (Veliko, dugačko prostranstvo pored obale, s jednom ogromnom, nepravilno postavljenom kućom - belom, tako belom da se blistala - s nebom koje je bilo tako plavo da je to plavetnilo peklo oči, jednim plavetnilom koje je kupilo, a zatim odašiljalo nazad jarkost Sunca, pa ipak plavetnilom koje je bilo toliko duboko da je čovek mogao da zuri u njega toliko da se izgubi u daljini. A oko prostrane zgrade bile su druge zgrade, koje nisu dosezale prostranu veliku kuću samo zbog nedostatka veličine. Širok

travnjak, za koji se odmah uočavalo da samo neprestanim zalivanjem može da postane tako bujan. Iza zelenila travnjaka ležala je snežnobela pruga peskovite plaže i zelenoplavi okean sa lepezama finih vodenih kapljica koje su visoko u vazduh bacali talasi što su se razbijali o stenje iza plaže. A na plaži ciganska boja mnogih suncobrana...)

"Bila je to, kasnije sam otkrio, Baha Kalifornija. Savršeno iskonsko mesto sa tim bajnim odmaralištem zasađenim u iskonskoj..." Zastavice na terenu za golf lepršaju na okeanskom povetarcu, ravni beli pravougaonici teniskih terena, veranda na kojoj gosti lenčare i razgovaraju, čekaju na kolica s pićem i poslužavnike sa sendvičima, obučeni u besprekorne kostime za odmor.) "Ribarenje o kakvom nisi ni sanjao, lov u brdima i plivanje tokom cele godine..."

"Teško je to podneti", lagano reče Harijet.

"Ne", reče Stoun, "to uopšte nije teško podneti. Ne šest nedelja. Ne čak ni šest meseci. Bilo je tu svega što čovek poželi. Bilo je hrane, pića i žena. Ispunjavali bi vam i najmanju želju. Novac vam ništa nije vredeo. Sve je bilo besplatno."

"Razumem", reče Blejn, "da čovek ne može..."

"Naravno da razumeš", reče Stoun. "Potpuna beskorisnost. Kao da je neko uzeo tebe, čoveka, i pretvorio te opet u dečaka kome ne preostaje ništa drugo nego da se igra. Mada je Udica ipak bila uvidavna. Ma koliko je mrzeo, zamerao joj i bunio se protiv nje, mogao si da vidiš šta joj je na umu. Ona zaista nije imala ništa protiv nas. Nije bilo nikakvog zločina, nikakvog zanemarivanja obaveza - to jest, kod većine od nas tamo to nije bio slučaj. Ali nisu smeli da rizikuju i da nastave da nas koriste, a nisu mogli ni da nas puste, jer, to shvataš, na ime Udice ne sme pasti ljaga. Ne sme se za njih reći da su u svet pustili čoveka i sa tračkom tuđinstva, s umom ili osećanjem koja se čak i za dlaku razlikuju od ljudske tačke gledišta. I zato su nas poslali na dug odmor - beskrajno dug odmor - na mesto gde odlaze milioneri.

A to je bilo podmuklo. Mrzeo si to, a ipak nisi mogao da odeš, jer ti je zdrav razum nalagao da bi bio lud da odeš. Živeo si bezbrižno i na visokoj nozi. Nije se ni postavljalo pitanje bezbednosti. Imao si je. Razmišljao si o bekstvu - iako se to teško moglo zvati bekstvom, jer ništa te istinski nije zadržavalo. To jest, dok ne bi pokušao. Onda bi

otkrio čuvare i stražarnice. Tek tada si saznavao da je svaka staza i svaki put pokriven. A, uzgred, ako bi se zaputio peške kroz zemlju, verovatno bi počinio samoubistvo. Otkrivao si, polako, da postoje ljudi koji te sve vreme posmatraju - ljudi koji su figurirali kao gosti, a u stvari su bili agenti Udice koji su vas sve držali na oku i lovili znak da se spremate, ili čak razmišljate o izbavljenju.

Ali rešetke koje su vas držale, koje su vas održavale unutra, bile su raskoš i lak život. Teško je pobeći od tako nečeg. A Udica to zna. To je, kažem ti, Šep, najbolji, najteži zatvor koji je čovek smislio.

Ali, kao i ostali zatvori, on te očvrsne i ojača. Učini da se boriš da postaneš čvrst i jak, da postaneš čvrst da odlučiš, i dovoljno jak da, kad jednom načiniš plan, taj plan i izvedeš. Kada shvatiš sve o špijunima i čuvarima, postaneš lukav i mudar, a ti isti špijuni i čuvari postanu svrha tvog života. Udica je uložila nepotreban trud ugrađujući zaštitu, jer to nije bilo potrebno. Prepušten sam sebi, mogao bi da bežiš svake druge nedelje, ali bi se na kolenima vraćao čim otkriješ kako je gadno napolju. Ali kad otkriješ da postoje fizičke zapreke - kad otkriješ ljude, puške i pse - onda se javlja izazov, to postane igra, i kao ulog staviš sopstveni život..."

"Ali", reče Blejn, "nije moglo biti puno bekstava, čak ni puno pokušaja. U protivnom, Udica bi smislila nešto drugo. Oni nikad ne zaostaju."

Stoun se divlje iskezio. "U pravu si. Malo ih je kojima je to pošlo za rukom. Malo ih je čak i pokušalo."

"Ti i Lambert Fin."

"Lambert mi je", suvo reče Stoun, "bio svakodnevna inspiracija. On je pobjegao nekoliko godina pre nego što su mene doveli. A bio je još jedan, davno pre Lamberta. Do danas niko ne zna šta je s njim."

"E, pa, u redu", upita Blejn, "šta se dešava s čovekom koji pobjegne od Udice, koji umakne Udici? Gde on završava? Evo mene ovde, sa nekoliko dolara u džepu, koji čak nisu ni moji, već Rajlijevi, bez identiteta, bez zanimanja ili zanata. Kako ja..."

"Zvučiš kao da žališ što si pobjegao."

"Ponekad da. To jest, s vremena na vreme. Ako bih morao ponovo, drugačije bih to izveo. Unapred bih isplanirao. Prebacio bih deo sredstava u neku drugu zemlju. Imao bih već pripremljen novi identitet. Prostudirao bih nešto što bi me pretvorilo u ekonomski

nezavis..."

"Ali nikada nisi zaista verovao da ćeš morati da bežiš. Znao si da se to meni desilo, ali si rekao sebi da se to tebi ne može da dogoditi."

"Tu si negde."

"Osećaš", reče Stoun, "da se pretvaraš u otpadnika."

Blejn klimnu.

"Dobrodošao u klub", reče Stoun.

"Misliš..."

"Ne, ja ne. Ja imam posla. Jedan jako važan posao."

"Ali..."

"Govorim", reče mu Stoun, "o ogromnom delu čovečanstva. Nemam predstavu o koliko miliona ljudi."

"E, pa, naravno, uvek je bilo..."

"Opet grešiš", reče Stoun. "Parije su u pitanju, parije. Parije koje ne pripadaju Udici. Nisi mogao da proputujuš gotovo hiljadu milja a da..."

"Video sam", reče Stoun; drhtavica se budila u njemu, ledeno svojstvo koje nije bilo ni strah, ni mržnja, već možda oboje. "Video sam šta se događa."

"To je šteta", reče Stoun. "Velika šteta i za parije i za ljudsku rasu. To su ljudi koje love, koje teraju u geta, kojima se izruguju i koje mrze - a upravo u njima leži nada za čovečanstvo.

I da ti kažem još nešto. Nisu samo ovi netrpeljivi, zatucani divljaci, koji sebe smatraju normalnim ljudskim bićima, krivi za ovu situaciju. I sama Udica je kriva; i Udica snosi deo krivice. Jer Udica je institucionalizovala paranormalnu kinetiku za svoje sebične lične interese. Ona vodi računa, mnogo vodi računa o onim parijama koji su kao ti i ja, izabrani da nastavimo njen rad. Ali okreće leđa drugima. Ne daje ni najmanji znak da brine o tome šta je s njima. A sve što bi trebalo da uradi, jeste da ispruži ruku; ipak, to ne radi, ostavlja ostale parije da kao divlje životinje beže u šume."

"Plaši se..."

"Naprosto je nije briga", reče Stoun. "Ovakva situacija im sasvim odgovara. Udica je počela kao ljudski krstaški rat. A ispostavilo se da je stvoren jedan od najvećih monopola u istoriji sveta - monopol koji ne ometa nijedan jedini propis ili ograničenje, osim onih koje sami izaberu."

"Gladna sam", objavi Harijet.

Stoun nije obratio pažnju na nju. Nagnuo se napred na stolici.

"Postoje milioni ovih izgnanika", izjavio je. "Neobučenih. Kažnjavanih umesto ohrabrenih. Oni u ovom trenutku poseduju sposobnosti koje su čovečanstvom opet u ovom trenutku, očajnički potrebne. Oni imaju neusavršene i pritajene darove za koje bi se dokazalo, ako bi se uvežbali, da su veći od bilo čega što je Udica ikada postigla.

Nekada davno postojala je potreba za Udicom. Bez obzira šta se dogodilo, bez obzira kako tekli događaji, svet Udici duguje više nego što ikada može da isplati. Ali došlo je vreme da nam Udica više nije potrebna. Udica je danas, i sve dok zanemaruje parije koji nisu pod njenim okriljem, zapreka napretku ljudske rase. Korišćenje PK ne sme više ostati monopol Udice."

"Ali postoji to užasno praznoverje", istakao je Blejn. "Ta slepa netrpeljivost..."

"Odobrena", reče mu Stoun, "a delimično i zaslužena. PK je zlostavljana i korišćena, najbesramnije korišćena za sebične i nečasne ciljeve. Uzeta je i naterana u obrazac starog, sada mrtvog sveta. I zato parije imaju kompleks krivice. Pri ovom sadašnjem proganjanju i sa sopstvenim, duboko usađenim osećanjem krivice, oni ne mogu da valjano delaju, ni za svoje dobro ni za dobrobit čovečanstva. Ali nema sumnje da bi, ako bi mogli da otvoreno i valjano deluju, bez pritiska i prekora javnosti, oni mogli da urade mnogo više što to može ovako ustrojena Udica. A ako bi im bilo dopušteno da to urade, ako bi im samo bilo dopušteno da pokažu da i oni van Udice mogu da doprinesu napretku čovečanstva, onda bi oni bili prihvaćeni i dobili bi, umesto prekora, podršku i ohrabrenje, i toga dana, Šep, Čovek bi napravio veliki korak napred.

Ali, mi moramo pokazati svetu da je PK ljudska sposobnost a ne sposobnost Udice. I još nešto - ako bi ovo bilo moguće, onda bi se cela ljudska rasa vratila razumu i ponovo stekla samopoštovanje iz starih dana."

"Ti govoriš", reče mu Blejn, "o kulturnoj evoluciji. To je proces koji traje. Na kraju, naravno, može se sve to ostvariti prirodnim putem - za još sto godina."

"Mi ne možemo da čekamo", viknu Stoun.

"Postojali su i ranije religijski sporovi", istakao je Blejn. "Rat između

protestanata i katolika, između islama i hrišćanstva. A gde su svi oni sada? Postojala je stara borba između komunističke diktature i demokratije..."

"Udica je tu pomogla. Udica je postala moćna treća sila."

"Nešto uvek pomogne", reče Blejn. "Nadi nema kraja. Uslovi i događaji postanu tako okamenjeni da zavade iz prošlosti postaju akademski problemi koje prežvakavaju istoričari."

"Sto godina", reče Stoun. "Ti bi čekao sto godina?"

"Nećeš morati", reče mu Harijet. "Ti si to već započeo. A Šep će ti pomoći."

"Ja?"

"Da, ti."

"Šep", reče Stoun. "Molim te, saslušaj me."

"Slušam", reče Blejn, a drhtavica se ponovo počeo buditi u njemu, a i osećanje tuđinstva, jer opasnost je bila u blizini.

"Ja sam započeo", reče Stoun. "Imam grupu parija - zovi ih podzemlje, zovi ih kadar, zovi ih komitet - grupu parija koji razrađuju preliminarne planove i taktiku za određene opite i istrage, koji će predstaviti valjanu akciju kojom će slobodne parije, koje ne pripadaju Udici, doprineti svojim sadruzima..."

"Pjer!" uskliknuo je Blejn gledajući u Harijet.

Klimnula je.

"I to je ono što si od samog početka imala na umu. Na Šarlininoj zabavi rekla si da jedan stari drug, stari prijatelj..."

"Je li to loše?" upita ona.

"Ne. Mislim da nije."

"Da li bi pošao", upita ona, "da si znao za to?"

"Ne znam, Harijet. Iskreno, ne znam."

Stoun se podigao sa stolice i prišao korak-dva Blejnu. Ispružio je obe ruke i spustio ih na Blejnova ramena. Čvrsto je stisnuo prste.

"Šep", svečano reče on. "Šep, ovo je važno. Ovo je neminovnost. Udica ne sme da bude jedini posrednik pri čovekovom ostvarivanju veza sa zvezdama. Ne može jedan deo ljudske rase da se oslobodi Zemlje a drugi da ostane vezan za nju."

U mutnom svetlu sobe njegove oči izgubile su tvrdoću. Postale su tajanstvene, sjajne od neprolivenih suza.

Kada je ponovo progovorio, glas mu je bio blag. "Postoje određene

zvezde", reče on, gotovo šapatom, kao da govori za sebe, "koje ljudi moraju da posete. Da saznaju koje visine može dostići ljudska rasa. Da spasu same svoje duše."

Harijet je bila zauzeta uzimanjem tašne i rukavica.

"Baš me briga", izjavi ona. "Ja idem da jedem. Naprosto umirem od gladi. Idete li vas dvojica?"

"Da", reče Blejn. "Idem."

A onda se najednom prisetio.

Ona pokupi misao i blago se nasmeja.

"Na naš će to biti račun", reče ona. "Da kažemo da ti otplaćujemo za ono vreme kada si nas oboje hranio."

"Nema potrebe", reče Stoun. "on je već na platnom spisku. Dobio je posao. Šta misliš o tome, Šep?"

Blejn je ćutao.

"Šep, jesi li s mnom? Potreban si mi. Bez tebe to ne mogu da učinim. Ti si razlika koja mi je bila potrebna."

"S tobom sam", jednostavno reče Blejn.

"E, pa sad", reče Harijet, "pošto je to sređeno, hajdemo da jedemo."

"Idite vas dvoje", reče Stoun. "Ja ću da ostanem u bazi."

"Ali Godfri..."

"Moram malo da razmislim. Problem-dva..."

"Dođi", reče Harijet Blejnu. "Hoće da sedne i razmisli."

Zbunjen, Blejn pođe za njom.

20.

Harijet se odlučno i udobno smestila na stolicu, dok su čekali narudžbine.

"Pričaj mi sad o svemu", zahtevala je. "Šta se dogodilo u tom gradu. I šta se od tada događalo? Kako si dospao u onu bolničku sobu?"

"Kasnije", usprotivio se Blejn. "Kasnije će biti vremena da ti sve to ispričam. Prvo ti meni reci šta je s Godfrijem."

"Misliš, što je ostao u sobi da razmisli?"

"Da, to. Ali ima još toga. Ta njegova čudna opsesija. I pogled u očima. Kako priča o ljudima koji idu na zvezde da spasu duše. Liči na pustinjaka iz starih dana koji je doživeo viziju."

"I jeste", reče Harijet. "Tačno ja tako."

Blejn je netremice zurio.

"Dogodilo se to na poslednjem istraživačkom putovanju", reče Harijet. "Vratio se ganut. Video je nešto što ga je potreslo."

"Znam", reče Blejn. "Tamo postoje stvari..."

"Užasne, misliš."

"Užasne, naravno. To je deo toga. Nepojmljive je bolja reč. Proces, porivi i običaji koji su apsolutno neshvatljivi u svetlu ljudskog znanja i morala. Stvari koje uopšte nemaju smisla, koje ne možeš pojmiti. Kameni zid, kad je ljudsko razumevanje u pitanju. A to plaši. Nemaš orijentacionu tačku. Stojiš potpuno sam, okružen stvarima kojih nema u tvome svetu."

"A ipak hrabro stojiš nasuprot tome?"

"Uvek sam", reče Blejn. "To zahteva određeno stanje uma - stanje uma koje Udica zanavek usadi u tebe."

"Kod Godfrija je to drugačije. To je nešto što razume i prepoznaje. Možda pomalo predobro razume. To je božanski."

"Božanski!"

"Otrcana reč", reče Harijet. "Slabašna reč. Bledunjava reč, ali jedina primerena."

"Božanski", ponovo reče Blejn kao da prevrće reč, ispituje joj sastav i boju.

"Mesto", reče Harijet, "gde neće biti pohlepe, mržnjem, usađenih

ličnih poriva ni za gajenje mržnje, ni za gajenje pohlepe. Savršeno mesto sa savršenom rasom. Društveni raj."

"Ne shvatam..."

"Razmisli malo i shvatićeš. Jesi li ikada video neku stvar, neki predmet, sliku, vajarski rad, prizor, tako lep i tako savršen da te je bolelo kad si ga gledao?"

Da, jednom-dvaput."

"E, pa, onda - slika ili vajarski rad su nešto izvan ljudskog života, izvan tvog života. To je samo emocionalno iskustvo. To u stvari nema nikakve veze s tobom samim. Možeš da proživiš ceo život i da to više nikada ne vidiš, iako ćeš ga se tu i tamo prisećati, i bolećete kada ga se setiš. Ali zamisli oblik života, kulturu, način života, način na koji bi i ti sam mogao da živiš, tako predivan da te zaboli kao kad vidiš sliku, ali hiljadu puta više. To je Godfri video, o tome priča. Zato se vratio ganut. Osećao se kao dečaćić s druge strane pruge koji kroz rešetke gleda zemlju čuda - pravu, stvarnu, živu zemlju čuda, koju je mogao da dostigne i dodirne, ali ne i da postane deo nje."

Blejn je duboko uzdahnuo i sporo ispustio dah.

"Znači, to je to", reče on. "To je ono što želi."

"Ti ne bi?"

"Pretpostavljam. Da sam video."

"Pitaj Godfrija. Ispričaće ti. Ili, kad razmislim, nemoj ga pitati. Ionako će ti ispričati."

"Tebi je ispričao?"

"Da."

"I jesi li zadivljena?"

"Ovde sam", reče ona.

Kelnerica je stigla s njihovim narudžbinama - velikim cvrčecim odrescima, sa pečenim krompirom i salatam. Stavila je bocu s kafom na sredinu stola.

"Dobro izgleda", reče Harijet. "Uvek sam gladna. Seti se, Šep, kad si me prvi put izveo?"

Blejn se nasmešio. "Neću to nikad zaboraviti. I tada si bila gladna."

"A ti si mi kupio ružu."

"Izgleda mi da jesam."

"Ti si sladak momak, Šep."

"Ako se dobro sećam, ti si novinarka. Kako..."

"Još radim na priči."

"Udica", reče Blejn. "Udica je tvoja priča."

"Deo nje", reče ona vraćajući se odresku.

Neko vreme jeli su bez mnogo priče.

"Ima još nešto", konačno reče Blejn. "Šta je s Finom? Godfri kaže da je opasan."

"Šta znaš o Finu?"

"Ne mnogo. Nije bio u Udici kad sam se ja povezao s njom. Ali kolala je priča da se vratio vrišteći. Nešto mu se dogodilo."

"I jeste", reče Harijet. "I to sad propoveda uzduž i popreko zemlje."

"Propoveda?"

"Propoveda pakao i vražju vatru. Propoveda protiv Biblije, a ni ne pominje je. Zvezde su zle. Čovek mora da ostane na Zemlji. Jedino je tu siguran. Tamo napolju je zlo. A parije su te koje su otvorile vrata semenu zla..."

"I to ljudi gutaju?"

"Gutaju", reče Harijet. "Uvaljuju se do guše u to. Naprosto obožavaju. Vidiš, oni ne mogu da imaju zvezde. Zato nalaze zadovoljstvo u misli da su zvezde zle."

"Pretpostavljam da su onda i parije zle. Oni su demoni i vukodlaci..."

"I goblini", reče Harijet. "I veštice. I harpije. Nazovi ih kako hoćeš, i oni su to."

"Taj čovek je šarlatan."

Harijet odmahnu glavom. "Nije šarlatan. Ozbiljan je kao i Godfri. On veruje u zlo. Jer, vidiš, on je video zlo."

"A Godfri je video dobro."

"Tako je. To je prosto. Fin je jednako ubeđen da Čovek nema šta da traži među zvezdama, baš kao što je Godfri ubeđen da će tamo naći spasenje."

"A obojica se bore protiv Udice."

"Godfri želi da prekine monopol ali da zadrži njenu strukturu. Fin ide dalje. Finu je Udica sporedna stvar. PK je njegov cilj. On želi da je zбриše."

"A Fin se bori protiv Stouna."

"Neprestano mu dosađuje", reče Harijet. "Ali protiv njega se nije lako boriti. Godfri pokazuje suviše malo da bi neko na njega udario. Ali Fin je saznao za njega i vidi u njemu ključnu figuru koja bi mogla da

parije podigne na noge. Da može, nokautirao bi ga."

"Ne deluješ mi previše zabrinuta."

"Godfri se ne brine. Fin je samo jedan problem više, jedna prepreka više."

Izišli su iz restorana i pošli popločanom stazom koja je vodila duž apartmana.

Rečna dolina ležala je u crnim i grimiznim senkama, a u zamirućem dnevnom svetlu reka je bila mutno bronzana. Vrhovi strmih obala na drugoj strani doline još su bili isprugani suncem, a visoko na nebu soko je još kružio; dok se prevrtao u plavetnilu, krila su srebrno bleskala.

Stigli su do vrata apartmana; Blejn ih je gurnuo i otvorio, sklonio se u stranu da propusti Harijet, a zatim i on ušao za njom. Tek što je prešao prag, naletela je na njega, zakoračivši unazad.

Čuo je oštar uzdah iz njenog grla, a njeno telo, stisnuto uz njegovo, ukrućilo se i napelo.

Pogledao je preko njenog ramena i ugledao Godfrija Stouna kako leži na podu, licem prema zemlji.

21.

Još dok se naginjao nad Stouna, Blejn je znao da je ovaj mrtav. Delovao je nekako beznačajno, kao da je došlo do suštinskog uvenuća ljudskog oblika, kao da je život bio osnovna dimenzija koja ga je ispunjavala. Sada je bio samo nešto manje od šest stopa mlitavog tela u zgužvanoj odeći, a njegova mirnoća činila je ovaj prizor stravičnim.

Iza sebe, čuo je kako Harijet povlačeći zatvara vrata i namiče reze. A u klepetanju reza učinilo mu se je da čuo jecaj.

Sagnuo se da bolje pogleda; u polumraku mogao je da raspozna tamnije svetlucanje kose na mestu gde je krv istekla iz lobanje.

Kapci na prozorima krckali su i ječali, zatvarajući se uz klepetanje, dok je Harijet gurala ručku koja ih je kontrolisala.

"Možda, sad", reče on, "možemo da pustimo malo svetla."

"Samo trenutak, Šep."

Prekidač za svetlo je kliknuo i svetlost se prosula s tavanice, a u njegovom blesku Blejn je mogao da vidi koliko je bio jak udarac koji je razbio lobanju.

Nije bilo potrebno loviti puls, nije bilo potrebno oslušnuti srce. Nijedan čovek ne bi mogao da živi s tako izobličenom lobanjom.

Blejn se u čučnju zanjihao na vrhovima prstiju, čudeći se okrutnosti i, možda, očajanju, koje mora da je vodilo ruku koja je zadala takav udarac.

Pogledao je Harijet i tiho klimnuo; čudio se kako je mirna, a zatim se prisetio, još dok se čudio, da je, dok je bila izveštač, dobro upoznala šta je to nasilna smrt.

"Fin", reče ona; glas joj je bio tih i prigušen, tako tih da se mogao osetiti oglav koji je sama sebi stavila. "Naravno, ne sam Fin. Neko koga je unajmio. Ili neki dobrovoljac. Jedan od njegovih zatucanih sledbenika. Ima mnogo ljudi koji bi sve uradili za njega."

Prišla je i čučnula pored leša, preko puta Blejna. Usta su joj bila stisnuta u usku, ljutitu liniju. Lice joj je bilo zgrčeno i strogo. Niz njega pružala se pruga kojom je skliznula jedna jedina suza.

"Šta ćemo sad?" upita on. "U policiju, možda."

Rukom je napravila gest zaustavljanja.

"Ne u policiju", reče ona. "Ne smemo da dozvolimo da budemo umešani u ovo. To bi bilo tačno ono što bi Fin i njegovi želeli. Hoćeš li da se kladiš da je neko već telefonirao policiji?"

"Misliš, ubica?"

"Naravno. Zašto da ne? Samo glas koji kaže da je ubijen jedan čovek u apartmanu broj deset u Brđaninu. A onda jako brzo spustiti slušalicu."

"Da na nas baci sumnju?"

"Da baci sumnju na bilo koga ko je s Godfrijem. Oni možda tačno znaju ko smo. Taj doktor..."

"Ne znam", reče Blejn. "Možda on zna."

"Slušaj, Šep, zbog svega što se dogodilo, uverena sam da je Fin u Belmontu."

"Belmontu?"

"Onom gradu u kome smo te našli."

"Znači, tako se zove."

"Nešto se događa", reče ona. "Nešto se događa upravo ovde. Nešto se važno događa. Tu su bili Rili i kamion, i..."

"Ali šta ćemo mi?"

"Ne možemo da dozvolimo da nađu Godfrija ovde."

"Možemo da dovezemo kola iza i da ga iznesemo na stražnja vrata."

"Neko verovatno gleda. Onda će nas imati na tacni."

Razdraženo je udarala rukom o ruku.

"Ako Fin sada ima odrešene ruke", reče ona, "verovatno može da postigne sve što je planirao. Ne smemo da dozvolimo da nas izbaci iz igre. Moramo da ga zaustavimo."

"Mi?"

"Ti i ja. Ti uskaćeš na Godfrijevo mesto. Sada je sve na tebi."

"Ali ja..."

Oči su joj iznenada zaplamtele. "Bio si mu prijatelj. Čuo si njegovu priču. Rekao si mu da si uz njega."

"Naravno da jesam", reče Blejn. "Ali krećem od nule. Ne znam ni rezultat."

"Zaustavi Fina", reče ona. "Otkrij šta radi i izbaci ga iz koloseka. Fintiraj napad da bi dobio na vremenu."

"Ti i tvoja vojnička poređenja. Tvoji fintirani napadi i odstupnice."

(Jako feminizovan general sa ogromnim jahačkim čizmama i gomilom ordenja koji vise s napadno kopljastih grudi.)

Prekini s tim!

Novinarka. I ti si objektivna.

"Šep", reče ona, "zaveži. Kako mogu da budem objektivna? Verovala sam u Godfrija. Verovala sam u ono što je radio."

"Pretpostavljam da i ja verujem. Ali sve je ovo tako novo, tako brzo..."

"Možda bi najbolje bilo da presečemo i pobegnemo."

"Ne! Sačekaj malo. Kad bismo presekli i pobešli, ispali bismo iz toga, baš kao kad bi nas ovde uhvatili."

"Ali, Šep, nema načina."

"Mora da ima", reče joj on. "Ima li ovde u blizini grad po imenu Hamilton?"

"Zašto, da, samo milju ili dve daleko. Niz reku."

Skočio je na noge i brzo pogledao po sobi.

Telefon se nalazio na noćnom stočiću između kreveta."

"Šta..."

"Jedan prijatelj", reče Blejn. "Neko koga sam sreo. Neko ko bi mogao da nam pomogne. Milju ili dve odavde?"

"Da, Hamilton je. Ako je to ono..."

"To je", reče Blejn.

Brzo je otišao do telefona na drugom kraju sobe i podigao slušalicu s nosača. Pozvao je operatera.

"Potreban mi je jedan broj u Hamiltonu. Kako mogu da ga pozovem?"

"Koji broj, gospodine?"

"276."

"Ja ću vam nazvati."

Okrenuo je glavu prema Harijet. "Smrakava li se napolju?"

"Smrkavalo se kada sam zatvarala kapke."

Čuo je zvrjanje signala preko žice.

"Trebaće im da se malo smrkne", reče on. "Ne mogu da iziđu po..."

"Ne znam", reče Harijet, "šta si naumio."

"Halo", reče glas preko telefona.

"Da li mogu dobiti Anitu?"

"Odmah", reče glas. "Samo trenutak." Anita, za tebe. Jedan čovek.

To je nemoguće, pomisli mahnito Blejn; to naprosto nisi mogao da izvedeš. Možda si samo umislio.

"Halo", reče Anita Endruz. "Ko je to?" Blejn. Šeperd Blejn. Sećaš se? Ja sam čovek sa sačmaricom. Sa srebrnom sačmom.

Da, sećam vas se.

Tačno je, pomisli on. Nije umišljao. Može se telepatija koristiti preko telefona!

Rekla si da ako mi ikad bude bila potrebna pomoć...

Da, rekla sam ti to.

Sad mi je potrebna pomoć. (Telo na podu; policijska kola koja dolaze putem; bleskavo crveno svetlo; zavijanje sirena; brzinomer i sat koji su ispružili kazaljke i trče prema cilju; znak na kome piše Brđanin, broj apartmana na vratima.) Kunem ti se, Anita. Ovo je pošteno. Sad ne mogu da ti objašnjavam. Ali ovo je pošteno. Ne smem da dozvolim da ga nađu ovde.

Skinućemo ti ga s vrata.

Na poverenje.

Samo na poverenje. Bio si fer prema nama te noći.

Požuri!

Evo odmah. Povešću još neke.

Hvala, Anita. Ali ona je već bila otišla.

Stajao je tamo, držao slušalicu odmaknutu od lica i zurio u nju; zatim ju je polako spustio na nosač.

"Uhvatila sam deo toga", reče Harijet. "To je nemoguće."

"Naravno da je nemoguće", reče Blejn. "Tele preko žice. Nema potrebe da mi ti to kažeš."

Zurio je u čoveka koji je ležao na podu. "To je jedna od stvari o kojima je pričao. Veći nego što bi Udica ikada mogla da bude, rekao je."

Harijet nije odgovorila.

"Pitam se koliko im još treba?" reče Blejn.

"Rekla je da će doći po Godfrija. Kako će doći po njega. Koliko brzo?"

Postojao je tračak hysterije u njenom glasu.

"Doleteće", reče joj on. "Oni su levitatori. Veštice."

Gorko se nasmejao.

"Ali ti..."

"Otkud ih znam? Uхватili su nas u zasedu jedne noći. Samo da bi malo pravili rusvaj. Rili je imao sačmaricu..."

"Rili!"

"Čovek iz bolničke sobe, sećaš se? Onaj što je umro. Imao je saobraćajnu nesreću."

"Ali, Šep, jesi li ti bio s Rilijem? Kako to da si bio s njim?"

"Stopirao sam. Plašio se noću. Želeo je nekoga sa sobom. Negovali smo taj razdrndani kamion..."

Zurila je u njega, zbunjenog izraza lica.

"Čekaj malo", reče on. "Tamo u bolnici nešto si rekla. Rekla si da ste ga..."

"Tražili. Godfri ga je unajmio, a ovaj je kasnio i..."

"Ali..."

"Šta je, Šep?"

"Razgovarao sam s njim neposredno pre nego što je umro. Pokušao je da mi prenese poruku, ali nije mogao. Poruka je bila za Fina. Tad sam prvi put čuo za Fina."

"Sve je pošlo naopako", reče Harijet. "Svaka prokleta stvar. Od zvezdane mašine..."

Zastala je u pola reči i prešla celu sobu da bi mu prišla. "Ali ti ne znaš za zvezdanu mašinu. Ili znaš?"

Odmahnuo je glavom. "Kao one u Udici? One koje nam pomažu da stignemo do zvezda?"

Klimnula je. "To je Rili vukao u kamionu. Godfri je uspeo da je nabavi, ali morao je da je nekako prebaci u Pjer. Zato je unajmio Rilija..."

"Prokrijumčarena zvezdana mašina!" reče Blejn, pomalo sa strahopoštovanjem. "Ti dobro znaš da sve nacije na zemlji imaju zakone koji ih zabranjuju. Legalne su samo u Udici."

"Godfri je sve to znao. Ali bila mu je potrebna jedna. Pokušao je da je sagradi, ali nije mogao. Nije bilo planova."

"Možeš da se kladiš u život da nije."

"Šep, šta je s tobom?"

"Ne znam. Nije ništa. Možda sam malo zbunjen. Jer sam, odasvud, nekako guran u ovo."

"Možeš uvek da pobegneš."

"Harijet, nemoj me zavaravati. Gotovo je s mojim bežanjem. Nemam

kuda da odem."

"Uvek možeš da pristupiš nekoj poslovnoj grupaciji. Rado bi te prihvatili. Zaposlili bi te, platili te dobro za ono što znaš o Udici."

Odmahnuo je glavom, vraćajući se u mislima na Šarlininu zabavu, na Daltona koji tamo sedi, ispruženih dugih nogu, kose kao razbarušeno mišje leglo, usta koje komadaju cigaru. A Dalton kaže: 'Vredeo bi puno kao konsultant.'

"Pa, vredeo bi", reče Harijet.

"Ne bih to mogao da podnesem. Pored toga, obećao sam, rekao sam Godfriju da sam uz njega. A ne sviđa mi se ni kako se stvari razvijaju. Ne sviđa mi se da me ljudi izvode da me vešaju samo zato što sam pariya. Ne sviđaju mi se neke stvari koje sam usput video i..."

"Ogorčen si", reče ona. "Imaš pravo da budeš."

"A ti?"

"Nisam ogorčena. Samo uplašena. Uplašena do srži."

Ti uplašena! Okorela novinarka...

Okrenuo se prema njoj, prisativši se nečeg - mesta na kome je slepa starica prodavala ruže. Te noći video je kako maska spada s lica Harijet Kvimbli, a ovo je bio drugi put.

Njeno lice govorilo mu je istinu - okorela novinarka takođe ponekad može da bude uplašena žena.

Napola je podigao ruke i ona je prešla mali prostor između njih. Čvrsto ju je stisnuo uza se; bila je meka i gipka, a ne tvrda, načinjena ne od čelične odlučnosti već od ljudskog mesa.

Sve će biti u redu, rekao je. Sve će biti u redu.

I zapitao se otkud iznenadna nežnost i zaštitništvo, koje je očigledno bilo tuđe u bilo kakvom odnosu koji je mogao da ima s ovom devojkom u njegovim rukama.

Ali kamion je slupan, kamiondžija mrtav, a policija, ili možda čak i sam Fin, ima zvezdanu mašinu. I Godfri leži mrtav, policija dolazi...

Iz daljine, začuo se zvuk sirene, vapaj raznesen prerijskim vetrom.

Odskočila je od njega. "Šep, dolaze!"

"Stražnja vrata!" brzo reče Blejn. "Trči prema reci. Spustićemo se u jaruge."

Pojurio je prema vratima i u trenutku kada su mu prsti bili na rezi, začulo se kucanje po njima.

Povukao je rezu i trzajem otvorio vrata; u lepezi svetla koja je isticala iz sobe, stajala je Anita Endruz, a iza nje druga mlađana lica.

"Baš na vreme", reče Blejn.

"Ono telo?"

"Tamo preko", reče on.

Uleteli su unutra.

Sirena je bila sve bliža.

"Bio je naš prijatelj", nesigurno reče Harijet. "Ovo mi se čini da je užasan način..."

"Gospođice", reče Anita. "mi ćemo se pobrinuti za njega. Odaćemo mu sve počasti..."

Postojano zavijanje sirene kao da je ispunjavalo sobu. Brzo! reče Anita. Letite nisko. Ne bi valjalo da se ocrtavate na nebu.

Još dok je govorila, soba se praznila, telo više nije bilo na podu.

Oklevala je jedan tren, pogledala jedno pa drugo. Jednog dana ćete mi ispričati u čemu je stvar..

Jednoga dana, reče Blejn. I hvala.

U svakoj prilici, reče ona. Mi parije držimo se zajedno. Moramo da se držimo zajedno. Rasturiće nas ako ne bude tako.

Okrenula se brzo prema Blejnu i on je osetio njen dodir, um o um, i najednom bio je svestan kresnica u sutonu i mirisa jorgovana koji struji kroz blagu rečnu izmaglicu.

A onda je nestala i stražnja vrata su se zatvarala, dok je neko lupao na prednja.

Sedi, reče Blejn Harijet. Ponašaj se što prirodnije. Nehajno. Opušteno. Sedeli smo ovde i razgovarali. Godfri je bio s nama, ali je otišao u grad. Neko je došao i on se odvezao s njim. Ne znamo ko je to bio. Treba da se vrati za sat-dva.

Primljeno, reče Harijet.

Sela je na stolicu i sabrano skrstila ruke u krilu.

Blejn je prišao vratima da pusti zakon unutra.

22.

Belmont je bio sve bliži. Dok su vozili, videli su da su sve kuće čvrsto zamandaljene, a u poslovnoj četvrti, dok su ulazili u nju, svetla radnji su se gasila.

Blok ili dva uz ulicu, reklama za hotel još je jasno sijala u sumraku, a odmah preko puta njega nalazio se blešteći znak koji je objavljivao da je bar 'Divlji zapad' još voljan da primi mušterije.

"Mislim", reče Harijet, "da baš i nismo previše zavarali te policajce."

Blejn se složio. "Možda nismo. Ali smo ih zaustavili. Nisu mogli ništa da pronađu."

"Jedno vreme sam mislio da će nas uhapsiti."

"I ja sam. Ali ti si sedela tamo i blago ih ismevala. To je bilo teško podneti. Jedva su dočekali da odu. Mora da su se osećali kao budale."

Pokazao je na blešteći znak za bar. "Možda da počemo odavde."

"Mesto dobro koliko i bilo koje druge. Uzgred, gotovo da je i jedino."

Kada su ušli unutra, videli su da je bar prazan. Barmen se nalaktio i dokono brisao krpom zamišljena mokra mesta.

Blejn i Harijet popeli su se na stolice preko puta čoveka.

"Šta ćemo?", hteo je da zna.

Rekli su mu.

Uzeo je čaše i posegao za bocama.

"Večeras nema gužve", reče Blejn.

"Još malo pa zatvaramo", reče čovek. "Oni se ne vrzmaju okolo. Čim se smrkne, narod beži u zaklon. Svi u ovom gradu."

"Loš grad?"

"Ne, ne nešto posebno. Policijski sat je u pitanju. U ovom mestu je gadan. Patrole obilaze celo mesto, a panduri u njima su gadni. Oni stvarno umeju da zagorčaju život."

"A šta je s vama?" upita Harijet.

"Ah, sa mnom je sve u redu, gospođice. Momci me znaju. Znaju kakve su okolnosti. Znaju da moram da zaglavim kad neka kasna mušterija, kao što ste vi, upadne unutra. Većinom iz hotela. Znaju da moram da pospremim i ugasim svetla. Ja imam dodatne minute."

"Da baš zvuči gadno", reče Blejn.

Barmen zavrte glavom. "Za vaše dobro, gospodine. Narod nema osećaj. Da nije policijskog sata, ostali bi napolju, gde ih svašta može dokačiti."

Prestao je da radi ono što je radio.

"Samo sam razmišljao", objavi on. "Imam nešto novo. Možda biste želeli da probate?"

"Šta to?" upita Harijet.

Posegao je iza sebe, uzeo bocu i podigao je da im pokaže.

"Nešto novo", reče on. "Pravo iz Udice. Pokupili su to u nekoj nedodiji. Sok drveta ili tako nešto. Verovatno natovareno s puno hidrokarbonata. Dobio sam nekoliko boca od poslovođe stanice. Samo na probu, znate. Mislili smo da bi se nekom moglo svideti."

Blejn odmahnu glavom. "Nije to za mene. Sam Bog zna šta je unutra."

"Neću ni ja", reče Harijet.

Barmen sa žaljenjem vrati bocu.

"Ne krivim vas, narode", reče on dok im je davao pića koja im je pripremio. "Ja sam sam gucnuo malo toga. Znate, samo za probu, jer ja ne pijem."

"Nije", dodade on brzo i uzgredno, "da imam nešto protiv toga."

"Naravno da nemate", hrabrila ga je Harijet.

"Ima smešan ukus", reče on. "Znate, nije loše. A nije ni dobro. Ima plesnjivu aromu. Možda bi vam se svidelo kad biste popili čašicu-dve."

Za trenutak je ćutke stajao, ruku čvrsto ukopanih na baru.

"Znate šta sam razmišljao?" izjavio je.

"Nemamo pojma", reče Harijet.

"Pitao sam se celo popodne da li je poslovođa stanice sam smučkao sve to. Znate, neka vrsta neumesne šale."

"Oh, ne bi se usudio."

"Pa, da kažemo da ste u pravu, gospođive. Ali te poslovođe su čudna sojta. Narod nema mnogo s njima - bar ne u društvenom smislu - ali ipak bolje znaju šta se u gradu događa od bilo koga drugog. Mora da sve vreme prisluškuju, jer znaju sva ogovaranja.

"I", reče barmen, naglašavajući ovaj grozan zločin i društvenu nepravdu, "nikad ti ništa ne kažu."

"A, pa to je tako", rado se složila Harijet.

Barmen je utonuo u mračne misli.

Blejn je naslepo opalio u mrak. "Mnogo naroda je u gradu", reče on.

"Veliki poslovi?"

Barmen je napravio dobru stanku u razgovoru, a glas mu se spustio na poverljiv nivo.

"Hoćete da kažete da niste čuli?"

"Ne. Stigli smo pre neki sati."

"Pa, gospodine, u ovo nećete poverovati - mi imamo zvezdanu mašinu."

"Šta?"

"Zvezdanu mašinu. To je jedno od onih čuda koje parije koriste da putuju do zvezda."

"Nikad čuo."

"Zašto biste i čuli. Dozvoljene su samo u Udici."

"Mislite, ova je nezakonita?"

"Da ne može biti više. Državna policija ju je našla dole u starom hangaru kod autoputa. Znate, tamo na zapadnom kraju grada. Možda ste se provezli pored nje kada ste dolazili u grad."

"Ne sećam se."

"Pa, u svakom slučaju, tamo je. A onda, povrh toga, pojavio se niko drugi do sam Lambert Fin."

"Ne mislite valjda onaj Lambert Fin?"

"Baš on. Ovde je sad, baš u hotelu. Sutra će održati veliki skup kod hangara. Čuo sam da se policija složila da izvuče zvezdanu mašinu da bi on propovedao o njoj, dok ona tamo stoji, da je svi dobro vide. Kažem vam, gospodine, vredeće to čuti. Baciće više drvija i kamenja nego što ste to ikada doživeli. Baciće ih na parije. Raščistiće s njima konačno. Oni se neće usuditi ni da pomole glave."

"U ovakvom gradu ih najverovatnije i nema mnogo."

"Pa", reče barmen rastežući reč, "nema u samom gradu. Ali u blizini ima jedno mesto, tu odmah nizvodno. Mesto po imenu Hamilton. Sve same parije. To je nov grad, koji su parije sagradile. Parije odasvud. Ima jedno ime za takva mesta - znao sam ga, ali ne mogu da se setim. Kao ona mesta na kojima su držali Jevreje u Evropi."

"Geto."

Barmen zgađeno tresnu o bar. "Hajde, zašto se toga nisam setio?"

Da, gospodine, to je ta reč. Geto. Osim što su se u starim danima oni nalazili u siromašnim delovima grada, a danas se nalaze van gradova, u siromašnim područjima. Ta zemlja dole pored reke ne vredi ni pišljivog boba. Nije to mesto za grad. Ali tim parijama tamo se sviđa. Dok nikog ne uznemiravaju, ni njih niko ne uznemirava. Dok se drže svoga, ni mi njih ne diramo. A znamo šta su, i oni znaju da mi znamo. Čim nešto krene kako ne valja, znamo gde da gledamo."

Bacio je pogled na sat. "Narode, ako hoćete još jednu rundu, imaćete vremena da je ispijete." "Ne, hvala", reče Blejn. Spustio je dve novčanice na bar. "U redu je", reče on.

"E, pa, hvala, gospodine. Veliko hvala."

Dok su silazili sa stolica, on reče: "Da sam na vašem mestu, sklonio bih se što je pre moguće. Imaćete pandure na vratu ako ostanete napolju."

"Hoćemo", reče Harijet. "I hvala na razgovoru."

"Bilo mi je drago", reče barmen. "Uvek na usluzi."

Napolju, Blejn je pridržao vrata Harijet, a zatim obišao oko kola da uđe s druge strane.

"Hangar kod autoputa?" upita on.

"Šep, šta ćeš tamo? Samo ćemo da upadnemo u nevolju."

"Smisliću nešto. Naprosto ne možemo da ostavimo tamo mašinu da Fin drži propoved nad njom."

"Pretpostavljam da ćeš da smisliš da je naprosto izvučeš."

"Ne, ne verujem. Velika je i nezgrapna. Ali mora da postoji način. Moramo da zaskočimo Fina. Nekako moramo da to izvedemo."

"Čuvaće je."

"Ne verujem, Harijet. Zaključaće je i staviti reze, ali neće biti čuvara. Nema nikoga ko bi mogao da je čuva. Ovaj grad je prilično uplašen."

"Ti si kao Godfri", reče ona. "Obojica idete okolo i pružate vratove."

"Ne prestaješ da razmišljaš o Godfriju."

"Da, u pravu si", reče ona.

Upalio je motor i izvezao se na ulicu.

Stari hangar pored autoputa bio je mračan i tih, i nije bilo ničega što bi ukazivalo da bilo koga ima u blizini. Dvaput su se provezli pored njega da bi se uverili, da bi proverili: išli su polako, i oba puta bilo je isto - samo veliki hangar, ostatak iz dana kada je trebalo održavati

autoputeve, kada je bila potrebna putna mehanizacija da održava kolovoz.

Blejn je skrenuo s puta, lako se provukao kroz vrbak, spustio kola i ugasio svetla.

Tišina se sklopila oko njih; tama je pulsirala od tišine.

"Harijet", reče Blejn.

"Da, Šep."

"Ostani ovde. Ne mrdaj. Ja idem gore."

"Nećeš dugo? Ne možeš ništa da učiniš."

"Neću dugo", reče on. "Imaš li baterijsku lampu?"

"Ima jedna u pregratku."

Čuo je kao pretura po mraku. Zasun na vratima pregratka je kliknuo i iznutra je doprlo slabašno svetlo. Baterijska lampa ležala je sred nereda putnih karata, naočara za sunce i drugih trica i kučina.

Dala mu je lampu. Uključio ju je za probu, i proradila je. Isključio ju je i izišao iz kola.

"Budi mirna", reče joj on.

"A ti se", upozorila ga je, "pazi."

23.

Hangar je bio veći nego što je delovao s puta. Bio je okružen visokim, bujnim, mrtvim korovom koji je lagano šuštao već pri najslabijem pokretu vazduha. Bio je sagrađen od ploča talasastog lima, koji se mnogo koristio za ovakve građevine pre nego što je, pre nekih šezdesetak godina, uvedena kit-plastika s Aldebarana VII.

Tu i tamo prozori, prekriveni prljavštinom i prastarim paukovim mrežama, razbijali su jednoličnu metalnu površinu. Dvoja vrata na podizanje ispunjavala su gotovo celo pročelje.

Prema istoku videli su se tamni obrisi grada, ocrtavajući se na bledom sjaju neba koje je govorilo da Mesec samo što nije izišao. Oprezno, Blejn je napravio krug oko zgrade, tražeći način da uđe unutra. Nije bilo lakog načina. Dvoja vrata na dizanje bila su zaključana. Bilo je nekoliko metalnih ploča koje su se olabavile na dnu, ali materijal je bio suviše krut da bi se mogao saviti nagore dovoljno za rupu kroz koju bi se čovek provukao.

Postoji, shvatio je, samo jedan način da uđe unutra.

Otišao je do ugla zgrade koji je bio najbliži putu i stao da oslušne. Osim oštrog šapata korova nije bilo nikakvog zvuka. Put je bio prazan, a znao je da će takav najverovatnije i ostati. Nije bilo ni znaka svetla - nije bilo ni svetiljki, ni svetlucanja u dalekim prozorima. Bilo je to kao da se on i hangar nalaze u svetu u kome uopšte nema života.

Zurio je neko vreme u vrbak pored puta, ali nije bilo ni odsjaja ni bleska, ničega što bi ukazalo da su kola tamo skrivena.

Brzo se odmakao od ugla i pošao duž metalnog zida, dok nije došao do jednog prozora. Skinuo je svoju iznošenu jaknu i omotao je oko pesnice i podlaktice.

Onda je zadao udarac i staklo se razbilo. Udario je još jednom da skloni staklo koje je još ostalo na ramu. Pažljivo je uklonio preostale komadiće koji bi mogli da ga povrede dok se bude uvlačio unutra.

Onda se vratio do ugla i na trenutak zastao tamo. Noć je i dalje bila nepomična i tiha.

Vratio se do prozora i uvukao u hangar; pažljivo se spuštao sve dok

nije opipao nogom pod. Izvadio je baterijsku lampu iz džepa i uključio je. Bacio je otkos svetlosti preko prazne unutrašnjosti hangara.

A tamo, pored zida, nalazio se izlupani, razmrskani kamion, koji je najzad našao mir, i blistava zvezdana mašina koju je nosio.

Hodajući što je mekše mogao, Blejn je prišao i stao pored mašine, osvetlivši sada nju. Bilo je to nešto što je dobro poznao, bila je to mašina s kojom je u Udici bio blisko vezan. Čudesno je lepa, reče on sebi dok je stajao tamo i gledao je, gotovo da se u odrazu s njene površine mogu da vide daleki krajevi vasseljene do kojih je pomogla da čovek dospe.

Ali bila je stara - jedan od starijih modela, koji je Udica zamenila pre nekih desetak godina, i gotovo da i nije bilo sumnje kako je izišla iz Udice. Mora da u nekom gotovo zaboravljenom skladištu stoji mnogo starijih modela, ostavljenih tamo zato što je verovatno bilo lakše čuvati ih nego razbiti. Jer nešto ovakvo mora se čuvati pod ključem ili razbiti; ne može se naprosto baciti. Ova mašina predstavljala je ključ monopola Udice i nije se smelo dozvoliti da neka od njih padne u bilo čije tuđe ruke.

Ipak, jedna od njih pala je u tuđe ruke, i ovde večeras leži, kao nemi dokaz jedne od najmudrijih, najprepredenijih zavera u koju je Udica, poznata kao imuna od bilo kakvih zavera, ikada bila nesvesno uvučena.

Blejn je pokušao da zamisli kako je to Stoun uopšte izveo i, dok je razmišljao o tome, njegovo divljenje prema tom čoveku povećalo se za stepen-dva. Naravno, trebalo je novaca, trebalo je imati agente kojima je moguće verovati, i morao se imati plan operacije koji bi predupredio svako iskliznuće.

Dok je stajao tamo, maglovito se pitao koliko tu ima Harijetinog udela. Naravno, reče on sam sebi, ona se nije ustručavala, dok ga je krijumčarila iz Udice, da se sama ne izvuče. Bila je, pomisli on, upravo ona vrsta žene koja je sposobna da izvede ovako nešto - pribrana i hladnokrvna, koja pozdano zna sve o onim unutrašnjim radnjama koje Udicu održavaju u radu. I s umom koji je radio fino i tačno kao dobar švajcarski sat.

Stoun je puno očekivao od ove mašine, a sada je nada nestala. Sada je Stoun bio mrtav a mašina je ležala ovde, u napuštenom

hangaru, izložbeni primerak koji će poslužiti čoveku tako punom mržnje da je spreman da uništi paranormalnu kinetiku, od korena do vrha.

A Finu će ona dobro da posluži, jer mada se mogla zvati mašinom, ona ipak nije bila ono što je ljudski um vekovima navikao da naziva mašinom. Nije imala pokretne delove i nikakvu raspoznatljivu funkciju. Bila je projektovana da radi na stvarima tako nematerijalnim kao što su ljudski um i čula. Pre je radila sa simbolima nego s energijom - pa ipak, radila je. Kao i brojanica u rukama pobožnog čoveka, mnogo vekova pre nego što je iko i pomislio da postoje paranormalna ljudska bića.

Ako nema nade, pomisli Blejn, onda ni mašine ne treba da bude. Ako Stounu nije dugovao ništa drugo, onda mu je dugovao bar toliko. Dugovao mu je, podsetio je sam sebe, bar za onu noć kada mu je telefonirao.

Postoji način - postoji način, znao je to, samo kad bi iz ključalog mora tuđinskog znanja koje je vrilo u njemu mogao da ga izvuče.

Potražio ga je - i našao, a tokom toga traženja dodirnuo je i jedno drugo saznanje, a sva su bila brižljivo popisana i uredno svrstana, kao da je neki računovođa vredno radio na njegovom prenatrpanom umu.

Stao je slab i uzdrhtao pred otkrićem ovoga reda, jer nije znao, nije ni naslućivao šta se događa. Ali to je ljudski, reče on sam sebi - to je dokaz ljudske pobune pred pojedinačnom nesređenom masom podataka koju je u njegov um ubacilo stvorenje sa one daleke planete.

Stvorenje je još bilo s njim, ili suština stvorenja, i on je pokušao da ga nađe u odeljcima; međutim, nije uspeo. Nije bilo ni znaka od njega, ali bilo je nešto drugo; nešto je bilo jako pogrešno.

Zapanjen, nastavio je da tumara tragu pogrešnosti, našao to i zgrabio ga, stavivši mu brnjicu užasa; to je naprosto bilo ovo: njegov um više nije bio u potpunosti ljudski um. A na ivici užasa nalazilo se strašno pitanje: kako je još zadržao dovoljno ljudskosti da zna da se ovo dogodilo.

Naslepo je ispružio ruku, dohvatio kraj zvezdane mašine i čvrsto se uhvatio za nju.

Sve se svodi, pretpostavljao je, na prostu činjenicu da je ostao

ljudsko biće, ili većim delom ljudsko biće, na površini, dok je ispod te površine postojao spoj dve jedinice, sa znanjima, i možda etikom i motivima dva različita oblika života. A to ima smisla kad čovek o tome razmisli, jer se Ružičasto nije promenilo, ostalo je ispruženo, slinavo biće, nije u njemu bilo ni trunke ljudskosti, iako je unutra sigurno postojala i određena doza ljudskosti, i sam Bog zna čega sve još.

Oslabio je stisak kojim se držao za zvezdanu mašinu i rukom prešao preko staklaste glatke površine njene metalne strukture.

Postoji način - samo kad bi uspeo da to izvede. Sada je imao znanje, ali da li je imao i tehniku.

Vreme, reklo mu je Ružičasto - vreme je najjednostavnija stvar koja postoji. Ali ipak, reče Blejn sam sebi, nije baš tako laka za rukovanje kao što je stvorenje tvrdilo.

Stajao je tamo i razmišljao, i onda mu je postalo sasvim jasno šta treba da učini.

Prošlost nije vredelo slediti, jer mašina je već bila u prošlosti. Ostavila je dug i maglovit trag u prošlosti.

Ali budućnost je bila nešto drugo. Ako bi mogla da se prebaci u budućnost, ovaj sadašnji trenutak i svi naredni sadašnji trenuci postaće njena prošlost, i ostaće samo njen avetinjski trag - kao i smeh i izrugivanje, a začarana stvar neće predstavljati odgovarajući subjekt za huškačku propoved čoveka po imenu Fin.

A i još nešto, pomisli Blejn; ovo će ga, najverovatnije, vraški uplašiti. Posegao je umom da okruži mašinu, i nije mogao. Um bi mu se otvorio i posegao, ali nije mogao da se istegne i obuhvati celu mašinu. Zato se odmorio i pokušao ponovo.

U hangaru se nalazilo nešto čudno i strano, što ranije nije primetio, neka nepoznata pretnja u šuštanju korova s druge strane slomljenog prozora, a u vazduhu neka oštrina i jak miris od kojih su mu se nakostrešile dlačice na vratu. Bilo je to jako zbunjujuće, jer odjednom se činilo da je izgubio svaku vezu sa svetom koji je smatrao svojim, i da mu ništa, ni zemlja na kojoj je stajao, ni vazduh koji je disao, čak ni telo koje je nosio, nije nikada ni bilo poznato, i taj nedostatak poznatosti bio je užasan, taj pomak od znanog, koga se više nije mogao prisetiti, ka ovom nepoznatom, za koje nije imao stajnu tačku. Ali sve će biti u redu, sve će dobro biti samo ako uspe da pomeri

ovaj čudni predmet koji drži u umu, jer je to bio razlog zbog koga je dozvan iz tame, topline i ugodne zaštićenosti, a ako obavi posao, moći će ponovo da se tamo vrati, vrati svojim sećanjima na druge dane, i svom sporom prihvatanju novih podataka, i jalovom zadovoljstvu prebrojavanja novih podataka, dok ih uredno ređa.

Predmetom je, uprkokos njegovoj stranosti, bilo lako upravljati. Koreni mu nisu sezali daleko unazad, a koordinate su se zadovoljavajuće slagale, tako da gotovo da je to izveo. Ali nije smeo da žuri, uprkos vrištećoj potrebi da požuri; mora odnekud da iskopa nešto strpljenja. Zato je sačekao da se koordinate postave na svoje mesto i precizno i bez žurbe izmerio vremenski niz, a zatim potegao stvar sa pravim stepenom okretanja, i ona je završila tačno tamo gde je želeo.

A onda je zaronio nazad, nazad u tamu i toplinu, i tako se našao oljušten od svega, osim svoga ljudskog ja, u maglovitom ništavilu.

Ničega tamo nije bilo - ničega osim njega i zvezdane mašine. Ispružio je ruku i dodirnuo zvezdanu mašinu - bila je vrlo čvrsta. Bila je to, koliko je mogao da vidi, jedina čvrsta stvar.

Jer je i sama magla, ako je to uopšte bila magla, imala neku nestvarnu strukturu, kao da očajnički pokušava da prikrije svoju stvarnu prirodu.

Blejn je mirno stajao, plašeći se da se pomeri - plašeći se da bi ga bilo koji pokret mogao da baci u neki ponor crne večnosti.

Jer ovo je, shvatio je to, budućnost. Mesto bez ijedne poznate osobine prostorno-vremenske matrice. Mesto gde se još ništa nije dogodilo - potpuna praznina. Nije bilo ni svetla ni tame; nije bilo ničega osim praznine. Nikada ničega nije bilo na ovom mestu, niti je išta nameravalo da bude na ovom mestu - sve do samog ovog trenutka kada su on i njegova mašina gurnuti na njega, uljezi koji su preskočili svoje vreme.

Polako je ispustio dah i ponovo udahnuo - osim što nije imao šta da udahne!

Crnilo je pohitalo prema njemu i u glavi mu je bubnjalo u ritmu srca; očajnički je pokušao da se uhvati za nešto - bilo šta - na ovom mestu gde nije bilo ničega za šta bi mogao da se uhvati.

Još dok je to radio, stranost se vratila, zapanjena, uplašena stranost, a s njome i zbrka čisto simboličkih figura, za koje je čak u u agoniji

uma znao da pripadaju nekoj outrQ matematici, koja mu tekla kroz mozak poput poplave.

Ponovo je bilo vazduha koji je mogao da udiše, čvrstog tla pod nogama i plesnjivog mirisa unutrašnjosti hangara.

Ponovo je bio kod kuće, a i stranost, jer je otišla iz njega. Nazad, reče on sebi, u tamu i toplinu mog ličnog mozga.

Stajao je uspravno i umom proveravao da li je sve u redu s njim. Polako je otvorio oči, jer nekako su se sklopile, a tamo je bila samo tama, sve dok se nije setio da mu je baterijska lampa još u ruci. Ali ipak nije bilo tako tamno kao pre. Sada je svetlost izišlog Meseca curila kroz polupani prozor.

Podigao je baterijsku lampu, gurnuo dugme i svetlost je pokuljala; mašina je još bila ispred njega, ali čudna i nematerijalna - duh mašine, trag koji je za sobom ostavila kada se pomerila u budućnost. Podigao je slobodnu ruku i rukavom jakne obrisao čelo. Sada je bilo gotovo. Uradio je ono zbog čega je došao. Zadao je udarac umesto Stouna; zaustavio je Fina u njegovoj nameri.

Ovde više nije bilo objekta pouke; Fin više nije imao nad čim da propoveda. Umesto toga, postojao je izrugujući predmet sačinjen od one iste magije protiv koje se Fin godinama borio.

Iza sebe je osetio neku kretnju i okrenuo se tako hitro da su mu se prsti olabavili oko baterijske lampe, ona je pala na pod i otkotrljala se.

Iz tame se začuo glas.

"Šep", srdačno je rekao glas, "to je jako zgodno izvedeno."

Blejn se sledio i bespomoćnost je nagrnula.

Znao je da je ovo kraj. Došao je do kraja puta. Konačno je završio trku.

Prepoznao je taj srdačni glas. Nikad ga ne bi mogao zaboraviti.

Čovek koji je stajao u tami hangara bio je njegov stari prijatelj, Kirbi Rend!

24.

Rend je bio crna mrlja u tami, dok je prilazio i podizao lampu s poda. Napravio je okret na jednoj nozi, da potpuno osvetli zvezdanu mašinu, i u plimi svetlosti mogle su da se vide male čestice prašine kako igraju u srcu mašine.

"Da", reče Rend, "zgodno izvedeno. Ne znam kako si to uradio i ne znam zašto si to uradio, ali si, sasvim sigurno, dobro to izveo."

Isključio je baterijsku lampu i za trenutak su ćutke stajali u tami, ocrtani prugama mesečine koja je dopirala kroz prozore.

Onda Rend reče: "Pretpostavljam da ti Udica za ovo duguje zahvalnost."

"Pusti to", grubo mu reče Blejn. "Dobro znaš da ovo nije učinjeno zbog Udice."

"Bez obzira", reče Kirbi. "Dogodilo se da nam se u ovoj oblasti interesi poklapaju. Mi nismo mogli da dozvolimo da ova mašina ostane izgubljena. Nismo mogli da dopustimo da ostane u pogrešnim rukama. Ti to, naravno, razumeš."

"Savršeno", reče Blejn.

Rend uzdahnu. "Očekivao sam probleme, a ako Udica nešto ne želi, onda su to problemi. Posebno kada do problema dođe ovde u unutrašnjosti."

"Nije bilo nikakvih problema", reče mu Blejn, "koji bi mogli da zabrinu Udicu."

"Drago mi je što to čujem. A ti, Šep? Kako se ti snalaziš?"

"Nije tako loše, Kirbi."

"Lepo", reče Kirbi. "Jako lepo. Tako mi je drago zbog toga. A sad, rekao bih, trebalo bi da se izgubimo odavde."

Poveo ih je do polomljenog prozora i stao u stranu.

"Ti prvi", reče on Blejnu, "a ja ću odmah za tobom. Zamolio bih te, kao prijatelj prijatelja, da ne pokušavaš da pobegeš."

"Nemoj da brineš", suvo mu je rekao Blejn, a zatim se brzo popeo kroz prozor.

Naravno, možeš da potrčiš, reče on sam sebi, ali to bi bilo izuzetno glupo. Jer nije bilo sumnje da Rend ima pištolj i da bi bio vrlo

efikasan s njim, čak i na mesečini. A pored toga, ako dođe do pucnjave, Harijet bi mogla da dotrči da vidi može li šta da pomogne, a ako se ona umeša u ovo, onda će zaista ostati bez prijatelja. U protivnom, reče on sam sebi, gotovo moleći se, možda će Harijet da ostane skrivena u vrbaku. Videće šta se dogodilo i uskoro smisliti nešto.

Harijet ti je, reče on sebi, jedina nada.

Iskočio je i sklonio u stranu da napravi mesta da se Rend provuče.

Rend je doskočio na zemlju i okrenuo se prema njemu, samo malo prebrzo, suviše nalik na lovca, a zatim se opustio i zakikotao.

"Bio je to sjajan trik, Šep", reče on. "Savršeno izveden. Jednoga dana moraćeš da mi tačno ispričaš kako si to uradio. Nije lako ukrasti zvezdanu mašinu."

Blejn je progutao zaprepašćenje, i nadao se da je mesečina prikrla izraz njegovog lica.

Rend je ispružio ruku i prijateljski ga uhvatio za lakat.

"Kola su dole", reče on. "Odmah pored puta."

Hodali su zajedno preko šuštavog korova, a zemlja je sada bila drugačija, ne više mračna i zastrašujuća, već mesto oslikane magije pruženo po mesečini. S njihove desne strane nalazio se grad, gomila zatamnjenih kuća koje su više ličile na humke nego na kuće, sa bledim obrisima golog drveća koje je stajalo kao iskrzane slikarske četkice uzdignute prema nebu na istoku. Prema severu i zapadu pružala se srebrnasta prerija, ravna i bezoblična, neizmerna zbog tog istog nedostatka oblika.

A dole kraj puta bio je vrbak.

Blejn je brzo pogledao prema vrbaku i nije video ništa osim vrba. Nije bilo odbleska mesečine na metalu. Napravio je korak-dva, a zatim ponovo pogledao; ovoga puta mu je bilo jasno, nije moglo da bude greške. U tom vrbaku nije bilo kola; Harijet je otišla.

Dobra devojka, pomisli on. Imala je puno smisla. Verovatno se izvukla čim se Rend pojavio. Najverovatnije je zaključila da bi bilo najkorisnije da pusti da stvar prenoći.

"Ne verujem", reče Rend, "da imaš gde da prenoćiš."

"Ne", reče Blejn, "Nemam."

"Loš grad", reče mu Rend. "Oni ovo sa vešticama-vukodlacima vrlo ozbiljno shvataju. Panduri su me dvaput zaustavljali. Tražili da se

sklonim. Ozbiljno me upozorili da je to za moje dobro."

"Potpuno su izluđeni", reče Blejn. "Lamber Fin je ovde."

"O, da", nehajno reče Rend. "Naš stari prijatelj."

"Moj nije. Nikad se nisam sreo s čovekom."

"Šarmanтна duša", reče Rend. "Jako šarmanтна."

Blejn reče: "Ja malo znam o njemu. Samo iz priča."

Rend frknu.

"Ja bih predložio", reče on, "da provedeš noć u stanici. Poslovođa će ti naći mesto da odspavaš. Ne bih se iznenadio ni kad bi iskopao neku bocu. Odjednom osećam potrebu za čudovišnom količinom pića."

"I ja bih jedno podneo", reče mu Blejn.

Jer nije imalo smisla sad se boriti, kao što nije bilo smisla ni bežati. Ideš s njima i čekaš svoju šansu. Oni pokušavaju da te izvedu iz ravnoteže, ti pokušavaš da izvedeš njih. A sve vreme znaš, oboje znate, da je u pitanju jako učtiva, ali krajnje smrtonosna igra.

Iako se čudio zašto se trudi. Posle polednjih nekoliko nedelja, reče on sam sebi, Udica izgleda vrlo obećavajuće. Čak i da ga pošalju u zatočeničko odmaralište u Baha Kaliforniji, bilo bi to bolje nego ono što ga čeka u ovom gradu na obali Misurija.

Stigli su do kola koja su bila smeštena pored puta i Blejn je sačekao da se Rend smesti iza volana, a zatim i sam ušao unutra.

Blejn je upalio motor, ali nije uključio svetla. Izveo je kola na put i otplovio njime.

"Policija i ne može mnogo toga da uradi", reče on, "samo da te skloni; međutim, čini mi se da nema smisla petljati se s njima, ako se je to moguće izbeći."

"I nema", reče Blejn.

Rend je izbegao centar grada, provlačeći se kroz bočne ulice. Konačno je presekao nazad, skliznuo u jednu uličicu, skrenuo na parkiralište i zaustavio se.

"Evo nas", reče on. "Hajdemo na to piće."

Stražnja vrata su se otvorila na njegovo kucanje i oni su ušli u stražnju prostoriju trgovačke stanice. Veći deo ovog mesta, primetio je Blejn, koristio se kao skladište, ali jedan ugao služio je kao dnevna soba. Bili su tu krevet, peć i sto. Bio je i veliki kamini kamin, u kome su gorela drva, i udobne fotelje poredane ispred njega.

Blizu vrata koja su vodila do prednjeg dela radnje, stajala je masivna kutijasta struktura i Blejn je, iako nikada nije nijednu video, smesta prepoznao transo - mašinu na transfer materije koja je učinila ekonomski mogućom beskrajnu mrežu trgovačkih stanica, koja se pružala širom zemaljske kugle. Kroz tu kutiju mogao je da u trenutku stigne svaki od predmeta koji bi zatrebao bilo kojoj od hiljada trgovačkih ispostava.

Ovo je bila mašina o kojoj je Dalton pričao one noći na Šarlininoj zabavi - mašina za koju je rekao da bi mogla da zbriše interese svetskog transporta, ako Udica ikada odluči da je stavi u javnu upotrebu.

Rend je mahnuo rukom prema jednoj od fotelja: "Smesti se", rekao je Blejnu. "Grant će iskopati bocu. Imaš neku, zar ne, Grante."

Poslovođa se široko osmehnuo. "Znate da imam. Kako bih inače preživeo na ovakvom mestu?"

Blejn se spustio u jednu od fotelja pored vatre, Rend je seo preko puta njega. Protrljao je ruke.

"Rastali smo se nad bocom", podsetio je Blejna. "Rekao bih da je red da obnovimo naše poznanstvo nad drugom."

Blejn je osetio kako napetost u njemu raste, i osećaj da je u stupici, ali se široko osmehnuo Rendu.

"Znaš li koliku sam prednost imao te noći?" upita on. "Osam vašljivih minuta. Samo toliko."

"Loše si računao, Šep. Imao si tačno dvanaest. Momci su malo zakasnili s vađenjem trake."

"I Fredi. Ko bi rekao da Fredi radi za tebe?"

"Iznenadio bi se", blago mu reče Rend, "ko sve radi za mene."

Sedeli su opušteno ispred plamteće vatre jabukovog drveta, i merkali jedan drugog.

Konačno, Blejn reče: "Šep, zašto mi ne kažeš. Ne znam sve odgovore. Ne mogu da otkrijem. Uleteo si u tu situaciju tamo iza Plejada i zakopčao to..."

"Zakopčao?"

"Naravno. Zakopčao. Ekskluzivno. Znali smo da se nešto zbilo i poslali neke druge, ali tvoje stvorenje samo sedi tamo i zuri u njih, i to je sve. Pokušali su da razgovaraju s njim, ali ono je potpuno tupo. Pravi se da ih ne čuje. Pravi se da ih ne razume..."

"Bratstvo", reče Blejn. "Prošli smo kroz ritual. Ne razumeš ti to."

"Mislim da razumem", reče Rend. "Koliko si stran, Šep?"

"Pokušaj da saznaš."

Rend sleže ramenima. "Ne, hvala. Vidiš, pratio sam ti trag. Počelo je s Fredijem i postajalo sve čudnije."

"I šta nameravaš da učiniš s tim u vezi?"

"Proklet bio ako znam", reče Rend.

Poslovođa je doneo bocu i dve čaše.

"Ništa za tebe?" upita Rend.

Grant odmahnu glavom. "Imam da sredim neku robu napolju. Ako ne zamerate..."

"Naravno da ne", reče mu Rend. "Nastavi s poslom. Samo nešto..."

"Šta, gospodine?"

"Pitam se da li bi gospodin Blejn mogao da provede ovde noć?"

"Naravno. Iako je ovde malo nesređeno."

"Nema veze", reče Blejn.

"Ponudio bih svoj krevet, ali, iskreno, to i nije nikakva ponuda. Kad se naviknete na njega, može se s njim živeti, ali početi sa..."

"Nisam ni mislio da to prihvatim."

"Doneću nešto ćebadi pa možete da legnete dole na pod. Verujte mi, biće to bolje nego na krevetu."

"Nije važno", reče Blejn. "Zahvalan bih vam bio na bilo čemu."

Rend uze bocu i odvrnu je.

"Nešto kasnije ću doneti ćebad", reče mu poslovođa.

"Hvala ti, Grante", reče Rend.

Čovek je otišao. Vrata koja su vodila do prednjeg dela radnje zatvorila su se za njim, blago šušnuvši.

Rend je nasuo piće.

"U stvari", reče on, "ako ne želiš, ne moraš da ostaneš ovde."

"Ne?"

"Ja se vraćam u Udicu. Kroz transo. Možeš i ti da pođeš."

Blejn je ćutao. Rend mu je pružio piće.

"Pa, šta kažeš?" upita on.

Blejn se nasmejao. "Kod tebe to zvuči tako lako."

"Možda", reče Rend.

Popio je malo i zavalio se u fotelju.

"Tuđinski deo mogu da razumem", reče on. "To je rizik poslovanja s

kojim je suočen svaki putnik. Ali kakve veze s tim ima zvezdana mašina? Naravno, bio si u dosluhu sa Stounom."

"Znaš da je Stoun mrtav."

"Ne, to nisam čuo." Ali nije delovao ubedljivo.

I odjednom, na osnovu kvaliteta Rendovog glasa, na osnovu intuicije, Blejnu je bilo jasno da Renda ne zanima ni da li je Stoun mrtav ni da li je Fin u gradu. Samo ga je on zanimao. Ili još više. Možda je Rendu bilo drago što je Stoun mrtav, možda velikim delom odobrava to što Fin radi. Monopol Udice zasniva se na svetu neparija, na milionima ljudi u svetu koji su primorani da gledaju u Udicu zbog trgovine sa zvezdama. I tako bi Udica i Rend, shvatio je Blejn uz neku vrstu šoka, možda sa velikom naklonošću posmatrala kako se Finov krstaški rat valja ka neizbežnom kraju.

A ako je to tačno, možda je Udica, a ne Fin, zadala taj smrtonosni udarac Stounu?

Prenuo se na tu pomisao, ali ona je ostala zabeležena u njegovom mozgu - jer ispostavljalno se da je situacija znatno složenija, da to nije prosto borba između Fina i Stouna.

Možda je najbolje, reče on sebi, smesta poreknuti svaku vezu sa zvezdanom mašinom. Možda je trebalo da to porekne još u hangaru, kada je Rend to prvi put pomenuo. Ali ako kaže istinu, ako kaže Rendu da do pre nekoliko sati nije znao za zvezdanu mašinu, možda će izgubiti mogućnost za pogađanje neznane vrednosti. A čak i da mu kaže, Rend mu najverovatnije neće poverovati, jer je on, najzad, gotovo celim putem od Meksika pomagao Riliju da popravlja kamion koji ju je nosio.

"Dugo ti je trebalo", reče Blejn, "da me ščepaš. Da li, možda, labaviš stisak? Ili si se samo zabavljao?"

Rend se namrštio. "Gotovo smo te izgubili, Šep. Priterali smo te u onom gradu u kome su hteli da te obese."

"Bio si tamo čak i te noći?"

"Pa, ne ja lično", reče Rend, "ali imao sam tamo neke ljude."

"I pustili biste da me obese?"

"Pa, da ti iskreno kažem, bili smo podeljenog mišljenja. Ali ti si uzeo stvar u svoje ruke."

"Ali da nisam..."

"Mislim da bismo najverovatnije pustili da te obese. Naravno,

postojala je mogućnost da bi nas, da smo te zgrabili, odveo do zvezdane mašine. Ali u tom trenutku bili smo prilično uvereni da je i sami možemo naći."

Tresnuo je čašu o sto. "Ludilo!" dreknu on. "Vući jednu takvu mašinu u krtiji. Šta god..."

"Prosto", reče Blejn, odgovarajući umesto Stouna. "I ti znaš odgovor isto toliko dobro koliko i ja. Niko nije tako lud. Ako ukradeš nešto vredno, odnosiš ga što je dalje moguće što je brže moguće..."

"Svi bi tako uradili", reče Rend.

Video je da mu se Blejn široko osmehuje, i on je uzvratio osmehom.

"Šep", reče on, "pođi lepo sa mnom. Jednom smo bili dobri prijatelji. Možda smo, kad se sve uzme u obzir, i dalje najbolji prijatelji."

"Šta želiš da znaš?"

"Upravo si negde odneo mašinu."

Blejn klimnu.

"I možeš opet da je vratiš."

"Ne", reče mu Blejn. "Prilično sam uveren da ne mogu. Ja sam se - pa, recimo, samo šalio s nekim."

"Sa mnom, možda?"

"Ne s tobom. S Lambertom Finom."

"Ne sviđa ti se Fin, zar ne?"

"Nikad se s čovekom nisam sreo."

Rend je uzeo bocu i ponovo napunio čaše. Izručio je polovinu čaše, a onda ustao.

"Moram da idem", reče on gledajući na sat. "Jedna od Šarlininih zabava. Ne bih to propustio ni za šta na svetu. Siguran si da nećeš i ti? Šarlina bi bilo drago da dođeš."

"Ne, hvala. Ostaću ovde. Pozdravi Fredija."

"Fred", reče Rend, "više nije kod nas."

Blejn je ustao i prišao s Rendom do transoa. Rend je otvorio vrata. Unutrašnjost je ličila na teretni lift.

"Šteta", reče Rend, "što ovo ne možemo da koristimo u svemiru. Oslobodilo bi mnogo ljudskog rada."

"Pretpostavljam", reče Blejn, "da radite na tome."

"Ah, naravno", reče mu Rend. "Pitanje je samo doterivanja upravljačkih uređaja."

Pružio je ruku. "Do viđenja, Šep. Vidimo se."

"Zbogom, Kirbi", reče Blejn. "Ne bih, što se mene tiče."

Rend se široko osmehnuo, ušao u mašinu i zatvorio vrata. Nije bilo nikakvog bleštavog svetla, ničega što bi pokazalo da mašina radi.

A ipak, znao je Blejn, Rend je već u Udici.

Okrenuo se od transoa i krenuo nazad, do fotelje pored vatre.

Vrata koja su vodila do prednjeg dela prodavnice širom su se otvorila i Grant je ušao u sobu. Na ruci imao je smotan prugasti kućni ogrtač.

"Imam samo ovo", izjavio je. "Zaboravio sam da ga imam."

Podigao je ogrtač s ruke i protresao ga.

"Zar nije lepota", navaljivao je.

Bio je. Bio je od neke vrste krzna, a nešto u samom krznu svetlucalo je na svetlu iz kamina, kao da ga je neko posuo majušnim česticama dijamanata. Bio je zlatnožut sa crnim prugama koje su vodile dijagonalno, i delovao pre da je od svile nego od krzna.

"Godinama se vuče", reče Grant. "Jedan čovek je logorovao pored reke i jednog dana je ušao i naručio ga. Udica je imala problema da ga brzo pronađe, ali konačno su ga isporučili. Kao što znate, gospodine, uvek to urade."

"Da, znam", reče Blejn.

"Čovek se nikada nije pojavio. Ali krzno je bilo tako lepo da nisam mogao da ga vratim. Držim ga na inventaru i pravim se da ću ga jednog dana prodati. Naravno, nikada neću. Košta previše za jedan ovakav bedan gradić."

"Šta je to?"

"Najtoplije, najlakše, najmekše krzno u vaseljeni. Kamperi ga nose. Bolje je od vreće za spavanje."

"Ne bih da ga koristim", pobunio se Blejn. "Samo obično ćebe..."

"Ali, morate", reče mu Grant. "Meni za dušu, gospodine. Moji uslovi smeštaja tako su loši da se iskreno stidim. Ali kad bih znao da ste spavali u tako luksuznoj stvari..."

Blejn se nasmejao u ispružio ruku.

"U redu", reče on. "I hvala."

Grant mu je pružio ogrtač, i Blejn ga je odmerio u ruci, ne verujući sasvim da može da bude toliko lak.

"Još imam malo posla", reče mu poslovođa. "Ako nemate ništa protiv, vratiću se da to završim. Možete da legnete gde god hoćete."

"Samo napred", reče Blejn. "Ja ću da ispijem piće, a onda da

legnem. Hoćete li i vi jedno da popijete sa mnom?"

"Kasnije", reće poslovođa. "Uvek cugnem pre nego što odem u krevet."

"Ostaviću vam bocu."

"Laku noć, gospodine", reće poslovođa. "Vidimo se ujutro."

Blejn se vratio do fotelje i seo u nju; kućni ogrtač ležao mu je u krilu. Mazio ga je rukom; bio je tako mek i topao da je stvarao iluziju da je još živ.

Blejn je podigao čašu, dokono ispijao piće i razmišljao o Rendu.

Taj čovek je verovatno najopasniji čovek na Zemlji, uprkos onome što je Stoun rekao o Finu - najopasniji lično, umiljata buldoška opasnost, pas tragač od čoveka, koji je sprovodio politiku Udice kao da je Sveto pismo. Nikada nijedan neprijatelj Udice nije bio bezbedan od Renda.

A ipak nije navaljivao da se Blejn vrati s njim. Gotovo da ga je usput pozvao, kao da je u pitanju beznačajna uljudnost, i nije pokazao nimalo ljutnje niti vidnog razočaranja što ga je Blejn odbio. Niti je pokušao da primeni silu, iako je to, reće Blejn sebi, verovatno zasluga nepoznavanja onoga s čim može da ima posla. Dok ga je pratio, očigledno je nabasao na dovoljno toga da bude na oprezu, da zna da čovek na čijem je tragu poseduje neke tajanstvene sposobnosti, koje su Udici potpuno nepoznate.

Tako da se kretao polako i oprezno, pokrivajući se nehajnošću koja nikoga nije prevarila. Jer Rend je, znao je to Blejn, čovek koji neće odustati.

Nešto je imao u rukavu, znao je Blejn - nešto tako dobro skriveno da mu se ni krajičak nije video.

Zamka je bila postavljena i mamac namešten. U to nije bilo sumnje.

Blejn je ćuteći sedeo u fotelji i ispijao piće.

Možda je glupo od njega što je ostao ovde u stanici. Možda bi bilo bolje da naprosto ustane i ode. A ipak, to bi bilo upravo ono što bi Rend očekivao od njega. Možda je zamka sa spoljne strane vrata, ne u samoj stanici. Vrlo je moguće da, od svih mesta na svetu, jedino u ovoj sobi može bezbedno da provede noć.

Bilo mu je potrebno sklonište, ali ne i san. Možda je najbolje da ostane ovde ali da ne spava. Možda da leži na podu, s ogrtačem čvrsto obmotanim oko sebe, i da se pretvara da spava, ali da

neprekidno pazi na Granta. Jer ako je zamka u ovoj sobi, Grant će biti taj koji će je aktivirati.

Vratio je čašu na sto, spustio je pored one koju je Rend koristio, do četvrtine napunjenu. Pomerio je bocu da napravi komplet od boce i čaša: sve troje zajedno. Savio je ogrtač pod mišku i prišao vatri. Uzeo je džarač i nagurao jedne na druge cepanice koje su gorele, da oživi njihov zamrli plamen.

Leći će ovde, odlučio je, pored same vatre, da mu svetlost bude iza leđa i osvetljava sobu.

Pažljivo je raširio noćni ogrtač na pod, skinuo jaknu i smotao je kao jastuk. Izuo je cipele i legao na ogrtač. Bio je mek i gibak, gotovo kao madrac, uprkos nedostatku debljine. Navukao ga je na sebe, a ovaj se glatko spojio, kao vreća za spavanje. Bio je udoban; tako nešto nije osetio još od onih dečaćkih dana kada se u svojoj sobi uvlačio u krevet, pod ćebad, tokom najhladnijih zimskih noći.

Ležao je tamo i zurio u tamu skladišta iza prostora za dnevni boravak. Mogao je da vidi nejasne obrise kanti, bala i kutija. I dok je ležao tamo u tišini, prekidanoj samo povremenim pucketanjem vatre iza njega, postao je svestan slabašnog miomirisa koji se širio prostorijom - neopisivog mirisa stvari stranih Zemlji. Nije to bio miris napadan, niti egzotičan, ni na koji način uznemiravajući, prosto miris kakvog nema na Zemlji, složeni miris začina i tekstila, drveta i hrane, i svih ostalih stvari sakupljenih sa zvezda. A samo mali deo toga nalazi se ovde, znao je to, samo roba koja se smatrala neophodnom jednoj od manjih stanica. Ali stanicom sa celokupnim resursima ogromnih skladišta Udice dostupnim u trenutku, zahvaljujući transou koji je stajao u uglu.

A ovo je bio samo mali proizvod tog saobraćanja sa zvezdama - ovo je bio samo onaj deo na koji je moguće staviti ruku, onaj mali deo koji čovek može da kupi ili poseduje.

Postojalo je i onaj veći, neviđen, gotovo neshvatljiv deo delatnosti Udice - obezbeđivanje i sakupljanje (kao i skladištenje) ideja i znanja ulovljenih u dubinama svemira. U univerzitetima Udice, naučnici sa svih strana sveta prebiraju po ovom znanju i pokušavaju da nađu međuzavisnosti, i da ih prouče, a u nekim slučajevima i da sve to primene, tako da će u godinama koje će doći ovo znanje i ove ideje oblikovati put i konačnu sudbinu čovečanstva kao celine.

Ali tu je bilo još nekih stvari. Bilo je tu, pre svega, objavljenih znanja i ideja, ali i tajnih spisa o učenju, i činjenica koje se drže pod ključem ili, u najboljem slučaju, do kojih pristup imaju samo najpoverljivija tela i grupe.

Jer Udica nije mogla, zbog čovečanstva, baš kao i zbog svojih ličnih interesa, obelodaniti sve što pronade.

Bilo je tu određenih novih pristupa, filozofija, ideja - nazovite ih kako god hoćete, koje, mada valjane u svojim društvenim strukturama, nisu bile ljudske ni u kom smislu, niti su, ni uz kakve domete mašte, bili prilagodljive ljudskoj rasi i ljudskom shvatanju vrednosti. A bilo je i onih drugih koje su, mada prilagodljive, morale biti pažljivo proučene, zbog mogućih propratnih efekata na ljudsko razmišljanje i ljudsku tačku gledišta, pre nego što bi, bez obzira koliko posredno, mogle biti uvedene u tokove ljudske kulture. A bilo je i onih, potpuno prilagodljivih, koje nisu mogle biti puštene možda još stotinu godina - ideja tako naprednih, tako revolucionarnih da moraju da sačekaju da ljudska rasa uhvati korak s njima.

Mora da je u ovome ležalo nešto o čemu je Stoun razmišljao kada je poveo svoj krstaški rat da slomi monopol Udice, da preda paranormalnim ljudima izvan Udice neku dozu nasleđa koje im je s pravom pripadalo, upravo na osnovu njihovih sposobnosti.

U tome se Blejn mogao složiti s njim: nije pravo, rekao je on sam sebi, da svi rezultati PK doveka budu sipani kroz uski levak kontrole onih koji imaju monopol, jer je tokom stoleća postojanja nekako izgubljen žar verovanja i snaga služenja humanim ciljevima u komercijalnom haosu kakav nijedno ljudsko biće, niti ijedno doba, nije poznavalo.

Po svim društvenim normama, parakinetika pripada samome Čoveku, ne skupini ljudi, ni korporaciji, čak ni svojim otkrivačima i njihovim nasledicima - jer njeno otkrivanje, ili njeno poimanje, bez obzira koji izraz odabrali da upotrebimo, ni u kom slučaju nije moglo da bude vezivano za rad samo jednog čoveka, ili grupe usamljenih ljudi. To je nešto što mora biti dostupno javnosti. To je istinski prirodna pojava - više prirodni resurs nego vetar, drvo ili voda.

Iza Blejna su se cepanice, izgorevši gotovo do pepela, raspadale u vatrenom prasku. Okrenuo se da ih pogleda...

Ili pokušao da se okrene.

Ali nije mogao.

Nešto nije bilo u redu.

Nekako, kućni ogrtač se omotao suviše čvrsto.

Gurao je rukama na stranu da ga se oslobodi, ali na stranu nije mogao da gura, a ovaj nije hteo da popusti.

Pre bi se reklo da se stezao. Mogao je da oseti da se steže.

Zastrašen, pokušao je da izvuče telo napred, pokušao da sedne.

Nije mogao.

Kućni ogrtač držao ga je u nežnom ali nepopustljivom zagrljaju.

Bio je efikasno svezan, kao da je upotrebljen konopac. Kućni ogrtač je, bez njegovog znanja, postao ludačka košulja koja ga je držala čvrsto i ugodno.

Ležao je ćutke na leđima, jeza mu je strujala telom a znoj curio niz čelo i slivao se u oči.

Jer zamka jeste postojala.

Plašio se da će je biti.

Bio na oprezu zbog nje.

Pa ipak, po sopstvenoj slobodnoj volji i ne sumnjajući ništa, sam je obmotao zamku oko sebe.

25.

Rend je rekao: 'Vidimo se', kad su se rukovali, i ušao u transo. Zvučao je veselo i jako zadovoljno. I imao je pravo da zvuči tako, skrušeno pomisli Blejn, jer je sve isplanirao. Tačno je znao šta će da se dogodi, smislio je besprekoran plan - odabrao jedini moguć način da uhvati čoveka koga se pomalo plaši, jer ne znaš tačno šta se od njega može očekivati.

Blejn je ležao na podu, ispružen, držan u ispruženom položaju i imobilisan kućnim ogratčem koji ga je okruživao - osim, naravno, što to uopšte nije bio kućni ogrtač. Bilo je to, najverovatnije, jedno od onih čudnih otkrića koje je Udica, iz ličnih razloga, smatrala prikladnim za pažljivo čuvanje. Predviđajući, bez sumnje, da može da posluži za neke jedinstvene potrebe.

Blejn je pretražio svoju memoriju; tamo nije bilo ničega - čak ni nagoveštaja nečemu ovakvom, nekom parazitskom obliku života, koji možda beskrajno dugo može da leži mirno i opušteno, praveći se da je kućni ogrtač, ali koji smrtonosno oživi kada je izložen nečemu toplom i živom.

Sad ga je imao, i uskoro će možda početi da se hrani njime, ili šta je već planirao da uradi. Znao je da nema svrhe da se bori, jer bi se pri svakom pokretu tela biće samo čvršće pripilo.

Ponovo je pretražio um ne bi li pronašao trag ovome biću, i iznenada je otkrio mesto, mogao je da vidi mesto: mračnu, olujnu planetu sa spletom šuma i čudnim stanovnicima koji su mahali krilima, puzili i gegali se. Bilo je to užasno mesto, nejasno viđeno kroz guste magle sećanja, ali ono što ga je najviše zapanjilo bila je činjenica da je bio prilično uveren, čak i dok je to izvlačio iz sećanja, da tamo nije bilo ničega sličnog. Nikada nije bio tamo, niti je ikada razgovarao s nekim ko je bio, iako je to moglo da bude nešto što je pokupio iz dimenzina - iz nekog časa dokolice od pre mnogo godina, nešto zakopano duboko u umu, za šta sve do ovog trenutka nije ni sumnjao da se tamo nalazi.

Slika je postajala sve svetlija i jasnija, kao da neko negde u njegovom mozgu podešava sočivo da dobije bolju sliku, tako da je

sada video jedinstven i jezovito detaljan prizor oblika života koji je naseljavao tu zbrkanu, haotičnu džunglu. Bio je užasan i bestidan, i puzao je i gmizao, i u njemu je bilo prostudirane, hladne okrutnosti, surove bezobzirnosti i nepoznavanja; pokretala ga je samo primalna glad i primalna mržnja.

Blejn je ležao sleđen grobnom stravom mesta, jer bilo je to gotovo kao da je zaista tamo, kao da deo njega leži na podu pored kamina dok druga polovina stoji, sasvim stvarno, u odvratnoj džungli.

Učinilo mu se da je čuo buku, ili se ovom drugom njegovom delu učinilo da čuje buku, i taj drugi deo podigao je pogled na nešto što je moglo da predstavlja drvo, iako je bilo suviše čvornovato, suviše trnovito i suviše mrsko da bi predstavljalo bilo koje normalno drvo, i, pogledavši gore, ugledao je kućni ogrtač kako visi s jedne grane, sa prašinom smrskanih dijamanata koja iskri na njegovom krznu; čini se da samo što nije pao na njega.

Vratio se nazad, čitav, u zemlju kamina i skladišta, sa transo mašinom u uglu. Vrata koja su vodila u radnju otvarala su se i Grant je prolazio kroz njih.

Grant je ušao u prostoriju i zatvorio vrata za sobom. Onda se naglo okrenuo i ćutke stajao, ogroman i tup, buljeći u čoveka na podu.

"Gospodine Blejn", reče on blagim glasom. "Gospodine Blejn, jeste li budni?"

Blejn nije odgovorio.

"Oči su vam otvorene, gospodine Blejn. Da li s vama nešto nije u redu?"

"Ma nije ništa", reče Blejn. "Samo ležim ovde i razmišljam."

"Dobre misli, gospodine Blejn?"

"Vrlo dobre, zaista."

Grant se polako kretao napred, kao mačka, kao da nešto vreba. Stigao je do stola i uzeo bocu. Prineo ju je ustima i zaklokotao. Spustio je bocu.

"Gospodine Blejn, zašto ne ustanete? Možemo da sedimo, pričamo i popijemo piće-dva. Nemam mnogo prilika da razgovaram s ljudima. Naravno, oni dolaze ovde i kupuju, ali sa mnom ne razgovaraju duže nego što moraju."

"Ne, hvala", reče Blejn. "Sasvim mi je ugodno ovde."

Grant se odmakao od stola i seo u jednu od fotelja pored kamina.

"Šteta je", reče on, "što se niste vratili s gopodinom Rendom u Udicu. Udica je uzbudljivo mesto."

"Sasvim ste u pravu", reče mu Blejn, automatski odgovarajući, ne obraćajući mnogo pažnje na razgovor.

Jer je sad znao - znao je odakle potiče to njegovo sećanje, gde je pokupio mentalnu sliku te druge planete. Dobio ju je iz brižljivo polaganih informacija koje je primio od Ružičastog. On sam, naravno, nikada nije posetio tu planetu, ali Ružičasto jeste.

A u sećanju se nalazilo i nešto više od laterna magika slike tog mesta. Bili su tu, isto tako, podaci o planeti i životu na njoj. Ali razbacani, još neraspoređeni, i vrlo teško dostupni.

Grant se zavalio u fotelju, tek neznatno se smejujeći.

Grant je ispružio ruku i prstima dobio po ogrtaču. Čuo se zvuk prigušenog bubnja.

"Pa", navaljivao je, "kako vam se sviđa, gospodine Blejn?"

"obavestiću te", reče mu Blejn, "kad te se dočepam."

Grant je ustao sa stolice i vratio se do stola, idući preterano izazovno oko ispruženog Blejna. Uzeo je bocu i opet cugnuo.

"Nećete me se dočepati", reče on, "zato što ću da vas odmah ubacim u ovaj transo, i eto vas nazad u Udici."

Ponovo je potegao i ostavio bocu.

"Ne znam šta ste učinili", reče on. "Ne znam zašto vas žele. Ali tako mi je naređeno."

Dopola je podigao bocu, a zatim smislio nešto bolje. Gurnuo ju je nazad do sredine stola. Prišao je Blejnu i nadneo se nad njega. Postojala je još jedna slika, jedne druge planete, a na njoj je bilo biće koje je hodalo po nečemu što je moglo da predstavlja put. Ali biće nije ličilo ni na šta što je Blejn ikada ranije video. Izgledalo je otprilike kao kaktus koji hoda, ali nije bilo kaktus, a teško da je bilo i biljka. Ali ni stvorenje ni put nisu bili previše značajni. Značajno je bilo to što je za petama stvorenja čudno pocupkivalo, po onome što bi moglo da bude put, pola tuceta kućnih ogrtača.

Lovački psi, pomisli Blejn. Kaktus je bio lovac a ovo su bili lovački psi. Ili je on bio traper a ova bića njegove zamke. Kućni ogrtači, pripitomljeni na onoj drugoj prašumskoj planeti, možda nabavljeni od nekog svemirskog trgovca; dovoljno čvrsti da prežive zvezdanu radijaciju i doneti na ovu planetu da bi bili zamenjeni za neku drugu

vrednost.

Možda je, mahnito pomisli Blejn, baš na ovoj planeti pronađen i s nje donet u Udicu kućni ogrtač koji je sad obmotan oko njega.

Još nešto mu je tuklo u mozgu - neka vrsta fraze, jako tuđinske fraze, možda fraze iz jezika kaktusa. Bila je varvarska po načinu prelamanja jezika i nije imala smisla, ali kad se Grant sagnuo da ga podigne, raširenih ruku, Blejn je svom snagom uzviknuo frazu.

I dok je vikao, kućni ogrtač se olabavio. Više ga nije držao. Blejn se zakotrljao, snažnim trzajem tela, u noge čoveka nagnutog nad njim.

Grant je pao licem prema podu, uz besni urlik. Blejn se oslobodio, dižući se na ruke i kolena, i skočio na noge iza stola.

Grant se i rukama i nogama podigao s poda. Krv mu je polako kapala iz nosa kojim je udario o daske. Na jednoj ruci krv mu je curila iz ogrebanih zglavaka.

Brzo je zakoračio napred, a lice mu je bilo izobličeno od dvostrukog straha - straha od čoveka koji je mogao da se oslobodi stiska ogrtača i straha od toga što je zabrljao i nije obavio svoj zadatak.

Onda se bacio, glavom napred, izbačenih ruku, raširenih prstiju, ciljajući pravo u Blejna. Bio je velik i snažan, a vodilo ga je potpuno očajanje, koje ga je činilo dvostruko opasnijim - nije vodio nimalo računa o sebi.

Blejn se okrenuo na jednoj nozi u stranu j ali ne dovoljno daleko. Jedna Grantova raširena ruka dohvatila ga je za rame, skliznula s njega; prsti su bili na njemu, mahnito grebali pa se sklopili oko košulje. Hvatanje za odeću trenutno je izbacilo Blejna iz ravnoteže, a onda se tkanina pocepala i razdvojila ih, uz oštar zvuk.

Grant se naglo okrenuo, a zatim ponovo poleteo napred; iz njegovog grla dopiralo je reženje. Blejn, peta zakopanih u pod, brzo je podigao pesnicu, osetio kako udara u kost i meso, osetio drhtaj koji je prošao kroz Grantovo telo dok se veliki čovek teturao unazad.

Blejn je zamahnuo opet i opet, prateći Granta; udarci su mu polazili iz kolena, i bili zadavani snagom od koje mu je ruka od lakta naniže obamrla - udarci koji su protresali Granta i od kojih se on teturao unazad, udarci nemilosrdni i nepopustljivi.

Nije bes bio taj koji je vodio Blejna, iako jeste bio besan, nije to bio ni strah, ni samopouzdanje, već obična, jednostavna logika da mu je to jedina šansa, da mora da završi s čovekom ispred sebe, ili je i sam

gotov.

Zadao je jedan srećan udarac i sada ne sme da prestane. Pošto nije nikakav prekaljeni borac, izgubiće sve što je stekao ako Grant povрати ravnotežu, ako mu pruži šansu da ponovo naleti na njega ili da zada dobar udarac.

Grant se slepo teturao, rukama mahnito mašući po vazduhu, uzdrman od udaraca. Sračunato, nemilosrdno, Blejn je ciljao u vilicu. Udarac je šuplje odzvonio i Grantova glava trgnula se unazad, okrećući se na stranu. Telo mu je postalo mlohava masa bez ijedne kosti ili mišića, koja se sručila na samu sebe. Grant je izgubio oslonac i tresnuo o pod; ostao je tamo da leži kao iscepana lutka kojoj je iscurila piljevina.

Blejn je pustio da mu ruke padnu niz telo. Osećao je peckanje posekotina na člancima i muklu, tupu bol koja mu je prolazila kroz izudarane mišiće.

Blago iznenađenje prošlo je njime - iznenađenje što je uopšte bio sposoban da uradi ovako nešto; što je, sa svoje dve pesnice, pretvorio ovog velikog, grubog čoveka u krvavu masu.

Zadao je taj prvi udarac dobro, a to nije bilo ništa drugo nego čista i obična sreća. I pronašao je ključ koji je otvorio kućni ogrtač; je li i to bila puka sreća.

Razmislio je o tome i shvatio da to nije bila sreća, da je to bila dobra i kvalitetna informacija izvučena iz skladišta informacija koje je u njegov mozak unelo stvorenje sa planete udaljene pet hiljada svetlosnih godina, kada je razmenilo um s njim. Ta fraza predstavljala je naređenje kućnom ogrtaču da otpusti stege s onoga što je uhvatio. Nekada, u svojim mentalnim lutanjima kroz nezamisliva svemirska prostranstva, Ružičasto je upilo začuđujuću količinu informacija o ljudima-kaktusima. I iz te neverovatne gomile različitih činjenica užasno analitičan mozak, kakav je onaj koji pripada čovečanstvu, uspeo je da odabere jednu neodeljivu činjenicu koja je u datom trenutku imala visoku vrednost kad je opstanak u pitanju.

Blejn je stajao i zurio u Granta koji se još nije pomerao.

A šta ćeš sad? pitao se Blejn.

Izvući se odavde, naravno, što je brže moguće. Jer uskoro će neko iz Udice izići iz transoa i upitati zašto Blejn nije isporučen, fino i

nežno privezan.

Naravno, ponovo ćeš bežati, gorko reče Blejn sebi. Bežanje je bilo jedina stvar koja mu je išla od ruke. Bežao je već nedeljama i činilo se da tome nema kraja.

Jednoga dana, znao je to, moraće da prestane da beži. Moraće negde da se zaustavi, ako ni zbog čega drugog onda da bi sačuvao samopoštovanje.

Ali to vreme još nije došlo. Večeras će ponovo bežati, ali ovoga puta bežaće s namerom. Ove večeri beg će mu doneti nešto.

Okrenuo se da uzme bocu sa stola i, dok se kretao, naleteo je na kućni ogrtač, koji se polako grbio na podu. Divlje ga je šutnuo i ovaj se mlohavo, gotovo bespomoćno otklizao i u obliku hrpe zaustavio u uglu kamina.

Blejn je ščepao bocu i prešao preko prostorije do gomile robe naslagane u skladišnom delu.

Našao je jednu balu i bocnuo je; bila je meka i suva. Sipao je sadržinu boce po njoj, a onda bacio bocu u ugao.

Kad se vratio do kamina, podigao je zaslon, našao lopaticu i zahvatio žar. Istresao je žar na vrh tečnošću namočene bale, a zatim odbacio lopaticu, i povukao se.

Mali plavi plamenovi počeli su da ližu oko bale. Širili su se i rasli. Pucketali su.

U redu je, znao je Blejn.

Za pet minuta mesto će biti u plamenu. Skladište će se pretvoriti u pakao, i to ništa ne može da spreči. Transo će se saviti i istopiti, put do Udice će se zatvoriti.

Sagnuo se, uhvatio Granta za okovratnik košulje i odvukao ga do vrata. Otvorio ih je i izvukao čoveka u dvorište, nekih trideset stopa daleko od zgrade.

Grant je zaječao i pokušao da se podigne na ruke i kolena, a zatim se ponovo stropoštao na zemlju. Blejn se sagnuo i vukao ga po zemlji još nekih deset stopa, a zatim ga pustio. Grant je mrmljao i bacakao se, ali je bio suviše isprebijan da bi mogao da ustane.

Blejn je otišao do uličice, tu stajao neko vreme i gledao. Prozori stanice zadovoljavajuće su se ispunjavali crvenilom buktećih plamenova.

Blejn se okrenuo i bešumno krenuo niz uličicu.

Sad bi, reče on sam sebi, bilo pravo vreme da poseti Fina. Uskoro će grad biti zabavljen požarom u stanici, a policija će biti suviše zauzeta i angažovana da bi se uzbuđivala zbog toga što neki čovek šeta ulicama i krši policijski sat.

26.

Grupa ljudi stajala je na hotelskom stepeništu i gledala vatru koja je besnela na noćnom nebu samo dva bloka dalje. Nisu obratili pažnju na Blejna. Nije bilo ni traga od policije.

"Opet hladnjačari", reče jedan čovek drugom.

Ovaj je klimnuo. "Pita se čovek kako rade njihovi mozgovi", reče on.

"Danju idu tamo da trguju, a onda se noću ušunjaju i zapale."

"Boga mu", reče prvi čovek, "pitam se zašto Udica ne spreči to. Ne smeju tek tako da stoje i mire se."

"Udicu nije briga", reče mu drugi. "Proveo sam pet godina u Udici. Kažem ti, mesto je uvrnuto."

Novinari, reče Blejn sam sebi. Hotel je krcat novinarima koji su došli da izveste šta će Fin sutra da kaže. Pogledao je čoveka koji je proveo pet godina u Udici, ali ga nije prepoznao.

Blejn se popeo stepenicama i ušao u prazno predvorje. Nabio je pesnice u džepove na jakni, da niko ne primeti izubijane i krvave zglavke.

Hotel je bio star, a nameštaj u predvorju, procenio je, nije godinama menjan. Mesto je bilo istrošeno i staromodno, i odavalo slab, opor miris mnoštva ljudi koji su nakratko boravili pod njegovim krovom.

Nekoliko osoba sedelo je tu i tamo, čitalo novine ili naprosto zurilo u prazno, dosadnog izraza naštampanog na licu.

Blejn je bacio pogled na sat iznad recepcije; bilo je 11:30.

Prošao je pored recepcije u pravcu lifta i stepenica iza njega.

"Šep!"

Blejn se naglo okrenuo.

Jedan čovek ustao je iz ogromne kožne fotelje i tromo se zaputio preko predvorja, ka njemu.

Blejn je sačekao da čovek dođe, a sve vreme nogice insekata trčale su mu po kičmi.

Čovek je ispružio ruku.

Blejn je izvadio desnicu iz džepa i pokazao mu je.

"Pao sam", reče on. "Sapleo sam se u mraku."

Čovek pogleda šaku. "Bolje to operi", reče on.

"To sam i mislio."

"Znaš me, zar ne?" bio je uporan čovek. "Bob Kolins. Sreli smo se nekoliko puta u Udici. Dole u baru 'Crvenog duha'."

"Da, naravno", nelagodno reče Blejn. "Sad te znam. U prvom trenutku nisam mogao da se setim. Kako si?"

"Ide nekako. Žao mi je što su me izvukli iz Udice, ali u ovoj novinarskoj zbrci navikneš na svakakve udarce, uglavnom podle."

"Došao si ovde da pokrivaš Fina?"

Kolins klimnu. "A ti?"

"Idem gore da se vidim s njim."

"Bićeš srećan ako uspeš da se vidiš s njim. On je gore u 210. Ispred vrata sedi mu jedan velik, gadan šibadžija."

"Mislim da će hteti da se vidi sa mnom."

Kolins nakrivi glavu. "Čujem da si pobegao. Ali samo glasine."

"Dobro si čuo", reče Blejn.

"Ne izgledaš najbolje", reče Kolins. "Nemoj da se ljutiš, ali ja imam neki dolar viška..."

Blejn se nasmejao.

"Možda jedno piće?"

"Ne. Moram da požurim da se vidim s Finom."

"Ti da se vidiš s njim?"

"Pa, ne baš..."

"Vidi, Šep, tamo u Udici bili smo dobri pajtaši. Možeš li da mi kažeš ono što znaš? Bilo šta. Ako se ovde pokažem, možda će me opet poslati u Udicu. Želim to više od svega."

Blejn odmahnu glavom.

"Vidi, Šep, šire se svakakve glasine. Jedan kamion sleteo je s puta dole pored reke. U kamionu se nalazilo nešto, nešto izuzetno važno za Fina. Pustio je da to procuri do štampe. Dao je senzacionalne najave za štampu. Ima nešto što želi da vidimo. Kruže glasine da je u pitanju zvezdana mašina. Reci mi, Šep, može li to da bude zvezdana mašina? Niko nije siguran."

"Ne znam ja ništa."

Kolins mu je prišao; glas mu se spustio do promuklog šapata. "Ovo je krupna stvar, Šep. Ako Fin uspe da to do kraja izvede. On misli da u ruci ima nešto što će parije - svakog pojedinog pariju i čitav koncept PK - izbaciti na suvo. Znaš da je godinama radio na tome."

Sa mnogo mržnje, naravno, ali je radio godinama. Propovedao je mržnju uzduž i popreko. On je prvoklasni demagog. Potrebno mu je još samo ovo da dovrši stvar. Daj mu sad nešto dobro i ceo svet pohriće za njim. Daj mu taj adut i svet će zatvoriti oči pred načinom na koji je to izveo. Biće napolju i urlikaće, biće napolju i tražiti krv parija."

"Zaboravljaš da sam ja parija."

"I Lambert Fin je bio - jednom."

"Ima suviše mržnje", umorno reče Blejn. "Ima suviše prezrivyh naziva. Reformatori paranormalne ljude zovu parijama, paranormalni reformatore zovu hladnjačarima. A vas nije briga. Nije vas briga kuda to vodi. Vi ne biste izišli napolje i lovili nekoga do smrti. Ali biste pisali o tome. Širili biste krv rečima. I nije vas briga odakle to potiče, samo da je krvi."

"Za ime Boga, Šep..."

"Daću ti nešto. Možeš da kažeš da Fin nema šta da pokaže, nema šta da kaže. Možeš da kažeš da je uplašen. Možeš da kažeš da se spotakao..."

"Šep, zezaš!"

"On se neće usuditi da pokaže to što ima."

"A šta to ima?"

"Nešto što će, ako ga pokaže, napraviti od njega budalu. Kažem ti, neće se usuditi da to pokaže. Sutra ujutro Lambert Fin biće najuplašeniji čovek koga je svet ikad upoznao."

"To ne mogu da napišem. Znaš da ne mogu..."

"Sutra u podne", reče mu Blejn, "svi će to pisati. Ako sad počneš, moći ćeš da stigneš za poslednja jutarnja izdanja. Imaćeš prednost nad svima - ako imaš petlju da to uradiš."

"Daješ mi udarnu vest. Daješ..."

"Odluči se", reče Blejn. "Istinita je svaka reč. Na tebi je da odlučiš. Sad moram da se gubim."

Kolins je oklevao. "Hvala, Šep", reče on. "Puno ti hvala."

Blejn ga je ostavio da tamo stoji, prošao pored lifta i krenuo uz stepenice.

Došao je do drugog sprata, a tamo, na kraju hodnika s leve strane, na stolici koso naslonjenoj na zid, sedeo je jedan čovek.

Blejn je odlučno pošao hodnikom. Kad se približio, stražar se

nagnuo napred i ustao.

Stavio je ruku na Blejnovu grud.

"Samo malo, gospodine."

"Moram hitno da vidim Fina."

"On se ni s kim ne viđa, gospodine."

"Prenećeš mu poruku?"

"U ovo doba neću."

"Recite mu da sam od Stouna."

"Ali Stoun..."

"Samo mu recite da sam od Stouna."

Čovek je neodlučno stajao. Onda je pustio da mu ruka padne.

"Čekaj ovde", reče on. "Ja ću da uđem i da ga pitam. Ne pravi nikakve gluposti."

"U redu je. Sačekaću."

Čekao je i pitao se koliko je pametno to što čeka. U polumračnom, uparenom hodniku, osetio je prastaru sumnju. Možda je, reče on sebi, bolje da se naprosto okrenem i brzo udaljim.

Čovek je izišao.

"Stani mirno", naredio je. "Moram da te pretražim."

Stručne ruke preletele su preko Blejna u potrazi za nožem ili pištoljem.

Čovek je klimnuo, zadovoljan. "Čist si", reče on. "Možeš unutra. Ja ću da budem odmah iza vrata."

"Razumem", reče mu Blejn.

Stražar je otvorio vrata i Blejn uđe.

Soba je bila nameštena kao dnevna soba. Iza je bila spavaća soba.

Sto se nalazio preko sobe, a jedan čovek stajao je iza stola. Bio je obučen u pogrebničku odeću, s belom trakom na grlu, i bio je visok. Lice mu je bilo izduženo i koščato, i teralo je čoveka da se priseti zimom izmoždenog konja, ali iz njega je izbijala čvrsta, stroga namera, koja je bila nekako zastrašujuća.

Blejn je postojano prilazio, dok nije stigao do stola.

"Ti si Fin", reče on.

"Lambert Fin", reče čovek šupljim glasom, tonom dobro izvežbanog govornika koji ne može da se potpuno oslobodi govorništva čak ni kad se odmara.

Blejn je izvadio šake iz džepova i oslonio se o sto. Video je da Fin

gleda krv i prljavštinu.

"Vi se zovete", reče Fin, "Šeperd Blejn i ja znam sve o vama."

"Uključujući i to da nameravam da te jednog dana ubijem?"

"Uključujući i to", reče Fin. "Ili bar pretpostavku da to možete da učinite."

"Ali ne večeras", reče Blejn, "zato što želim da ti sutra vidim lice. Želim da vidim da li možeš da trpiš isto onako kako umeš da ismevaš."

"I zato ste došli da me vidite? To ste imali da mi kažete?"

"To je smešno", reče mu Blejn. "Međutim, ovog trenutka ne mogu da smislim ništa drugo. U stvari, ne znam da kažem zašto sam se mučio da dolazim."

"Možda da se cenjkate?"

"Nisam mislio na to. Ti ne možeš da mi daš ništa što mi je potrebno."

"Možda ne mogu, gospodine Blejn, ali vi imate nešto što ja želim. Nešto za šta bih lepo platio."

Blejn je netremice gledao u njega i ćutao.

"Bili ste upućeni u igru sa zvezdanom mašinom", reče Fin. "Možete da date ciljeve i motive. Možete da složite kockice. Možete da ispričate priču. Bio bi to dobar dokaz."

Blejn se zakikotao. "Jednom ste me imali", reče on. "Pustili ste me da pobegnem."

"Bio je to onaj cmizdravi doktor", svirepo reče Fin. "Brinuo se da ne dođe do rusvaja i da bolnica ne dođe na loš glas."

"Trebalo je da bolje odabereš ljude, Fin."

Fin je zarežao. "Nisi mi odgovorio."

"O pogodbi, misliš? Bilo bi skupo. Bilo bi grozno skupo."

"Spreman sam da platim", reče Fin. "A tebi je potreban novac. Bežiš go a Udica ti je za petama."

"Samo pre sat", reče mu Blejn, "Udica me je svezala, spremna me ubije."

"Znači, pobegao si", reče Fin i klimnu glavom. "Možda ćeš i sledeći put. Ali Udica nikada ne odustaje. Kako stvari stoje, nemaš šansi."

"Ja lično, misliš? Ili bilo ko? A šta je s tobom?"

"Ti lično", reče Fin. "Poznaješ li Harijet Kvimbli?"

"Vrlo dobro", reče Fin.

"Ona je", reče Fin, jednoliko, "špijun Udice."

"Počinješ da ludiš!" viknu Blejn.

"Prestani i razmisli o tome", reče Fin. "Mislim da ćeš da se složiš."

Stajali su jedan naspram drugog i gledali se preko stola; tišina je bila živa, treće prisustvo u sobi.

Užarena pomisao uobličila se u Blejnovom mozgu: zašto ga ne ubiti odmah.

Jer bi ubistvo lako prošlo. Njega nije bilo teško mrzeti. Ne samo zbog načela, već i lično, do srži.

Treba samo pomisliti na mržnju što se širi zemljom. Treba samo zatvoriti oči i videti telo koje se polako okreće, napola sakriveno lišćem; napušteni logor sa natkriljenom ćebadi koja služi kao zaklon, i ribom za večeru bačenom na tiganj; vatrom opaljene dimnjake što se dižu prema nebu.

Napola je podigao ruke sa stola, a zatim ih je ponovo spustio.

Onda je uradio nešto sasvim nehотиčno, ni ne misleći na to, ne planirajući ni sekundu, niti razmišljajući i tren o tome. Čak i dok je to činio, znao je da nije on taj koji je to učinio, već onaj drugi, vrebač u njegovoj lobanji.

Jer on to nije ni mogao da učini. Nije mogao ni da pomisli da to učini. Nijedno ljudsko biće to nije moglo.

Blejn potpuno mirno reče: "Razmenjujem s tobom svoj um."

27.

Mesec je jezdio visoko iznad kvrgavih litica koje su oivičavale rečnu kotlinu, a dole u dolini turobna sova hukala je i kikotala se sama sebi, između hućanja. Kikotanje sove jasno se pronosilo oštrim noćnim vazduhom, koji je nosio i tračak meaza.

Blejn se zaustavio na ivici šumarka kržljivih kedara koji su prianjali uza zemlju kao čvornovati i povijeni starci, i ostao da tamo napeto stoji i osluškuje. Ali ničega nije bilo, osim kikotanja sove i slabašnog šuma tvrdoglavog lišća koje je još visilo na topolama ispod njega, a bio je tu još jedan zvuk, ali tako slabašan da se čovek pitao čuje se li on uopšte - dalek i vilinski mrmor koji je predstavljao glas moćne reke što se tromo vukla ispod mesečinom obasjanih litica.

Blejn se sagnuo i čučnuo nisko, šćućurivši se uz razbarušenu tamu zgurenih kedara, i ponovo rekao sebi da ga niko ne prati, da ga niko ne juri. Ni Udica, jer je požarom u stanici put do Udice privremeno zatvoren. A ni Lambert Fin. U ovom trenutku, Fin je poslednji čovek koji bi ga jurio.

Blejn je čučao tamo i prisećao se, bez trunke žaljenja u sebi, pogleda koji se stvorio u Finovim očima kada je razmenio um s njim - staklasti pogled užasa na ovo drsko oskvrnuće, na ovo namerno kaljanje moćnog propovednika i velikog proroka koji je svoju mržnju uvio u ne sasvim religijsku mantiju, ali bilo blizu toga onoliko koliko se usuđivao da ide.

"Šta si to uradio?!" viknuo je, hladan i skamenjen od užasa. "Šta si mi to uradio?!"

Jer osetio je ujedajuću studen stranosti i velike neljudskosti, i okusio mržnju koja je dopirala od samog Blejna.

"Biće!" rekao mu je Blejn. "Nisi ništa drugo nego biće! Više nisi Fin. Samo si delimično čovek. Deo si mene i deo si nečega što sam pronašao pet hiljada svetlosnih godina daleko odavde. I nadam se da ćeš se ugušiti time."

Fin je otvorio usta, a zatim ih zatvorio kao zamku.

"Sad moram da idem", rekao mu je Blejn. "I da se razumemo, možda bi i ti trebalo da pođeš. S rukom oko mog ramena, kao da smo

davno izgubljena braća. Razgovaraćeš sa mnom kao cenjen i vajkadašnji prijatelj, jer ako to ne uradiš, uspeću da mu saopštim šta si tačno ti."

Fin se nećkao.

"Tačno šta si", ponovio je Blejn. "A svi ovi izveštači čuće svaku reč."

To je Finu bilo dovoljno - i više nego dovoljno.

Jer ovaj čovek, razmišljao je Blejn, nije smeo da dozvoli da bude povezan s bilo kvim čarobnjačkim veštinama, makar one i radile. Bio je to puritanski strog, bezobziran, nemilosrdan reformator, koji je o sebi mislio kao o čuvaru moralnih vrednosti čitave ljudske rase, i tu nije smelo biti ni nagoveštaja skandala, ni šapata sumnje.

Tako su njih dvojica otišli niz hodnik, spustili se stepenicama i prošli kroz predvorje, ruku pod ruku, razgovarajući, a izveštači su iz posmatrali kako zajedno hodaju.

Otišli su niz ulicu, dok su iz stanice još lizali crveni plamenovi prema nebu, i hodali duž trotoara, kao da su se sklonili u stranu da izmene još neku reč.

A onda je Blejn skliznuo u jednu uličicu i potrčao, krećući se prema istoku, ka rečnim liticama.

I evo me sad, pomisli on, ponovo u bekstvu, bez ikakvog plana - naprosto opet bežim. Iako je između svojih bekstava zadao udarac dva - izbacio je Fina iz koloseka. Ukrao mu je njegov grozan primer perfidnosti parija i opasnosti od njih; razvodnio je um koji nikada više, bez obzira šta Fin učinio, neće moći da bude onako uzak i egomanijačan kao pre.

Čučao je i osluškivao, a noć je bila pusta, osim reke, sove i lišća na topolama.

Polako je ustao, i kad je to učinio, javio se još jedan glas, hukanje koje je u sebi sadržalo zvuk zuba; jedan tren stajao je paralizovan i sleđen. Iz ponora vekova, zvuk je potegao strune nevoljnog straha - iz pećina i pre pećina, do onoga dana kada je čovek živeo u strahu od noći.

Pas, reče on sam sebi, ili možda prerijski vuk. Jer vukodlaci ne postoje. Znao je da vukodlaci ne postoje.

A ipak, bio je tu nagon s kojim se jedva borio - nagon da pobegne, ludački i nerazuman, da nađe sklonište, bilo kakvo sklonište, pred stravičnom opasnosti koja je grabila po mesečini.

Stajao je, napet, i iščekivao ponovni huk, ali on nije došao. Telo mu se opustilo, učvoren i napeti nervi, i opet gotovo da je bio svoj. Morao bi da pobegne, shvatio je, da je verovao, da je samo i napola verovao.. Bilo je to lako - prvo poverovati a posle pobeći. I to je bilo ono što je činilo toliko opasnim ljude kao što je Fin. Oni su radili na ljudskim nagonima koji su ležali tik ispod kože - nagonu straha, a posle straha, mržnje. Napustio je šumarak kedara i pažljivo pošao duž litice. Koračanje je, shvatio je, varljivo, ako se hoda po mesečini. Bilo je napola skrivenog kamenja koje se kotrljalo pod nogama, rupa skrivenih u senci i izbočina koje su predstavljale zamku za zglobove. Razmišljao je ponovo o jednoj činjenici koja ga je mučila - koja ga je mučila još od onog trenutka kada je razgovarao s Finom.

Fin je rekao da je Harijet Kvimbli špijun Udice.

A to, naravno, nije bilo tačno, jer je Harijet bila ta koja mu je pomogla da pobegne iz Udice.

Pa ipak - ona je bila s njim u onom gradu gde ga umalo nisu obesili. Bila je s njim dok je Stoun ubijen. Bila je s njim kada je otišao do hangara, a tamo je upao u Rendovu zamku.

Gurnuo je misli nazad u mozak, ali one nisu htele da tamo ostanu. Stalno su puzile napolje, da ga muče.

To je smešno. Harijet nije špijun. Ona je vrhunski novinarski vuk i prokleta dobar prijatelj; sposobna je, hladnokrvna i oštra. Mogla bi da bude, priznao je Blejn sam sebi, dobar špijun, samo kad bi htela - ali to je bilo stano njenoj prirodi. Ona nije prevrtljiva.

Litica se pretvorila u strm klišuru koja je zaranjala prema reci, a na njenom rubu nalazio se šumarak povijenog drveća.

Blejn je išao okolo, do donje strane šumarka, i seo na zemlju.

Ispod njega, reka je hrlila napred; crnilo njene vode bilo je poprskano srebrom a mutna rečna dolina bila crnja i od same reke, dok su litice stupale s obe strane kao srebrni grbavi duhovi.

Sova je začutala, mrmor reke postao glasniji, i da je neko pažljivije slušao, mogao bi da čuje grgoljenje vode dok prelazi preko peska i traži svoj tečni put kroz drveće nadneseno s obala, korenja još ukotvljenog, vrhova u vodi.

Ovo nije, pomisli Blejn, loše mesto da se čovek noću zaustavi. Nije imao ni prostirku ni ćebe, ali drveće će ga zaštititi i sakriti. A biće sigurniji nego bilo gde danas.

Zavukao se u gustiš ispod drveća i napavio leglo. Trebalo je pomeriti nekoliko kamenova, skloniti polomljenu granu u stranu. Pipajući je u tami nagomilao je lišće, i tek kad je to uradio, pomislio je na zvečarke. Iako je, reče on sebi, malo kasno da bude mnogo zvečarki.

Skupio se u loptu povrh gomile lišća, i to nije bilo onako udobno kao što se nadao da će biti. Ali moglo je da prođe, a tu neće provesti mnogo sati. Sunce će uskoro izići.

Ležao je tiho u tami i događanja tokom dana počela su da nemilosrdno stupaju po zaslonu njegove svesti - mentalno zbrajanje koje je pokušao da zaustavi, ali bez uspeha.

Bezdušno, beskrajni kalemovi su se odmotavali, odlomci i utisci prepunog dana, nabijeni nerealnošću svih secirajućih mentalnih pregleda.

Kad bi samo mogao da ih nekako zaustavi, kad bi mogao da misli na nešto drugo.

A bilo je tu i nešto drugo - um Lamberta Fina.

Odvažno, zaronio je u njega i ovaj ga je udario u lice: hladan, nemilosrdan splet mržnje, straha i zavera, koji se koprcao kao kotao crva. A u središtu mase, potpun užas - užas te druge planete koja je pretvorila njenog ljudskog posmatrača u vrištećeg manijaka koji je izleteo iz svoje zvezdane mašine obešenih usta, zurećeg pogleda i prstiju zgrčenih kao kandže.

Bilo je to odvratno i skaredno. Bilo je tužno i sirovo. Bilo je sve što je suprotno ljudskome. Blebetalo je, kreštalo i urlikalo. Cerilo se tuđinskom mrtvačkom glavom. Nije bilo ničega jasnog ni čistog; nije bilo pojedinosti, već samo preplavljujući osećaj beskrajnog straha.

Blejn se trgao, a vrisak mu je eksplodirao u mozgu, vrisak koji je pomeo središnje jezgro straha.

Ali tu je bila još jedna misao - nepodudarajuća, iščezavajuća misao. Pomisao na Noć veštica.

Blejn se čvrsto uhvatio za nju, boreći se da se jezgro tuđinskog užasa ne nadoveže na traku beskrajnog filma.

Noć veštica - blaga oktobarska noć s tankim slojevima dima od lišća koji lebdi nad ulicom, osvetljenom uličnim svetiljkama, ili velikim punim mesecom koji visi tik iznad golih vrhova drveća, veći nego što ga se iko seća, kao da je privučen Zemlji, da špijunira tu zabavu.

Visoki, reski dečji glasovi teku ulicom, a tu je i stalno tapkanje malih stopala dok skupine malih goblina trče u obilazak, vičući od uživanja ili se dozivajući. Sva svetla iznad vrata upaljena su da srdačno dočekaju decu koja traže nagradu, a prilike ogrnute u plaštevne dolaze i odlaze, stiskajući vreće koje postaju sve šire i teže kako noć odmiče.

Blejn se mogao setiti toga do pojedinosti - gotovo kao da se to zbivalo juče a on bio srećno dete koje juri po gradu. Ali, u stvari, bilo je to, pomisli on, jako davno.

Bilo je to pre nego što je užas postao gadan i grub - kada je čarolija još bila hir koji iščezava, i kada je još bila zabavna, a Noć veštica vreme sreće. A roditelji se nisu plašili što su im deca napolju u noći.

Danas bi takva Noć veštica bila nezamisliva. Sada je Noć veštica vreme da se vrata dvostruko zabrave, da se dimnjaci zapuše, ili da se još moćniji heksagonalni znak prikuca iznad gornje grede.

Loše je to, pomisli on. Bilo je tako zabavno. Jedne takve večeri on i Čarli Džouns postavili su napravu koja je lupkala o prozor starog Čendlera, i starac je izleteo napolje, tobože ljut, sa sačmarom u ruci, tako da su njih dvojica izleteli odatle tako brzo da su pali u jarak iza Luisove kuće.

I bilo je i to drugo vreme - i to drugo vreme - i držao se te pomisli čvrsto, da ne misli ni na šta drugo.

28.

Probudio se ukočen, smrznut i zbunjen; nije se sećao gde je. Jer granje koje se prepletalo nad njim nije ličilo ni na šta što je ikada ranije video. Ležao je dok ga je telo bolelo od tvrde zemlje i hladnoće, i gledao u grane; polako, znanje se upijalo u njega - ko je i gde se nalazi.

I zašto.

I pomisli na Noć veštica.

Naglo je seo i udario glavom o grane.

Jer sada je tu bilo i više od same pomisli na Noć veštica.

Postojala je zavera u Noći veštica!

Seo je smrznut i zaleđen, dok su bes i strah buktali u njemu.

Bila je đavolska i tako prosta - bila je to upravo ona vrsta gambita koju bi čovek kao što je Lambert Fin mogao da isplanira.

Bilo je to nešto što nije smelo da se dozvoli da se dogodi. Jer ako se dogodi, podići će se nov nalet neprijateljstva javnosti protiv parija, a jednom kada žučna reakcija mine, javiće se novi ograničavajući zakoni. Iako zakoni možda neće ni biti potrebni, jer bi to moglo da pokrene pogrom koji bi zbrisao hiljade parija. Takav plan za Noć veštica dao bi kao rezultat oluju besa javnosti kakvu svet nije video.

Znao je da postoji samo jedna šansa. Mora do stigne do Hamiltona, jer to je najbliže mesto gde može da nađe nekakvu pomoć. Narod Hamiltona sigurno će mu pomoći, jer Hamilton je selo parija koje živi isključivo trpeći. Ako se dogodi nešto ovako, Hamilton će zamreti.

A Noć veštica je, ako nije izgubio račun, prekosutra. Ne, greška, jer ovo je sutra. Počev od danas, ima samo dva dana da to spreči.

Ispuzao je iz gustiša i video da je Sunce samo za dlan iznad istočnih brda. Osećala se oštra, čista aroma jutarnjeg vazduha, a strma litica vodila je glatko, prekrivena čipkom suncem osvežene trave, sve do smeđe bujice reke. Drhtao je od hladnoće i tapšao rukama, ne bi li ih zagrejao.

Hamilton bi trebalo da je na severu, uz reku, jer je motel Brđanin bio na putu koji je vodio severno od Belmonta, a Hamilton je, odatle, bio udaljen samo milju-dve.

Počeo je da se spušta niz padinu i kretanje tela odagnalo je jezu. Sunce koje se penjalo kao da je dobijalo snagu i davalo više toplote. Stigao je do peščanog spruda koji je vodio u reku i stupio na njega. Voda je bila smeđa od peska i gline, i ljutito je tutnjala dok je pravila vrtloge oko ivica peščanog spruda.

Blejn je otišao do kraja spruda i čučnuo, Spustio je šake spojene u zdelicu i zagnjurio ih; podigao je uhvaćenu vodu zamućenu peskom, prineo spojene šake do lica i počeo da pije; voda je imala tamnosmeđ ukus - ukus peskovite gline i prastare vegetacije. Kada je zatvorio usta, zubi su mu zaškripali od peska.

Ali, bila je to voda. Bila je vlažna. Zagnjurio je ruke i ponovo ispio; voda mu je tekla kroz prste, bez obzira koliko ih čvrsto spojio, i malo ostavljala za njegovo grlo.

Nepomično je čučao i osećao usamljenost i mir, kao da je prošao tek jedan dan od trenutka kada je stvoren svet - kao da je Zemlja još bila nova i čista, i još nije bilo vremena da se stvore istorijske rezerve brige, pohlepe i svih ostalih stvari koje su zagadile ljudsku rasu.

Pljusak je prolomio tišinu, i on brzo ustade. Ništa se nije moglo videti, bilo na obali, u samoj reci ili na ostrvu vrba, koje je ležalo odmah iza peščanog spruda. Neka životinja, pomisli on.

Ponovo je dopro pljusak, iza ostrva se sada pomolio čamac i zaputio ka sprudu. Na njegovoj krmu sedeo je čovek ogrnut mantijom i mahao veslom tako nespretno da ga je bilo neugodno gledati. Čamac se izdigao iz vode pod težinom čoveka i koso nagnutog spoljašnjeg motora pričvršćenog za krmu.

Čamac je tromo prilazio, a nešto salećuće poznato bilo je u čoveku koji je mahao veslom. Negde, nekad, znao je Blejn, mora da je sreo ovoga čoveka; nekako su se njihovi životi dodirnuli.

Ušao je u plićak i, kad se plovilo približilo, uhvatio pramac i izvukao ga na pesak.

"Bog s tobom", reče čamdžija. "Kako si odjutros?"

"Oče Flanagan!" viknu Blejn.

Stari sveštenik široko se nasmejao, osmehom jako ljudskim, gotovo radosnim.

"Vi ste", reče mu Blejn, "jako daleko od kuće."

"Ja idem", reče otac Flanagan, "tamo gde me šalje dobri Gospod."

Pružio je ruku i potapšao sedište ispred njega.

"Zašto ne dođeš i malo posediš?" pozvao ga je. "Neka mi Bog oprost, ali ja sam sav smlaćen i iznuren."

Blejn je jače povukao čamac na pesak i ušao u njega. Seo je tamo gde je sveštenik pokazao i pružio ruku. Otac Flanagan uzeo ju je u svoje obe, artritism obogaljene ali nežne šake.

"Drago mi je da vas vidim, oče."

"A ja", reče mu otac, "ja sam potpuno smeten. Jer, moram da ti priznam da sam te pratio."

"Čini mi se", reče Blejn, napola zabavljen, napola zastrašen, "da bi čovek vašega uverenja mogao da se bavi i vrednijim stvarima."

Sveštenik je pustio Blejnovu ruku, ali nije zaboravio da je pre toga blago potapše.

"Ah, sine moj", reče on, "ali tako ti je to. Za mene, nema boljeg posla nego da ti budem na tragu."

"Žao mi je, oče, ali ne razumem to baš najbolje."

Otac Flanagan nagnuo se napred i svoja kolena pokrio kljastim rukama.

"Važno je", reče on, "da razumeš. Slušaćeš pažljivo. Nećeš se ljutiti. Pustićeš me da ispričam dokraja."

"Sasvim sigurno", reče Blejn.

"Čuo si, možda", reče otac Flanagan, "da je Sveta Majka Crkva nepromenljiva i kruta, da se drži starih običaja i prastarih misli, da se polako menja, ako se uopšte i menja. Da je Crkva stroga i dogmatska, i da..."

"Čuo sam sve to", reče Blejn.

"Ali to nije tačno. Crkva je moderna i menja se. Da se, sačuvaj Bože, suprotstavlja promeni, ona ne bi ovako dugo trajala u svoj svojoj veličini i slavi. Ona se nije povijala pod vetrovima javnog mnjenja, ona može da izdrži nalet ljudskih mora koje se menjaju. Ali ona se, zaista, prilagođava, iako to sporo čini. Ali ta sporst potiče otuda što ona mora da bude vrlo sigurna."

"Oče, ne mislite valjda..."

"Mislim. Pitao sam te, ako se sećaš, da li si veštac, a ti si mislio da je to jako smešno..."

"Naravno."

"To je osnovno pitanje", reče otac Flanagan, "možda previše prosto pitanje, svesno učinjeno prostim da bi se na njega moglo odgovoriti

prostim da ili ne."

"Onda ću ponovo da odgovorim. Ja nisam veštac."

Stari sveštenik uzdahnu. "Ti mi uporno", žalio se, "otežavaš da ti kažem ono što moram da ti kažem."

"Samo napred", reče Blejn. "Obuzdaću se."

"Crkva mora da zna", reče otac Flanagan, "da li je parakinetika istinski ljudska sposobnost ili je možda mađija. Jednoga dana, možda za mnogo godina, ona će vladati. Ona mora da zauzme stav, kao što je tokom istorije imala mišljenje o svim moralnim vrednostima. Nije tajna da komitet teologa razmatra to pitanje..."

"A vi?" upita Blejn.

"Ja sam samo jedan od mnogih kojima je dodeljena uloga istraživača. Mi naprosto prikupljamo dokaze koje će, pravovremeno, pomno razmotriti teolozi."

"A ja sam deo vaših dokaza."

Otac Flanagan svečano klimnu.

"Ima nešto što ne razumem", reče Blejn, "a to je, zašto vaša vera uopšte sumnja. Vi imate svoja čuda, potpuno dokumentovana. A šta su, pitam vas, čuda ako ne PK? Negde u vaseljeni, ljudska moć i božanska moć moraju da se spoje. Ovde može ležati vaš most."

"Ti stvarno veruješ u to, sinko?"

"Za nisam religij..."

"Znam da nisi. Rekao si mi da nisi. Ali odgovori mi: Da li je to ono u šta veruješ?"

"Mislím da jeste."

"Ne znam", reče otac Flanagan, "da li u potpunosti mogu da se složim s tobom. Ta ideja miriše na jeres. Ali to nije ni tu, ni tamo. Poenta je da u tebi postoji određena stranost, stranost na koju nisam naišao ni kod koga drugog."

"Ja sam napola tuđinac", gorko reče Blejn. "Nijedan drugi čovek nikad ranije nije poneo tu oznaku. Vi ne govorite samo sa mnom, već i s bićem ni izbliza ljudskim - bićem koje sedi na planeti udaljenoj pet hiljada svetlosnih godina. Ono živi već milion ili još više godina. Ono će živeti još milion godina, ili možda i duže od toga. Ono šalje svoj um da poseti druge planete, i jako je usamljeno, uprkos svim tim posetama. Vreme za njega ne predstavlja tajnu. Sumnjam da postoji mnogo toga što uopšte za njega predstavlja tajnu. A sve što ono

zna, znam i ja, i to ću moći da iskoristim bolje od njega - kada nađem vremena, ako nađem vremena, da sve to iskopam, složim i spakujem na police unutar moga mozga."

Sveštenik je lagano uzdahnuo. "Mislio sam da je tako nešto u pitanju."

"Dakle, obavite svoj posao", reče Blejn. "Zahvatite svetu vodicu. Poškropite me njome i ja ću nestati u oblaku prijavog dima."

"Grešite", reče otac Flanagan. "Grešite i kad sam ja u pitanju i kad je u pitanju svtha moga postojanja, i moj stav. Ako u moći koja vas je odvela do zvezda nema zla, onda tamo možete da pokupite samo slučajno zlo."

Pružio je jednu kljastu šaku i uhvatio Blejna za ruku iznenađujuće snažno - čovek bi mogao da se zakune da on nije sposoban za tako nešto.

"Ti imaš veliku moć", reče sveštenik, "i veliko znanje. Obavezan si da ga koristiš u slavu Boga i za dobrobit celog čovečanstva. Ja, slabašan glas, poveravam ti taj teret i tu odgovornost. Takvo opterećenje retko se stavlja na čoveka. Ti, sine, ne smeš to protraćiti. Ne smeš ga pogrešno koristiti. Niti smeš da pustiš da padne na jalovu zemlju. Dat ti je - možda uz pomoć neke božanske moći, koju nijedan od nas ne razume, radi nečega što nijedan od nas ne razume. Takve stvari, siguran sam, ne dešavaju se sasvim slučajno."

"Božji prst", reče Blejn, spreman da se naruga, ali pošto nije mogao da napravi odgovarajuću šalu, zažalio je čim je izustio te reči.

"Božji prst", reče otac Flanagan, "položen na tvoje srce."

"Ja to nisam tražio", reče Blejn. "Da me je neko pitao, odbio bih."

"Pričaj mi o tome", reče otac Flanagan. "Od samog početka. Meni za dušu."

"Ako mi zauzvrat budete nešto učinili."

"A to je?" upita otac Flanagan.

"Kažete da ste me pratili. Kako ste mogli da me pratite?"

"Dakle, Bog da ti dušu prosti", reče otac Flanagan. "Mislio sam da ćeš se setiti. Vidiš, ja sam jedan od vas. Ja sam prilično sposoban tragač."

29.

Hamilton je sanjao pored reke. Odlikovao se određenom maglovitošću i sočnošću starih gradova kraj reke, bez obzira što je bio nov. Iznad njega uzdizala su se žutosmeđa brda ispod kojih su bile poljane sa šahovskom šarom, koje su dopirale sve do grada. Lenj jutarnji dim dizao se iz dimnjaka, a svaka drvena ograda imala je u uglu zasad baštenskog sleza.

"Deluje mirno", reče otac Flanagan. "Znaš šta radiš?"

Blejn klimnu. "A vi, oče? Šta je s vama?"

"Dole niz reku ima jedna opatija. Tamo ću biti dobrodošao."

"I videćemo se opet."

"Možda. Ja se vraćam u moj grad na granici. Biću usamljena predstraža na granici Udice."

"Pazeći na ostale koji će možda da iziđu?"

Sveštenik klimnu. Smanjio je brzinu motora i okrenuo čamac prema obali. Čamac je nežno pristao na pesak i šljunak, i Blejn iskoči iz njega.

Otac Flanagan podiže lice ka zapadnom nebu i onjuši. "Vreme se kvari", izjavi on; izgledao je kao pas-tragač koji njuši stari trag.

"Mogu da namirišem dolazak toga."

Blejn je vratio kroz vodu koja mu je dopirala do članaka, i pružio ruku.

"Hvala na vožnji", reče on. "Bilo bi gadno hodati. I uštedelo mi je puno vremena."

"Zbogom, sine moj. Bog s tobom."

Blejn odgurnu čamac u vodu. Sveštenik ubrza motor i okrenu čamac. Blej je stajao i gledao kako se ovaj udaljava niz struju. Otac Flanagan podiže ruku u znak pozdrava i Blejn odmahnu.

A onda je, gacajući, izišao iz vode i krenuo stazom naviše, prema selu.

Stigao je do ulice i znao da je kod kuće.

Ne kod svoje kuće, ne kod kuće koju je nekad znao, ne kod kuće o kojoj je sanjao, već kod kuće celog sveta. Imala je mirnoću i sigurnost, spokojstvo duha, osećanje mentalne ugodnosti - mesto u

kakvom bi se čovek skrasio i u kome bi živeo, jedva odbrojavajući dane, prihvatajući svaki naredni dan kako dolazi, uza svu njegovu punoću, bez pomisli na budućnost.

Nikoga nije bilo na ulici koja je bila oivičena urednim, finim kućama, ali je mogao da oseti kako ga gledaju kroz prozore svih kuća - ne da bi ga špijunirali, ili zbog toga što su zazirali od njega - već zato što gledaju iz prijateljskog zanimanja.

Pas je izišao iz jednog dvorišta - tužni i lepi gonič - i pošao s njim, hodao pored njega kao dobar prijatelj.

Stigao je do raskrsnice; s leve strane nalazila se grupica poslovnih zgrada. Nekoliko ljudi sedelo je na stepenicama nečega što je smatrao prodavnicom mešovite robe.

"Dobro jutro, gospodo", reče on. "Može li mi neko od vas reći gde mogu da nađem čoveka po imenu Endruz?"

Ovi su ćutali još jedan udar srca, a zatim jedan od njih reče: "Ja sam Endruz."

"Želim da razgovaram s vama", reče Blejn.

"Sedite", reče Endruz, "i razgovarajte sa svima nama."

"Zovem se Šeperd Blejn."

"Znamo ko ste", reče Endruz. "Znali smo to još kad je taj čamac pristao na obalu."

"Da, naravno", reče Blejn. "Trebalo je da znam."

"Ovaj čovek", reče Endruz, "zove se Tomas Džekson, a tamo preko je Džonson Karter, a poslednji je Erni Elis."

"Drago mi je", reče Blejn.

"Sedite", reče Tomas Džekson. "Došli ste da nam nešto ispričate."

Džekson se pomerio da mu napravi mesto i Blejn sede između njega i Endruza.

"Pre svega", reče Blejn, "možda bi trebalo da vam kažem da bežim iz Udice."

"Znamo ponešto o vama", reče mu Endruz. "Sreli ste se s mojom kćerkom pre neko veče. Bili ste s čovekom po imenu Rili. A onda smo juče doneli ovde vašeg mrtvog prijatelja..."

"Sahranili smo ga na brdu", reče Džekson. "Prilično smo ga na brzinu sahranili, ali bar smo ga sahranili. Vidite, znali smo za njega."

"Hvala vam, gospodine", reče Blejn.

"Prošle noći je, takođe", reče Endruz, "izbila nekakva gužva u

Belmontu..."

"Nas ne raduju takva događanja", prekide ga Karter. "Suviše nas je zgodno optužiti."

"Žao mi je ako je tako", reče mu Blejn. "Plašim se da vam donosim još problema. Vi znate čoveka po imenu Fin."

Klimnuli su.

"Prošle noći razgovarao sam s Finom. Otkrio sam nešto kod njega. Napomenuo bih da mi on to nikad ne bi dobrovoljno rekao."

Čekali su.

"Sutra uveče je Noć veštica", reče Blejn. "To treba da se tada dogodi."

Video je da su se ukrutili, i nastavio: "Nekako - još nisam sasvim siguran kako je to postigao - Fin je ustanovio neku vrstu slabašnog podzemnog pokreta među paranormalnim ljudima. Niko od njih, naravno, ne zna da je on iza toga. Oni gledaju na to kao na neku vrstu pseudopatriotskog pokreta, neku vrstu kulturnog protestnog pokreta. Ne preterano uspešan ili raširen, ali nije ni potrebno da bude raširen. Njemu je potrebno samo da stvori nekoliko incidenata - malo užasavajućih primera. Jer on tako radi - koristi užasavajuće primere da podstakne javno ludilo.

A ovaj njegov podzemni pokret, rad među paranormalnim tinejdžerima, pripremio je seriju PK demonstracija za Noć veštica. Rekli su im da im je to šansa da prikažu paranormalne moći. Šansa, možda, da otplate neke stare dugove. Sam Bog zna koliko ima starih dugova vrednih otplate."

Zastao je i pogledao njihova užasnuta lica. "Shvatate li kako će desetak tih demonstracija - desetak na celom svetu, uz onu vrstu publiciteta koju Fin namerava da im da - uticati na maštu normalnog stanovništva?"

"Neće biti desetak", tiho reče Endruz. "Širom sveta može ih biti i stotinu, ili čak nekoliko stotina. Sutra ujutro zbrisaće nas s lica Zemlje."

Karter se, s namerom, nagnu napred. "Kako ste ovo otkrili?" upita on. "Fin vam to nikada ne bi rekao, osim ako niste negde bili s njim."

"Razmenio sam um s njim", reče Blejn. "To je tehnika koju sam pokupio među zvezdama. Dao sam mu obrazac mog uma i zauzvrat uzeo duplikat njegovog. Neka vrsta karbonske kopije. Ne mogu to da

vam objasnim, ali to može da se izvede."

"Fin", reče Endruz, "vam neće biti zahvalan zbog ovoga. Mora da je vaš um uneo dosta nereda u njegovu glavu."

"Prilično je uznemiren", reče Blejn.

"Ta deca", reče Karter, "pokazivaće se kao veštice. Uz tresak će otvarati vrata, pomicaće kola s jednog mesta na drugo. Prevrtaće i uništavati male građevine. Čuće se glasovi i vapaji."

"To je ideja", reče mu Blejn. "Baš kao neka stara Noć veštica, kad se sve prevrne naglavačke. Ali žrtvama to neće ličiti na običan nestašluk. Biće to kao da su se sve prastare sile tame spustile na Zemlju. Biće tu goblina, duhova i vukodlaka. Već na površini biće to dovoljno loše, ali u mašti žrtava poprimiće neslućene razmere. Do jutra, biće izvađenih utroba duž ograda, ljudi s rasparanim grlima i odnete ženske dece. Ne ovde, niti tamo gde se o tome priča, već uvek negde drugde. A ljudi će verovati, verovaće u sve što čuju."

"Ali ipak", reče Džekson, "ne možete da oštro kritikujete tinejdžere parijske što žele da ovo rade. Kažem vam, gospodine, vi ne možete ni da zamislite kroza šta su sve oni prošli. Prezreni su i ostrakovani. Tu, na početku svojih života, nailaze na rešetke koje su zbog njih podignute, na prste uperene u njih..."

"Znam", reče Blejn, "ali čak i da je tako, morate da ih zaustavite. Mora da postoji način da ih zaustavite. Vi možete da koristite telepatiju preko telefona. Nekako..."

"Prost način", reče Endruz. "Pa ipak genijalan. Razvijen je pre oko dve godine."

"Onda ga iskoristite", reče Blejn. "Zovite koga god možete. Navedite ljude s kojima razgovarate da prenesu upozorenje. Uspostavite komunikacioni lanac..."

Endruz odmahnu glavom. "Ne možemo da dopremo do svih."

"Možete da pokušate", viknu Blejn.

"Pokušaćemo, naravno", reče Endruz. "Uradićemo sve što možemo. Nemojte da mislite da smo nezahvalni. Daleko od toga. Zahvaljujemo vam. Vaši smo večiti dužnici. Ali..."

"Ali šta?"

"Ne možete da ostanete ovde", reče Džekson. "Fin vas lovi, možda i Udica. A svi oni će doći ovde da vas traže. Zaključiće da ste došli ovamo da se sakrijete."

"Bože", zavapi Blejn. "Došao sam..."

"Žao nam je", reče mu Endruz. "Znamo kako se osećate. Mogli bismo da pokušamo da vas sakrijemo, ali ako vas otkriju..."

"Onda dobro. Dopustićete mi da uzmem kola."

Endruz odmahnu glavom. "Preopasno. Fin će nadgledati drumove. A mogu da otkriju registraciju..."

"Šta onda? Brda?"

Endruz klimnu.

"Daćete mi hranu?"

Džekson ustade. "Doneću vam ja za jelo", reče on.

"A moći ćete da se vratite", reče Endruz, "kada sve ovo mine; bilo bi nam drago da nam se vratite."

"Veliko hvala", reče Blejn.

30.

Sedeo je pod usamljenim drvetom koje je stajalo na manjoj izbočini veće litice, i zurio preko doline. Jato divljih pataka dolepršalo je niz dolinu, crna linija na pozadini neba iznad istočnih brda.

Nekada bi se, razmišljao je, u ovo doba godine nebo zacrnelo od ptica koje su dolazile sa severa, bežeći pred prvim žestokim naletima zimskih oluja. Ali danas ih je bilo malo - bile su ustreljene ili su umirale od gladi zbog isušivanja predela na kojima su im se nalazila gnezda.

A jednom je ista ova zemlja vrvela od bizona, a gotovo u svakom potoku mogli su se naći dabrovi. Sada su bizoni nestali, a gotovo i svi dabrovi.

Sedeo je i razmišljao o čovekovoju sposobnosti da uništava vrste - jedanput zbog mržnje ili straha, drugi put iz čiste ljubavi prema zaradi.

A znao je da će se ovo u velikoj meri dogoditi i parijama ako Fin sprovede svoj plan. Naravno, tamo u Hamiltonu učiniće sve što mogu, ali da li će to biti dovoljno? Imaju trideset šest sati da zatvore veliku mrežu upozorenja. Oni mogu da smanje broj incidenata, ali da li mogu da ih sve ponište? To se činilo nemoguće.

Nagnuo se i pričvrstio uzice na rancu u kome je bila hrana što mu je Džekson spakovao. Podigao ga je i stavio, zajedno sa čaturicom, odmah uza se.

Prema jugu, mogao je da vidi udaljeni dim iz dimnjaka Hamiltona i, iako još povređenom što su ga izbacili, javio mu se onaj isti čudnovati osećaj da je kod kuće, koji je osetio dok je hodao njegovim ulicama. Širom sveta mora da postoji mnogo ovakvih sela - getoa ovih davnih dana, gde paranormalni ljudi žive što je moguće tiše i neupadljivije. Oni su ti koji se sakrivaju u zabitima Zemlje i čekaju dan, ako ikada dođe, kada će njihova deca, ili deca njihove dece moći da slobodno šetaju na sve strane, jednaki s ljudima koji su još samo normalni.

Pitao se koliko u tim selima sposobnosti i genijalnosti leži neiskorišćeno, sposobnosti i genijalnosti koju bi svet mogao da

iskoristi, ali koje ne koristi zbog netrpeljivosti i mržnje koju oseća prema onim ljudima koji su najmanje pogodan cilj za to.

A ono što je tužno u svemu tome, jeste činjenica da takva netrpeljivost i takva mržnja nikad ne bi bila rođena, nikada ne bi postojala da nije ljudi kao što je Fin - licemera i samoljuba; strogih, krutih puritanaca; malih ljudi kojima je moć potrebna da ih izdigne iz njihove ništavnosti.

U ljudskosti ima malo umerenosti, pomisli on. Ili je za tebe ili nije. Malo je mesta na sredini.

Uzmimo nauku, na primer. Nauka nije uspela u svom snu o svemiru, i nauka je šutnuta. Pa ipak, naučnici i dalje rade, kao što su oduvek radili, za dobrobit celog čovečanstva. Dokle god Čovek postoji, postojaće i potreba za naukom. U Udici postoje timovi naučnika koji rade na otkrićima i problemima donetim iz galaksije - pa ipak, nauka je, u očima narodnih masa, prošlo vreme, s njom je svršeno.

Vreme je da se pođe, pomisli on. Nema svrhe stajati ovde. Nema svrhe razmišljati. Mora da ide dalje, jer mu ništa drugo nije preostalo. Objavio je upozorenje, i to je bilo sve što su mu ljudi iz Hamiltona dopustili.

Otići će u Pjer i pitati za Harijet, u kafeu s losovim rogovima prikucanim iznad ulaza. Možda će naći nekog od Stounovih ljudi, koji će moći negde da ga skloni.

Ustao je i prebacio ranac i čaturicu preko ramena. Odmakao se od drveta.

Iznenada, iza sebe je začuo šuškanje od koga su mu se naježile dlačice na vratu, i naglo se okrenuo.

Devojka se spuštala na zemlju - stopala su joj bila tik iznad trave - graciozna kao ptica, predivna kao jutro.

Blejn je stajao i posmatrao, privučen njenom lepotom, jer tek ju je sad zaista video. Jednom ju je video u bledom snopu svetlosti farova kamiona, drugi put prošle noći, ali ne više od minuta, u slabo osvetljenoj prostoriji.

Stopala su joj dotakla zemlju i ona pođe ka njemu.

"Tek sam sad saznala", reče ona. "Mislim da je to sramota. Najzad, ti si sam došao da nam pomogneš..."

"U redu je", reče joj Blejn. "Ne poričem da boli, ali mogu da shvatim njihovo razmišljanje."

"Puno su radili", reče ona, "na tome da budemo mirni, izvan bilo čije pažnje. Pokušali su da pruže pristojan život. Ne smeju da reskiraju."

"Znam", reče Blejn. "Video sam neke koji ne mogu da žive pristojno."

"Mi mladi ih brinemo. Ne bi trebalo da idemo i zavitlavamo se noću, ali to je sve što imamo. Moramo jako mnogo vremena da provodimo kod kuće. A i ne radimo to često."

"Drago mi je da ste te noći došli", reče joj Blejn. "Da nisam znao za tebe, Harijet i ja bismo ostali zarobljeni sa Stounom mrtvim na podu..."

"Uradili smo što smo mogli za gospodina Stouna. Morali smo da žurimo i nismo mogli da budemo suviše formalni. Ali svi su došli. Sahranjen je na brdu."

"Rekao mi je tvoj otac."

"Nismo mogli da stavimo oznaku i nismo smeli da napravimo humku. Isekli smo busen i vratili ga tačno tamo gde je i bio. Niko nikad neće znati. Ali svima nama je u umu utetovirano to mesto."

"Stoun i ja smo bili stari prijatelji."

"U Udici?"

Blejn klimnu.

"Pričajte mi o Udici, gospodine Blejn."

"Šep."

"Dobro, Šep. Pričaj mi."

"Veliko je to i visoko mesto" (kule na brdu, prostrani trgovi i šetališta, drveće i moćne zgrade, robne kuće, prodavnice i jazbine, ljudi...)

Šep, zašto ne nas ne puštaju da dođemo?

Ne puštaju da dođete?

Neki od nas su im pisali, i oni su slali formulare za prijave. Samo prazne formulare. Ali mi smo ih ispunili i poslali poštom. Nikada nisu odgovorili.

Ima hiljade onih koji žele da dođu u Udicu.

Zašto onda nas ne puštaju da dođemo? Zašto ne uzmu sve nas? Rezervat Udica. Gde svi uplašeni ljudi mogu konačno da nađu svoj mir.

Nije odgovorio. Zatvorio je svoj um za nju.

Šep! Šep, šta nije u redu? Nešto što sam rekla?

Slušaj, Anita. Udica vas ne želi. Udica nije ono što vi mislite da jeste. Ona se promenila. Ona je postala korporacija.

Ali mi smo uvek...

Znam. ZNAM. ZNAM. Ona je uvek bila obećana zemlja. Bila je konačno rešenje. Zemlja nedođija. Ali uopšte nije tako. To je brojačnica. Zbraja gubitak i profit. Oh, naravno, pomoći će ona svetu; doneće svetu napredak. Ona je teorijski, pa čak i praktično, najveća stvar koja se ikada dogodila. Ali u njoj nema dobrote, nema srodstva s ostalim paranormalnim ljudima. Ako želimo tu obećanu zemlju, moramo je sami stvoriti. Moramo da vodimo sopstvenu borbu, kao što je ovo sa zaustavljanjem Fina i njegovog projekta o Noći veštica...

Zato sam, u stvari, i došla. To ne ide.

Telefoniranje...

Pustili su da prođu dva poziva. Za Detroit i Čikago. A onda smo pokušali u Njujork, i operaterka nije mogla da dobije Njujork. Zamisli - nije mogla da dobije Njujork. Pokušali smo sa Denverom, ali linija nije radila. Onda smo se uplašili i prestali...

Prestali! Ne možete da prestanete!

Koristimo duge telije. Imamo nekoliko njih. Ali teško je dobiti njihove veze. Telepatija na daljinu ne koristi se puno, i nisu je uvežbavali.

Blejn je stajao, ošamućen.

Nisu mogli da dobiju Njujork. Linija sa Denverom je u kvaru!

Nemoguće da Fin ima tako potpunu kontrolu.

Nema potpunu kontrolu, reče mu Anita. Ali ima ljude raspoređene na strateškim tačkama. Na primer, on verovatno može da sabotira komunikacionu mrežu čitavog sveta. A ima i ljude koji neprestano nadziru naselja kao što je naše. Mi nemamo više od jednog poziva na daljinu u toku čitavog meseca. Kada su tri došla za petnaest minuta, Finovim ljudima je bilo jasno da nešto nije u redu, pa su nas izolovali.

Blejn je skinuo ranac i čaturicu s ramena i spustio ih na zemlju.

"Vraćam se", reče on.

"To ništa neće pomoći. Ti ne možeš ništa što već mi sami ne radimo."

"Naravno", reče Blejn. "Verovatno si u pravu. Međutim, ima šanse da, ako stignem u Pjer na vreme..."

"Stoun je živio u Pjeru?"

"Pa, da. Znaš za Stouna?"

"Čula sam. To je sve. Neka vrsta parijskog Robina Huda. Radio je za nas."

"Ako bih mogao da stupim u vezu s njegovom organizacijom, mislim da bih mogao..."

"I ona žena tamo živi?"

"Misliš, Harijet. Ona me je povezala sa Stounovom grupom. Ali ona možda neće biti tamo. Ne znam gde je."

"Ako budeš mogao da sačekaš do večeri, nekoliko nas može da te prebaci tamo. Danju je suviše opasno. Na ovakvom mestu ima previše ljudi."

"Ne može biti dalje od tridesetak milja. Mogu pešice to da pređem."

"Rekom bi bilo lakše. Znaš li da voziš kanu?"

"Nekad davno sam znao. Mislim da ću moći."

"I bezbednije je", reče Anita. "Na reci nema puno saobraćaja. Moj rođak ima kanu, tu odmah uzvodno od grada. Pokazaću ti gde je."

31.

Oluja se prišunjala. Nije bilo upozorenja da će doći, osim postepenog sivljenja dana. U podne su spori oblaci zaklonili nebo, do tri je celo nebo, od obzorja do obzorja, bilo zatvoreno u pramenasto sivilo koje je pre ličilo na zgušnjavanje samog neba, nego na oblak.

Blejn je stao mahnito da vesla, ne bi li prožderao što više milja. Godinama nije uzeo veslo u ruke, godinama se nije bavio ničim što bi bilo i nalik mukotrpnom radu. Ruke su mu postale krute i tupe, a leđa su ga bolela; preko vrha leđa kao da je imao čeličnu traku koja se stezala prilikom svakog zaveslaja. Ruke kao da su mu postale jedan ogroman žulj.

Ali nije usporio zaveslaje, niti je smanjio snagu ulaganu u njih, jer svaki se minut brojao. Znao je da, kada dođe u Pjer, možda neće moći da smesta pronađe grupu parija koji su radili sa Stounom, a čak i da ih nađe, možda će odbiti da mu pomognu. Možda će želeti da potvrde njegov identitet, možda će želeti da provere njegovu priču, možda će s pravom sumnjati da je on Finov špijun. Kad bi Harijet bila tamo, mogla bi da jamči za njega, iako nije bio siguran kakav je njen status u grupi, niti da li njena reč vredi. Nije čak ni siguran da li će biti tamo.

Ali bila je to poslednja, velika šansa. Bila je to poslednja nada koju je imao, i nije smeo da zabušava. Mora da stigne u Pjer, mora da nađe grupu, mora da ih navede da razumeju hitnost situacije.

Jer, ako ne uspe, to bi značilo kraj Hamiltona i svih drugih Hamiltona koji možda postoje na svetu. A to bi moglo da znači i kraj za sve one parije koji nisu u Hamiltonima, ali koji žive nesigurne, oprezne živote, okruženi normalnim susedima.

Naravno, neće svi oni umreti. Ali svi, ili gotovo svi, biće naterani u beg, naterani da se kriju u kojoj bilo društvenoj ili ekonomskoj rupi ili pukotini koju budu sposobni da nađu. To bi moglo da znači da će parije izgubiti, u svetskim razmerama, sve prećutne pogodnosti ili nesavršeno razumevanje koje su ranije mogli da uspostave sa svojim normalnim susedima. To bi moglo da znači još jednu

generaciju polakog vraćanja, ponovnog zadobijanja, jedne bolne stvari za drugom, onoga što su izgubili. To bi možda značilo još pedeset godina izbegavanja oluja besa, čekanja da sazri trpeljivost sledeće generacije.

A u dugoj slici koja se pružala pred njim, Blejn nije video nikakav znak pomoći - a ni simpatije ili podrške. Jer Udica, jedino mesto koje bi moglo da pomogne, naprosto nije marila. Toliko je bar uspeo da shvati iz svog susreta sa Kirbijem Rendom.

Ta pomisao ostavila je gorak ukus pepela u njegovom umu, jer je odnela poslednju utehu koju je imao - sećanje na dane u Udici. Voleo je Udicu, borio se da ne pobegne od nje, žalio što ju je napustio, ponekad se pitao nije li trebalo da ostane. Ali sad je znao da je i predugo bio tamo, da bi možda bolje bilo da joj se nije ni pridružio - jer njegovo mesto je ovde, ovde u gorkom svetu ostalih parijsa. U njima, shvatio je to, leži nada da će se paranormalna kinetika razviti do njenih punih sposobnosti.

Na svetu su postojali neprilagođeni ljudi, otpadnici, koji su se razlikovali od normi ljudskosti kakve su ustanovljene tokom istorije. Pa ipak, ovo odstupanje načinilo je od njih nadu za celo čovečanstvo. Obična ljudska bića - ona vrsta ljudskih bića koja su dovede dovela rasu - danas više nisu dovoljna. Obični ljudi gurali su kulturu napred koliko su mogli. To je služilo svrsi: dovelo je obične ljude donde dokle su mogli da odu. Sada se rasa razvila. Sada su se nove sposobnosti probudile i razvile - baš kao što su se stvorenja na Zemlji razvijala i specijalizovala, a zatim opet razvijala, još od onog prvog trenutka kada je prva slabašna iskra života došla na svet, u ključaloj hemijskoj kupki nove i mahnite planete.

Izopačenici, zvali su ih normalni ljudi, čarobnjaci, sluge tame - a ko bi tome mogao da kaže ne. Jer svaki čovek je postavljao sopstvene standarde u svakoj generaciji, a ti standardi i te norme nisu postavljeni po nekom opštem pravilu, po nekim sveobuhvatnim merilima, već po onome što je prihvatila većina, s izborom do koga se dolazilo kroza sve predrasude i naklonosti, sve pogrešno razmišljanje i nestabilnu logiku kojoj je sklona svaka inteligencija.

A i on se pitao kako se on lično uklapa u sve to. Njegov um je izopačeniji od većine drugih. On čak nije ni ljudski.

Pomislio je na Hamilton i Anitu Endruz, i srce mu je zaplakalo za

oboma; ali, može li on da zahteva od bilo kog grada, ili bilo koje žene da postane deo bilo čega od to dvoje.

Bacio se na veslanje, pokušavajući da odagna razmišljanja koja su ga opsedala, pokušavajući da zaustavi lavinu pitanja koja su mu se vrzmala po umu.

Vetar, koji više nije bio nežni povetarac kao pre jednog sata, promenio je smer i počeo da duva na severozapad; uz to se i pojačao. Površina reke namreškala se od vetra i na dugim pravcima pojavio se nagoveštaj belih vrhova talasa.

Nebo se spustilo, pritisnulo Zemlju; maglovito nebo koje se pružalo od jedne do druge strme obale, prekrilo je reku i zaklonilo Sunce, tako da su ptice zalepršale u vrbama, nemirno cvrkućući, zbunjene ranim padanjem noći.

Blejn se prisetio starog sveštenika koji je sedeo u čamcu i njušio nebo. 'Vreme se kvari', rekao je; mogao je da namiriše dolazak toga. Ali vreme me neće zaustaviti, besno pomisli Blejn i mahnito nastavi da uranja veslo u vodu. Ništa ga nije moglo zaustaviti. Nikakva sila na Zemlji nije ga mogla zaustaviti; nije mogao da dopusti da ga zaustavi.

Osetio je prvi mokri ubod snega na licu, a gore je reka nestajala u velikoj sivoj zavesi što je hrlila ka njemu. Mogao je da razazna šuštanje snega kada dodiruje vodu, a iza toga gladno stenjanje vetra, kao da neka velika životinja juri stazom, stenjući iz straha da neće uloviti ono što trči ispred nje.

Obala nije bila udaljena više od sto jardi, a Blejn je znao da mora da stigne do nje, i nastavi pešice. Jer čak i u svojoj očajničkoj potrebi za brzinom, svojoj mahnitoj borbi sa vremenom, shvatio je da ne može da nastavi rekom.

Snažno je okrenuo veslo da usmeri kanu prema obali, ali već u tom trenutku vetar ga je pogodio, sneg se sklopio oko njega i svet se sažeo na prostor prečnika samo nekoliko stopa. Bili su tu samo sneg i talasi koji su bežali pred vetrom, bacajući kanu u ludačkom plesu. Obala je nestala, a i litice iznad nje. Nije bilo ničega, osim vode, vetra i snega.

Kanu se divlje propinjao, vrteći se, i Blejn u trenutku izgubi svaki osećaj pravca. U otkucaju jedne sekunde izgubio se na reci, nemajući pojma gde bi mogla da bude obala. Podigao je veslo i

položio ga preko podupirača, držeći se čvrsto i pokušavajući da zadrži plovilo u pravilnom položaju, dok se ovo bacalo tamo-amo i vijugalo.

Vetar je postao oštar i studen, kakav ranije nije bio; pogodio je njegovo znojavo telo kao ledeni nož. Sneg mu se skupljao na obrvama, potoci vode curili su mu niz lice, od snega koji mu je padao na kosu i topio se.

Kanu je divlje poigravao, jureći na talasima, i Blejn se grčevito držao, izgubljen, ne znajući šta da radi, savladan ovim nasrtajem koji je urlajući stigao niz reku.

Iznenada, iz sivila ispred njega pomolio se snegom obrubljen vrbak, ni dvadeset stopa daleko, a kanu je bio nošen pravo prema njemu.

Blejn je imao samo toliko vremena da se pripremi za sudar: čučnuo je iznad sedišta, gipkih nogu, držeći se rukama za stranice.

Kanu se zario u vrbe, uz cviljenje prigušeno vetrom, a zatim zahvaćeno i odneto njime. Plovilo je udarilo i rasturilo zastor vrba, potom zastalo i polako se izvrnulo; Blejn je ispao u vodu.

Naslepo se boreći, kašljući i pljuckajući, osetio je pod nogama mekano i sklisko dno, i čvrsto se uhvatio za vrbe, da se zadrži u uspravnom položaju.

Video je da je kanu beskoristan. Dnom je zakačio za neki skriveni greben koji je napravio dugačak, krzav rez. Voda je prodirala u njega i on je polako tonuo.

Klizajući se, napola padajući, Blejn se kroz zastor vrba probio do čvrstog tla. I tek kada je napustio vodu, shvatio je da je bila topla. Vetar, probijajući se kroz njegovu mokru odeću, činio se kao milion ledenih iglica.

Blejn je stajao i drhtao; netremice je gledao u isprepleten vrbak koji je vihor divlje mlatio.

Znao je da mora da nađe zaklon. Mora da zapali vatru. U protivnom, neće preživeti noć. Prineo je zglavak tik pred oči, a sat je rekao da je tek četiri.

Imao je, možda, još sat svetla da nađe sklonište od oluje i hladnoće. Teturao se, prateći obalu i odjednom mu je palo na pamet da ne može da zapali vatru - nije imao šibica, ili je mislio da ih nema, a čak i da ih ima, bile bi smočene i beskorisne. Mada bi, najverovatnije, mogao da ih osuši. Zato je stao da ih potraži. Mahnito je pretraživao

sve nakvašene džepove. Nije imao šibica.

Naglo je krenuo dalje. Ako bude mogao da nađe dobro zaštićen zaklon, možda će moći da opstane i bez vatre. Neku rupu ispod korenja nadnetog drveta, ili šuplje stablo da se uvuče u njega - bilo kakav tesan prostor gde bi bio zaklonjen od vetra, gde bi bilo šanse da njegova telesna toplota delimično osuši odeću, i gde bi ta toplota mogla da se zadrži.

Nije bilo drveća. Nije bilo ničega osim nepreglednih vrba, koje su kao poludele šibale po olujnom vetru.

Teturao se dalje, klizajući se i padajući, saplićući se o naplavljeno drveće koje nije video - iza sebe ga je ostavila visoka voda. Bio je prekriven blatom usled mnogo padova; odeća mu se krutila na hladnoći, a ipak je nastavljao da se tetura. Morao je da bude u pokretu, morao je da nađe sklonište; ako zastane, ako ne bude mogao da se kreće, smrznuće se.

Ponovo se sapleo i pao na kolena; a tu, na ivici vode, zaglavljnjen među vrbe, plutao je potopljen kanu i jako se ljuljao na vetrom izazvanim talasima koji su udarali o obalu.

Kanu!

Blatnjavom rukom obrisao je lice i pokušao da pročisti vid.

Bio je to onaj isti kanu, jer koji bi drugi mogao da bude!

Bio je to kanu koji je ostavio da bi se probio duž obale.

I evo ga opet; vratio se do njega!

Borio se da svojim zbrkanim umom nađe odgovor - i odgovor je bio tu, jedini mogući odgovor.

Bio je zarobljen na malom vrbovom ostrvu!

Ničega tu nije bilo osim vrba. Nije bilo poštenog drveta, nadnetog, šupljeg, niti bilo kakvog drugog valjanog. Nije imao šibica, a čak i da ih je imao, nije bilo goriva, osim razbacanih naplavina, a ni njih nije bilo mnogo.

Pantalone su mu bile kao daska: bile su kruto sleđene i krckale su kad je savijao kolena. Činilo mu se da svakoga minuta temperatura pada - iako nije bilo načina da to sazna; bilo mu je suviše hladno da bi to mogao da kaže.

Polako se podigao i uspravio, licem prema režućem vetru, dok je sneg šuštao kroz vrbe, dok je olujom rasrđena reka besno režala, i padao mrak - i javio se jedan drugi odgovor na još nepostavljeno

pitanje.

Neće preživeti noć na ovom ostrvu, a nema načina da ga napusti. Možda je, koliko je znao, manje od sto stopa od obale, ali čak i da je bio, kakvog je to značaja imalo. Po svoj prilici, ni na obali mu ne bi bilo mnogo bolje nego ovde.

Mora da postoji izlaz, ubeđivao je samog sebe. Neće on umreti na ovoj smrdljivoj maloj trunčici zemlje, na ovom bednom ostrvcetu. Ne zbog toga što je njegov život nešto naročito vredan - možda ne čak ni njemu samom. Već zato to je on bio čovek koji mora da stigne u Pjer po pomoć.

A to je bilo smešno. Jer nikad neće stići u Pjer. Neće otići s ovog ostrva. Na kraju, ostaće naprosto ovde gde je, i najverovatnije ga neće ni naći.

Kada dođu prolećne poplave, otići će niz reku sa svim ostalim nanosom koji će struja sakupiti i poneti svojom snažnom bujicom.

Okrenuo se i udaljio od ivice vode. Našao je mesto koje je delimično bilo zaklonjeno od vetra vrbovim gustišem, i namerno seo, sa nogama ispruženim pravo preda se. Podigao je okovratnik jakne, ali to je bio samo gest, jer ništa nije pomoglo. Čvrsto je stisnuo ruke preko grudi, zabio promrzle šake u slabašnu toplinu pazuha i zurio pravo napred, u avetinjski sumrak.

Znao je da greši. Kada čovek upadne u ovakvu nevolju, on mora da nastavi da se kreće. Da mu krv teče u venama. Da se bori protiv sna. Da lupa i mlati rukama. Da tupka nogama. Da se bori za život.

Ali to nema svrhe, pomisli on. Čovek može da prođe kroza svu tu bedu borbe i da ipak na kraju umre.

Mora da postoji neki drugi, bolji način.

Problem je, reče on sam sebi, pokušavajući da se udalji od situacije ne bi li bio objektivan - problem je otići, odvesti telo, s ovog ostrva, i to ne samo s ovog ostrva, već na neko određeno bezbedno mesto.

Ali bezbednog mesta nije bilo.

Iako se iznenada pojavilo.

Postojalo je jedno mesto gde može da ode. Može da se vrati do svetloplave dnevne sobe u kojoj boravi Ružičasto.

Ali ne! To ne bi bilo ništa bolje nego ostati na ostrvu, jer ako ode, otići će samo umom, a telo će ostati ovde. Kada se vrati, telo najverovatnije neće biti pogodno za korišćenje.

Ako bi mogao da tamo povede svoje telo, to bi bilo u redu.

Ali nije mogao da povede telo.

A čak i kada bi mogao, to bi moglo da bude jako pogrešno, i vrlo verovatno smrtonosno.

Pokušao je da se priseti podataka o toj udaljenoj planeti, ali oni su mu izmicali. Zato je počeo da kopa za njima, izvukao ih iz dubokih skladišta gde ih je nabio, i s užasom ih osmotrio.

Ako bi tamo otišao s telom, ne bi živio ni minut!

Bio je to čist i jednostavan otrov za njegovu vrstu.

Ali mora da postoje druga mesta. Bilo bi drugih mesta, samo kad bi mogao da ode tamo - da ceo ode tamo.

Sedeo je pogrbljen od hladnoće i vlage, a čak nije ni osećao hladnoću i vlagu.

Tražio je Ružičasto u sebi, zvao ga, ali odgovora nije bilo.

Ponovo je pozvao, i opet nije bilo odgovora. Sondirao je, pretraživao i lovio ga, ali nije naišao ni na kakav trag, i znao je, gotovo kao da je nekakav glas progovorio i rekao mu, da nema svrhe da ga dalje zove ili lovi, jer ga naći neće. Sad ga više neće naći, jer je postalo deo njega. Njih dvoje stopili su se i više nije bilo ni Ružičastog ni čoveka, već je to bila nekakva čudna legura njih dvoje.

Nastaviti traganje za njim bilo bi kao kad bi tragao za sobom.

Što god bude uradio, moraće da uradi sam, uz pomoć celoga toga što je postao.

Postojali su podaci i ideje, postojalo je znanje, bilo je veština i određene prljavštine koja je bila Lambert Fin.

Sišao je u svoj um, do polica i pregradaka, do buradi sanduka i kutija, do još neverovatne hrpe još neraspoređenih stvari, zapetljanih miliona trica i kučina koje su bile navrat-nanos istovarene u njega iz navrat-nanos bića.

Pronašao je stvari koje su ga zapanjile i neke od kojih mu se zgadilo, kao i neke sjajne ideje, ali nijedna se nije mogla primeniti na njegov sadašnji problem.

A sve vreme, kao neki uporni nametljivac, radeći negde dole, um Lamberta Fina, još neapsorbovan, koga možda ni neće biti moguće apsorbovati, već koji će stalno da se vrzma negde po uglovima, neprestano je smetao.

Gurnuo ga je u stranu, sklonio ga s puta, pomeo pod prostirku i

nastavio da traži - ali pogane misli, načela i ideje, Finove misli, nerazrešivi sadržaj tog jezgra pobesnelog užasa s Finove grozomorne planete, stalno je iskakao.

A kad je, po stoti put, pomeo prljavštinu, uhvatio je nagoveštaj onoga što je želeo, i počeo da pipa za njim - počeo da pipa kroza svu bestidnosti i sve zlo toga jezgra koprcajućeg užasa koje je otrgnuo iz Finovog uma. Jer tamo ga je našao - ne u svetlom nizu raznovrsnih stvari nasleđenih od Ružičastog, već u masi đubreta koju je ukrao od Fina.

Bilo je to tuđinsko znanje, izopačeno, ljigavo znanje, za koje je znao da potiče sa planete koja je poslala Fina kući u obliku vrištećeg manijaka; uzeo ga je u mentalne ruke i video kako radi, kako prosto radi, kako su mu logična načela, i zahvatio delić krivice i straha koji su vodili Fina uzduž i popreko Zemljom, pobesnelog od mržnje.

S ovom vrstom umeća zvezde postaju otvorene, fizički otvorene, svim živim bićima u vaseljeni. A Finovom neuravnoteženom umu to je moglo da znači samo jedno - i Zemlja je otvorena. To je posebno značilo da je otvorena za planetu koja je držala znanje. Ne razmišljajući kako bi druge vrste mogle to znanje da koriste, ne prepoznajući ga kao oruđe koje bi ljudska rasa mogla da iskoristi za sopstvenu dobrobit, on ga je video kao običan most između mesta na kome ga je našao i planete koju je zvao domom. I borio se svim silama da vrati svoju rođenu planetu na bivšu veličinu, da raskine njen kontakt sa zvezdama, da izgladni i zadavi Udicu uništavajući parije koje bi u budućnosti mogle da budu izabrane ili pozvane da nastave rad Udice.

Jer Fin je razmišljao, pomisli Blejn, kome je Finovo razmišljanje bilo kao otvorena knjiga, da će, ako Zemlja ostane neugledna i mala, i ako ne privlači pažnju, vaseljena proći pored nje, a onda će Zemlja biti bezbedna.

Ali, bilo kako bilo, on je u umu imao tehniku da telom ode do zvezda - i način na koji će spasti život.

Ali sad mora da nađe planetu na koju će bezbedno moći da ode - planetu koja ga neće otrovati, udaviti i smrviti; mesto gde će moći da živi.

Ponovo se zagnjurio u svoj um i tamo našao hiljade planeta, izvučenih iz gomile i uredno popisanih, koje je Ružičasto nekada

posetilo.

Pretražio je i našao sto različitih vrsta planeta, a svaka je bila smrtonosna za nezaštićenog čoveka. I užas je rastao - da ovim tempom neće dovoljno brzo naći planetu na koju će bezbedno moći da ode.

Urlik oluje prodro je do njega kroz žestoku koncentraciju kojom je tragao, i otkrio da mu je hladno - daleko hladnije nego što je mislio. Pokušao je da pokrene nogu, ali jedva da je mogao da je mrdne. Vetar je vrištao na njega, izrugujući se, dok je hitao niz reku, a između naleta vetra mogao je da čuje suvo tandrkanje snežne sačme kroz vrbe.

Uzmaknuo je od vetra, snega i hladnoće, od vrištanja i tandrkanja - i tamo se nalazila planeta, ona koju je tražio.

Dvaput je proverio podatke: bili su zadovoljavajući. Tetovirao je koordinate. Dobio je sliku u umu. A onda polako, delić po delić, ubacio je metodu skoka na daljinu - i sunce postade toplo.

Ležao je na stomaku, ispod njega je bila trava, miris trave i zemlje.

Urlik oluje je prestao i više nije bilo tandrkanja u vrbama.

Prevrnuo se i seo.

Zadržao je dah zbog onoga što je video.

Bio je u raju!

32.

Sunce je prošlo podnevnu liniju i naginjalo se ka zapadnom nebu, kada se Blejn krupnim koracima spustio niz strminu iznad Hamiltona, hodajući kroz bljuzgavicu i blato posle prve oluje.

Evo, pomisli on, opet samo što nisam zakasnio - nikad na vreme. Jer kad sunce sklizne za obzorje, počće večer Svih svetih.

Pitao se sa koliko su parijskih središta ljudi iz Hamiltona uspeli da stupe u vezu. A moguće je, reče on sebi, da su to izveli bolje nego što bi se iko mogao nadati. Možda su imali sreće. Možda su naleteli na glavni zgoditak.

Razmišljao je o još nečemu, o starom svešteniku koji je rekao: Božji prst dodirnuo ti je srce.

Jednoga dana, pomisli on, svet će se osvrnuti i čuditi današnjem ludilu - slepilu, ludosti i običnoj netrpeljivosti. Jednoga dana spraće se ljaga. Jednoga dana biće razuma. Jednoga dana rimska crkva priznaće, u ime Boga, paranormalne osobe kao prirodne naslednike ljudske rase, i neće u njima više gledati poklonike crne magije. Jednoga dana neće više biti društvenih i ekonomskih prepreka između parijskih i normalnih - ako tada uopšte bude normalnih. Jednoga dana Udica više neće biti potrebna. Jednoga dana, čak, ni Zemlja možda više neće biti potrebna.

Jer on je našao odgovor. Iako nije uspeo da stigne do Pjera, našao je odgovor. Bio je nateran (možda Božjim prstom?), bio je nateran da nađe odgovor.

Bio je to odgovor bolji od onoga za kojim je Stoun tragao. Bila je to čak bolja tehnika nego što je Udica ima. Jer je u potpunosti uklanjala pojam mašine. Zaokruživala je čoveka, i činila od njega gospodara sebe i vasseljene.

Krupnim koracima grabio je niz strminu i izišao na stazu koja je vodila do Hamiltona. Na nebu, nekoliko raštrkanih čupavih oblaka i dalje je preletalo preko doline - čuvari zaleđa oluje. Duž obeleženog puta bilo je barica otopljenog snega, a uprkos sunčevom sjaju zapadni vetar nije izgubio zube.

S naporom se peo uz ulicu koja je vodila do središta grada, a s

razdaljine od jednog ili dva bloka mogao je da ih vidi kako ga čekaju na trgu ispred prodavnica - ne njih nekoliko, kao što je to prethodno bio slučaj, već gomila. Zaključio je da je tu, najverovatnije, najveći deo Hamiltona.

Hodao je preko trga, a gomila je ćutala. Bacio je pogled tražeći Anitu, ali je nije video.

Četiri čoveka sedela su na stepenicama, ista četvorica koje je i pre sreo.

Zastao je ispred njih.

"Dobar dan", reče on.

"Čuli smo da dolaziš", reče mu Endruz.

"Nisam stigao u Pjer", reče Blejn. "Pokušao sam da odem tamo, da nam nađem nekakvu pomoć. Ali oluja me je uhvatila na reci."

Džekson reče: "Blokirali su nam telefone. Međutim, koristili smo telije na daljinu. Probili smo se do nekih grupa i oni su prneli glas. Ne znamo dokle."

"Ni sa kakvim uspehom", reče Endruz.

"Jesu li vaši teliji još u kontaktu s tim grupama?"

Endruz klimnu.

Džekson reče: "Finovi ljudi se nisu pojavili. To nas je zabrinulo. Fin je uleteo u nevolju..."

"Trebalo je da se pojave", reče Endruz. "Trebalo je da nas prevrnu naopačke ne bi li vas našli."

"Možda ne žele da me nađu."

"Možda", hladno mu reče Džekson, "vi niste ono što kažete da jeste."

Blejn prasnu. "Idite do đavola", viknu on. "Gotovo sam umro zbog vas. Samo napred, sami se spasavajte."

Okrenuo se na peti i pošao; bes je kuljao u njemu.

Ovo nije njegova borba. Nije njegova lična borba. Manje je njegova nego bilo koga od njih. Ali on ju je načinio svojom. Zbog Stouna, zbog Renda i Harijet, zbog sveštenika koji ga je pratio preko pola kontinenta, on je pokušao da od toga načini svoju borbu. A možda, isto tako, i zbog nečeg što je nemoguće definisati, što ni njemu nije jasno, što ni ne pomišlja da je u njemu - nekog blesavog idealizma, nekog duboko ukorenjenog osećaja pravde, neke urođene odbojnosti prema siledžijama, licemerima i reformatorima.

Došao je u ovo selo noseći poklon - požurio je ovamo da im ga da. A oni su stajali tamo i sumnjali u njegovu poštenje i nameru.

Poslao ih je do đavola.

Dovoljno su ga šutirali. Više ga neće šutirati.

Ostala je samo jedna stvar vredna truda, i on će otići i uraditi je, a od tada pa nadalje, reče on sebi, ništa više nije važno, ni za njega ni za bilo koga drugog.

"Šep!"

Nastavio je da hoda.

"Šep!"

Zastao je i okrenuo se.

Anita je izišla iz gomile i pošla prema njemu.

"Ne", reče on.

"Ali oni nisu jedini", reče ona. "Tu smo i mi drugi. Mi ćemo te saslušati."

Naravno, bila je u pravu.

Anita i ostali. Žene i deca, i oni drugi ljudi koji nisu imali vlast, jer vlast čini ljude sumnjičavim i neprijatnim. Vlast i odgovornost zbog koje više nisu bili oni sami, već združeno telo koje je pokušavalo da misli kao združeno telo, ne kao ličnosti.

A u tome se parije, ili zajednica parija, ni u čemu nisu razlikovale od normalnih osoba, ili zajednica normalnih osoba. Najzad, paranormalna sposobnost ne menja ličnost. Ona mu samo daje šansu da postane bolja osoba.

"Nisi uspeo", reče Anita. "Nismo ni mogli da očekujemo da ćeš da uspeš. Pokušao si, i to je dovoljno."

Napravio je korak prema njoj.

"Ali ja jesam uspeo."

Sada su mu prilazili, svi oni, masa ljudi je polako i ćutke hodala prema njemu. A ispred njih bila je Anita Endruz.

Stigla je, stala ispred njega i zagledala mu se u lice.

Držala je glas nisko. "Gde si bio?" upita ona. "Neki od nas su išli i izviđali na reci. Pronašli smo kanu."

Ispružio je ruku, uhvatio je i povukao, a zatim čvrsto privio uza se.

"Uskoro ću ti ispričati", reče on. "Šta je s ovim ljudima?"

"Uplašeni su", reče ona. "Uhvatiće se za svaku nadu."

Gomila se zaustavila nekih desetak stopa dalje, a jedan čovek u

prednjem redu reče: "Ti si taj čovek iz Udice."

Blejn klimnu. "Ja sam iz Udice. Više nisam s njima."

"Kao Fin?"

"Kao Fin", priznao je Blejn.

"I kao Stoun", reče Anita. "I Stoun je bio iz Udice."

"Plašite se", reče Blejn. "Plašite se mene, Fina i celog sveta. Ali ja sam našao mesto gde nikada više nećete morati da pomislite na strah. Našao sam vam novi svet i, ako ga hoćete, on je vaš."

"Kakav svet, gospodine? Jedan od tuđinskih svetova?"

"Svet nalik na najbolja mesta na Zemlji", reče Blejn. "Upravo sam stigao odande..."

"Ali došli ste niz strminu. Videli smo da ste došli niz strminu..."

"Zavežite, budale!" vrisnu Anita. "Pustite ga da ispriča."

"Našao sam način", reče Blejn. "Ukrao sam način - nazovite to kako vam drago - da čovek ode do zvezda i umom i telom. Prošle noći otišao sam do zvezda. Jutros sam se vratio. Nikakva mašina nije neophodna. Sve što treba, jeste malo razumevanja."

"Ali kako možemo da znamo..."

"Ne možete", reče Blejn. "Kockajte se, to je sve."

"Ali, gospodine, čak i Udica..."

"Prošle noći", polako reče Blejn, "Udica je zastarela. Udica nam više nije potrebna. Možemo da idemo kuda god poželimo. Mašine nam nisu potrebne. Potrebni su nam samo naši umovi. A to je cilj svih paranormalnih istraživanja. Mašine su oduvek bile samo štake za pomoć našim hromim umovima. Sada možemo da odbacimo te štake. Više nam nisu potrebne."

Žena ispijenog lica progurala se kroz gomilu.

"Prekinimo ovu priču", reče ona. "Kažete da ste našli jednu planetu?"

"Tako je."

"I da možete da nas odvedete tamo?"

"Ne treba vam niko da vas vodi. Možete sami da odete."

"Vi ste jedan od nas, mladi čoveče. Imate pošteno lice. Ne biste nas lagali?"

Blejn se nasmešio. "Ne bih vas lagao."

"Onda nam recite kako da odemo."

Neko je viknuo: "Možemo li da nešto ponesemo sa sobom?"

Blejn odmahnu glavom. "Ne mnogo. Majka može da ponese bebu u

rukama. Možete da spakujete ranac i da ga stavite na leđa. Možete da prebacite torbu preko ramena. Možete da ponesete vile i sekiru, i još par alatki."

Jedan čovek se progurao iz reda i rekao: "Moraćemo da se dobro spremimo za ovo. Moraćemo da smislimo šta treba da ponesemo. Trebaće nam hrana, seme za baštu i nešto odeće i alata..."

"Možete da se vratite po sve što vam ustreba", reče Blejnj, "kad god zaželite. To nije teško."

"Pa", reče žena ispijenog lica, "ajde da ne stojimo ovde. Daj da saznamo za to. Gospodine, zašto nam ne ispričate?"

"Ima samo jedna stvar", reče Blejnj. "Ima li ovde telija na daljinu?"

"Ja sam jedna od njih", reče mu žena. "Ja, ovaj ovde Mirtl, Džim tu u gomili i..."

"Moraćete da pronesete glas. Što god možete dalje. A oni do kojih stigne, moraće da ga pronesu drugima. Moramo da otvorimo vrata za što više ljudi."

Žena klimnu. "Samo vi nama kažite."

Žagor je prošao kroz gomilu, oni priđuše Blejnu i Aniti da bi napravili krug oko njih.

"U redu", reče Blejnj. "Hvatajte."

Osećao je kako ga shvataju, nežno mu opkoljavajući um, gotovo kao da postaju jedno s njim.

Ali to uopšte nije to, pomisli on. On je postajao jedno s njima. Ovde, u krugu, mnogo umova postalo je jedan um. Ostao je samo jedan veliki um, topao, ljudski, pun ljubavi i dobrote. Postojao je trag prolećnog jorgovana, miris noćne magle iznad reke koja se šunja prema kopnu, i osećaj boje pred jesen, kada su brda grimizna u miholjskom letu. Drvo je pucketalo u ognjištu, pas je pospano ležao pored vatre, vetar pevušio dok je puzio duž streha. Postojao je osećaj doma i prijateljstva, pozdrava za dobro jutro i dobro veče, suseda preko puta, i zvuk crkvenih zvona.

Mogao je da ostane tamo i pluta, ali je sve to razvejao.

Evo koordinata planete na koju idete, rekao im je.

Dao im je koordinate i ponovio ih, da ne bude zabune.

A evo kako ćete da to uradite.

Izneo je odvratno tuđinsko znanje i držao ga umesto njih dok se nisu privikli na njega, a zatim im, korak po korak, pokazao tehniku i

logiku, iako nije bilo potrebe; jednom kada su videli korpus znanja, tehnika i logika postali su očigledni.

Onda je to ponovio, da ne bude nesporazuma.

Umovi su se povukli i ostao je sam s Anitom pored sebe.

Video ih je kako zure u njega dok su uzimali.

Šta je sad? upita on Anitu.

Stresla se. Užasno je.

Prirodno. Ali ja sam video i gore.

I, naravno, to je bilo to. On je video gore, ali ovi ljudi nikada nisu. Oni su sav život proveli na Zemlji, znali su samo za Zemlju. Nikada nisu istinski dotakli neki tuđinski pojam, a ovaj pojam bio je ceo takav. Nije bio tako odvratan kako se činio. Bio je samo tuđinski. Postojalo je mnogo tuđinskih stvari od kojih se kosa može podići na glavi, a koje su u njihovom odgovarajućem tuđinskom kontekstu sasvim obične.

Hoće li ga upotrebiti?

Žena ispijenog lica reče mu: Načula sam to, mladi čoveče. Prljavo je, ali ćemo ga upotrebiti. Šta nam drugo preostaje?"

Možete da ostanete ovde.

Upotrebićemo ga, reče žena.

I prenećete ga?

Uradićemo sve što budemo mogli.

Počeli su da odlaze. Bili su zbunjeni i bilo im je neprijatno, kao da im je neko ispričao neku krajnje opscenu šalu na crkvenom prijemu.

A ti? Blejn upita Anitu.

Ona se polako okrenula licem prema njemu. Morao si da to uradiš, Šep. Nije bilo drugog načina. Nisi mogao da znaš kako će to da deluje na njih.

Ne, nisam. Toliko sam dugo živeo s tuđinskim stvarima. I ja sam delimično tuđin. Ja nisam samo čovek...

Ššš, reče ona, Ššš, ja znam šta si ti.

Jesi li sigurna, Anita?

Potpuno sigurna, reče ona.

Privukao ju je i za trenutak čvrsto privio uza se, a zatim se odmakao i zagledao joj se u lice; video je suze tik ispod osmeha u njenim očima.

"Moram da idem", reče joj on. "Moram još jednu stvar da uradim."

"Lambert Fin?"

Klimnuo je.

"Ali, ne smeš", kriknu ona. "Ne smeš!"

"Nije to ono što misliš", reče joj on. "Mada, sam Bog zna koliko bih to voleo. Voleo bih da ga ubijem. Sve do ovog trenutka to sam i nameravao."

"Ali, da li je bezbedno vratiti se tek tako?"

"Ne znam. Videćemo. Vreme je na mojoj strani. Ja sam jedini čovek koji može da kaže: Fin me se plaši."

"Da li su ti potrebna kola?"

"Ako ih nađeš."

"Verovatno ćemo otići čim padne mrak. Hoćeš li da se vatiš do tada?"

"Ne znam", reče on.

"Vратиćeš se da pođeš s nama? Vратиćeš se da nas povedeš?"

"Anita, ne mogu da obećam. Ne teraj me da obećavam."

"Ako odemo, hoćeš li da dođeš za nama."

Samo je odmahno glavom.

Nije mogao da odgovori.

33.

Predvorje hotela bilo je gotovo prazno. Jedan čovek dremao je u fotelji. Jedan drugi čitao je novine. Iza pulta stajao je recepcioner kome je očigledno bilo dosadno: zurio je preko ulice i odsutno pucketao prstima.

Blejn je prošao kroz predvorje i kratkim hodnikom otišao do stepenica. Liftboj je traćio vreme pored otvorene kabine.

"Lift, gospodine?" upita on.

"Ne mučite se", reče mu Blejn. "Ne penjem se visoko."

Okrenuo se, pošao uza stepenice i osetio kako mu se koža skuplja na leđima a u korenu lobanje ježe dlačice. Znao je da možda korača pravo u smrt.

Ali morao je da reskira. kocka.

Parket na površini stepenica prigušivao je njegove korake, tako da se stepenicama peo u tišini koju je remetilo samo nervozno zviždanje njegovog daha.

Stigao je do drugog sprata, a tamo je bilo kao i pre. Ništa se nije promenilo. Stražar je još sedeo na stolici koso naslonjenoj na zid. A kad je Blejn pošao prema njemu, on se nagnuo napred i seo raširenih nogu, čekajući.

"Sad ne možete unutra", stražar reče Blejnu. "Izbacio je sve napolje. Rekao je da će da pokuša da spava."

Blejn klimnu. "Zaista mu je bilo teško."

Stražar u poverenju reče: "Nikad nisam video nekoga tako pogođenog. Šta mislite ko je to uradio?"

"Neki od ovih prokletih čarobnjaka."

Stražar mudro klimnu. "Iako baš nije bio svoj ni pre nego što se to dogodilo. Onda kad ste ga prvi put videli, bio je u redu, ali odmah posle toga, odmah pošto ste otišli, nije bio svoj."

"Ja nisam ništa primetio."

"Kao što sam vam rekao, bio je u redu. Vratio se u redu. Negde sat kasnije bacio sam pogled unutra i video da sedi u fotelji i bulji u vrata. Čudno bulji. Kao da ga unutra nešto boli. A kad sam pogledao, nije me čak ni video. Nije znao da sam tu sve dok nisam progovorio."

"Možda je razmišljao."

"Aha. Možda. Ali juče je bilo grozno. Cela rulja se skupila tamo, došla da ga čuje, i svi izveštači, pa su otišli do hangara gde je bila ta zvezdana mašina..."

"Nisam bio tamo", reče Blejn, "ali sam slušao o tome. Mora da je to bio priličan šok."

"Mislio sam da će da presvisne", reče stražar. "Na licu mesta. Lice mu je postalo ljubičasto i..."

"Šta kažete", predložio je Blejn, "da samo zavirimo unutra? Ako spava, otići ću. Ali ako je još budan, želeo bih da samo nakratko popričam s njim. Zaista je prilično važno."

"Pa, mislim da bi to moglo. Vidim da ste njegov prijatelj."

A ovo je, pomisli Blejn, vrhunac ove fantastične igre. Fin nije prozborio ni reči o njemu, jer se nije usudio da prozbori ni reči o njemu. Fin je pustio da se podrazumeva da su oni prijatelji, jer je to podrazumevanje predstavljalo štit i za samog Blejna. A zato i nije pošao u lov na njega. Zato Finovi mantijaši nisu prevrnuli Hamilton naglavačke, mahnito ga tražeći.

Ovo je razrešenje, onda - osim ako nije zamka.

Osećao je kako mu se mišići napinju i naterao je sebe da se opusti.

Čuvar je ustao i počeo da traži ključeve.

"Hej, čekajte malo", reče Blejn. "Bolje me pretresite."

Stražar mu se široko osmehnuo: "Nema potrebe", reče on. "Pre si bio čist. Ti i Fin ste izišli ruku pod ruku. Rekao mi je da ste njegov stari prijatelj koga godinama nije video."

Našao je ključ i otključao vrata.

"Ja ću prvi", reče on. "Da vidim da li spava."

Tiho je otvorio vrata i krenuo kroz predsoblje; Blejn je stupao odmah iza njega.

Stražar je zastao tako naglo da je Blejn naleteo na njega.

Stražar je ispuštao smešne zvuke duboko iz grla.

Blejn ispruži ruku i grubo ga odgurnu u stranu.

Fin je ležao na podu.

A oko njega se širio čudan osećaj tuđinstva.

Telo mu je bilo iskrenuto na način koji prevazilazi prirodne sposobnosti tela da se kontroliše. Lice, oslonjeno na jedan obraz, predstavljalo je obrazinu čoveka koji je bacio pogled na paklene

vatre i osetio zadah tela koja gore u večnom ognju. Njegova crna odora skaredno je sijala u svetlosti svetiljke koja je stajala pored fotelje, nedaleko od tela. Na prostirci oko njegove glave i grudi nalazila se široka, tamna mrlja. Bio je to užas prerezanog grla.

Stražar je i dalje stajao pored vrata, zvuci iz njegovog grla pretvorili su se u zvuke ućutkivanja.

Blejn je prišao Finu, a tamo, pored ispružene ruke, nalazilo se oruđe smrti - staromodni brijáč koji je odavno trebalo da bude sklonjen u muzej.

Blejn je znao da je sada propala svaka nada. Neće biti nikakve pogodbe. Jer Lambert Fin je bio onostran svih pogodbi.

Do samog kraja ostao je veran svom karakteru, nije prestao da bude grub i krut. Izabrao je najgori mogući način da sebi oduzme život.

Ali čak i tako, pomisli Blejn, užasnuto zureći u zjapeću ranu na grlu, nije bilo potrebe da ovako podrobno obavi posao, da nastavi da reže brijáčem čak i dok je umirao.

Samo je čovek pun mržnje mogao tako nešto da uradi, čovek lud od mržnje u sebi - čovek koji je prezirao i gadio se onoga što je postao.

Okaljan - okaljan tuđinskim umom u svojoj antiseptičnoj lobanji.

Takva stvar mogla je nasmrt izludeti čoveka kao što je Fin; preterano savesnog fanatika opsednutog sopstvenom idejom o savršenoj državi, koji nije mogao da živi a ni da opstane s nesređenom enigmom tuđinskog uma.

Blejn se okrenuo i izišao iz sobe. U hodniku, na uglu, stajao je stražar, presamićen, i pokušavao da povraća.

"Ostani ovde", reče mu Blejn. "Ja ću pozvati pandure."

Čovek se okrenuo. Oči su mu se caklile od užasa. Malaksalo je obrisao bradu.

"Bože", reče on, "pitam vas, jeste li ikada videli takav kaos..."

"Sedi", reče Blejn. "I smiri se. Odmah se vraćam."

Mada se neće vratiti. Sada je trebalo da zbriše. Bilo mu je potrebno vreme, i imaće ga, malo. Jer stražar je bio suviše potresen da bi bar neko vreme bilo šta uradio.

Ali čim se pronese vest, pakao će se prolomiti.

Bog neka je u pomoći pariji, pomisli Blejn, koga ove noći uhvate.

Brzo je prešao hodnik i strčao niza stepenice. Predvorje je još bilo prazno; on žustro krenu kroz njega.

Kad je stigao do vrata, ona su se naglo otvorila i neko prođe kroz njih, takođe žustro.

Tašna je zakloparala po podu i Blejn pruži ruke da smiri ženu koja je prošla kroz vrata.

Harijet! Izlazi odavde! Izlazi!

Moja tašna!

Zastao je da je podigne, a dok ju je podizao, brava se otvorila i nešto crno i teško pade. Slobodnom rukom ščepao je to i pokrio dlanom, da ga sakrije.

Harijet se okrenula i krenula napolje. Blejn je požurio za njom; uhvatio ju je za lakat da požuri.

Ali, Šep, moja kola su samo blok...

Nema vremena. Bežimo odavde.

Optrčao je oko kola i ušao unutra. Naglo ih je odvojio od ivičnjaka i izvezao na ulicu. Krećući se daleko sporije nego što je želeo, polako je vozio niz blok, skrenuo na raskrsnici i zaputio se prema autoputu.

Pravo napred stajao je izgoreo kostur trgovačke stanice.

Dao joj je torbicu koju je do tada držao u krilu.

"Šta je s pištoljem?" upita ona.

"Pošla sam da ga ubijem", viknu ona. "Pošla sam da mu prospem mozak."

"Nema potrebe. Već je mrtav."

Naglo se okrenula prema njemu.

"Ti!"

"Pa, sad, mislim da bi se tako moglo reći."

"Ali, Šep, znaš. Ili si ga ubio, ili.."

"U redu", reče on. "Ubio sam ga."

A to nije bila laž. Bez obzira od čije je ruke Lambert Fin umro, ubio ga je on, Šeperd Blejn.

"Imao sam razloga", reče on. "Ali ti?"

"On je ubio Godfrija. Samo to bi bilo dovoljno."

"Volela si Godfrija."

"Da, mislim da jesam. On je bio sjajan momak, Šep."

"Znam da je bio sjajan. U Udici smo bili prijatelji."

"To boli", reče Harijet. "Oh, Šep, kako to boli!"

"A one noći..."

"Nije bilo vremena za suze", reče ona. "Nikada nema vremena za

suze."

"Znala si za sve ovo..."

"Dugo. Moj posao je da znam."

Stigao je do autoputa i skrenuo na njega, nazad ka Hamiltonu. Sunce je zašlo. Sumrak je puzio po zemlji, a na istoku, tik iznad prerije, zatrepila je jedna zvezda."

"A sad?" upita on.

"Sad imam priču. Dobila sam sve što je bilo moguće."

"Napisaćeš je. Hoće li je tvoje novine štampati?"

"Ne znam", reče ona. "Ali ja moram da je napišem. Ti razumeš da ja moram da je napišem. Idem u Njujork..."

"Greška", reče on. "Ideš u Udicu. Ali ne kolima. S najbližeg aerodroma..."

"Ali, Šep..."

"Nije bezbedno", reče joj Blejn. "Ni za koga ko je i trun parijsa. Čak i za male telepate, kao što si ti."

"Ne mogu, Šep. Ja..."

"Slušaj, Harijet. Fin je inscenirao nasrtaj parijsa u Noći veštica, uz pomoć nekakvog kontraobaveštajnog pokreta. Ostale parijsa, kad su čule, pokušale su da to spreče. Delimično su uspele, ali ne znam do koje mere. Šta god da se dogodi, dogodiće se noćas. Iskoristiće nasrtaj da pojačaju netrpeljivost, da podstaknu donošenje strožih zakona. Naravno, biće i nešto nasilja, ali to, u krajnoj liniji, i nije bila Finova namera. Ali sad, kad je Fin mrtav..."

Harijet je uzdahnula. "Slistiće nas", reče ona.

"Uradiće sve što mogu. Ali postoji izlaz..."

"Znao si ovo a ipak si ubio Fina!"

"Vidi, Harijet. Nisam ga istinski ubio. Krenuo sam da se pogodim s njim. Našao sam način da odvedem parijsa sa Zemlje. Hteo sam da mu obećam da ću očistiti svakog parijsa sa lica Zemlje, da ću mu ih skloniti s puta ako bude zadržao svoje pse na nedelju ili dve..."

"Ali rekao si da si ga ubio."

"Možda", reče Blejn. "Bolje da te nafilujem. Pa da kad budeš pisala svoju priču, imaš sve što ti je potrebno."

34.

Hamilton je bio tih. I tako pust da si mogao da osetiš pustoš. Blejn je zaustavio kola na trgu i izišao iz njih. Nijedno svetlo nije gorelo, a blag šum reke jasno mu je dopirao do ušiju.

"Otišli su", reče on.

Harijet je izišla iz kola da stane pored njega.

"U redu, drugar", reče ona. "Penji se na konja."

Odmahnuo je glavom.

"Ali moraš da ideš. Moraš za njima. Ti pripadaš njima."

"Jednoga dana", reče Blejn. "Jednoga dana, posle mnogo godina. Imam još posla. Širom zemlje biće izolovanih područja parija okruženih neprijateljima. Uplašenih i sakrivenih. Moraću da ih pronađem. Moram da ih spasem što više mogu."

"Nikad to nećeš dočekati. Bićeš posebna meta. Finovi ljudi neće se smiriti..."

"Ako pritisak postane suviše jak, otići ću. Ja nisam heroj, Harijet. U suštini, ja sam kukavica."

"Obećavaš?" upita ona.

"Naravno. Časna reč. A ti se vrati u Udicu. U Udici ćeš biti bezbedna. Pravo na aerodrom u Pjer."

Okrenula se i vratila do njegovih kola; pošla je da uđe, a zatim se opet okrenula.

"Ali tebi će biti potrebna kola."

Zakikotao se. "Ako mi budu potrebna, imam celo selo puno kola. Mogu da izaberem koja god hoću. Kola nisu mogli da ponesu."

Sela je za volan i okrenula glavu da se pozdravi.

"Samo jedno", reče Blejn. "Šta je bilo s tobom kad sam bio u hangaru?"

Smeh joj je bio oštar. "Kada se Rend dovezao, ja sam se izvukla. Otišla sam po pomoć. Smislila sam da telefoniram u Pjer. Tamo je bilo ljudi koji su mogli da nam pomognu."

"Ali?"

"Policija me je zaustavila i oterala u zatvor. Pustili su me sutra ujutro,

i od tada te tražim."

"Junakinjo", reče on, a u vazduhu se osetila slaba tutnjava - buka iz daleka.

Blejn se ukočio, osluškujući. Buka je postala glasnija, dublja - zvuk mnogo kola.

"Brzo", reče on. "Bez svetala. Nizbrdo preko strmine. Naletećeš na put gore, prema severu."

"Šep, šta je s tobom?"

"Ta buka koju čuješ su kola. Potera dolazi. Znaju da je FIn mrtav."

"A ti, Šep?"

"Sa mnom će sve biti u redu. Kreći."

Upalila je motor.

"Vidimo se", reče ona.

"Kreći, Harijet! I puno ti hvala. Hvala za sve! Pozdravi Šarlin."

"Zbogom, Šep", reče ona i kola krenuše u luku prema ulici koja je vodila ka strmini.

Uspeće, reče on sebi. Svako ko može da proveze kola kroz one slepe planine, tamo kod Udice, ovde ne bi trebalo da ima problema.

"Zbogom, Harijet", rekao je. "Pozdravi Šarlin." Zašto li je to rekao, zapitao se. Pozdrav i oproštaj sa starim životom, najverovatnije - pružanje ruku da se dodirne prošlost. Iako u Udici neće biti prošlosti. Šarlin će nastaviti da priređuje zabave, najčudniji ljudi nastaviće da se nepozvani pojavljuju. Jer Udica je glamur, blesak i avet. Ali, ni ne znajući to, Udica je sada mrtva. A to je bilo za žaljenje. Jer, Udica je bila jedna od najvećih, jedna od najvrtoglavijih, jedna od najveselijih stvari koje su se ikada dogodile ljudskoj rasi.

Stajao je sam na trgu i slušao besni zvuk kola koja su se približavala. Daleko na zapadu video je bleštanje njihovih svetala. Hladan vetar stigao je s reke i potezao nogavice njegovih pantalona i rukave jakne.

Širom sveta. Širom sveta večeras će se kretati kola koja zavijaju, podivljale rulje, i ljudi koji beže.

Stavio je ruku u džep jakne i osetio oblik i težinu pištolja koji je ispao iz Harijetine tašne. Prsti su mu se sklopili oko njega. Ali to, pomisli on, nije način na koji se treba boriti s njima.

Postoji jedan drugi način borbe s njima, dugoročan način borbe. Izolovati ih i udaviti u sopstvenoj ograničenosti. Dati im ono što žele -

planetu punu ljudi koji su samo normalni. Planetu punu ljudi koji se mogu gomilati i trunuti - nemajući priliku da upoznaju svemir, nikada ne dosežući do zvezda, nikada ne idući nigde i ne radeći ništa. Kao čovek koji je odljuljao život u stolici za ljujanje na verandi, u nekom gradu koji umire.

Bez regrutacije spolja, Udica će se spotaći za manje od stotinu godina, doći u ćorsokak za još sledećih sto. Jer će se pariye s drugih planeta popunjavati iz Udice još dok budu rešetali svet da spasu svoje ljude.

Ali to već u sledećem stoleću neće biti važno, jer će ljudska rasa biti bezbedna na drugim planetama, gde će graditi život i onu vrstu kulture kakva im nije bila dopuštena na Zemlji.

Naumio je da krene preko trga u pravcu strmine. Jer mora da bude van grada, ili na ivici grada, kad kola dođu.

I znao je da se ponovo nalazi na samotnoj stazi. Ali sad ne više tako samotnoj, jer sada je imao cilj. Cilj, reče on sebi, uz iznenadan blesak ponosa, koji si sam stvorio.

Ispravio je ramena, stao protiv hladnoće vetra, i krenuo malo odsečnije. Jer - imao je posla. Puno posla.

Nešto se pomerilo u senci drveća s njegove leve strane i Blejn, uhvativši pokret jednim uglom uma, brzo se okrenu.

Pokret mu je prilazio, polako, tek pomalo nesiguno.

"Šep?"

"Anita!" povika on. "Ti budalice! Anita!"

Dotrčala je iz tame i pala mu u naručje.

"Nisam mogla", reče ona. "Nisam mogla da odem bez tebe. Znala sam da ćeš da se vratiš."

Stisnuo ju je uza se, sagnuo se da je poljubi, i na svetu više nije bilo ničega, u vaseljeni više nije bilo ničega, osim njih dvoje. Krv, jorgovani i blistava zvezda, i vetar na vrhu brda, i to je bilo sve.

Osim urlanja kola dok su dolazila, razarajući put.

Blejn se otrgnuo od nje. "Beži!" povika on. "Moraš, Anita!"

"Kao vetar", reče ona.

Bežali su.

"Uz strminu", reče ona. "Kola su gore. Odvezla sam ih tamo čim se smrklo."

Negde na pola puta uz strminu, zaustavili su se i osvrnuli.

Prve vatre počinjale su da se pale u uskomešanoj tami sela, i krici jalovog besa dopirali su uz kosinu. Pucnjevi su šuplje odjekivali, razdirani vetrom.

"Pucaju u senke", reče Anita. "Dole nema ničega. Čak ni pasa i mačaka. Deca su ih povelu."

Ali u mnogim drugim selima, pomisli Blejn, na mnogim drugim mestima, neće biti samo senki. Biće vatara, puščanog dima, konopaca vezanih u čvor, i krvavih noževa. A biće možda i trupkanja brzih nogu, tamnih oblika na nebu i zavijanja u brdima.

"Anita", upita on, "ima li zaista vukodlaka?"

"Da", reče mu ona. "Eno dole tvojih vukodlaka."

I to je tačno, pomisli on. Tama uma, pustoš misli, praznina cilja. To su vukodlaci sveta.

Njih dvoje su okrenuli leđa selu i krenuli uz kosinu.

Iza njih - vatre mržnje postale su više, vrelije. Ali napred, visoko nad strminom, daleke zvezde sijale su pune obećanja.

Sadržaj

- [1.](#)
- [2.](#)
- [3.](#)
- [4.](#)
- [5.](#)
- [6.](#)
- [7.](#)
- [8.](#)
- [9.](#)
- [10.](#)
- [11.](#)
- [12.](#)
- [13.](#)
- [14.](#)
- [15.](#)
- [16.](#)
- [17.](#)
- [18.](#)
- [19.](#)
- [20.](#)
- [21.](#)
- [22.](#)
- [23.](#)
- [24.](#)
- [25.](#)
- [26.](#)
- [27.](#)
- [28.](#)
- [29.](#)
- [30.](#)
- [31.](#)
- [32.](#)
- [33.](#)

34.